

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 260

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

59. évfolyam

2016. szeptember 27.

Tartalom

II Nem jogalkotási aktusok

HATÁROZATOK

- ★ **A Bizottság (EU) 2016/1698 határozata (2014. február 20.) a Marseille Provence repülőtér és a repülőtérrel használó légitársaságok javára Franciaország által nyújtott SA.22932 (11/C – korábbi ex NN 37/07) számú intézkedésről (az értesítés a C(2014) 870. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾** 1
- ★ **A Bizottság (EU) 2016/1699 határozata (2016. január 11.) a Belgium által alkalmazott, a többlet-nyereség adómentességét célzó SA.37667 (2015/C) (korábbi 2015/NN) számú állami támogatási programról (az értesítés a C(2015) 9837. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾** 61
- ★ **A Bizottság (EU) 2016/1700 határozata (2016. április 7.) az Ausztria által nyújtott SA. 15836 (2012/C) (ex NN 34/2000 és NN 34A/2000) számú állami támogatásról (AMA marketingintézkedések) (az értesítés a C(2016) 1972. számú dokumentummal történt)** 104
- ★ **A Bizottság (EU) 2016/1701 végrehajtási határozata (2016. augusztus 19.) a halászati és akvakultúra-ágazatban az adatgyűjtési munkatervnek benyújtásának formai követelményére vonatkozó szabályok meghatározásáról (az értesítés a C(2016) 5304. számú dokumentummal történt)** 153

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1698 HATÁROZATA

(2014. február 20.)

a Marseille Provence repülőtér és a repülőtérrel használó légitársaságok javára Franciaország által
nyújtott SA.22932 (11/C – korábbi ex NN 37/07) számú intézkedésről

(az értesítés a C(2014) 870. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekelt feleket, hogy a fent említett cikkek értelmében nyújtsák be észrevételeiket, és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

1. AZ ELJÁRÁS

- (1) 2006. május 8-án a Bizottsághoz a Ryanair által benyújtott panasz érkezett arról, hogy a belföldi és a nemzetközi járatokra vonatkozó repülőtéri díjak differenciálásában megjelenő jogellenes támogatásra került sor. 2006. június 21-i levelével a Bizottság tájékoztatást kért Franciaországtól a panaszban felvetett kérdéseket illetően.
- (2) 2007. március 27-én a Bizottsághoz egy második, 2007. március 15-én kelt, az Air France által benyújtott panasz érkezett, amely a Conseil général des Bouches du Rhône (a továbbiakban: Conseil général) által a Marseille Provence repülőtér részére nyújtott jogellenes támogatásokra, illetve a Ryanair és más légitársaságok részére nyújtott jogellenes támogatásokra vonatkozott. Ezek az előnyök többek között az új Marseille-Provence 2 terminálról (a továbbiakban: mp2 terminál) induló járatok ösztönzését célzó csökkentett repülőtéri díjakból álltak.
- (3) 2009. november 27-i levelével az Air France panaszt nyújtott be a több francia regionális és helyi repülőtér, köztük a Marseille Provence repülőtér számára nyújtott jogellenes támogatások miatt.
- (4) 2011. július 13-i levelével a Bizottság értesítette Franciaországot arról, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott ⁽¹⁾.
- (5) A Bizottság felhívta az érintett feleket, hogy a közzétételt követő egy hónapon belül nyújtsák be észrevételeiket.
- (6) A Bizottság 2011. december 13-án megkapta a Chambre de Commerce et d'Industrie de Marseille-Provence (a továbbiakban: CCIMP), 2011. december 15-én pedig az Air France, a Ryanair, az AMS, az Association of European Airlines és a CCIMP észrevételeit. 2012. február 10-i levelével a Bizottság továbbította ezeket az észrevételeket Franciaország számára, egy hónapos határidővel lehetőséget adva számára a válaszadásra. A Bizottság a 2012. március 12-i levélben kapta meg Franciaország észrevételeit.

⁽¹⁾ HL C 334., 2011.11.15., 8. o.

- (7) Emellett további észrevételeket kapott a Ryanairtól 2012. április 13-án, 2013. április 10-én, 2013. december 20-án, 2014. január 17-én és 2014. január 30-án. Ezeket a további észrevételeket levélben továbbították Franciaországnak 2012. július 13-án, 2013. május 3-án, 2014. január 9-én és 2014. február 4-én. Franciaország a 2012. július 17-i, 2013. június 4-i, 2014. január 29-i és 2014. február 5-i leveleiben tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem kíván észrevételeket tenni.
- (8) Franciaország a 2012. március 26-i, 2012. április 10-i, 2012. szeptember 20-i, 2013. október 30-i és 2013. december 24-i levelében kiegészítő információkat szolgáltatott a Bizottság részére, miután a Bizottság 2012. február 23-i, 2012. június 12-i és 2013. november 20-i levelében felhívta erre.

2. A TÉNYÁLLÁS RÉSZLETES LEÍRÁSA

2.1. A FELEK

2.1.1. A MARSEILLE PROVENCE REPÜLŐTÉR

- (9) A Marseille Provence repülőtér a nagy francia repülőterek egyike, a párizsi, a nizzai és a lyoni repülőtérrel követően. 2012-ben 8 295 479 utast fogadott.

1. táblázat

Az utasok számának alakulása

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Utasforgalom, mp1	5 859 480	6 008 466	6 028 292	5 907 174	5 619 879	5 799 435	5 990 703	6 483 863
Utasforgalom, mp2	0	107 478	934 481	1 058 703	1 670 240	1 722 732	1 372 164	1 811 616
Összeforgalom	5 859 480	6 115 944	6 962 773	6 965 877	7 290 119	7 522 167	7 362 867	8 295 479

Forrás: Franciaország 2013. december 24-i beadványa.

2.1.2. A CHAMBRE DE COMMERCE ET D'INDUSTRIE DE MARSEILLE-PROVENCE, A MARSEILLE PROVENCE REPÜLŐTÉR KONCESSZIÓS JOGOSULTJA

- (10) Franciaországban a kereskedelmi és iparkamarák (a továbbiakban: CCI) közigazgatási szervek. A CCI-k az általános kereskedelmi, ipari és szolgáltatásokkal kapcsolatos érdekeket képviselik az állami szervek előtt. A CCI-k feladatait és hatáskörét törvény⁽²⁾ szabályozza. Ezek a kamarák állami közigazgatási felügyelet⁽³⁾ hatálya alá tartoznak, a régió prefektusa révén. A felügyeleti hatóság jogosult részt venni a kereskedelmi és iparkamarák minden közgyűlésén, és ezen ülések napirendjére egy vagy több napirendi pontot felvetethet. A felügyeleti hatóság adott esetben felfüggesztheti vagy megszüntetheti a CCI egy tagjának feladatait. A felügyeleti hatóság hozzájárulása szükséges legalább a költségvetésre, a hitelfelvételre, illetve a harmadik személyekkel kötött szerződésekre vonatkozó határozatok végrehajthatóságához⁽⁴⁾. A CCIMP irányítja leányvállalatait, különösen a Marseille Provence repülőtérrel, továbbá több képzési szervezetet. Leányvállalatai nem rendelkeznek saját jogi személyiséggel⁽⁵⁾. Az aktusok csak akkor végrehajthatók, ha azokat a felügyeleti jogkörrel rendelkező hatóságnak címezték.

⁽²⁾ A kis- és középvállalkozások előnyben részesítéséről szóló, 2005. augusztus 2-i 2005-882. sz. törvény.

⁽³⁾ A francia jogban a közigazgatási felügyelet a valamely közjogi személy által a másik közjogi személy felett gyakorolt hatáskör egyik formája. A regionális és helyi kereskedelmi és iparkamarák feletti felügyeletet a régió prefektusa gyakorolja, akit a regionális költségvetési vezető segít a munkájában. Az Alkotmánynak és a jogszabályoknak megfelelően a közigazgatási felügyelet csak a felügyelt jogi személy által elfogadott aktusok jogszerűségi ellenőrzésére terjed ki.

⁽⁴⁾ A Code de Commerce R.712-2 – R.712-11-1. cikke.

⁽⁵⁾ Lásd: http://www.ccimp.com/ccimp/nous_connaitre/une_structure_publique.

- (11) 1934 óta a CCIMP kezeli a Marseille Provence repülőtérét, a repülőtér tulajdonosa, a francia állam által biztosított kezelési, karbantartási és üzemeltetési koncesszió alapján. 1987-ben a koncessziót harminc évvel meghosszabbították ⁽⁶⁾.

2.1.3. A MARSEILLE PROVENCE REPÜLŐTÉR GAZDASÁGI KONZULTÁCIÓS BIZOTTSÁGA

- (12) A repülőtér gazdasági konzultációs bizottsága (a továbbiakban: Cocoéco) keretében konzultációt folytattak a Conseil général des Bouches-du-Rhône-nal, a Conseil régional Provence Côte d'Azurral és a communauté urbaine Marseille Provence Métropole-lal a repülőtér kezeléséről. E bizottság feladata a véleményadás a beruházások alakulásáról, a repülőtér működéséről, illetve a repülőtér által nyújtott szolgáltatások árairól.
- (13) A polgári repülésről szóló törvény szerint e bizottság legalább évente egyszer összeül, annak érdekében, hogy véleményt adjon az érintett repülőtéren a repülőtéri szolgáltatási díjak kialakításának és alkalmazásának módjairól, valamint a repülőtér beruházási programjairól. A bizottsággal minden, a repülőtér üzemeltetője által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos kérdésben konzultálni lehet.
- (14) A Cocoéco a használók kollégiumából és az üzemeltetők kollégiumából áll, az utóbbi tagjai a Conseil régional Provence Alpes Côte d'Azur (PACA) elnöke vagy képviselője, a Conseil général des Bouches-du-Rhône elnöke vagy képviselője, valamint a Communauté Urbaine de Marseille Provence Métropole elnöke vagy képviselője.

2.2. AZ ÚJ MP2 „FAPADOS” REPÜLŐTÉR

2.2.1. AZ MP2 TERMINÁL MEGÉPÍTÉSÉNEK INDOKAI

- (15) Miután 2001 óta – elsősorban a TGV Méditerranée járat által a Marseille-Párizs tengelyen jelentett verseny, a 2001. szeptember 11-i merénylet, és több légitársaság (Sabena, SwissAir, stb.) csődje miatt – több, mint egymillió utast veszített, a Marseille Provence repülőtér megpróbált új lendületet adni forgalmának, és az európai célpontok felé fordítani annak fejlődését. Ennek érdekében a repülőtér 2004-ben úgy döntött, hogy „fapados” terminált alakít ki.
- (16) Az új terminál elhelyezése érdekében a CCIMP úgy döntött, hogy átalakítja a régi 1. teherforgalmi terminált. Az épület kis költségű átalakításon esett át, annak érdekében, hogy fogadni tudja a fapados közönséget. A munkálatok 2005 decemberében kezdődtek, az mp2 terminál pedig 2006 szeptemberében kezdett el működni.
- (17) Az utasok számának az mp1 és mp2 terminál közötti megoszlása (tényleges adatok) 2006 és 2013 között a (9) preambulumbekzdésben szereplő táblázatban szerepel.

2.2.2. AZ ÚJ MP2 TERMINÁLT HASZNÁLÓ TÁRSASÁGOK

- (18) Annak érdekében, hogy felmérjék a légitársaságok érdeklődését az mp2 terminál használatát illetően, a CCIMP 2004-ben ajánlattételi felhívást intézett a légitársaságok felé. Erre az Air France, a Ryanair és az easyJet légitársaságok válaszoltak. Az e légitársaságok által benyújtott ajánlatok összmenyisége nem haladta meg a repülőtér várható kapacitását, így semmilyen kiválasztás nem volt szükséges.
- (19) Az mp2 terminál használói közül a Ryanair a legnagyobb, de Franciaország megemlítette a Bmibaby.comot, a Condort, az easyJetet, a Jet4you.comot és a Myair.comot is.
- (20) 2004. július 12-én az Air France az mp2 terminálra vonatkozó ajánlati dokumentációt adott át CCIMP részére. Ebben az szerepelt, hogy a „La Navette” (Marseille/Párizs Orly ingázó útvonal) utasai esetlegesen használhatnak az mp2 terminált. Az Air France hétfőtől péntekig napi 19 járatos menetrendet, szombaton 14 járatot, vasárnap

⁽⁶⁾ A marseille-marignane-i repülőtér kezelési, karbantartási és üzemeltetési koncessziójának a Chambre de commerce et d'industrie de Marseille részére történő odaítéléséről szóló, 1987. július 22-i rendelet, a Francia Köztársaság Hivatalos Lapja, 1987. július 29., 8487. o.

pedig 18 járatot ajánlott a Párizs Orly célállomás felé. Az Air France és a CCIMP között az ingajárat kapcsán folyt tárgyalások kudarcra jutottak. Az Air France különösen két akadályt látott: az mp2 terminál forgalmának a „pontból pontba” járatokra korlátozását, valamint azt, hogy a repülőtér csak belföldi és uniós járatokat fogad.

- (21) A Franciaország által szolgáltatott információk szerint az mp2 terminált igénybe venni szándékozó valamennyi légitársaság be tudott ott rendezkedni.

2.3. A VIZSGÁLT INTÉZKEDÉSEK

- (22) Az eljárás megindításáról szóló határozatban az alábbi intézkedéseket vizsgálták:
- a) a 2001–2010 időszak vonatkozásában egy 24,2 millió EUR összegű beruházási támogatás a CCIMP részére, amely tartalmaz egy 7,577 millió EUR összegű támogatást az mp2 terminál építésére;
  - b) a 2001–2010 időszak vonatkozásában [...] millió EUR összegű (*) pénzügyi forgalom a CCIMP és a CCI általános szolgálata között;
  - c) az utasforgalmi díj összegének megállapítása az mp2 terminálon;
  - d) az utasonként fizetendő díj csökkentése a belföldi járatok esetén;
  - e) a repülőtéri díjak csökkentése az új útvonalak létrehozásával összefüggésben;
  - f) az éjszakai parkolási díj csökkentése;
  - g) a marketing tevékenységek finanszírozása;
  - h) a repülőtéri marketing szolgálattal kötött reklámhelyvásárlási szerződés, ajánlati felhívás és előzetes közzététel nélkül;
  - i) az mp2 jövedelmezőségének ismertetése a CCIMP üzleti tervében.

2.3.1. A CCIMP RÉSZÉRE NYÚJTOTT BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSOK

- (23) A Bizottság rendelkezésére álló információk alapján az új mp2 terminál építését célzó beruházást a Conseil général des Bouches-du-Rhône 7,577 millió EUR összegű támogatása révén finanszírozták.
- (24) Ezenkívül, a 2001–2010 időszak során a CCIMP beruházási támogatásokat kapott a Conseil généraltól, a Conseil régionaltól, a Marseille Provence Métropole-től, az államtól, a Ministère de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie-hez (környezetvédelmi, fenntartható fejlődési és energiaügyminisztérium, a továbbiakban: DGAC) tartozó polgári repülési főigazgatóságtól és az Európai Regionális Fejlesztési Alaptól (ERFA), összesen 16,624 millió EUR összegben. A Conseil généraltól három támogatásban részesült a repülőtér kibővítése és szerkezetátalakítása céljából, ezek összege 1,519 millió EUR, 210 000 EUR és 2,997 millió EUR volt. A Conseil régional 3,616 millió EUR összegű támogatást biztosított részére a repülőtér kibővítése és fejlesztése céljából, valamint 255 000 EUR-t a cargo zóna kialakítására. A Marseille Provence Métropole 889 000 EUR összegű támogatást nyújtott neki a nemzetközi forgalom fejlesztése érdekében. Az állam (DGAC) 464 000 EUR összegben finanszírozta a feladott csomagok vizsgálatát és szűrését, valamint 5,032 millió EUR összegben a csomagok vizsgálatának/szűrésének megerősítését és a csomagellenőrzési eszközök beszerzését. Végül az ERFA finanszírozta a légi áruszállítás fejlesztését (áruszállító repülőgépek parkolási területe, az áruszállítási zónába vezető út, teherterminálok korszerűsítése, közművesítési zóna) 1,520 millió EUR-s nagyságrendben.
- (25) A koncessziós feltételeknek a marseille-i repülőtér koncessziójára alkalmazandó 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja és 15. cikkének (1) bekezdése szerint a beruházások a koncessziós jogosultat terhelik.

2.3.2. PÉNZÜGYI FORGALOM A CCIMP ÉS A CCI ÁLTALÁNOS SZOLGÁLATA KÖZÖTT

- (26) 2001 és 2010 között a CCIMP és a CCI általános szolgálata közötti pénzügyi forgalom [...] millió EUR volt.

(*) Szakmai titoktartási kötelezettség alá tartozó információ.

2.3.3. AZ UTASONKÉNT FIZETENDŐ DÍJ ÖSSZEGÉNEK CSÖKKENTÉSE AZ MP2 TERMINÁL HASZNÁLÓI SZÁMÁRA

- (27) Az utasonként fizetendő díj összege a légitársaságok által használt repülőtérként változik: a „fapados” mp2 használói esetében alacsonyabb, az mp1 (1-4 csarnok) használói esetében magasabb. E díjakat a CCIMP döntésével állapították meg. Az Air France vitatta az eredeti díjakat a Marseille Provence repülőtérén a 2006., 2007. és 2008. év vonatkozásában, és azokat a Conseil d’État megsemmisítette.
- (28) 2008. május 7-én a Conseil d’État megsemmisítette ⁽⁷⁾ a Marseille-Provence repülőtér mp2 terminálján 2006. június 1-jétől alkalmazandó utasonként fizetendő díj jóváhagyott mértékeit, valamint a 2007. január 1-jétől alkalmazandó mértékeket is, mégpedig azért, mert nem volt elégséges azon számviteli elemek igazolása, amelyeket a díj számításánál figyelembe vettek. Ebben az ügyben a Conseil d’État nem semmisítette meg a repülőtér főterminálján utasonként fizetendő díj mértékeit.
- (29) 2008. december 26-án a Conseil d’État megsemmisítette a Marseille-Provence repülőtér főterminálján és mp2 terminálján 2008. január 1-jétől alkalmazandó utasforgalmi díjmértékeket.
- (30) 2009. május 15-i ítéletében a Conseil d’État helyben hagyta az illetékes miniszterek azon döntését, amellyel megtagadták az mp2 terminálon 2009. január 1-jétől alkalmazandó díjmértékek jóváhagyását.
- (31) E díjmértékek megsemmisítését követően a DGAC a Mazars irodával egy 2008 novemberében átadott tanulmányt készíttetett a költségek és bevételek megoszlását, illetve a két terminál díjszabását illetően. E vizsgálat alapján a CCIMP döntött az utasonként fizetendő, visszamenőlegesen alkalmazott új díjmértékekről. E visszamenőlegesen fizetendő díjmértékek az mp1 terminálra (1-4) csarnok vonatkoznak a 2008. évet illetően, valamint az mp2 terminálra a 2006–2008. éveket illetően. A CCIMP szerint ezeket az új díjmértékeket úgy határozták meg, hogy elérjék az mp1 és mp2 terminálok utasforgalmi tevékenységével kapcsolatos költségek hasonló fedezeti arányait ⁽⁸⁾.
- (32) 2009. május 25-i határozatával a CCIMP megállapította a 2009. augusztus 1-jétől alkalmazandó utasonként fizetendő díjmértékeket. Mivel a felügyeleti hatóságok kifogást emeltek a CCIMP által javasolt, 2010. július 1-jétől alkalmazandó díjmértékekkel szemben, továbbra is a 2009. augusztus 1-jei díjmértéket kellett alkalmazni.
- (33) 2009. július 17-én az Air France a Conseil d’État előtt keresetet indított a CCIMP 2009. május 25-i határozatának megsemmisítése iránt, amennyiben az megállapítja az mp1 és mp2 terminálokon visszamenőlegesen 2008. január 1-jétől alkalmazandó utasonként fizetendő díjak mértékeit, másrészt pedig a 2009. augusztus 1-jétől fizetendő utasonkénti díj mértékeit.
- (34) 2009. július 17-én az Air France továbbá ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is benyújtott. 2009. július 28-án a Conseil d’État felfüggesztette a 2008. év után, illetve 2009. július 1-jétől fizetendő díjak 20 %-ának megfelelő utasonként fizetendő díj megfizetését. Az érdemi ítélet meghozataláig tartó felfüggesztés a 2010-ben, illetve 2011. január 1. óta újra bevezetett díjmértékekre vonatkozik.
- (35) 2010. június 14-én az Air France a Conseil d’État előtt keresetet indított a CCIMP 2010. évi, az előző díjmértékeket 2010. július 1-jétől ismét bevezető határozatának megsemmisítése iránt.
- (36) 2011. július 27-én a Conseil d’État ⁽⁹⁾ megsemmisítette a CCIMP 2009. május 25-i határozatát, amely rögzíti az mp2 terminál utasforgalmi díjait 2008-ra és 2009-re, illetve 2009. augusztus 1-jétől, mivel e díjakat a Conseil général des Bouches-du-Rhône által az mp2 terminál építési munkáinak részbeni finanszírozása érdekében nyújtott 2,4 millió EUR összegű támogatás figyelembevételével számították ki; a támogatás közvetlen kedvezményezettje a Marseille Provence repülőtér, közvetett kedvezményezettje pedig a légitársaságok. A Conseil d’État szerint e határozat következménye egy szabálytalanul nyújtott állami támogatás, ezáltal a CCIMP határozata jogellenes. A Conseil d’État azt is kimondta, hogy az a körülmény, hogy az mp2 terminál díjmértékeit megsemmisítették, nincs hatással az mp1 terminál tekintetében megállapított díjmértékek jogszerűségére; e díjmértékek

⁽⁷⁾ A Bizottság értelmezése szerint a Conseil d’État ítéletének hatása a díjmértékek ex tunc hatályú, vagyis hatálybalépésüktől számított megsemmisítése. A megsemmisítést követően tehát úgy kell tekinteni, mintha e díjmértékek soha nem léteztek volna. A Bizottság értelmezése szerint új jóváhagyott díjmértékek hiányában a Code de l’Aviation Civile 224-4-1-II. cikke azt írja elő, hogy az előző (2006. június 1. előtti hatályos) díjmértékeket kell alkalmazni.

⁽⁸⁾ Mindkét esetben átlagosan [50-80]* % fedezeti arány 2007-2012-ben a repülőtéri díjak révén, illetve átlagosan [100-150]* % (mp1) és [100-150]* % (mp2 terminál) fedezeti arány összesítve (beleértve a gépkocsi-parkolókat, a kereskedelmi egységeket és a bérleti díjak repülésen kívüli bevételeit is).

⁽⁹⁾ CE, 2011. július 27., Air France társaság és társai, 329818., 340540. sz.

vonatkozásában kiemeli, hogy azokat pontos számviteli tanulmányok igazolják. A Conseil d'État határozatában rámutat, hogy az ügy irataiból kitűnik, hogy a körülbelül 800 000 EUR összegű kommunikációs költségeket, amelyeket a felperesek (az Air France és a Britair) szerint kizárólag az mp2 terminálra kellett volna elszámolni, valójában teljes egészükben az általános költségek között számolták el, a terminálok között egy olyan elosztási kulcsnak megfelelően, amelyről nem bizonyították, hogy azt nyilvánvaló mérlegelési hiba terheli. A Conseil d'État tehát helyben hagyja az mp1 terminál vonatkozásában megállapított utasforgalmi díjmértékeket. Ugyanebben a határozatban a Conseil d'État megsemmisíti a 2009. évre megállapított leszállási díjmértéket, azzal az indokkal, hogy az közel háromszorosa az e szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek összegének, és több mint a negyedét jelenti az összes repülőtéri díjból következő eredménynek, vagyis nem az e díj eredménye és az egyéb díjak eredménye közötti korlátozott kompenzációt vezet be, ahogy azt a nemzeti jog előírja. ⁽¹⁰⁾ A Conseil d'État végül megállapítja, hogy a felperes társaságok elálltak a forgalom fejlesztését ösztönző intézkedés megsemmisítése iránti kérelmüktől.

- (37) 2010. december 15-én az Air France a Conseil d'État előtt keresetet nyújtott be a CCIMP 2010. decemberi, az előző díjmértékeket 2011. július 1-jétől ismét bevezető határozatának megsemmisítése iránt. Az Air France végül nemzeti szinten elállt valamennyi keresetétől 2011-ben.
- (38) Az időszak egésze során az mp2 terminál vonatkozásában érvényesített díjak 57–66 %-kal alacsonyabbak voltak a belföldi forgalom esetében, 66–80 %-kal az Unión belüli forgalom esetében ⁽¹¹⁾, az 1-4. csarnokban a belföldi forgalom, az Unión belüli forgalom és a nemzetközi forgalom vonatkozásában alkalmazott díjakhoz képest.

2.3.4. AZ ÚTASONKÉNT FIZETENDŐ DÍJ CSÖKKENTÉSE A BELFÖLDI JÁRATOK ESETÉN

- (39) A repülőtér 1-4. csarnokában beszálló utasokra alkalmazandó utasonként fizetendő díjknál hagyományosan differenciálást írtak elő a járatok úticélja szerint, három díjtételnek megfelelően: egy díjtétel a belföldi járatok esetében, egy díjtétel az Európai Unión belüli célpont esetében, és egy díjtétel a nemzetközi járatoknál.
- (40) A 2006-ban és 2007-ben alkalmazandó díjtételeket eredetileg a CCIMP 2006. július 26-i határozata állapította meg. A díjmértékek egyértelműen alacsonyabb díjat írtak elő a belföldi járatok esetében. A különbség több, mint 50 %.
- (41) A Ryanair panasza nyomán jogsértési eljárás indult. Franciaország 2007. augusztus 2-i feljegyzésében arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy „több alkalommal emlékeztette az üzemeltetőt arra, hogy szüntesse meg a járatok célállomása szerinti differenciált díjmértékeket, mivel azok nem igazolhatók a költségek eltéréseivel”.
- (42) A 2006. és 2007. adóévekre új díjmértékeket fogadtak el, és a kifogásolt differenciálással a jövőre nézve felhagytak.

2.3.5. EGYES REPÜLŐTÉRI DÍJAK CSÖKKENTÉSE AZ ÚJ ÚTVONALAK LÉTREHOZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGÉSBEN

- (43) Az új útvonalak létrehozásának, illetve a működtetett menetrendek átalakításának ösztönzése érdekében kedvezményes díjfeltételeket lehet biztosítani a légitársaságok számára. E csökkentés a leszállási, világítási és parkolási díjakra vonatkozik az utasforgalmi útvonalakon, illetve a leszállási és világítási díjakra a teherjáratokon.
- (44) A repülőtéri díjak csökkentésének első lépését a CCIMP 2004. szeptember 7-i határozata vezette be, és az 2005. március 1-jén lépett hatályba. Az intézkedéseket véleményezés céljából a Cocoéco elé terjesztették, annak 2004. december 6-i ülésén ⁽¹²⁾. E szabályozást 2009. július 31-ig alkalmazták.

⁽¹⁰⁾ A Code de l'Aviation Civile L224-2. cikke azt írja elő, hogy e díjak összesített eredménye nem haladhatja meg a repülőtérén nyújtott szolgáltatások költségét.

⁽¹¹⁾ 2007. december 31-ig a díjmérték eltért a belföldi, EU-s és nemzetközi célpontok esetében az mp1 terminálon. Az mp2 terminálon nem állt fenn ilyen differenciálás. 2008. január 1-jétől (a 2006. és 2007. évekre visszamenőlegesen alkalmazandó díjmértékek esetében a díjmértékek eltérnek az EU Schengen/EU Schengen kívül/nemzetközi szempont mentén az mp1 terminál vonatkozásában, és a belföldi + EU/nemzetközi szempont mentén az mp2 terminál vonatkozásában).

⁽¹²⁾ Az Air France képviselője a Cocoéco-ban nem szavazott az indulási támogatások bevezetése ellen, vö. az Air France 2007. március 27-i panasza, 14. o.

- (45) A csökkentés összege 90 % az első évben és 50 % az üzemeltetés második évében. E csökkentéseket kizárólag az olyan új járat vonatkozásában nyújtják, amely megfelel az alábbi feltételeknek ⁽¹³⁾:
- az új útvonalat olyan célrepülőtér irányában kell üzemeltetni, amelyre az útvonal létrehozásának időpontjában rendszeresen nem repülnek,
  - az új útvonalat olyan célrepülőtér irányában kell üzemeltetni, amely legalább 75 kilométerre van a már kiszolgált repülőtértől, vagy amelynek vonzáskörzete lényegesen eltér egy már kiszolgált repülőtértől,
  - az útvonal célrepülőtérének kívül kell esnie a megelőző tizenkét hónap során az adott légitársaság, valamelyik leányvállalata, az ugyanazon csoporthoz tartozó vagy ahhoz üzleti megállapodások (különösen franchise, közös működtetés az adott célrepülőtér felé, ...) révén kapcsolódó társaság által kiszolgált célrepülőtér 160 kilométeres körzetén,
  - az útvonalat legalább egymást követő két hónap során legalább hetente egyszer kell üzemeltetni,
  - amennyiben azon időszak során, amíg a légi közlekedési vállalkozás részére egy adott célrepülőtér felé történő üzemeltetése céljából a fenti kedvezményeket nyújtják, egy vagy több másik vállalkozás úgy dönt, hogy ugyanezen célrepülőtér felé járatot kezd üzemeltetni, az utóbbi vagy utóbbiak az első vállalkozás vonatkozásában megállapított ütemezés korlátai között azonos kedvezményben részesülnek.
- (46) A díjcsökkentéseket mind az mp1, mind pedig az mp2 terminálokról üzemelő légitársaságok részére biztosították.
- (47) 2009. június 30-i ítéletben a Tribunal Administratif de Marseille helyt adott az Air France 2005-ben elfogadott díjösztönzési szabályozás megsemmisítésére irányuló kérelmének. A CCI Marseille Provence nem fellebbezett ezen ítélettel szemben, mivel időközben az ösztönző szabályozást részben átvették egy új díjszabási határozat alapján. Az Air France légitársaság, valamint Britair és Regional leányvállalatai ezt követően a Conseil d'État előtt megsemmisítés iránti keresetet indítottak a CCIMP 2008. és 2009. évre vonatkozó díjmegállapítási határozatával szemben, amely tartalmaz a repülési díjmértékeket, és az új útvonalak megnyitását ösztönző szabályozást is. E megsemmisítés iránti keresethez egy ideiglenes intézkedés (felfüggesztés) iránti kérelem kapcsolódott, amelynek a Conseil d'État ideiglenes intézkedésről határozó bírója 2009. július 28-án részben helyt adott, kimondva többek között ezen ösztönző rendszer felfüggesztését. 2011. július 27-i érdemi határozatában ⁽¹⁴⁾ a Conseil d'État tudomásul veszi a felperes társaságok elállását a 2009. és 2010. évekre vonatkozó forgalomfejlesztést ösztönző intézkedések megsemmisítésére irányuló kérelmeiktől.
- (48) 2010. február 1-jétől 2011. október 31-ig újfent csökkentették a leszállási, világítási és parkolási díjakat minden, az objektív odaítélési feltételeket teljesítő légitársaság esetében.
- (49) A csökkentés összege
- 60 % az üzemeltetés első évében,
  - 45 % az üzemeltetés első évében, és
  - 20 % az üzemeltetés harmadik évében.
- (50) E csökkentéseket kizárólag az olyan új járat vonatkozásában nyújtják, amely megfelel az alábbi feltételeknek ⁽¹⁵⁾:
- az utasforgalmi és teherjáratok is jogosultak,
  - az új útvonalat legalább egymást követő négy hónap során legalább hetente egyszer kell üzemeltetni,
  - az új útvonalat olyan célrepülőtér irányában kell üzemeltetni, amely legalább 50 kilométerre van a már kiszolgált repülőtértől, vagy amelynek vonzáskörzete lényegesen eltér egy már kiszolgált repülőtértől,
  - nem a megelőző tizenhét hónap során az adott légitársaság, valamelyik leányvállalata, az ugyanazon csoporthoz tartozó vagy ahhoz üzleti megállapodások révén kapcsolódó társaság által kiszolgált útvonalról van szó.

⁽¹³⁾ Az Air France benyújtotta a feltételek egy példányát a Bizottságnak.

⁽¹⁴⁾ CE, 2011.7.27., Air France társaság és társai, 329818., 340540. sz.

⁽¹⁵⁾ Az Air France benyújtotta a feltételek egy példányát a Bizottságnak.

- (51) Szezonális leállás esetén a depresszív ösztönző folyamat az útvonal újraindításának időpontjában úgy folytatódik, mintha azt soha nem függesztették volna fel: a megszakítási időszak beleszámít a csökkentési időszakba. Ez az ösztönző intézkedés a Marseille Provence repülőtérén mindkét terminálon és minden légitársaság vonatkozásában alkalmazandó.

2.3.6. AZ ÉJSZAKAI PARKOLÁS INGYENESSÉGE

- (52) A CCIMP 2010. december 28-i beadványában utal az „éjszakai parkolási díj megállapítására” irányuló intézkedés bevezetésére 2010. február 1-jétől. Ebből következően a parkolás ingyenes 22h és 6h között, az alábbi feltételek mellett:

- utasforgalmi tevékenység,
- IATA szezononként legalább heti öt járat ugyanazon célállomás felé;
- 22h és 6h között legalább hat egymás követő órán keresztül parkoló repülőgépek.

- (53) Ez az ösztönző intézkedés a Marseille Provence repülőtérén mindkét terminálon és minden légitársaság vonatkozásában alkalmazandó.

2.3.7. A MARKETING TEVÉKENYSÉGEK FINANSZÍROZÁSA

- (54) 2005. november 21-i határozatával a CCIMP az új útvonalak létrehozását célzó pénzügyi ösztönző rendszert vezetett be, a Marseille Provence repülőtér által biztosított hordozókon felmerült konkrét marketing és promóciós költségek részleges átvállalásával. Ezen intézkedés alapján a kedvezményezett légitársaságnak igazolást kellett benyújtania a szóban forgó útvonal promócióját célzó költségeket illetően. A támogatás mértéke nem haladhatta meg az igazolt költségek 50 %-át.

- (55) A „marketing” kifizetés bevezetését célzó döntést Franciaország jóváhagyása nélkül a repülőterek finanszírozására és a regionális repülőterekről közlekedő légitársaságoknak nyújtott indulási célú állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatásokról szóló bizottság közlemény⁽¹⁶⁾ (a továbbiakban: 2005. évi iránymutatások) közzétételét megelőzően hozták. 2006. augusztus 22-i levelével Franciaország arra hívta fel a CCIMP-t, hogy annak legkésőbb 2007. június 1-jével vessen véget, mivel úgy ítélte meg, hogy egy ilyen „marketing” kifizetés nem felel meg a 2005. évi iránymutatásokban rögzített feltételeknek.

- (56) A CCIMP megerősítette, hogy a marketing költségekben való eredetileg elképzelt részvétel egy [300 000 eurónál alacsonyabb összegű]* a BMI Baby részére nyújtott hozzájáruláson kívül nem valósult meg.

2.3.8. AZ AMS-SZEL KÖTÖTT REKLÁMFELÜLET-VÁSÁRLÁSI SZERZŐDÉS

- (57) 2006. május 19-én a CCIMP ötéves időtartamra ajánlati felhívás és előzetes közzététel nélkül reklámhelyvásárlási szerződést kötött az Airport Marketing Services-szel (a továbbiakban: AMS), a Ryanair 100 %-os leányvállalatával.

- (58) E szerződés kikötései szerint az CCIMP-nek a következő összegeket kellett volna kifizetnie az AMS részére:

- havi [...] * EUR 2006. november és 2007. október között,
- havi [...] * EUR 2007. november és 2008. május között,
- havi [...] * EUR 2008. júniustól kezdődően.

- (59) A Cocoéco 2009. február 18-i határozatában a 2009. május 25-i határozat tárgyát képező díjmértékek rögzítése kapcsán kiemelték, hogy „az AMS-szerződés költsége a szerződés időtartamára, vagyis 2006. október és 2011. október között [...] * EUR, vagyis évi [...] * EUR”.

⁽¹⁶⁾ A Bizottság közleménye a repülőterek finanszírozására és a regionális repülőterekről közlekedő légitársaságoknak nyújtott indulási célú állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatásokról (HL C 312., 2005.12.9., 1. o.).

- (60) A Franciaország által szolgáltatott információk lehetővé teszik az AMS-szerződés költségének meghatározását, a 2. táblázatban foglaltaknak megfelelően:

2. táblázat

Az AMS-szerződéshez kapcsolódó költségek a Franciaország által szolgáltatott információk alapján (ezer EUR)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*

- (61) E szerződés célja a CCIMP szerint az, hogy reklámot biztosítson Marseille, mint célállomás számára, annak érdekében, hogy nagyszámú utast vonzzanak oda. Ez lehetővé tenné az mp2 terminál hosszú távú fenntartásának és a repülőtéri üzemeltető által nyújtott szolgáltatások díjazása megfelelő szintjének biztosítását.
- (62) E szempontból a CCIMP úgy ítéli meg, hogy e cél két tényező együttes fennállásán alapul:
- jelentős mennyiségű internetfelhasználó,
  - a fapados modellre nyitott európai internetfelhasználók.
- (63) A CCIMP az AMS-szel való szerződéskötést azzal igazolja, hogy egyedül az utóbbi honlapja felelt meg 2006-ban a CCIMP szükségleteinek, amennyiben az az alábbi szolgáltatásokat nyújtotta:
- a Ryanair társaság – vagyis az új mp2 terminálon jelentős repülőgép-bázis kialakítását egyedül vállaló légitársaság – jegyeinek egyedüli és kizárólagos forgalmazási rendszere;
  - az internetfelhasználók olyan széles közössége, amelyet a CCIMP promóciós politikája megcélzott;
  - a Provence cél felé irányuló repülőjegyek vásárlásához igazított marketingszolgáltatások.
- (64) A panaszos fél úgy véli, hogy ez az AMS-szel kötött szerződés olyan, a Ryanair részére nyújtott támogatást jelent, amelynek célja, hogy azt az MRS-re vonzza. E tekintetben álláspontja alátámasztására a CCIMP „repülőtéri tanácsa” 2005. november 15-i ülésének előkészítő anyagain alapuló körülményekre hivatkozik.

2.3.9. AZ MP2 TERMINÁL ÜZLETI TERVE ÉS A KÖRÜLTEKINTŐ PIACGAZDASÁGI SZEREPLŐ ELVÉNEK ALKALMAZÁSA

- (65) 2004. novemberben a CCIMP üzleti tervet dolgozott ki az mp2 terminál jövedelmezőségének alátámasztása érdekében. Ezt 2005-ben aktualizálták. Az üzleti terv további frissítéseit a Bizottság felkérésére a Pricewaterhouse-Coopers (PwC) 2005. februárban, 2005. novemberben és 2006. májusban értékelte.
- (66) A Franciaország által ismertetett üzleti terv a 2004–2020 időszak vonatkozásában egy az mp2 terminált tartalmazó és egy az mp2 terminál nélküli forgatókönyvet hasonlít össze. Franciaország szerint a 2004–2020 időszak vonatkozásában a halmozott éves cash-flow, illetve a 2020. évi nettó könyv szerinti érték a következő:
- [...]* millió EUR az mp2 terminál nélküli forgatókönyv esetén,
  - [...]* millió EUR az mp2 terminált tartalmazó forgatókönyv esetén.
- (67) Franciaország tehát azt a következtetést vonja le, hogy az mp2 terminált tartalmazó forgatókönyv [...]* millió EUR-val előnyösebb, mint az mp2 terminál nélküli forgatókönyv, ami [...]* % megtérülési rátának felel meg.

- (68) Az üzleti terv tartalmaz továbbá egy különböző forgalmi és díjazási hipotézisekre vonatkozó érzékenységelemzést is. A forgalommal kapcsolatban tanulmányozott forgatókönyvek egy „Air France ingázó forgalom nélküli” forgatókönyv, illetve egy „az mp2 terminál forgalmának kevésbé jelentős növekedését tartalmazó” forgatókönyv voltak. A díjazással kapcsolatos forgatókönyveket utasonkénti [...] * EUR és [...] * EUR díj mellett vizsgálták az mp2 terminálon.
- (69) 2005-ben aktualizálták az üzleti tervet. Ennek során három forgatókönyvet szimuláltak. E forgatókönyvek a következők:
- **Első szimuláció:** a 2005. évi forgalmi előrejelzések jelentik e számítások alapját, az Air France mp2 terminál felé irányuló forgalma már nem szerepel az alapforgatókönyvben, és a számításokat a 2005–2021 közötti időszakra végzik. E feltevések alapján a belső megtérülési ráta [magasabb, mint 7,5 %].
  - **Második szimuláció:** a belső megtérülési rátát 7,5 %-ban rögzítik, és meg kell keresni, hogy milyen számú utas felel meg e belső megtérülési rátának. A szimulációból az a következtetés adódik, hogy a 2007–2021 közötti időszakban az utasok száma 1,32 millióval kevesebb lehet, mint az első szimuláció esetében.
  - **Harmadik szimuláció:** ha az mp2 terminál forgalma 2010-ben csak 1 millió utas (az első szimulációban rögzített 1,65 millió utas helyett), akkor milyen kiegészítő díjat kell alkalmazni utasonként 2011-től kezdődően ahhoz, hogy fenntartsák a 7,5 %-os belső megtérülési rátát. A szimuláció következtetése az, hogy a szükséges díjemelés [...] * EUR.
- (70) A PwC által a Conseil d'État előtt folyt per keretében az Air France felkérésére végzett értékelések a CCIMP által benyújtott 2005. februári, 2005. szeptemberi és 2006. májusi szimulációkra vonatkoznak, és az mp2 terminál belső megtérülési rátájának, illetve nettó jelenértékének megállapítására irányulnak a várt cash-flow alapján. Ezzel összefüggésben a PwC több megjegyzést és kifogást tett a szóban forgó üzleti terv kapcsán.

3. FRANCIAORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

3.1. A CCIMP RÉSZÉRE NYÚJTOTT BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSOK

3.1.1. EGYES NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK ELÉVÜLTEK

- (71) Franciaország vitatja a Bizottság álláspontját, amely szerint a 2005 és 2007 között az mp2 terminál építésére fordított 7,577 millió EUR és a 2001 óta a platformon végzett beruházásokra biztosított 16 millió EUR teljes egészében a Bizottság elemzésének körébe tartozó állami támogatásnak minősül.
- (72) A 659/1999/EK tanácsi rendelet⁽¹⁷⁾ 15. cikkének alkalmazásában Franciaország előadja, hogy az alábbi, a 3. táblázatban szereplő támogatások elévültek:

3. táblázat

Szervezet	A megállapodás aláírásának időpontja	A támogatás célja	Kifizetett teljes összeg (ezer EUR)
Conseil général	1999. december 14.	A repülőtéri létesítmények bővítési és átalakítási munkálatai	3 064
Conseil régional	1997. október 24.	A repülőtér bővítési és fejlesztési munkálatai	8 032
Conseil régional	1994. július 8.	Az áruszállítási zóna átalakítása	1 372

⁽¹⁷⁾ A Tanács 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.).

Szervezet	A megállapodás aláírásának időpontja	A támogatás célja	Kifizetett teljes összeg (ezer EUR)
Állam	2000. április 26.	A tájékoztatási kötelezettséget szolgáló táblák szabályszerűvé tétele	290
Állam	1999. június 23.	A feladott poggyász átvizsgálása	579

- (73) Franciaország előadja, hogy az elévült támogatások vonatkozásában nem lehet visszatérítetési határozatot hozni, és azok ennek alapján szükségképpen ki vannak zárva a Bizottság vizsgálatának hatálya alól.

3.1.2. EGYES NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOKAT NEM GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGEK ÉS INFRASTRUKTÚRÁK FINANSZÍROZÁSÁRA FORDÍTOTTAK, ÍGY AZOK NEM MINŐSÜLNEK ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKNAK

- (74) Franciaország előadja, hogy egyes támogatásokat a közbiztonsággal, a tűzvédelemmel és az üzemeltetésbiztonsággal kapcsolatos hatáskörök gyakorlásával kapcsolatos infrastruktúrák és tevékenységek finanszírozására fordítottak, mégpedig:

- az állam által 2001. december 19-én nyújtott támogatás, mivel annak célja a repülésbiztonsági berendezések megerősítése volt, különösen a kézipoggyászok egy adott hányada véletlenszerű vizsgálatának, a fenntartott zónákba belépő személyzet rendszeres vizsgálatának és a feladott poggyászok vizsgálati programja meggyorsításának finanszírozása, annak érdekében, hogy 2002 második félévének elejére elérjék a 100 %-os arányt, összesen 5 032 000 EUR összegben,
- a Conseil général által 2002. szeptember 27-én nyújtott támogatás, mivel annak célja a 2. kifutópálya kábelelése, az informatikai biztonsági helyiség átalakítása, a fűtés-hűtés-villamosság központban egy helyiség kialakítása, a műszaki blokk és a légiirányítási helyiségek homlokzatának felújítása, a B. poszt alacsonyfrekvenciájú főkapcsolótáblájának lecserélése, a terminál riasztórendszerének és az informatikai helyiség tűzjelző rendszerének korszerűsítése volt, összesen 209 885 EUR összegben,
- a Conseil général által 2003. április 26-án nyújtott támogatás, mivel annak célja a jelzővilágítási berendezések megújítása, a PCS kibővítése és az ahhoz való hozzáférés, a SPAF pavilon átalakítása, egy gondozási helyiség kialakítása, a déli zónában a körút átalakítása, a légkeringtetéses konvektorok áthelyezése, videokamerás megfigyelő hálózat kialakítása, a fűtés-hűtés-villamosság központ központi fűtésének lecserélése, a nyugati zóna tűzvédelmi hálózata, valamint a digitális védelmet szolgáló berendezések voltak, összesen 2 111 542,82 EUR összegben,
- a Conseil général által 2005. május 19-én az mp2 terminál részleges finanszírozása érdekében nyújtott támogatás, amelyet részben nem gazdasági célú infrastruktúrák finanszírozására fordítottak, összesen 2 273 258,64 EUR összegben. Franciaország rámutat, hogy a nem gazdasági jellegűként megjelölt feladatokat az mp2 terminál területének 16,96 %-át kitevő zónában végezték, és úgy ítéli meg, hogy a munkálatok ennek megfelelő hányada az e feladatokra szánt területeket érintette. Franciaország ebből következően előadja, hogy a nem gazdasági tevékenységekhez kapcsolódó beruházások levonását követően a munkálatok költségeinek 16,96 %-át, vagyis 1 416 238,75 EUR-t még le kell vonni a Bizottság értékeléséből,
- a Marseille Métropole 2004. július 26-án nyújtott támogatása, mivel az a kifutópályák megvilágítását célozta, 72 095 EUR összegben,
- az ERFA 2002. augusztus 22-én nyújtott támogatása, mivel annak célja a teherszállító repülőgépek parkolóterületén a világítási munkák elvégzése volt, összesen 587 350,53 EUR összegben.

- (75) Franciaország szerint az érintett összegeket le kell vonni a Bizottság értékelése alá vont összegből.

3.1.3. A BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSOK ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGE, FIGYELEM A REPÜLŐTEREK FINANSZÍROZÁSÁRÓL SZÓLÓ IRÁNYMUTATÁSOKRA

- (76) Franciaország a bizalomvédelem elvére hivatkozva előadja, hogy a Bizottságnak a 2005. évi iránymutatások közzétételét megelőzően nyújtott támogatások állami támogatásnak minősítését a légiközlekedési ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló, 1994. december 10-i iránymutatásokra figyelemmel kell értékelnie, és ebből következően meg kell állapítani, hogy az említett támogatások nem minősülnek állami támogatásnak.

- (77) Franciaország másodlagosan előadja, hogy a nyújtott támogatások összeegyeztethetők a 2005. évi iránymutatások alapján.

3.1.3.1. A Conseil général által az mp2 terminálon folyó beruházáshoz nyújtott támogatás összeegyeztethetősége

- (78) Franciaország előadja, hogy e támogatás a következő egyértelműen meghatározott általános érdekű célkitűzésnek felel meg: az országos átlagnál nagyobb munkanélküliségi rátával rendelkező régióban közvetlen munkahelyek létrehozása és fenntartása, a 107. cikk (3) bekezdésének c) pontjától eltérve regionális támogatásokra jogosult területen a regionális gazdaság fejlesztése, a túltelítettség kockázatával⁽¹⁸⁾ szembeesülve a repülőtéri kapacitások megerősítése, valamint a terület összekapcsolhatóságának javítása az olyan új forgalom vonatkozásában, amelyet nem szolgált ki a TGV vonal, illetve az mp1 terminál, és amely számára előnyt jelentett a kiszolgált célállomások számának növekedése.
- (79) Franciaország úgy ítéli meg, hogy az infrastruktúra szükséges és arányos a követett célokhoz képest. Noha az mp1 terminál egy részét illetően túlkapacitás állt fenn 2001 után, az új, differenciált szolgáltatást jelentő mp2 terminál kialakítása kiegészítő jellegű keresletet elégít ki a főterminálhoz képest. Ezenfelül, figyelemmel a forgalmi előrejelzésekre, a Marseille Provence repülőtérnek olyan torlódási problémákra kellett számítani, amelyek szükségessé teszik új beszállási zónák megnyitását 2008-ban és 2018-ban. Az mp2 terminál megépítése Franciaország szerint lehetővé tette az infrastruktúra szükséges átalakításainak elhalasztását (2016-ra és 2020 utánra), várhatóan magasabb jövedelmezőséget kínálva. Ezenkívül, az új mp2 terminál konkrétan a repülőtér azon stratégiájának felel meg, amely szerint be kell fogadni a fapados légitársaságokat, amelyek nem tudták megvetni a lábukat az mp1 terminálon, amelynek díjmértékei érzékelhetően magasabbak, és amely nem nyitott arra, hogy az utasoknak gyorsan kelljen be- és kiszállniuk. Franciaország előadja, hogy 2007-ben az mp2 terminál üzemeltetésének első teljes évében a terminál kihasználtsága 68 % volt, ami nem utal valós túlkapacitásra. Hozzáteszi, hogy az mp1 terminál 2007 és 2011 közötti, az mp2 terminál létrehozásához kapcsolódó tartalékkapacitása lehetővé tette az Air France társaság 3 új útvonal megnyitásával, illetve a működtetett járatok számának növelésével összefüggő új szükségleteinek kielégítését, bázisa 2011. október 2-i megnyitása során. Végül, az mp2 terminál egy régi teherterminál körzetében történő megépítése lehetővé tette a beruházási és fenntartási költségek minimalizálását, amire az utasok részére e terminálon kínált csökkentett komfort is kihatott.
- (80) Franciaország előadja, hogy az mp2 terminál használatának hosszú távú perspektívái kielégítőek. E terminál megépítése megfelel azon szándéknak, hogy olyan új forgalom jelenjen meg a platformon, amelyet többek között nem szolgált ki az mp1 terminál, és amely lehetővé teszi a repülőtér számára, hogy elkerülje a TGV által már kiszolgált útvonalak megnyitását. Az kiszolgált célállomások számának a 2005. évi 100-ról a 2010. évi 119-re emelkedése tovább fokozta ezen új szolgáltatás vonzerejét, és így javította hosszú távú használati perspektíváit. Franciaország hangsúlyozza, hogy az mp2 terminál forgalmi előrejelzései alapján – amelyeket alátámasztottak a tényleges forgalmi adatok is a 2007–2010. évekre – annak kapacitását öt év elteltével 50 %-ban fogják kihasználni. Végül, az Air France mp1 terminálról induló forgalmának 2011. október 2-től számított növekedése azt bizonyítja, hogy az mp2 terminál által biztosított kiegészítő kapacitás nem konkurenciát jelent a főterminál számára, hanem olyan előnyt képez az egész repülőtér szempontjából, amely lehetővé tette, hogy kedvező választ adjanak az Air France-nak.
- (81) Franciaország előadja, hogy a nyújtott támogatások csak korlátozott mértékben érintették a Közösségen belül kereskedelmet. A Marseille Provence repülőtértől kevesebb, mint 60 kilométerre található avignoni repülőtérrel illetően Franciaország megjegyzi, hogy e repülőtér a fapados forgalom 2007 óta stabil maradt, hogy 2007-et követően a repülőtérén új átalakításokat végeztek, miközben új útvonalak nyíltak meg, és egyik kiszolgált célállomás sem érhető el a Marseille Provence repülőtérrel indulva. A nîmes-i és touloni repülőterek által jelentett bővített zónát illetően Franciaország megjegyzi, hogy azok a kis regionális repülőterek kategóriájába tartoznak, vagyis nem azonos a céljuk a Marseille Provence repülőtérével, amelynek forgalma meghaladja az 5 millió utast. Az, hogy a kiszolgált célállomások (London és Brüsszel kivételével) nem mind érhetőek el a Marseille Provence repülőtérrel, azt bizonyítja, hogy nem áll fenn verseny e platformok között.
- (82) Franciaország előadja, hogy a Conseil général támogatása a légitársaságok által rendszerint igényelt jövedelmezőségi küszöb átlépéséhez volt szükséges. A 2006. májusi üzleti terv [...] * % belső megtérülési rátával számolt, levonva a Conseil général támogatását, Franciaország pedig előadja, hogy a támogatás hiányában a jövedelmezőség [...] * %-ra esne. Franciaország azt is előadja, hogy a kapott támogatás arányosságát igazolja, hogy az lehetővé teszi a kielégítő belső megtérülési ráta elérését, kevésbé terhes, ugyanezen eredmények elérésére alkalmas lehetőség hiányában. Kiemeli, hogy a terminállal kapcsolatos munkák közbeszerzés tárgyát képezték, ami

⁽¹⁸⁾ A Bizottság közleménye – Az európai repülőterek kapacitására, hatékonyságára és biztonságára irányuló cselekvési terv, COM 2006 (819) végleges, a Hivatalos Lapban nem tették közzé.

alkalmas annak alátámasztására, hogy a költségeket maximális mértékben korlátozták. Végül, Franciaország emlékeztet arra, hogy a nyújtott támogatás csak 50 %-át fedezi az mp2 terminállal kapcsolatos projekt összköltségének: a repülőgépekkel kapcsolatos munkák esetében ez 80 %, míg a terminállal kapcsolatos munkák esetében 30 %.

3.1.3.2. *A légi áruszállítás fejlesztését célzó 2002. augusztus 22-i ERFA támogatások összegegyeztetetősége*

- (83) Franciaország előzetesen megjegyzi, hogy a támogatás egy része nem gazdasági jellegű tevékenységre vonatkozó beruházásokat érintett, valamint, hogy kizárólag a nyújtott támogatás fennmaradó összege tekinthető az EUMSZ szabályaival összhangban állónak ⁽¹⁹⁾.
- (84) Franciaország emlékeztet arra, hogy a Marseille-Provence repülőtér ERFA elé terjesztett finanszírozási igényét a strukturális alapok 2000–2006. évi 2. céljára vonatkozó program keretében nyújtották be, amelyre a Provence Alpes Côte d'Azur régió jogosult, és amelyet az Európai Bizottság 2001. március 22-én hagyott jóvá.
- (85) Franciaország szerint a nyújtott támogatás a következő egyértelműen meghatározott, általános érdekű célkitűzésnek felel meg: a meglévő infrastruktúrák optimalizálása az áruszállítás fejlesztése céljából, reagálva a szállított tömeg mennyiségének csökkentésére, és a repülőtér által mobilizált álláshelyek körzetével összefüggésben ⁽²⁰⁾, egy olyan területen, ahol a munkanélküliség különösen magas.
- (86) Franciaország előadja, hogy az érintett infrastruktúra szükséges és arányos e célhoz képest. Kiemeli, hogy az infrastruktúra egy kerülőút és egy körfogalom megépítését jelenti, a közúti forgalom biztonságosabbá tétele érdekében, figyelemmel a forgalom növekedésére, valamint a teherterminálok átalakítását az üresen hagyott helyszíneken, a repülőgépek parkolóhelyeinek kialakítását annak érdekében, hogy csökkentsék a kezelési időt, továbbá az áruszállítási zóna növelését, annak érdekében, hogy fokozzák vonzerejét.
- (87) Franciaország előadja, hogy a forgalmi eredmények ⁽²¹⁾ azt bizonyítják, hogy az infrastruktúra kielégítő perspektívát nyújtott a hosszú távú használat szempontjából, és rámutat, hogy az infrastruktúra valamennyi légitársaság rendelkezésére áll.
- (88) Végül, Franciaország előadja, hogy a strukturális nehézségekkel szembesülő zóna fejlesztésének szükségessége által igazolt, és a projekt összköltségek 28 %-ának finanszírozására korlátozódó támogatás nem hathat ki a Közösségen belüli kereskedelemre. Kifejti, hogy a projekt finanszírozása nem kérdőjelezhető meg, mivel az ERFA jogosultsági feltételei teljesültek. Franciaország hangsúlyozza, hogy a nyújtott finanszírozások lehetővé tették a repülőtéri infrastruktúrák közúti elérhetőségének megkönnyítését, valamint az áruk szabad mozgását gátló hiányosságok orvoslását.

3.1.3.3. *A repülőtér kibővítését és szerkezetátalakítását célzó 2003. június 26-i támogatás összegegyeztetetősége*

- (89) Franciaország előzetesen megjegyzi, hogy a támogatás egy része nem gazdasági jellegű tevékenységre vonatkozó beruházásokat érintett, valamint, hogy kizárólag a nyújtott támogatás fennmaradó összege, vagyis 888 457,18 EUR tekinthető az EUMSZ szabályaival összhangban állónak.
- (90) Franciaország előadja, hogy e támogatás a következő egyértelműen meghatározott, általános érdekű célkitűzésnek felel meg: Bouches-du-Rhône megye és Provence gazdasági fejlesztése.
- (91) Rámutat, hogy az érintett beruházások szükségesek és arányosak voltak e célhoz képest, mivel azok az 1. kifutópálya felújítása, az átvezetők kialakítása és a gyors kilépési lehetőségek kiépítése révén az óránkénti manőverek számát kívánták növelni.

⁽¹⁹⁾ A Bizottság rámutat a Franciaország válaszában található következtetlenségre, amennyiben az előbb arra hivatkozik, hogy az összegegyeztetetőségi elemzés alá eső támogatás összege 932 649 EUR (26. o.), majd 980 EUR-t említ.

⁽²⁰⁾ Franciaország kiemelte, hogy egy a CCIMP által végzett hatásvizsgálat azt állapította meg, hogy a repülőtér áruszállítási tevékenysége 2000-ben 582 álláshelyet jelentett, 2009-ben pedig 614 álláshelyet.

⁽²¹⁾ Franciaország rámutat, hogy az áruforgalom 20,86 %-kal nőtt 2005 és 2010 között, 2010-ben elérve az 52 179 tonnát.

- (92) Franciaország arra hivatkozik, hogy a beruházások elengedhetetlenek voltak a további forgalom fogadása érdekében. Ekképpen az elvégzett munkálatok a kifutópályák kapacitását évi 140 000 kereskedelmi manőverre növelték. Márpedig Franciaország válaszában 2015-re 113 909 kereskedelmi műveletes, míg 2020-ra 122 449 kereskedelmi műveletes célra hivatkozik. Az elvégzett átalakítások ilyen módon lehetővé tették, hogy ne kelljen kapacitási munkálatokat előirányozni a kifutópályákon a következő tíz évben, miközben Franciaország szerint a középtávú használati perspektíva kielégítő.
- (93) Franciaország megerősíti, hogy az infrastruktúra valamennyi felhasználó számára elérhető, és előadja, hogy mivel az egyetlen, közúton 60 percen belül megközelíthető kereskedelmi repülőtér, az avignoni repülőtér, amely D kategóriás, és amellyel a Marseille Provence repülőtér nem áll versenyben, az elemzett támogatás nem hat ki a Közösségen belüli kereskedelemre.

3.1.3.4. *A repülőtér fejlesztését célzó 2004. július 26-i támogatás összeegyeztethetősége*

- (94) Franciaország előzetesen megjegyzi, hogy a támogatás egy része nem gazdasági jellegű tevékenységre vonatkozó beruházásokat érintett, valamint hogy kizárólag a nyújtott támogatás fennmaradó összege, vagyis 816 535 EUR tekinthető az EUMSZ szabályaival összhangban állónak.
- (95) Franciaország előadja, hogy e támogatás a következő egyértelműen meghatározott, általános érdekű célkitűzésnek felel meg: Marseille agglomeráció és vonzáskörzete fejlesztése, a Marseille Provence repülőterén a belföldi forgalom konszolidációjára és a nemzetközi forgalom fejlődésére, valamint a vasúttal való összekapcsolásra támaszkodva.
- (96) Franciaország előadja, hogy e cél megvalósítása szükségessé tette az elvégzett munkákat, vagyis az 1. csarnok kapacitásbővítését és annak szabályszerűvé tételét a nemzetközi szabványok alapján, az 1. kifutópálya optimalizációját és a 2. kifutópálya felújítását, valamint a TGV számára elérhető vasúti pályaudvar kialakítását.
- (97) Franciaország szerint az elért utasforgalom alakulása azt bizonyítja, hogy e létesítmények kielégítő perspektívával bírnak a hosszú távú használat szempontjából. Hozzáteszi, hogy a vasúti forgalom várható megvalósulása csak erősítheti a repülőtér látogatottságát.
- (98) Franciaország szerint az infrastruktúra hátrányos megkülönböztetés nélkül elérhető valamennyi használó számára. Hangsúlyozza, hogy a csarnokok belföldi, schengeni és nemzetközi járatok közötti megosztása szükséges az utasforgalom megfelelő, a határellenőrzési szabályokat tiszteletben tartó kezelése érdekében, valamint, hogy a járatok egyes terminálokra való elhelyezése nem változtat azon, hogy valamennyi légitársaság szabadon hozzáfér mindkét terminálhoz, az általuk biztosított járatoktól függően.
- (99) Franciaország emlékeztet arra, hogy az elvégzett munkálatok nem érintik a Közösségen belüli kereskedelmet, figyelemmel arra, hogy nincs azonos kategóriába tartozó repülőtér ugyanazon vonzáskörzetben, egyebekben pedig hangsúlyozza, hogy a 2004. július 26-i támogatással érintett beruházások közvetlenül nem a repülőtér kapacitásának növelését célozták.
- (100) Franciaország előadja, hogy az elemzett támogatás odaítélésének szabályai olyanok voltak, hogy azok garantálták az arányosság elvének tiszteletben tartását ⁽²²⁾. Emlékeztet arra, hogy az önkormányzat kötelezettségvállalása 3 évre 1 millió EUR-ra korlátozódott.

3.2. A PIACGAZDASÁGI SZEREPLŐ TESZT ALKALMAZÁSA AZ MP2 TERMINÁLON

- (101) Franciaország előadja, hogy a PwC iroda azon kifogása, amely szerint a beruházási támogatás arányos levonása az mp2 terminál infrastruktúrájának amortizációjából meghamisítja a körültekintő piacgazdasági szereplő teszt eredményét, nem megalapozott. Franciaország szerint a hatályos számviteli szabályok azt írják elő, hogy a jövőbeli pénzügyi években beszámítható beruházási támogatásokat le kell vonni a befektetett eszközök nettó könyv szerinti értékéből. Ezenfelül, a támogatások kezelése egységes volt az mp1 és mp2 terminálok vonatkozásában, amelyek mindegyike a terminálon végzett munkák összege 30 %-ának megfelelő támogatásban részesült.

⁽²²⁾ A CCIMP és a Communauté Urbaine Marseille Provence Métropole között kötött szerződés úgy rendelkezik, hogy az önkormányzat részvétele a marseille-i repülőtér által javasolt beruházások programjaitól függ, valamint, hogy a források szigorúan az ily módon jóváhagyott kiadások fedezését célozzák, az önkormányzat éves részvétele a repülőtér által az adott pénzügyi évben ténylegesen viselt költségekre korlátozódik, minden forráslelővételhez költségösszesítőt kell csatolni, és a CCIMP köteles a Métropole rendelkezésére bocsátani az ügyletekkel kapcsolatos valamennyi számlát.

Végül, az utasforgalmi díjmérték költségalapjában a bruttó forgalom figyelembevétele azt eredményezné, hogy az üzemeltető a használóknak olyan költségeket számlázna ki, amelyeket valójában nem viselt. Általánosabban, mivel Franciaország úgy ítéli meg, hogy a Conseil général által nyújtott támogatás összeegyeztethető volt a francia joggal és az uniós joggal, úgy ítéli meg, hogy a CCIMP körültekintő piacgazdasági szereplőként járt el, amikor a benyújtott üzleti tervben nem szerepeltette azokat a költségeket, amelyekről tudta, hogy nem kell viselnie.

- (102) Ami az üzleti tervben a figyelembe vett időszak során megvalósult beruházások nettó könyv szerinti értéke összegének a figyelembe vett cash-flow-hoz való hozzáadását illeti, Franciaország előadja, hogy pusztán számviteli szempontokra ültette át az 1987. évi koncessziós szerződés feltételeit. Franciaország arra hivatkozik, hogy az ilyen típusú rendelkezés szokásos a koncessziós szerződésekben, és hogy annak az a célja, hogy figyelembe vegyék a beruházási projekt és a koncessziós szerződés időtartamát.
- (103) A súlyozott átlagos tőkeköltséget tükröző 7,5 %-os érték igazolása érdekében Franciaország előadja, hogy az összhangban van a francia repülőterek súlyozott átlagos tőkeköltségére vonatkozó becsléssel ⁽²³⁾, noha kissé magasabb, a repülőtér szabályozott hatóköre, illetve azon tény miatt, hogy a becslést a referenciaként hivatkozott becsléseknél korábbi időszakban (2004) végezték. Franciaország rámutat, hogy a Mazars-iroda tanulmányában ugyanazt a hipotézist fogadja el a súlyozott átlagos tőkeköltséget illetően, mint a Marseille Provence repülőtér.
- (104) Franciaország előadja, hogy a Bizottság tévesen hivatkozott az általános érdekű célkitűzéseket módosító intézkedésekhez (az új útvonalak létrehozásának ösztönzése) kapcsolódó külső költségek növekedésének hiányára, mivel e módosításokat nem költségek címén vették figyelembe, hanem minden tanulmányozott esetben a leszállási, világítási és parkolási forgalom csökkenéseként. Franciaország ehhez hozzáteszi, hogy e módosítások egyaránt előnyösek voltak az mp1 és az mp2 használói részére, valamint, hogy azok 2005 és 2010 közötti végrehajtásának összesített mérlege a két terminál között kiegyensúlyozottan elosztott csökkentéseket mutat ([...]* millió EUR az mp1 terminál esetében és [...]* millió EUR az mp2 terminál esetében). Franciaország egy utólag készített üzleti tervet is bemutatott a 2005–2010. évek vonatkozásában, amely alátámasztotta, hogy a 2005. szeptemberben és 2006. májusban benyújtott üzleti tervek a valós adatokhoz közel álló előre jelzett adatokon alapultak, valamint, hogy az mp2 terminál jövedelmezősége végül meghaladta a beruházási döntés időpontjában tervezettét.

3.3. A CCIMP RÉSZÉRE NYÚJTOTT MŰKÖDÉSI HOZZÁJÁRULÁS

- (105) Az állami hatóságok által a CCIMP részére kifizetett [...]* millió EUR összegű állami támogatást illetően Franciaország kifejti, hogy azok nem működési támogatások voltak, hanem a CCIMP általános szolgálata által a Marseille-Provence repülőtéren nyújtott szolgáltatások ellenértékét jelentették. Franciaország kifejti, hogy figyelemmel a CCI repülőtéri szolgálatának és egyéb szolgálatainak elkülönült könyvelésére, a jelen határozat tárgyát képező összegek a repülőtér általános szolgálata által nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó továbbszámításoknak felelnek meg, tehát a 2001–2010 időszak vonatkozásában kiszámlázott szolgáltatásoknak megfelelő hozzájárulásokat képeznek.
- (106) Franciaország hangsúlyozza, hogy a CCIMP könyvvizsgálójának igazolása megerősíti azt, hogy nem voltak pénzmozgások a CCIP központi szolgálatai felől a Marseille Provence repülőtér felé.
- (107) Franciaország egyértelművé tette továbbá a repülőtéri illeték rendszerének működését, annak érdekében, hogy kizárja az ehhez a mechanizmushoz hasonló állami támogatás esetleges fennállását. Franciaország emlékeztet arra, hogy a repülőtéri illetéket a code général des impôts (általános adókodeks, CGI) 1609w. cikke írja elő, amely szerint az illetéket a repülőteret üzemeltető közjogi vagy magánszemélyek javára szedik be, azt minden közforgalmú légitársasági vállalatnak be kell fizetnie, és kizárólag a repülőtér-üzemeltetők által az olyan közfeladatok ellátása során viselt költségek megtérítésére kell fordítani, mint a biztonsági-tűzvédelmi-mentési szolgáltatások, a madárveszély elleni küzdelem, valamint a repülésbiztonság. Franciaország ezt követően rámutat, hogy a repülőtéri illeték összegét évente állapítják meg repülőtérrel repülőtérre, a hatályos szabályozás alapján nyújtott szolgáltatásoktól és a forgalomra, a költségekre, valamint az üzemeltető egyéb eredményeire vonatkozó adatok előre jelzett alakulásától függően. A repülőtér-üzemeltetők ennek érdekében éves nyilatkozatot tesznek a költségekről és a forgalomról, amelyet jóváhagyás érdekében a helyi polgári repülésbiztonsági igazgatóság elé terjesztenek. A díjszámítást a polgári repülésbiztonsági főigazgatóság központi igazgatási szintjén készítik el, figyelemmel az előző évek összesített eredményeire.
- (108) Franciaország cáfolja azt az állítást, amely szerint e mechanizmus állami támogatást jelentő elemeket tartalmazhat. Franciaország először azt hangsúlyozza, hogy ez az eszköz általános jellegű, ugyanazon szabályok szerint vonatkozik valamennyi francia repülőtérre.

⁽²³⁾ A repülőtéri konzultációs bizottság Franciaország által benyújtott határozatai a párizsi repülőtér esetében a 2006–2010 időszakban 5,8–6,5 %-os, a 2011–2015 időszakban 6,2–6,8 %-os súlyozott átlagos tőkeköltségre, míg a toulouse-i repülőtér vonatkozásában a 2009–2013 időszakban 6–6,5 %-os súlyozott átlagos tőkeköltségre utalnak.

- (109) Ezt követően rámutat, hogy arra figyelemmel, hogy az adó mértékét a költségekre és a forgalomra vonatkozó előre jelzett adatok függvényében állapítják meg, a bevételek költségekhez igazítása nehezen lehet tökéletes egy év vonatkozásában, ugyanakkor vitatja, hogy túlkompenzáció állna fenn.
- (110) Franciaország e tekintetben emlékeztet arra, hogy a repülőtér-üzemeltetők részére a viselt költségeket csak utólag térítik meg, az értékcsökkenés összegének függvényében, és ha pozitív egyenleget állapítanak meg, azt átviszik az előző évek összesített könyvelésébe, és az üzemeltetőt terhelő pénzügyi terhek között számolják, valamint annak alapján kiigazítják a következő év díjmértékét. Franciaország rámutat, hogy a repülőtéri illeték rendszere összességében több éve deficit (2010 végén körülbelül 110 millió EUR veszteséggel), ami azt eredményezi, hogy a repülőterek által viselt repülésbiztonsági és utasbiztonsági kiadások egy részét nem kompenzálják, és e rész az államot terhelő pénzügyi terhek körébe esik. Franciaország hangsúlyozza, hogy az utólagosan történő díjemelésnél figyelembe kell venni a légitársaságokra áthárított hatásokat, ami kizárja a túlzottan gyors kiegyenlítést.
- (111) Franciaország végül utal a repülőtér-üzemeltető változása esetén alkalmazott „lenullázási” mechanizmusra, amely arra kötelezi az üzemeltetőt, hogy térítse meg a koncesszió végén esetlegesen megállapított pozitív egyenleget.
- (112) A Marseille Provence repülőtérrel illetően Franciaország kiemeli, hogy a repülőtéri illeték rendszerének halmozott vesztesége 2000 végén 2,7 millió EUR volt, hogy az egyensúly 2010-ben állt vissza, 8,20 EUR-ban rögzített adó mérték mellett, valamint hogy a 2011. évre vonatkozó adó mértékét csökkentették (7,774 EUR-ra), annak érdekében, hogy ne álljon elő többlet.

3.4. AZ UTASFORGALMI DÍJAK RÖGZÍTÉSE AZ MP1 ÉS MP2 TERMINÁLOKON

- (113) Franciaország előadja, hogy az mp1 és mp2 terminálok között differenciált díjazás megfelel a 2009/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁴⁾ rendelkezéseinek, és emlékeztet arra, hogy az mp2 terminál valamennyi légitársaság előtt nyitva áll. Rámutat, hogy az mp1 és mp2 terminálok közötti díjazási eltérés alapja az e terminálok utasforgalmi funkcióihoz kapcsolódó mögöttes eltérés. Franciaország előadja, hogy 2011. július 26-i határozatában a Conseil d'État elismerte, hogy az mp1 terminál vonatkozásában megállapított díjak érvényesek, ezáltal egyidejűleg megerősítette a költségek és bevételek mp1 és mp2 terminál közötti számviteli megosztása szabályainak érvényességét is. Végül Franciaország hangsúlyozza, hogy a Marseille Provence repülőtérén alkalmazott „közös kassza” elve miatt az utasforgalmi díj önköltsége és e díj mértéke közötti eltérés a szóban forgó repülőtér azon repülésén kívüli forrásaiból adódik, amelyeket a körültekintő gazdasági szereplő figyelembe vesz a terminálon alkalmazandó díjazás meghatározása céljából.
- (114) Franciaország vitatja, hogy a CCIMP csak az mp2 terminál üzemeltetésével közvetlen kapcsolatban álló kiegészítő költségeket vette figyelembe. Előadja, hogy mivel a két terminál földrajzilag elvált, el lehet különíteni valamennyi, az mp2 terminál kapcsán szükséges beruházást, ami 8,95 millió EUR-t jelent. Franciaország emlékeztet arra, hogy egy repülőtér költségstruktúrája lényegileg fix költségekből áll.
- (115) Franciaország ezt követően részletezi azokat az elemeket, amelyek alapján az mp2 terminálnak betudható üzemeltetési költségek megállapításra kerültek:
- mivel az mp2 terminál a repülőtér terminálterületének csak 8,9 %-át teszi ki, így az csak 9,8 %-át képviseli az „adók, illetékek és biztosítási díjak” tételnek,
  - mivel a fenntartási és karbantartási költségek lényegileg az olyan mechanikai elemek javítását érintik, mint a felvonók, mozgójárdák és mozgólépcsők, az egyszerűsített szolgáltatásokkal működő, mozgójárdával és mozgólépcsővel nem rendelkező terminál csak 5 %-át jelenti a „fenntartás és karbantartás” kiadási tételnek,
  - az új, jobban szigetelt és az mp1 terminálnál érzékelhetően alacsonyabb belmagasságú mp2 terminál, amely a repülőtér terminálterületének csak 8,9 %-át teszi ki, csupán 8,6 %-át képviseli az „energiáhozordozókkal kapcsolatos” kiadásoknak,
  - a tisztítási költségek körülbelül 7,8 %-a esik az mp2 terminálra, figyelemmel az elfoglalt terület arányára (8,9 %), a padló borítására (az mp2 terminálon kövezet, az mp1 terminálon padlószőnyeg), és arra, hogy a két terminálon azonos gyakorisággal zajlik a takarítás,

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. március 11-i 2009/12/EK irányelve a repülőtéri díjakról (HL L 70., 2009.3.14., 11. o.).

- az mp2 terminál létrehozása semmilyen személyzeti többletkiadást nem tesz szükségessé, 2007-ben egy repülőtéri koordinátori állás (PCI), 2010-ben pedig egy üzemeltetési koordinátori (PCE) állás és egy informatikai irodai állás (BE) kivételével – ezt az állítást tükrözi a Franciaország által benyújtott táblázat, továbbá Franciaország válaszában részletezte a két terminál közötti üzemeltetési költség-megosztás céljából alkalmazott megosztási kulcsokat.
- (116) Franciaország ekképpen előadja, hogy mivel az üzemeltetési költségek megosztása állandó személyzeti létszám mellett történt, az mp2 terminálra eső terhek az utasforgalmi díj alapján ugyanannyi megtakarítást jelentenek az mp1 terminálhoz képest. Franciaország egyébként rámutat, hogy az mp2 terminálra eső költségek megfelelnek az mp1 terminál által abban esetben viselendő költségeknek, ha a második terminál nem épült volna meg (44. melléklet és 25. melléklet).
- (117) Franciaország vitatja továbbá a PwC azon megállapítását, amely szerint a nem közvetlenül a terminálokhoz rendelt beruházásokat közvetve kell hozzájuk rendelni, és részletesen ismertetette az utasforgalmi díjtól elkülönített beruházásokat, valamint azok számviteli figyelembevételét (elkülönült bérletidíj-bevételek tárgyát képező külön terminálpéldákat érintő beruházások, az exkluzív elemzőközpontokban található elavult berendezések pótlásával kapcsolatos fokozatos beruházások, az utakkal, informatikával kapcsolatos beruházások, az exkluzív elemzőközpont átjáróival kapcsolatos beruházások, amelyek adott esetben beleszámítanak az általános költségek arányos részébe). Franciaország ezt követően vitatja a PwC azon érvét, amely szerint mivel az mp2 terminál utasai használhatják az mp1 terminál berendezéseit, az mp1 terminál értékvesztésének 10 %-át az mp2 terminálnál kell beszámítani. Előadja, hogy a repülőtérén található infrastruktúrák szigorú megosztása igen valószínűtlennek tűnik ezt a felhasználást, hogy mindez újfent azt eredményezné, hogy az mp2 terminál teljes területének megfelelő területet vennénk figyelembe, valamint, hogy ezt azt igényelné, hogy ugyanolyan arányban számítsák be az mp1 terminál és az mp2 terminál kereskedelmi bevételeit, ami a főterminál haszonkulcsának [...] millió EUR-s csökkentését jelentené.
- (118) Franciaország hangsúlyozza továbbá, hogy a PwC által 2006. és 2007. évi jelentéseiben figyelembe vett forgalmi hipotézisek a 2004. novemberi üzleti terv számszerű előrejelzésein alapultak, és nem veszik figyelembe a forgalom aktualizált csökkenését a 2005. szeptemberi és a 2006. májusi üzleti tervekben, az Air France azon döntése nyomán, hogy nem helyezi át az mp2 terminálra ingázó forgalmának kiszolgálását, valamint annak eredményeként, hogy 6 hónappal elhalasztották az új terminál megnyitására vonatkozó döntést, ami jelentősen csökkentette a 2006. és 2007. évek forgalmát. Franciaország vitatja a PwC jelentésében szereplő azon állítást, amely szerint az mp2 terminál „felfalta” az mp1 terminál forgalmát. E tekintetben hangsúlyozza, hogy az Air France légitársaság végül nem valósította meg azon tervét, hogy áthelyezi az Orly felé irányuló ingázó járatait az mp2 terminálra, valamint, hogy az Air France 2008–2011 időszakban elért forgalma stabil maradt mindkét, a Ryanair által az mp2 terminálon 2009 óta működtetett konkurens útvonal által érintett célállomás felé.
- (119) Franciaország előadja, hogy mivel a PwC érvei megalapozatlanok, így az utasonkénti 3,84 EUR-s díjmérték megalapozatlan, és rámutat, hogy az magasabb, mint az mp1 terminálon 2007-ben alkalmazott díjmérték.
- (120) Franciaország emlékeztet arra, hogy miután a Conseil d'État megsemmisítette az mp2 terminálon a 2006., 2007. és 2008. évben alkalmazott díjmértékeket, és az mp1 terminálon a 2008. évben alkalmazott díjmértékeket, a repülőtér üzemeltetője mindkét terminál vonatkozásában új díjmértékeket állapított meg. Az mp2 terminálon a díjmértékek növelésének indoka a szabályozó (a gazdaságért és a polgári repülésért felelős miniszter) által előírt azon kötelezettségen alapul, hogy egyedül e terminálnak tudják be az AMS reklámszerződés költségeit, anélkül, hogy ez kihatna a terminálok közötti költségmegosztás arányaira.
- (121) Franciaország szerint a CCIMP a díjmérték szintjét úgy állapította meg, hogy azonos díjfedezeti arányt tegyen lehetővé mindkét terminál esetében ([...]* %). Franciaország előadja, hogy a 2009/12/EK irányelv azt írja elő, hogy a repülőtéri díjak differenciálásának alapját többek között azok költségeinek kell jelentenie, valamint, hogy az arról való meggyőződés érdekében, hogy e díjdifferenciálást valóban a költségek különbsége eredményezi, biztosítani kell e költségek utasforgalmi díjak általi fedezeti arányának egyenértékűségét minden terminál esetében. Franciaország hozzáteszi, hogy e fedezeti arányok 100 %-nál alacsonyabbak is lehetnek, amennyiben a „közös kassza” szabályozása a repülőtér átfogó gazdasági egyensúlyát úgy fogja fel, hogy abba beleveszi a repülésen kívüli bevételeket is. Franciaország emlékeztet arra, hogy a Mazars iroda beszámolójában úgy ítélte meg, hogy a 2007. év vonatkozásában az utasforgalmi költségek utasforgalmi díjbevételek általi fedezete [...] % volt az mp1 terminálon, és [...] % az mp2 terminálon.
- (122) Franciaország ebből azt a következtetést vonja le, hogy az mp2 terminálon az utasforgalmi díjmértékek nem képezhetnek az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett, egy társaság számára nyújtott gazdasági előnyt, mivel azokat az mp2 terminál építésével és üzemeltetésével kapcsolatos terhek alapján állapítják meg, hogy az ezen utasforgalmi díjak között az egyes terminálok használata tekintetében fennálló különbség objektív és átlátható, valamint azt az egyes terminálokhoz kapcsolódó költségek igazolják, továbbá, hogy a differenciálás a 2009/12/EK irányelv 10. cikke által kifejezetten előírt keretben marad.

- (123) Az intézkedés szelektivitását a jelen ügyben szintén nem bizonyították, mivel a díjszabás megkülönböztetés nélkül vonatkozik valamennyi, az mp2 terminált használó társaságra.
- (124) A belföldi járatok esetében csökkentett utasforgalmi díjakat illetően Franciaország rámutat, hogy a 2009. október 16-i rendelet immár tilt mindenfajta differenciált díjszabást a schengeni zóna országaiban, és emlékeztet arra, hogy 2009. január 28-i határozatában a Bizottság úgy tekintette, hogy nem szükséges kiegészítő intézkedéseket javasolni.

3.5. AZ ÚJ ÚTVONALAK KIALAKÍTÁSA MIATTI DÍJCSÖKKENTÉSEK

- (125) Franciaország előzetesen előadja, hogy az azon légitársaságok részére biztosított díjmódosítások, amelyek a Bizottság értékelésének tárgyát képezték az eljárás megindításáról szóló határozat (116)–(137) preambulumbekzdésében, Franciaországban valamennyi állami repülőtérén, és igen nagyszámú decentralizált repülőtérén fennállnak.
- (126) Ehhez hozzáteszi, hogy ezen intézkedések célja az új légiútvonalak kialakításának elősegítése. A terület forgalmának és összekapcsolhatóságának javítására, a terület átalakítására és az európai piacba való integrációjára irányuló, általános érdekű célkitűzésnek felelnek meg.
- (127) Franciaország szerint a hivatkozott általános érdekű célkitűzést a Bizottságnak figyelembe kellene vennie az ily módon nyújtott támogatások európai joggal való összeegyeztethetőségére irányuló elemzése során.
- (128) Franciaország azt is előadja, hogy a díjszabási módosításokat évente jóváhagyta, egy valamennyi állami repülőtérre alkalmazandó jóváhagyási eljárás keretében, amely lehetővé teszi az intézkedés megkülönböztetésmentességének biztosítását. Franciaország előadja, hogy a díjmértékek éves jóváhagyási eljárása ily módon elegendő azon követelmény kielégítéséhez, amely szerint annak érdekében, hogy a támogatások nyújtása során orvosoljanak minden hátrányos megkülönböztetést, tagállami szinten jogorvoslati mechanizmust kell előírni, ami a vizsgált támogatás összeegyeztethetőségének egyik feltétele.
- (129) Franciaország emlékeztet arra, hogy a díjszabás módosításának lehetőségét rögzítő nemzeti jog (a Code de l'aviation civile R.224-2-2. cikke) azt írja elő a díjmértékek rögzítéséért felelős személy számára, hogy határozza meg a megvalósítandó általános érdekű célkitűzésnek megfelelő nyomonkövetési mutatókat. Franciaország előadja, hogy az előírt nyomonkövetési mutatók lehetővé teszik, hogy évente meg lehessen győződni az intézkedés megfelelő végrehajtásáról, és esetlegesen arról, ha azt ki kell igazítani, valamint az elegendő ahhoz, hogy teljesüljön a támogatás összeegyeztethetőségének azon feltétele, amely szerint az intézkedésnek szankcionálási mechanizmust kell tartalmazni arra az esetre, ha valamelyik légi fuvarozó nem tartaná tiszteletben a repülőtérrel szemben vállalt kötelezettségeket.
- (130) Franciaország rámutat, hogy a 2005, vagyis e mechanizmus bevezetésének kezdete óta bekövetkezett díjszabási módosítások mérlegét rendszeresen ismertették a Cocoéco üléseinek dokumentumaiban, ami alátámasztja a nyújtott intézkedéseknek a repülőtér használóinak képviselői számára nyilvános jellegét, és elegendő ahhoz, hogy teljesüljön a támogatás összeegyeztethetőségének azon feltétele, amely szerint az érintett intézkedéseknek nyilvánosaknak kell lenniük.
- (131) Franciaország hangsúlyozza, hogy a felülvizsgált díjszabási módosítások megfelelnek a 2009/12/EK irányelv azon rendelkezéseinek, amelyek felhatalmazzák a tagállamokat arra, hogy általános és közérdekű okokból előírják a repülőtéri díjak módosítását. Franciaország ebből arra következtet, hogy a repülőtér-üzemeltető nem köteles úgy eljárni, mint egy körültekintő piaccgazdasági szereplő, amikor ilyen díjszabási módosítást vezet be. Franciaország hangsúlyozza, hogy a francia jogban más általános érdekű, például környezetvédelmi okon alapuló díjszabási módosítási lehetőségek is léteznek, mint a leszállási díj módosítása a repülőgép kategóriájától függően, illetve a zajártalomra figyelemmel a napszaktól függő módosítása.
- (132) Franciaország vitatja, hogy az ilyen intézkedések indulási támogatásoknak minősülnek, és előadja, hogy azok a közérdek egyes olyan összetevőinek (a környezeti károk kompenzálása, a terület összekapcsolhatóságának javítása) internalizálását célozzák, amelyeket egyébként nem vennének figyelembe a díjak mértékénél.
- (133) Franciaország előadja, hogy egy olyan üzleti terv, amely azt bizonyítja, hogy az elfogadott módosítások nem jövedelmezőek, mindazonáltal nem jelenti azt, hogy az üzemeltetőnek le kell azokról mondania, mivel ez az üzleti terv nem veszi figyelembe az intézkedések által kiváltott externáliákat, mint a szennyezés- vagy zajártalom-kibocsátás kapcsán elért csökkentést, illetve a területek összekapcsolhatóságának javítását és fokozott forgalmát. Franciaország szerint ezen externáliák pénzügyi síkú értékelésének nehézségei vezettek ahhoz, hogy ezek az ösztönző intézkedések a 2009/12/EK irányelv keretében elkülönült hipotézis tárgyát képezik.

- (134) Franciaország vitatja a Bizottság által követett, a piaczgazdasági szereplő teszt alkalmazásában álló módszertani megközelítést, amely nem megfelelő olyan intézkedések elemzésére, amelyek tárgya a közérdek kiterjesztése a pozitív externáliákra.
- (135) Franciaország előadja, hogy a Bizottság eljárás megindításáról szóló határozatának (124) preambulumbekzdésében szereplő információk tévesek. Az ismertetett díjmértékek az utasonkénti leszállási díj változó részét rögzítik. Valójában a leszállási díj változó részét a repülőgép-tonna, nem pedig az utasok száma alapján számítják ki.
- (136) Másodlagosan Franciaország előadja, hogy az új útvonal kialakításával kapcsolatos díjszabási módosítások gazdaságilag jövedelmezőek a Marseille Provence repülőtér számára. Franciaország válaszában előterjesztett egy a nyújtott intézkedések jövedelmezőségéről utólag készített tanulmányt. Franciaország szerint a 2008. év üzleti bevételei alapján készített számítások azt bizonyítják, hogy az mp1 és mp2 terminálokat használt repülőgéptípusokkal üzemeltetett útvonal esetében nyújtott átlagos csökkentés alacsonyabb, mint az egyes terminálokhoz rendelt bevételek által elért bevételek, és az utasonként [...] * EUR nettó eredményt jelent az mp1 terminál és [...] * EUR nettó eredményt az mp2 terminál esetében. Franciaország előadja, hogy az ezen intézkedés által eredményezett forgalom 83 %-a legalább három évig fennáll, ami további előnyt jelent. Franciaország kifejti, hogy a Cooéco által 2004. december 6-án megszavazott módosítások jövedelmezőségére vonatkozó új tanulmányt készítettek a 2005. szeptemberi, 2006. májusban aktualizált üzleti terv alapján, az mp2 terminál esetében egy 67 tonnás B737 repülőgépet, az mp1 terminál esetében pedig egy A319 repülőgépet véve alapul. Két forgalmi feltevést tanulmányoztak: az elsőnél a forgalom növekedése a módosítások harmadik évétől csak a meglevő útvonalakon a gyakoriságok növekedését érinti, míg a másodiknál a forgalommnövekedés kizárólag az új útvonalakra vonatkozik. Az első feltevés eredményeként [...] * % üzleti értékre vetített nettó eredmény, és [...] * EUR nettó jelenérték állna elő, míg a második esetében [...] * % üzleti értékre vetített nettó eredmény, és [...] * EUR nettó jelenérték.
- (137) Franciaország előadja, hogy a módosítások nem jelentettek hátrányos megkülönböztetést, és minden olyan társaságra vonatkoztak, amely igazolta az alkalmazhatósági feltételek fennállását. Franciaország vitatja tehát azt, hogy teljesült az állami támogatásnak minősítés kapcsán az intézkedés szelektivitásának kritériuma.
- (138) Franciaország emlékeztet arra, hogy a manchesteri repülőtérre vonatkozó ⁽²⁵⁾, a Charleroi-határozatában ⁽²⁶⁾ hivatkozott határozatában a Bizottság elismerte, hogy a leszállási díjak csökkentése korlátozott időtartamú intézkedésnek minősült, és az egy olyan rendszerbe illeszkedett, amely a Manchesterből induló új útvonalat indító valamennyi légitársaság számára nyitva állt, így az kizárta a verseny bármilyen torzítását és nem tartozott az EUMSZ 107. cikk hatálya alá. Franciaország ebből arra következtet, hogy egy valamennyi légitársaság számára nyitva álló és korlátozott időtartamra biztosított szabályozás kívül esik az EUMSZ 107. cikk hatályán.
- (139) Franciaország bemutatja a 2009. február 15-től július 31-ig hatályos díjszabási módosítást, és rámutat, hogy azt 24 társaság vette igénybe. Emlékeztet arra, hogy a szabályozást a Tribunal administratif de Marseille 2009. június 30-i ítéletében megsemmisítette, azzal az indokkal, hogy a módosítás terjedelme túl nagy volt, és azt 2010. február 1-jétől egy olyan mechanizmus váltotta fel, amelyben a díjcsökkentéseket mérsékeltek, a nyújtási feltételeket pedig megerősítették. Franciaország előadja, hogy a manchesteri határozatban rögzített feltételek mindkét végrehajtott díjszabás-módosítási szabályozás esetében teljesültek, így a szóban forgó módosítások nem tartoznak az EUMSZ 107. cikk által fedett körbe. Franciaország szerint tehát a Bizottság eljárást megindító határozatában tévesen vizsgálja a szóban forgó módosításokat a körültekintő piaczgazdasági szereplő elvére figyelemmel.

3.6. AZ ÉJSZAKAI PARKOLÁSI DÍJ CSÖKKENTÉSEI

- (140) Franciaország előadja, hogy e csökkentést általános érdekből vezették be, az új útvonalakra vonatkozó csökkenéshez hasonlóan. Az éjszakai parkolási díj módosítása lehetővé teszi a Marseille Provence repülőtér számára, hogy növelje a járatforgalmat a nap elején és végén, ami lehetővé teszi az infrastruktúrák használatának optimalizását. Franciaország hangsúlyozza, hogy ezen intézkedés hatása a parkolási díj forgalmának [...] * %-ára korlátozódik, az új útvonalak kialakítása miatti módosításokon kívül.
- (141) Franciaország emlékeztet arra, hogy úgy ítéli meg, hogy az általános érdekű módosításokat nem lehet szigorúan a jövedelmezőségük szempontjából megítélni. Másodlagosan rámutat ugyanakkor, hogy a körültekintő piaczgazdasági szereplő elvének tiszteletben tartása a jelen ügyben beigazolódott, a 2004. évi, könyvelőcég által elkészített „az éjszakai parkolás által eredményezett többletköltségek meghatározása” című tanulmány alapján. A díjszabás

⁽²⁵⁾ 1999. június 14-i manchesteri repülőtér határozat, NN 109/98.

⁽²⁶⁾ A Bizottság 2004. február 12-i 2004/393/EK határozata a vallon régió által a charleroi-i repülőtér számára nyújtott előnyökről (HL L 137., 2004.4.30., 1. o.).

[illegible]

- (142) A 2008. pénzügyi év beszámolója alapján készített tanulmány szerint az éjszakai parkolási díj változó költségei repülőgépenként és éjszakánként [...] EUR-t jelentettek, míg a 2004. évi becslés [...] EUR volt. Egy olyan B737-800 esetében, amelynek telítettsége 80 %, e költségek utasonként [...] EUR-t tesznek ki, míg egy 70 %-os telítettségű A319 esetében utasonként [...] EUR-t. Márpedig a 2009. február 18-i Cocoéco során ismertetett elszámolások szerint a kereskedelmi és parkolási tevékenységek az mp1 terminál utasforgalmi költségek [100 % és 150 % közötti] fedezését tették lehetővé, ami utasonként [...] EUR nettó haszonkulcsot jelent, az mp2 terminál utasforgalmi költségeinek pedig [100 % és 150 % közötti] fedezését, ami utasonként [...] EUR nettó haszonkulcsot jelent. E nettó haszonkulcsok nagyrészt fedezték az éjszakai parkolással kapcsolatos többlet-költségeket.
- (143) Franciaország végül arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem fogalmazott meg kifogást a repülőtéri díjak charleroi-i repülőtéren megszervezett rendszerével kapcsolatban.

3.7. A MARKETINGTEVÉKENYSÉGEK FINANSZÍROZÁSA

- (144) A CCIMP 2005. november 21-i határozata által bevezetett, és az egyetlen [300 000 EUR-nál alacsonyabb összegű], a BMI Baby részére teljesített kifizetést eredményező támogatási rendszer kapcsán Franciaország 2010. december 28-i beadványában utal arra, hogy ez az összeg, amennyiben állami támogatásnak minősíthető, mindenféleképpen az 1998/2006/EK bizottsági rendelet ⁽²⁷⁾ (a *de minimis* rendelet) hatálya alá tartozik. A teljesség kedvéért kiemeli, hogy e társaság eladásának bejelentését követően lehetséges, hogy a CCIMP nem lesz képes beszerezni az egyéb európai repülőtereknek nyújtott támogatásokra vonatkozó nyilatkozatot.

3.8. AZ AMS-SZEL KÖTÖTT REKLÁMFELÜLET-VÁSÁRLÁSI SZERZŐDÉS

- (145) Az AMS-szel 2006. május 19-én kötött reklámfelület-vásárlási szerződést illetően Franciaország előadja, hogy e szerződés odaítélése a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozásnak megfelelően az egyetlen szolgáltató létezése miatt hirdetmény közzététele nélküli eljárással történt.
- (146) Franciaország emlékeztet arra, hogy a promóciós politika közvetlen hatással van a repülőtéri infrastruktúra jövedelmezőségére, a repülőtéri díj és a repülésen kívüli díj által eredményezett bevételek következtében. Rámutat, hogy a légitársaságok által végzett reklámtevékenység nem elegendő, és hangsúlyozza, hogy 2006-ban az AMS volt az egyetlen olyan szolgáltató, amely egyszerre kínálta a Ryanair társaság – vagyis az új mp2 terminálon repülőgép-bázis kialakítását egyedül vállaló légitársaság – jegyeinek egyedüli és kizárólagos forgalmazási rendszerét, az internetfelhasználók olyan széles közösségét, amelyet a promóciós politika megcélzott és a Provence cél felé irányuló repülőjegyek vásárlásához igazított marketingszolgáltatásokat.
- (147) Franciaország előadja, hogy a CCIMP körütekintő piacgazdasági szereplőként járt el, amikor szerződést kötött az AMS-szel, így az nem tartalmaz semmilyen támogatást.
- (148) Franciaország először úgy ítéli meg, hogy a kikötött ár megfelel a piaci gyakorlatnak, figyelemmel többek között a viamichelin.com honlap alapján végzett előzetes összehasonlító kutatás eredményeire. Franciaország tehát vitatja, hogy az AMS részéről a marketingszolgáltatások nyújtására kedvezményes feltételek mellett került sor, és emlékeztet arra, hogy az Európai Bizottság az ostendei repülőtérről vonatkozó határozatában ⁽²⁸⁾ elismerte, hogy az utazásszervező katalógusa révén megvalósuló promóciós program nem minősül állami támogatásnak.
- (149) Ezenfelül Franciaország előadja, hogy az AMS-szel kötött marketingszolgáltatási szerződés jövedelmező beruházást jelent a Marseille Provence repülőtér számára, konkrétan az mp2 terminál fejlesztése szempontjából. Franciaország rámutat, hogy a szerződés részletszabályait a Ryanair által a szerződés megkötését megelőzően készített, és állításai alátámasztása érdekében benyújtott, az egy járat által eredményezett pénzügyi haszonkulcsok jövedelmezőségére vonatkozó tanulmány alapján határozták meg. E tanulmányból kitűnik, hogy a szerződéses mechanizmus jövedelmezőségét az üzemeltetés 4. évétől érték el, a reklámot követően járatonként [...] EUR haszonkulccsal. Franciaország hangsúlyozza, hogy ugyanezen tanulmányból kitűnik, hogy az új

⁽²⁷⁾ A Bizottság 2006. december 15-i 1998/2006/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikkének a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 379., 2006.12.28., 5. o.).

⁽²⁸⁾ A Bizottság 1998. január 21-i 98/337/EK határozata a flamand régió által az Air Belgium légitársaság és a Sunair utazásszervező részére az ostendei repülőtér használatára céljából nyújtott állami támogatásokról (HL L 148., 1998.5.19., 36. o.).

útvonalak kialakítását célzó módosítások, és a kizárólag a Ryanair-járatokat érintő AMS-szerződés együttes hatása által a 2007–2021 időszakban eredményezett jövedelmezőség az ágazat jövedelmezőségi normájába eső átlagos haszonkulcsot ([...]* %) biztosít – ezt az Európai Bizottság a pozsonyi repülőtérre vonatkozó határozatában ⁽²⁹⁾ 7,31 %-ra tette.

- (150) Az elért forgalmi adatok és a Mazars iroda által auditált költségek alapján újraaktualizált jövedelmezőségi szimulációban a 3. évtől jelenik meg nyereséges haszonkulcs, járatonként [...]* EUR.
- (151) Franciaország emlékeztet arra, hogy az AMS-szel kötött szerződéshez kapcsolódó költségeket figyelembe vették a 2006. májusban aktualizált 2005. szeptemberi üzleti tervben, amely az mp2 terminál esetében [7,5 %-nál nagyobb] összesített jövedelmezőséget állapít meg a 2005–2021 időszak vonatkozásába. A 2006. évi díjmértékek alapján az AMS-szerződés forgalmára vetített nettó eredmény a Ryanair forgalmához képest [7,5 %-nál nagyobb], a nettó jelenérték pedig [...]* millió EUR.
- (152) Franciaország azt is előadja, hogy figyelemmel a repüléssel összefüggő díjakból, a repülésen kívüli bevételekből és a repülőtéri illetékből, illetve más terhekből származó jövedelemre, az induló utasonkénti haszonkulcs a szerződés aláírását megelőzően ⁽³⁰⁾ [...]* EUR volt. Mivel a marketingintézkedések (így többek között az AMS) átlagos becsült összege ekkor induló utasonként [...]* EUR volt, a marketingköltségek nettó haszonkulcsa utasonként [...]* EUR. Ekképpen Franciaország szerint azt kell megállapítani, hogy az mp2 terminálon minden utas pénzügyi hasznot jelentett a repülőtér számára.
- (153) Ily módon a repülőtér 2006 és 2012 között utasonként [...]* EUR és utasonként [...]* EUR közötti átlagos utasonkénti számlázási arányt tudott elérni, ami 7 éves átlagban, kissé elmaradva a várakozásoktól, a még elégséges utasonkénti [...]* EUR összegnek felelt meg.
- (154) Franciaország ehhez hozzáteszi, hogy az AMS-szel kötött szerződés különböző kötelezettségvállalásokat érintett a Ryanair társaság részéről a Marseille Provence repülőtérén bázissal rendelkező repülőgépek számát, a napi gyakoriságok számát és az éves utasszámot illetően.
- (155) Ekképpen, az AMS-szerződés Ryanair-utasonkénti költségeinek halmozódása a Ryanair utasok többletköltségével [...]* EUR összköltséget jelent, ami a Ryanair jelenlétéhez kapcsolódó többlet haszonkulcsot az AMS-szerződéshez kapcsolódó költségek kielégítő szinten, utasonként [...]* EUR összegben való figyelembevétele mellett alapozza meg.
- (156) Végül, Franciaország előadja, hogy a Tribunal Administratif de Marseille ideiglenes intézkedésről határozó bírása a 2009. október 20-i végzésben már megállapította, hogy az AMS-szel kötött szerződésben előírt éves, az utóbbi által nyújtandó szolgáltatásokra elszámolt, és az elvégzett promóciós tevékenység által elért közönség méretének megfelelő összegek nem céltalanok, és azokhoz megfelelő ellenszolgáltatás csatlakozik.

3.9. AZ MP2 TERMINÁL ÜZLETI TERVE, ÉS A KÖRÜLTEKINTŐ PIACGAZDASÁGI SZEREPLŐ ELVÉNEK ALKALMAZÁSA

- (157) A francia állam kifejti, hogy a körütekintő piacgazdasági szereplő kritériuma teljesül, amennyiben a repülőtér által megvalósított politika pozitív pénzügyi hatásokat eredményez a repülőtér-üzemeltetést illetően. E tekintetben az elemzést a több éves üzleti tervek alapján egyes olyan kritériumokra figyelemmel kell elvégezni, mint a nettó jelenérték és a belső megtérülési ráta, amelyekhez az érzékenységelemzés csatlakozik. E tekintetben két elv húzódik meg a repülőtérén végzett beruházások elemzése mögött: a pénzeszközök „valódi” áramlásának figyelembevétele, valamint az idő értéke, e pénzeszköz-áramlások aktualizálása révén.
- (158) Franciaország úgy ítéli meg, hogy az mp2 terminál létrehozása többek között az alábbi következményekkel járt:
- egyes költségek megoszlása a két terminál között, ezáltal csökkentve a fő terminálok költségeit,
  - egyes olyan beruházások megvalósításának eltolása, amelyek költsége kihat a belső megtérülési rátára, így az Európa check-in zóna, valamint az Európa/Nemzetközi beszállócsarnok megépítése.

⁽²⁹⁾ A Bizottság 2010. január 27-i 2011/60/EU határozata a C-12/08 (ex NN 74/07) számú állami támogatásról – Szlovákia – Megállapodás a pozsonyi repülőtér (Bratislava Airport) és a Ryanair között (HL L 27., 2011.2.1., 24. o.).

⁽³⁰⁾ Repülőtéri Tanács, 2005. november 15.

- (159) A költségek megosztása és egyes, az mp2 terminál által eredményezett beruházások megvalósításának elhalasztása kihat az utóbbi vonatkozásában elfogadandó díjszabási szintre, valamint a belső megtérülési ráta számításába épített forgalomra.
- (160) Ennélfogva Franciaország úgy ítéli meg, hogy a repülőtér által elfogadott megközelítés megfelel annak, amelyet egy magánszereplő választott volna. Tényszerűen tévesnek tekinti a PwC által készített elemzést, mivel az azt kifogásolja, hogy Franciaország nem dolgozott ki „az mp2 saját feltevéseire épített” üzleti tervet – e kifejezés értelmét az említett iroda nem határozza meg. Franciaország e tekintetben emlékeztet arra, hogy a költségek különböző terminálok különböző használói közötti megosztására vonatkozó kérdések a repülőtér differenciált díjszabását érintő elemzés körébe tartoznak, nem pedig az új terminált érintő projekt jövedelmezőségéről szóló tanulmányhoz.

4. AZ ÉRDEKELT HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI

4.1. AIR FRANCE

4.1.1. A CCIMP RÉSZÉRE NYÚJTOTT BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSOK

- (161) Az Air France előadja, hogy bár a repülőtér infrastruktúráinak korszerűsítése céljából nyújtott támogatások a Marseille-Provence repülőtéren jelenlevő valamennyi légifuvarozó számára hasznosak voltak, a konkrétan az mp2 terminált célzó beruházási támogatások alkalmasak arra, hogy versenytorzulást alakítsanak ki a mindkét terminált használó légitársaságok között.
- (162) Az Air France vitatja a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban rögzített értékelést, amely szerint az mp2 terminál egyenlő bánásmódot biztosít és nem jelent hátrányos megkülönböztetést. A CCIMP azon döntése folytán, hogy a terminált a „pontból pontba” típusú forgalom számára tartja fenn, a nemzetközi járatokat is üzemeltető és többek között átszálló utasokat is szállító Air France kénytelen volt megosztani marseille-i indulású működését a két terminál között, aminek eredményeként az Air France felhagyott az mp2 terminál használatával. Az Air France szerint az mp2 terminál 2006. októbertől kezdődő megnyitása a Ryanair által üzemeltetett nemzetközi járatok előtt bizonyítja az ezen légitársaság számára CCIMP részéről biztosított kedvezményes bánásmódot. Ezenfelül az Air France emlékeztet arra, hogy az mp2 terminál csak 200 férőhelyesnél kisebb repülőgépek számára nyújtott szolgáltatásokat, ami kizárta az Airbus 321 típusú gépeket, valamint, hogy az Air Méditerranée társaság keresetet indított a tribunal Administratif de Marseille előtt annak érdekében, hogy az mondja ki az mp2 terminál igénybevételi szabályzata e kikötésének önkényességét és hátrányosan megkülönböztető jellegét.
- (163) Az Air France előadja, hogy az mp2 terminál CCIMP által eredetileg előírt támogatathatósági feltételeinek láthatóan kizárólag annak biztosítása volt a célja, hogy az Air France ne tarthasson igényt az új terminál használatára, holott a repülőtér gazdasági egyensúlya bizonyosan nem lett volna biztosítva abban az esetben, ha az Air France áthelyezhette volna teljes tevékenységét az mp2 terminálra, ahol a díjazás szintje jelentősen alacsonyabb volt.

4.1.2. A CCIMP RÉSZÉRE NYÚJTOTT MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁSOK

- (164) Az Air France előadja, hogy lehetséges, hogy az állam számára beszédett, de a repülőtér-üzemeltető részére teljes egészében visszatérített repülőtéri illeték szintje nem felel meg a repülőtér által a közhatalmi hatáskörök körébe tartozó intézkedések finanszírozása érdekében ténylegesen viselt költségeknek, és így a Marseille-Provence repülőtér működéséhez nyújtott támogatásnak minősülhet.

4.1.3. A MARSEILLE PROVENCE REPÜLŐTÉR ÁLTAL EGYES LÉGITÁRSASÁGOK RÉSZÉRE NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK

4.1.3.1. *Az utasforgalmi díjak csökkentése a belföldi járatoknál*

- (165) Az Air France nem vitatja a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban szereplő azon megállapítást, amely szerint a fapados terminál kialakítása megfelelhet a piaci igényeknek. Az Air France ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a repülőtér üzemeltetőjének kell meggyőződnie e projekt jövedelmezőségéről.
- (166) Az Air France vitatja a Bizottság azon állítását, amely szerint megszokott egy magán repülőtér-üzemeltető esetében, ha magasabb díjakat próbál elérni azon légitársaságok utasforgalma után, amelyek olyan kényelmesebb szolgáltatások nyújtása mellett döntenek, amelyek fogyasztóira jellemző a magasabb „fizetési készség”. Az Air

France előadja, hogy nem járult hozzá a terminálon nyújtott, „kényelmesnek” minősített szolgáltatás szintjének meghatározásához, és emlékeztet arra, hogy a repülőtér-üzemeltetők által az új, fapados légitársaságoknak szánt új terminálhoz való hozzáférés kapcsán alkalmazott feltételek hátrányosan megkülönböztető jellege kapcsán fogalmaz meg kérdéseket. Az Air France kifejti, hogy a terminálokat történelmileg használó társaságok gyakran e terminálokon rekednek. Az Air France úgy ítéli meg, hogy a repülőtéren monopolhelyzetben lévő repülőtér-üzemeltetők visszaélészerűen emelhetik díjaikat e foglyul ejtett ügyfélkörrel szemben, annak érdekében, hogy vonzó díjakat tudjanak kínálni a fapados terminálokat használó ügyfeleknek, amelyek könnyen át tudják helyezni működésüket az egyik repülőtérrel a másikra.

- (167) Az Air France úgy ítéli meg, hogy a Marseille-Provence repülőtéren alkalmazott díjmértékek olyan számviteli döntésből erednek, amelynek egyetlen logikája az, hogy előnyben részesítsék az mp2 terminált használó társaságokat. Az általános költségek elosztásának módszere az Air France szerint lehetővé tette az mp2 terminálon alkalmazandó utasforgalmi díj mesterséges csökkentését. Az Air France azt szeretné, ha a Bizottság okfejtésébe beépítené azt a tény, hogy a repülőterek a légitársaságok szempontjából „alapvető infrastruktúrának” minősülnek, és ebből következően az üzemeltetőnek a nyújtott szolgáltatásnak megfelelő díjakat kell alkalmaznia (a 2009/12/EK irányelv által is előírt kötelezettség).
- (168) Az Air France hangsúlyozza, hogy tudomása szerint a CCIMP soha nem hozott olyan intézkedést, amely az mp2 terminálon alkalmazott utasforgalmi díjmértékek visszamenőleges újraértékelése alapján fizetendő díjkiegészítések visszatéríttetésére irányult. Az Air France rámutat, hogy bár a 2009. július 28-i végzést követően az ideiglenes intézkedés tárgyában eljáró Conseil d'État 20 %-os mértékben felfüggesztette az mp1 repülőtéren alkalmazott utasforgalmi díjat, a CCIMP mindazonáltal nem emelte meg az mp2 terminálon hatályos utasforgalmi díj összegét. Az Air France emlékeztet arra, hogy mivel a Conseil d'État nem semmisítette meg az mp1 terminálon alkalmazandó díjakat (2011. június 27-i határozat), az ideiglenes intézkedést elrendelő végzésen alapuló teljes 20 %-ot végül a CCIMP részére fizették meg.
- (169) Az Air France rámutat, hogy a Bizottság egy korábbi határozatában ⁽³¹⁾ megállapította, hogy fennáll a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatási szabályozás a repülőtéri díjak olyan rendszere kapcsán, amely a járat célállomása szerint differenciált (belföldi/nemzetközi). Az Air France emlékeztet arra, hogy mivel Franciaország e rendszert kizáró intézkedéseket fogadott el, a Bizottság nem kívánt megfelelő kiegészítő intézkedéseket hozni. Az Air France ebből azt a következtetést vonja le, hogy a Bizottság korábbi határozata okafogyottá tesz minden e szabályozással kapcsolatos új vizsgálatot.

4.1.3.2. Az új útvonalak megnyitásával kapcsolatos díjak

- (170) Bár az Air France egyetért abban, hogy minden repülőtérnek ilyen lépéseket kell tennie, a légitársaság mindazonáltal emlékeztet arra, hogy a repülőtérnek kell bizonyítania, hogy a körütekintő piacgazdasági szereplő kritériumának megfelelően járt el. Ennek kapcsán azt kell bizonyítania, hogy az intézkedés lejártakor biztosítja a befektetés megtérülését. A célnak tehát a saját bevételek növelésének kell lennie, nem pedig a régió turisztikai látogatottsága növelésének.
- (171) Az Air France ehhez hozzáteszi, hogy az ilyen intézkedésnek ahhoz, hogy elfogadható legyen, átláthatónak, hátrányos megkülönböztetéstől mentesnek, degresszív jellegűnek és időben korlátozottnak kell lennie, annak érdekében, hogy ne minősüljön az abban részesülő légi fuvarozó működési költségei állami finanszírozásának.

4.2. RYANAIR

4.2.1. A CCIMP RÉSZÉRE NYÚJTOTT BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSOK

- (172) A Ryanair előadja, hogy az mp2 terminál építésére nyújtott beruházási támogatások a körütekintő piacgazdasági szereplő magatartásának körébe tartoznak.
- (173) A Ryanair szerint a Bizottság elemzésének figyelembe kell vennie az mp2 terminál által eredményezett repülésen kívüli bevételeket, amelyek alapja a járműbérlet, a parkoló használati díja, az azon utasok részére való értékesítésből eredő kiegészítő üzleti bevételek, akik adott esetben betérhetnek az mp2 termináltól gyalog kevesebb, mint egy percre található főterminál üzleteibe. A Ryanair ebből arra a következtetésre jut, hogy az mp2 terminál utasai által eredményezett repülésen kívüli bevételek jelentősen hozzájárulnak a főterminál jövedelmezőségéhez.

⁽³¹⁾ A Bizottság 2009. január 28-i határozata, E4/2007. sz. állami támogatás, C(2009) 184 végleges.

- (174) A repülőtér bezárása, amely kiegészítő költségekkel járt volna (engedélyezési, szennyezés-mentesítési költségek, a már elvégzett beruházások alternatív költségei), miközben a repülőtér eladási ára alacsony, sőt negatív lehetett, nem volt gazdaságilag releváns alternatíva 2006-ban.
- (175) A repülőtér által követett stratégia, amely hozzájárult a forgalom és a bevételek növekedéséhez, valamint a repülőtér kihasználatlan kapacitásának csökkentéséhez, hozzájárult forgalmi értéke növeléséhez. A Ryanair kifejti, hogy az mp2 terminállal kapcsolatos eszközök, és az elvégzett beruházások a PwC által hivatkozott érveléssel ellentétben eladás esetén értéket jelenthetnek.

4.2.2. AZ UTASFORGALMI DÍJAK MEGÁLLAPÍTÁSA AZ MP2 TERMINÁLON

- (176) A Ryanair előadja, hogy az mp2 terminálon alkalmazandó utasforgalmi díjat megállapító határozat nem tulajdonítható az államnak, a Stardust Marine ügyben hozott ítéletben⁽³²⁾ kialakított ítélkezési gyakorlatban egyértelművé tett kritériumoknak megfelelően. A Ryanair hangsúlyozza, hogy a CCI-kezt a francia jogszabályok a közjogi személyek olyan sajátos típusának tekintik, amelyekre az állam alá rendeltség hiánya jellemző⁽³³⁾. A Ryanair vitatja tehát a Bizottság hozzáállását, amely pusztán feltételezi a szóban forgó intézkedés államnak tulajdoníthatóságát azon tény alapján, hogy a CCIMP állami felügyelet alatt áll, és emlékeztet arra, hogy a Bizottságnak minden egyes esetben meg kell vizsgálnia azokat a sajátos körülményeket, amelyek megalapozhatják az intézkedés államnak tulajdoníthatóságát.
- (177) A Ryanair ehhez hozzáteszi, hogy a CCIMP esetében Franciaország nem lehetett kezdeményezője, illetve nem járt el oly módon, amellyel arra ösztönözte a repülőtér, hogy elfogadja a vitatott intézkedéseket. A Ryanair előadja, hogy ezzel ellentétben a DGAC ismételt elutasította a CCIMP által elfogadott díjmértékeket⁽³⁴⁾.
- (178) Másodlagosan a Ryanair előadja, hogy az mp2 terminálon az utasforgalmi díjak megállapítása megfelel a körültekintő piaczgazdasági szereplő tesztnek. A Ryanair előadja, hogy elemzésében a Bizottság több okból nem alkalmazta helyesen, a Bíróság követelményeinek megfelelően⁽³⁵⁾ a körültekintő piaczgazdasági szereplő tesztjét.
- (179) Először, a Bizottság elsődlegesen elmulasztotta összehasonlítani a Marseille Provence repülőtérén alkalmazandó díjakat a piaci árral. A Ryanair benyújtott egy tanulmányt, amely szerint a repülőtéri szolgáltatások piaci ára az Európa egészében található hasonló magánrepülőtereken fizetett árakkal való összehasonlítás alapján állapítható meg. A társaság a lutoni, eastern midlands-i, prestwicki és liverpooli repülőterekkel való összehasonlítást használja. Állítása szerint e repülőtereket állami támogatások és költségvetési hozzájárulások nélkül üzemeltetik, továbbá az általa ott fizetett árak átlagosan háromszor alacsonyabbak, mint a Marseille Provence repülőtér árai. A Ryanair ebből arra következtet, hogy az általa a Marseille Provence repülőtérén a repülőtéri szolgáltatásokért fizetett ár nem alacsonyabb ezen szolgáltatások piaci áránál, valamint, hogy ily módon a fizetett ár nem tartalmaz állami támogatási elemeket.
- (180) Másodszor, a Bizottság számításába beépítette a vissza nem térülő költségeket, ahelyett, hogy értékelését csak a határköltségekre alapította volna. A Ryanair e tekintetben emlékeztet arra, hogy a Marseille Provence repülőtér 1922-ben építették, és azt a légiközlekedés liberalizálása előtt többek között az állam által közszolgáltatás formájában finanszírozott regionális közlekedés céljára, illetve az erdőtüzek ellen gépek bázisaként használták. A Ryanair ehhez hozzáteszi, hogy annak érdekében, hogy kezelje a rögzített forgalom 2001 és 2003 közötti visszaesését, a repülőtér a fapados társaságok előtti megnyílásra irányuló stratégiát követett, kialakítva egy kifejezetten az e társaságok használatát szolgáló terminált. A Ryanair emlékeztet arra, hogy több éven keresztül ő jelentette a forgalom több, mint 40 %-át a repülőtérén. A Ryanair előadja, hogy a regionális repülőterek alacsony vonzerőt jelentenek a légitársaságok számára, amelyek már csak azért is jogosan várnak a repülőterekkel folytatott tárgyalásoktól alacsony díjmértékeket, mivel jelentős mennyiségű utast hoznak a repülőtérre. A Ryanair emlékeztet arra, hogy a Bizottság a támogatás fennállásának megállapítása érdekében azt a helyzetet köteles figyelembe venni, amely az intézkedés kedvezményezett számára történő biztosítása időpontjában állt fenn. A Ryanair előadja, hogy a jelen ügyben abban az időpontban, amikor elkezdte működését a Marseille Provence repülőtér, figyelemmel az általa a szállított utasok számára vonatkozóan vállalt szerződéses kötelezettségekre, a repülőtér üzemeltetője megalapozottan várhatta a forgalom jelentős növekedését a Ryanair repülőtéri jelenlétének köszönhetően. A Ryanair előadja, hogy a túlkapacitással rendelkező kis regionális repülőtereken fennálló gazdasági helyzet eltér a Bíróság által a Charleroi-ügyben hozott ítéletben elemzettől, így úgy kell

⁽³²⁾ A Bíróság C-482/99. sz. Franciaország kontra Bizottság ügyben 2002. május 16-án hozott ítélete (EBHT 2002., I-4397. o.).

⁽³³⁾ A Ryanair ezen érv alátámasztása érdekében a Conseil d'État 1992. június 16-i 351 654. sz. ítéletére hivatkozik.

⁽³⁴⁾ A Ryanair e tekintetben az eljárás megindításáról szóló határozat azon pontjaira hivatkozik, amelyek a visszamenőleges díjmértékek alkalmazásából eredő visszatérítések CCIMP általi be nem szedésére, Franciaország ismételt, a belföldi járatok esetében a csökkentett díjak megszüntetésére irányuló felhívásaira, valamint a CCIMP részére egy Franciaország előzetes engedélye nélkül bevezetett marketing-támogatásra vonatkoznak.

⁽³⁵⁾ A Ryanair a Törvényszék T-196/04. sz. Ryanair kontra Bizottság ügyben 2008. december 17-én hozott ítéletére utal.

tekinteni, hogy ahhoz, hogy a költségelemzést alkalmazni lehessen rájuk, azt adaptálni kell. A kizárólag a Ryanairrel kötött szerződésekhez kapcsolódó határkölségek és határhasznok figyelembevétele a körültekintő piaczgazdasági szereplő magatartását tükrözné. A Ryanair hozzáteszi, hogy a Ryanair megérkezése előtt végzett beruházásokhoz és a fix működési költségekhez kapcsolódó költségeket nem szabad figyelembe venni. A Ryanair rámutat továbbá arra, hogy a repülőtér általában vett nyereségessége vagy veszteségessége nem releváns a légitársaság számára nyújtott támogatás fennállása szempontjából.

- (181) A Ryanair előadta, hogy a Bizottság által a körültekintő piaczgazdasági szereplő teszt alapján végzett költségelemzés hibás, mivel nem veszi figyelembe az mp2 terminálon nyújtott szolgáltatás szintjét, amely alacsonyabb, mint a hagyományos társaságok részére nyújtott szolgáltatás, és így a hatályos díjazási szintnek felel meg. A Ryanair előadja, hogy az mp2 terminál csak alapszintű infrastruktúrát nyújt ⁽³⁶⁾, és jóval kisebb utasonkénti felületet kínál, mint a főterminál (1,66 m² és 6,06 m²). A Ryanair szerint a fapados légitársaságoknak nem kellene megfizetniük az azon szolgáltatásoknak megfelelő költségeket, amelyeket nem használnak, vagy amelyeket kisebb mértékben vesznek igénybe, mint a hagyományos társaságok ⁽³⁷⁾. A Ryanair emlékeztet arra, hogy poggyász-költséget alkalmaz, amelynek célja, hogy arra ösztönözze utasait, hogy ne regisztráljanak csomagokat, és ennek eredményeként a Ryanair utasainak csak 1/3-a regisztrálja csomagjait. Ezenfelül, a Ryanair utasai maguk regisztrálják csomagjaikat a check-in pontoktól az ellenőrzési pontig, ezáltal feleslegessé téve a repülőtéri infrastruktúrát. Összehasonlításként a Ryanair kiemeli, hogy az Air France intenzívebben veszi igénybe a csomagok repülőtéri átvételéhez kapcsolódó földi kiszolgálási szolgáltatásokat.
- (182) A Ryanair előadja, hogy a Marseille Provence repülőtéren található legnagyobb gépeket üzemelteti, aminek eredményeként a repülőtér elkerüli a kis gépek üzemeltetése által az utasok számához viszonyított alternatív költségeket. A Ryanair hangsúlyozza, hogy 25 perces rotációk alapján működik, míg az Air France-hoz hasonló hagyományos társaságok 45 és 60 perc közötti rotációval rendelkeznek. Márpedig a csökkentett rotációs idő lehetővé teszi a földi felületek repülőgépek és utasok általi használati idejének korlátozását. A Ryanair emlékeztet arra, hogy az mp2 terminál használati feltételei egyebekben a C típusú, potenciálisan 200 férőhelyig terjedő és csökkentett rotációs idejű repülőgépek használatának követelményén alapulnak.
- (183) Végül a Ryanair azt kifogásolja, hogy a Bizottság határozatában nem veszi figyelembe a Ryanair repülőtéri jelenlétéhez kapcsolódó pozitív externáliákat, vagyis azt, hogy látogatottságával nő az infrastruktúra értéke, figyelemmel az e repülőtérrel először kiszolgált útvonalak üzemeltetésével járó kockázatokra. Ezenfelül, a Ryanair előadja, hogy egy légitársaság jelenléte a repülőtérén öngerjesztő hatással jár, amelynek eredményeként nő az utasok száma e repülőtérén, így ott javul a kereskedelmi és szállítási infrastruktúra is, ami tovább erősíti a repülőtér vonzerejét. A Ryanair hangsúlyozza, hogy szerződéses kötelezettséget vállalt arra, hogy bizonyos számú utast a marseille-i repülőtérre szállít, ezáltal hozzájárulva az ilyen externáliák létrejöttéhez, ahogy azt bizonyítja egyrészt a forgalom növekedése a repülőtérén és különösen az mp2 terminálon, másrészt pedig az e repülőtérrel működő légitársaságok számának növekedése. A Ryanair ezenkívül hangsúlyozza, hogy az ilyen típusú kötelezettségvállalás eredményeként a légitársaságra terhelik az útvonal üzemeltetésével kapcsolatos valamennyi kockázatot, és az indokoltá teszi, hogy a repülőtér alacsonyabb megtérülési rátát fogadjon el beruházásával kapcsolatban, mint amelyek ilyen kötelezettségvállalások hiányában igényelne.
- (184) A Ryanair arra ösztönzi a Bizottságot, hogy elemzésében fogadja el a „közös kassza” megközelítést, amelynek eredményeként egyben veszik figyelembe a repüléssel kapcsolatos bevételeket és a valamely légitársaság repülőtéri jelenléte által eredményezett kereskedelmi bevételeket. A Ryanair e tekintetben megemlíti, hogy járatonként több utast szállít, mint az Air France, és hogy „pontból pontba” járatokat működtet, amelyek kapcsán úgy véli, hogy az utasok inkább generálhatnak kereskedelmi bevételeket, mint a tranzitutasok. A Ryanair végül hangsúlyozza, hogy a Marseille Provence repülőtérén való működésének megkezdése óta számos kiskereskedelmi üzlet és járműbérlettel foglalkozó társaság bontakozott ki az mp2 terminálon, valamint, hogy az e tevékenységek által eredményezett repülésen kívüli bevételek hozzájárulnak e terminál jövedelmezőségéhez.
- (185) A Ryanair végül előadja, hogy az, hogy az mp2 terminálon rögzített költségek megfelelnek a körültekintő piaczgazdasági szereplő tesztnek, azt bizonyítja, hogy nem történik meg a repülőtér-üzemeltető számára biztosított állami források redisztribúciója a Ryanair részére. Ha esetleg bizonyítást nyerne a repülőtér részére nyújtott támogatás fennállása, a Ryanair vitatja, hogy ennek alapján azt kellene megállapítani, hogy annak ő volt a végső kedvezményezettje.

⁽³⁶⁾ A Ryanair emlékeztet arra, hogy az mp2 terminál nem tartalmaz márványjellegű borítást, álmennyezetet, a beszállási kapuk feletti monitorokat, csomagszállítási eszközöket a főcsarnokig, poggyászkocsikat, várókat, információs pontokat, mozgólépcsőt és mozgószőnyeget, valamint utasfolyosókat.

⁽³⁷⁾ A Ryanair ezen állítás alátámasztása érdekében a CAA UK 2011. május 27-i, a Ryanair által a gatwicki repülőtérén hátrányosan megkülönböztető módon alkalmazott díjjal kapcsolatos határozatára hivatkozik.

- (186) A Ryanair ezt követően előadja, hogy az mp2 terminálon alkalmazott díjak semmiképpen sem szelektív jellegűek, mivel a Bizottság nem bizonyította, hogy a Ryanair kedvezőbb feltételekben részesült, mint a marseille-i repülőtéren jelenlévő egyéb társaságok. A Ryanair hangsúlyozza, hogy e következtetéshez nem elég azt megállapítani, hogy különböző díjazási szinteket alkalmaznak a különböző légitársaságok esetében, hanem a Bizottságnak figyelembe kell vennie a repülőtér által az egyes társaságok részére nyújtott szolgáltatások költségét, valamint az egyes társaságok által generált pozitív externáliákat és repülésen kívüli bevételeket. A Ryanair emlékeztet arra, hogy üzleti modellje eredményeként minden járatnál több utast szállít, mint a többi társaság, és hogy a repülőtér által az elkerült alternatív költségek tekintetében elért ezen megtakarításnak meg kell jelennie a Ryanairrel szemben alkalmazott díjmértékekben is.
- (187) A Ryanair végül előadja, hogy a belföldi járatok és a nemzetközi járatok közötti differenciált díjmértékek alkalmazása az EUMSZ 102. cikk értelmében vett visszaélészerű hátrányos megkülönböztetést jelentenek, mivel az a repülőtér döntéséből ered, figyelemmel annak domináns helyzetére az infrastruktúra rendelkezésre bocsátása terén. A Ryanair előadja, hogy az utasok részére nyújtott szolgáltatások alapvetően nem különböznek a célállomásra (belföldi, nemzeti, nemzetközi járat) tekintettel, valamint, hogy a nemzetközi utasok úti okmányainak ellenőrzése az állami hatáskörök része, így azt nem a repülőtéri díjakból kell finanszírozni. A Ryanair sajnálja, hogy Franciaország nem terjesztette ki a nemzeti járatok és a schengeni járatok közötti differenciálás kapcsán tett megállapítást a schengeni övezeten kívüli járatokra, amelyekre 56 %-kal magasabb díjat alkalmaznak a főterminálon. A Ryanair kifejti továbbá, hogy e differenciálási mechanizmus állami támogatásnak minősül. A Ryanair hangsúlyozza, hogy az Air France és a hozzá kapcsolódó társaságok többségében belföldi járatokat üzemeltetnek, és így előnyre tesznek szert a díjmértékek differenciálásának rendszere révén. Következésképpen a Ryanair azt kéri a Bizottságtól, hogy a jelen vizsgálat tárgyát képező intézkedések közé vegye be az Air France részére nyújtott, a schengeni járatok és a schengeni övezeten kívüli járatok díjazásának eltéréséből eredő előnyt, annak érdekében, hogy kártérítést tudjon igényelni a francia bíróságok előtt.
- (188) A Ryanair kiegészítő információkat terjesztett elő az AMS-t, és a Bizottság által elvégzendő elemzést illetően. A Ryanair előadja, hogy az AMS-szerződésben a támogatás fennállását a többi intézkedéstől elkülönülten kell értékelni. Ugyanakkor ha a Bizottság úgy döntene, hogy együttesen értékeli a Ryanairre vonatkozó feltételeket a repülőtéren, a Ryanair gazdasági elemzést javasol, és megállapítja, hogy ennek alapján az AMS-szerződés rövid távon nyereséges volt a repülőtér számára.

4.3. CCIMP

4.3.1. A CCIMP RÉSZÉRE NYÚJTOTT BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSOK

- (189) A CCIMP egyetért Franciaország azon érveivel, amelyek szerint az elévült támogatásokat, illetve a nem gazdasági tevékenységek finanszírozására nyújtott támogatásokat nem lehet állami támogatásoknak minősíteni. A 2005. évi iránymutatások hatálybalépését megelőzően nyújtott állami finanszírozások semmiképpen sem tekinthetők állami támogatásoknak az 1994. évi közlemény alapján. Másodlagosan, az állami támogatásnak minősülő támogatások összeegyeztethetők az EUMSZ szabályaival, különösen az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján. A CCIMP az iránymutatásokban előírt feltételek, többek között az arányossági és szükségességi feltételek alapján a vizsgált támogatások összeegyeztethetőségét illetően osztja Franciaország véleményét.
- (190) A CCIMP hangsúlyozza az új terminál közvetlen és közvetett gazdasági hatását a marseille-i régióban, valamint annak szerepét a központi repülőterek torlódásainak csökkentésében, az európai területi kohézióban és a repülőtéri kapacitások megerősítésében a túltelítettség kockázata elleni küzdelemben ⁽³⁸⁾.
- (191) A CCIMP úgy ítéli meg, hogy az új terminál kialakítása elengedhetetlen volt a hagyományos, gazdasági modelljüknek meg nem felelő jellemzőkkel rendelkező infrastruktúrákat ritkán igénybe vevő low cost társaságok letelepedésének lehetővé tétele érdekében. A CCIMP emlékeztet arra, hogy kizárólag a fapados terminál létrehozása tette lehetővé a low cost társaságok igényeihez való közelítést az átláthatóság és megkülönböztetésmentesség feltételeinek tiszteletben tartása mellett.

4.3.2. A CCIMP RÉSZÉRE NYÚJTOTT MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁSOK

- (192) A CCIMP a Franciaország által előadott észrevételekhez hasonlóan kiemeli, hogy az összesen [...] millió EUR összegű pénzmozgások a repülőtér általános szolgálata részére szolgáltatások ellenében nyújtott juttatásokat érintik. Hangsúlyozza, hogy a forrásokat illetően semmilyen pénzügyi utalás nem történt a CCI részéről a Marseille Provence repülőtér felé. Emlékeztet arra, hogy a Marseille Provence repülőtér, minden más, a régióban jelen lévő vállalkozáshoz hasonlóan köteles megfizetni a kereskedelmi és iparkamarai költségekre vonatkozó adót, amelyet 2010-ben 213 553 EUR összegben teljesített.

⁽³⁸⁾ Lásd a 18. lábjegyzetet.

4.3.3. AZ UTASFORGALMI DÍJAK MEGÁLLAPÍTÁSA AZ MP2 TERMINÁLON

- (193) A CCIMP emlékeztet arra, hogy az mp2 fapados terminál egyszerűsített szolgáltatásokat nyújt, és differenciált díjmérték-kínálatot biztosít, valamint megerősíti, hogy valamennyi költséget figyelembe vettek e díjak meghatározásánál. A CCIMP ebből azt a következtetést vonja le, hogy a Marseille-Provence repülőtér hivatkozhat a körültekintő gazdasági szereplő elvére az egyes terminálokban alkalmazott differenciált díjmértékek fennállásának igazolása érdekében.
- (194) A CCIMP úgy ítéli meg, hogy az mp2 terminál jövedelmezőségi rátájának számítása érdekében alkalmazott ún. „hozzájárulós” módszer az egyetlen, amely lehetővé teszi valamely társaság egyik terminálról a másikra való átköltözésének figyelembevételét, azzal összefüggésben, hogy a méretgazdaságosság a költségek stabilitásával jár, míg azok megosztása csökkenést eredményez a főterminálon. Emlékeztet arra, hogy az mp2 terminál kialakítása azzal a következménnyel járt, hogy megosztottak egyes költségeket a két terminál között, és ennek eredményeként csökkentek a főterminálok költségei, valamint elhalasztották bizonyos beruházások megvalósítását (az Európa check-in zóna és az az Európa/Nemzetközi beszállócsarnok megépítésének elhalasztása).

4.3.4. AZ ÚJ ÚTVONALAK BEINDÍTÁSÁT ÖSZTÖNZŐ INTÉZKEDÉSEK

- (195) A CCIMP kijelenti, hogy a repülőtér látogatottságának fokozását többek között új útvonalak megnyitása révén célzó fejlesztési tervet fogadott el. A CCIMP szerint az ösztönző intézkedések e cél elérésére irányulnak, a repülőtér-üzemeltetők rendes gyakorlatának megfelelően, ahogy arra a Bizottság is rámutatott a manchesteri repülőtérre vonatkozó határozatában⁽³⁹⁾. A CCIMP szerint a kialakított mechanizmust minden, az EUMSZ 107. cikk értelmében vett támogatástól mentes kereskedelmi gyakorlatnak kell tekinteni, mivel a rendszer nyitott, hátrányos megkülönböztetéstől mentes, és objektív kritériumok alapján korlátozott ideig van hatályban.
- (196) A CCIMP előadja, hogy a támogatásnak minősítést azért is el kell vetni, mert a rendes piacgazdasági körülmények között működő körültekintő gazdasági szereplő ugyanezen feltételek mellett járhatott volna el. A CCIMP szerint az elfogadott módosítások a repülőtér jövedelmezőségének maximalizálására irányuló célhoz illeszkednek, és a Cocoéco 2009. szeptember 14-i ülésének előkészítő irataiban szereplő üzleti terven alapulnak. E tanulmánynak a Franciaország válaszában ismertetett aktualizált változata alátámasztja az intézkedés jövedelmezőségét.
- (197) A CCIMP ehhez hozzáteszi, hogy figyelemmel a rendes piaci gyakorlatra, amely alapján magatartását értékelni kell, a bevezetett mechanizmus továbbra is ésszerű.

4.3.5. MARKETINGTÁMOGATÁSOK – AZ AMS-SZEL KÖTÖTT SZERZŐDÉS

- (198) A CCIMP előadja, hogy körültekintő piacgazdasági szereplőként jár el, amikor megkötötte a szerződést az AMS-szel. Kiemeli, hogy nyilvánvalóan arányos és ésszerű árat fizetett a nyújtott szolgáltatásokért, figyelemmel az ágazati gyakorlatra, és vitatja az Air France által benyújtott tanulmány relevanciáját, amely csak az általános jellegű honlapokra vonatkozik. A CCIMP emlékeztet arra, hogy ezzel ellentétben a Ryanair honlapján kiemelt termékek a repülőjegyeket kereső internetezők széles közönségét célozzák meg.
- (199) A CCIMP kiemeli, hogy mivel a cél az mp2 terminál forgalmának, konkrétan pedig a jelentős vásárlóerővel rendelkező nemzetközi utasok forgalmának növelése volt, kizárólag a célzott reklámtevékenység volt megfelelő. A CCIMP szerint kizárólag Ryanair honlapja kínálta a reklámok maximális láthatóságát és hatékonyságát.
- (200) A CCIMP emlékeztet arra, hogy az AMS-szerződés szállított utasok számára vetített éves költsége 2010-ben [...] EUR.

⁽³⁹⁾ 1999. június 14-i manchesteri repülőtér határozat, NN 109/98.

4.4. AZ EURÓPAI LÉGITÁRSASÁGOK SZÖVETSÉGE

4.4.1. A CCIMP RÉSZÉRE NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK

- (201) Az Európai Légitársaságok Szövetsége (Association of European Airlines, AEA) emlékeztet arra, hogy támogat minden olyan intézkedést, amely hozzájárulhat a regionális fejlődéshez, azonban a kis regionális repülőterek részére nyújtott támogatás nem járhat versenytorzító hatással. Az AEA szerint a légi közlekedési ágazatot olyan tevékenységi területnek kellene tekinteni, amelyen minden, akár szabályozási, akár pénzügyi beavatkozás versenytorzító lehet. A kis regionális repülőterek részére nyújtott támogatások tehát csak abban az esetben fogadhatók el, ha hátrányos megkülönböztetés nélkül előnyösek valamennyi használó számára, és nem eredményeznek torzulásokat az azonos vonzáskörzetben található repülőterek között.
- (202) Az AEA előadja, hogy olyan európai szintű kötelező keretet kell elfogadni a légi közlekedési ágazat egészét illetően, amely meggátolja az ellenőrizetlen támogatásokat és garantálja a versenyfeltételeket a gazdasági szereplők között. Annak az infrastrukturális támogatások felhasználási vizsgálatától függő vizsgálatának elvén kell alapulnia, és nem részesítheti előnyben a forgalom olyan régiókba helyezését, ahol a kereslet kevésbé dinamikus.

4.4.2. AZ MP2 TERMINÁL DÍJMÉRTÉKEINEK DIFFERENCIÁLÁSA

- (203) Az AEA támogatja azt az elgondolást, amely szerint egy repülőtér differenciálhatja infrastrukturáját a használóknak nyújtott szolgáltatásoktól függően. Az AEA ugyanakkor rámutat, hogy ebben az esetben a repülőtérnek tiszteletben kell tartani az átláthatóság és a költségekhez kapcsolódás elvét a díjak számítása során. A gyakorlatot illetően az AEA előadja, hogy egyrészt a közös infrastruktúra használatához kapcsolódó költségek, másrészt pedig a sajátos infrastruktúra használatához kapcsolódó költségek megkülönböztetéséről van szó. Az AEA szerint valamennyi légitársaságnak ugyanazon díjmértékeket kellene fizetnie a központi infrastruktúrák használata után (kifutópályák, parkoló, repülésbiztonsági berendezések, biztonsági ellenőrzés, poggyászszelelés, környezetvédelmi adók, illetve adott esetben az a zajártalmat terhelő adók). A terminál és kiszolgálási díjak terminálonként eltérhetnek, a légitársaságok részére nyújtott szolgáltatások minőségétől függően, és azokat a felmerült költségek alapján kell meghatározni.
- (204) Az AEA azt is előadja, hogy a korlátozott szolgáltatásokat biztosító terminálhoz való hozzáférést nem szabad a fapados társaságokra korlátozni, hanem annak nyitottnak kell lennie valamennyi légitársaság számára, a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megfelelően.
- (205) Annak biztosítása érdekében, hogy ne álljon fenn versenytorzítás az azonos repülőtéren jelenlévő légitársaságok között, az AEA hangsúlyozza, hogy a repülőtér-üzemeltetők nem növelhetik a terheket a főterminálon annak érdekében, hogy kompenzálják a korlátozott szolgáltatásokat nyújtó terminálhoz kapcsolódó költségeket.

4.4.3. INDULÁSI TÁMOGATÁSOK

- (206) Az AEA előadja, hogy e mechanizmusok valódi nyertesei a légitársaságok, mivel az csak közvetve jelent előnyt a regionális repülőterek számára. Az AEA szerint ilyen támogatásokat nem lenne szabad nyújtani azon útvonalak számára, amelyeken már működik egy másik légitársaság. Az AEA álláspontja az, hogy az ilyen járat nem tekinthető „újnak”, amennyiben már működik egy azonos útvonal az ugyanabban a vonzáskörzetben található repülőtérrel. Az AEA kiemeli, hogy ideális esetben az egymástól kevesebb, mint 100 kilométerre, vagy TGV-n 120 percnél rövidebb utazáson belül található repülőtereket kell azonos vonzáskörzetbe tartozónak tekinteni.
- (207) Az AEA álláspontja szerint 3 év rendkívül hosszú időtartamnak tekinthető egy indulási támogatás szempontjából. Az AEA kifejti, hogy egy útvonal életképessége csak néhány hónap, de legfeljebb egy év után válik egyértelművé. Az AEA hangsúlyozza, hogy a támogatás nem fedezheti a visszatérő működési költségeket, mint a gépek amortizációja, a gépek bérletének költségei vagy a repülőtéri infrastruktúra használatának költségei.
- (208) Az AEA szerint az indulási támogatások nem vehetők igénybe együtt más, ugyanazon útvonal üzemeltetéséért nyújtott támogatásokkal. Az AEA előadja, hogy szankciós mechanizmusokat kell alkalmazni azon fuvarozóra, amely nem tartja tiszteletben a szerződéses kötelezettségvállalásokat. Az AEA hangsúlyozza, hogy a légi közlekedési ágazatban nyújtott támogatásoknak mindig korlátozó jellegűnek kell lenniük, és azok csak eseti vizsgálat alapján engedélyezhetők.

- (209) Az AEA szerint a támogatásokat csak átlátható és megkülönböztetésmentes eljárás alapján lehet nyújtani. Az indulási támogatás nyújtásának feltételeit közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. Ezenfelül az AEA rámutat, hogy a területi önkormányzat vagy regionális repülőtér által nyújtott valamennyi támogatást be kell jelenteni az érintett tagállamnak, legalább három hónappal a hatálybalépése előtt, és az utóbbi dönti el, hogy kell-e arról értesíteni az Európai Bizottságot. A bejelentett támogatás kapcsán az AEA hangsúlyozza, hogy emlékeztetni kell a helyi önkormányzatokat arra, hogy minden, az Európai Bizottság jóváhagyását megelőzően kifizetett támogatás jogellenes.

4.5. AIRPORT MARKETING SERVICES

- (210) Az AMS először előadja, hogy a 2006. május 19-i szerződés megkötésére vonatkozó döntés nem tulajdonítható a francia államnak. Az AMS rámutat, hogy bár a repülőtéri díjakra vonatkozó bármilyen döntés meghozatala előtt a Cocoéco keretében az állammal folytatott konzultáció az e döntések betudhatóságának bizonyítása szempontjából releváns jel, ez nem áll a marketingszolgáltatások vásárlását illető döntésre. Az AMS előadja, hogy a marketingszolgáltatások vásárlása semmilyen módon nem kapcsolódott az alkalmazandó repülőtéri díjakra vonatkozó döntéshez, és nem különbözik bármely más reklámfelület-vásárlástól. Az AMS emlékeztet arra, hogy a Chambre de Commerce et d'Industrie döntései államnak való betudhatóságának megalapozását célzó bizottsági elemzés alapját képező organikus kritérium a Stardust Marine ügyben hozott ítéleten alapuló ítélkezési gyakorlatban ⁽⁴⁰⁾ kialakított követelményekre figyelemmel nem elégséges.
- (211) Az AMS ezt követően arra hivatkozik, hogy a reklámfelület-vásárlási szerződés megkötése megfelel a körültekintő piacgazdasági szereplő magatartásának. Az AMS hangsúlyozza, hogy e szerződés hasonló a liverpooli vagy az Oslo Ruge magánrepülőterek által kötött szerződésekhez, amelyek kétségtől körültekintő piacgazdasági szereplőként jártak el. Az AMS kiemeli, hogy semmilyen hátrányos megkülönböztetést nem alkalmaz az állami repülőterek és a magánrepülőterek között, valamint, hogy az alkalmazott díjmértékek nyilvánosak és könnyen elérhetőek internetes honlapján.
- (212) Másodlagosan az AMS előadja, hogy a kért díjmértékek megfelelnek a piaci áraknak. Az AMS kiemeli, hogy a díjmértékeket a 2004-ben a WPP marketingszolgáltató társaság Mindshare leányvállalata által a Ryanair kérésére készített tanulmány alapján állapították meg. Az AMS ehhez hozzáteszi, hogy a Hertzhez és a NeedaHotelhez hasonló partnerek megvásárolják az internetes honlapon található reklámhelyeket saját szolgáltatásaik promóciójához, valamint, hogy az e szereplőkkel kötött szerződések lehetővé teszik a piaci ár pontosabb megállapítását. Az AMS végül előadja, hogy olyan díjkinálattal alakított ki az online reklámmegjelenítés számításának standard módszere alapján, amely lehetővé teszi a Ryanair honlapján való megjelenés értékének megállapítását. A díjmértékeket az ezer „oldalletöltés” (page impression) költségei alapján állapították meg, a látogatottság mértéke pedig a legtöbb elhelyezési szolgáltatás vonatkozásában meghatározza az ártartományt.
- (213) Az AMS előadja, hogy az Air France benyújtott egy összehasonlítást az AMS szerződés aláírásának időpontjában, vagyis 2006-ban fennálló árajánlata és a Viamichelin 2011-es árajánlata között, míg a Marseille Provence repülőtér – helyesen – a Viamichelin 2006. évre szóló árajánlatára alapította összehasonlítását. Figyelemmel arra, hogy a marketingszolgáltatások árajánlatai átlagosan hatévonta módosulnak, az AMS úgy ítéli meg, hogy az Air France által végzett összehasonlítások nem relevánsak.
- (214) Az AMS előadja, hogy a Marseille Provence repülőtéren különösen előnyös kereskedelmi feltételeket kínáltak. E tekintetben az AMS emlékeztet arra, hogy a díjmértékeket 2006 és 2011 között befagyasztották, a Ryanair honlapjának 2005. áprilisi látogatottsága alapján, miközben e szám a valóságban a 2005-ös napi 0,65 millióról 2011-re napi 1,2 millióra nőtt. Ezenfelül, a levelezőlista címzettjeinek számát a 2005. áprilisban megállapított szám alapján befagyasztották, holott az 1,2 millióról 2,6 millióra nőtt. Az AMS hangsúlyozza, hogy az Air France nem vette figyelembe ezeket az látogatottságra vonatkozó elemeket az összehasonlításában, és ennek folytán annak eredménye hamis.
- (215) Az AMS emlékeztet arra, hogy a Viamichelin oldala látogatóinak száma alacsonyabb, mint a Ryanair honlapját látogatóké, valamint, hogy ez az oldal kevésbé ismert Franciaországon kívül. Az AMS úgy ítéli meg, hogy ez az internetes honlap tehát nem alkalmas egy repülőtér európai szintű promóciójára, amit az is alátámaszt, hogy mindmáig egyik repülőtér sem vette igénybe szolgáltatásait. Az AMS hangsúlyozza, hogy a Lonely Planet oldal egy Európában kevésbé ismert ausztrál honlap, amelynek látogatottsága jóval alacsonyabb, mint a Ryanair honlapjáé. Az AMS végül kiemeli, hogy a légitársaságokhoz nem kapcsolódó honlapok kevésbé alkalmasak, mivel

⁽⁴⁰⁾ A C-482/99. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 2002. május 15-én hozott ítélet (EBHT 2002., I-04397. o.) 52. és 58. pontja.

nem teszik lehetővé a látogató számára, hogy egyidejűleg le is foglalhassa repülőjegyét. Az AMS úgy véli, hogy az Air France, a British Airways és az Expedia honlapján az alacsonyabb látogatottság ellenére magasabb a marketing-szolgáltatások díja, mint a Ryanair honlapján.

- (216) Az AMS ezenfelül vitatja azt a felvetést, amely szerint a Ryanair kényszerítette a marseille-i repülőtérrel a marketingszolgáltatásokról szóló szerződés megkötésére. Az AMS előadja, hogy nem áll érdekében a Ryanair honlapján található reklámhelyek értékesítésének kikényszerítése, mivel ezek jelentős kereslettel szembesülő, korlátozottan rendelkezésre álló erőforrások.
- (217) Az AMS előadja, hogy a reklámlinkek megjelenése a Ryanair honlapján felhívja a repülőterek üzemeltetőinek, illetve tulajdonosainak figyelmét, valamint, azáltal, hogy jelzik egy társaság és a hozzá kapcsolódó repülésen kívüli bevételek rendszeres jelenlétét, növelik a repülőterek értékét a potenciális vevők szemében.
- (218) Az AMS előadja, hogy a Bizottság a pozsonyi repülőtérrel szóló határozatában elismerte a marketingszolgáltatások értékét ⁽⁴¹⁾.
- (219) Végül az AMS előadja, hogy a 2005. évi iránymutatások nem alkalmazhatók a repülőtér és a marketingszolgáltató közötti kapcsolatokra.

5. FRANCIAORSZÁGNAK A HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEIVEL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEI

- (220) A harmadik felek észrevételeivel kapcsolatos megjegyzéseiben Franciaország előadja, hogy az Air France előadása több téves állítást tartalmaz.
- (221) Franciaország emlékeztet arra, hogy az mp2 terminálhoz való hozzáférés az Air France állításaival ellentétben egyenlő, és nem jár hátrányos megkülönböztetéssel.
- (222) Franciaország rámutat, hogy nem lehet azt kifogásolni, hogy a Marseille Provence repülőtér nem látta előre az mp2 terminál megnyitását a Schengenen kívüli nemzetközi járatok számára, amelynek terve csak a Marokkó és az Unió közötti nyitott égbolt egyezmény 2006. december 29-i aláírását követően merült fel. Franciaország emlékeztet arra, hogy a forgalom alakulásának kilátásairól szóló tanulmányok addig lényegileg Schengenen belüli fejlődési perspektívákat rögzítettek, és ennek folytán az mp2 terminál eredeti kialakítása nem irányzott elő a határellenőrzést szolgáló sajátos infrastruktúrát, amely felesleges további költséget jelentett volna. Franciaország egyebekben hangsúlyozza, hogy az Air France – amely arra hivatkozik, hogy az, hogy az mp2 terminálról lehetetlen volt nemzetközi járatokat üzemeltetni, kifejezetten azt célozta, hogy megakadályozzák őt az e terminálhoz való hozzáférésben – azóta sem üzemeltet járatokat az mp2 terminálról, annak ellenére, hogy azt megnyitották a nemzetközi forgalom előtt.
- (223) Franciaország emlékeztet arra, hogy az mp2 terminál igénybevételei szabályzatának rendelkezéseit a repülőtér által rögzített objektív kényelmi és biztonsági megfontolások indokolják, mint a beszálló helyiségek korlátozott mérete. Franciaország hangsúlyozza, hogy az Air Méditerranée által a Tribunal Administratif de Marseille előtt az mp2 terminálhoz való hozzáférés tárgyában benyújtott keresetet a bíróság elutasította ⁽⁴²⁾.
- (224) Franciaország vitatja az Air France azon állítását, amely szerint az mp2 terminál gazdasági egyensúlyát nem érintette volna, ha az Air France teljes tevékenységét át tudta volna helyezni egy olyan terminálra, amelyen a díjak összege jelentősen alacsonyabb volt, mint a főterminálon érvényesülő díjaké. Franciaország szerint ezt az állítást cáfolja az a tény, hogy a repülőtér eredeti üzleti tervében az Air France ingázó tevékenységének az mp2 terminálra való áthelyezését szerepeltette. Franciaország úgy véli, hogy az Air France valójában az mp2 terminál szolgáltatási szintjét kifogásolja, amely nem felel meg ügyfélköre elvárásainak. Franciaország e tekintetben emlékeztet arra, hogy a repülőtéri szolgáltatások és az e szolgáltatásokhoz kapcsolódó díjak differenciálását az európai és a nemzeti jogszabályok továbbra is lehetővé teszik.
- (225) Franciaország végül emlékeztet arra, hogy a Conseil d'État 2011. július 26-i határozatában nem marasztalta el az mp1 és az mp2 terminál közötti költségmegosztás módszerét, hanem azt mondta ki az mp1 terminál díjmértékei

⁽⁴¹⁾ 2011/60/EU határozat, (114) preambulumbekzdés.

⁽⁴²⁾ TA de Marseille, az ideiglenes intézkedésről döntő bíró végzése 2011. március 17., 1101332., amely révén a bíróság kimondja, hogy a helyzet nem minősül a közérdek sürgősségét megalapozó, kellően súlyos és közvetlen megsértésének; elutasítja a felfüggesztés iránti kérelmet; az ügy érdemében tovább folyik.

kapcsán, hogy azokat „pontos számviteli tanulmányok által igazolt számítási mód” támasztotta alá. Franciaország vitatja az Air France azon megjegyzését, amely szerint a CCIMP-nek a 2009. július 28-i ideiglenes intézkedésről döntő végzés eredményeként növelnie kellett volna az utasforgalmi díj összegét az mp2 terminálon, figyelemmel az érdemi ítélet hiányára, és emlékeztet arra, hogy a repülőtér érzékelhetően felülvizsgálta díjainak szerkezetét a 2011. július 26-i határozatot követően.

6. A CCIMP JAVÁRA NYÚJTOTT INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE – A TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSA

6.1. A CCIMP JAVÁRA NYÚJTOTT ESETLEGES BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSA

- (226) A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerint az állami támogatási szabályok csak akkor alkalmazhatók, ha a címzett „vállalkozás”. Az Európai Unió Bírósága a vállalkozásokat következetesen gazdasági tevékenységet ellátó jogalanyokként határozta meg azok jogállásától és finanszírozási módjától függetlenül.⁽⁴³⁾ A gazdasági tevékenységek áruk vagy szolgáltatások piacon való kínálását jelentő tevékenységek⁽⁴⁴⁾. Egy tevékenység gazdasági természete önmagában nem függ attól, hogy a tevékenység nyereséget termel-e⁽⁴⁵⁾.
- (227) A légitársaságok azon tevékenysége, hogy szállítási szolgáltatásokat nyújtanak utasok és/vagy vállalkozások számára, gazdasági tevékenységnek minősül. A Bíróság az Aéroports de Paris ügyben hozott ítéletében úgy határozott, hogy gazdasági tevékenységnek minősül a repülőtér működtetése is, amely a légitársaságoknak és egy adott repülőtérén belül működő különféle szolgáltatóknak nyújtott repülőtéri szolgáltatásokból áll. A Törvényszéknek a lipcse-hallei repülőtérre vonatkozó ítélete megerősítette, hogy a repülőtér-működtetés gazdasági tevékenység, a repülőtéri infrastruktúra építése pedig e gazdasági tevékenység elválaszthatatlan része.
- (228) A múltbeli finanszírozási intézkedéseket illetően a légiközlekedési ágazatban a piaci erők fokozatos fejlődése nem teszi lehetővé azon pontos időpont meghatározását, amelytől kezdődően egy adott repülőtér működtetése kétséget kizáróan gazdasági tevékenységnek minősült. A Törvényszék ugyanakkor elismerte a repülőtéri tevékenységek jellegének változását. A lipcse-hallei repülőtérre vonatkozó ítéletében a Törvényszék úgy döntött, hogy a 2000. évtől kezdődően már nem lehet kizárni az állami támogatási szabályok alkalmazását a repülőtéri infrastruktúra finanszírozására vonatkozóan. Következésképpen a 2000. december 12-i Aéroports de Paris ítélet időpontjától kezdődően a repülőtéri infrastruktúra megépítését és üzemeltetését úgy kell tekinteni, mint az állami támogatások ellenőrzésének hatálya alá eső feladatot.
- (229) Ezzel szemben az Aéroports de Paris ítéletet megelőzően a hatóságok jogosan vélhették úgy, hogy a repülőtéri infrastruktúra finanszírozása nem minősül állami támogatásnak, és hogy ennek megfelelően az ilyen intézkedéseket nem kell bejelenteni a Bizottságnak. Ebből az következik, hogy a Bizottság most már kérdőjelezheti meg az állami támogatási szabályok alapján az Aéroports de Paris ítéletet megelőzően nyújtott finanszírozási intézkedéseket.
- (230) Noha azok az intézkedések, amelyeket azelőtt nyújtottak, hogy bármilyen versenyhelyzet alakult volna ki a légi közlekedési ágazatban, nem minősültek állami támogatásnak az elfogadásuk idején, ugyanakkor létező támogatásnak tekinthetők a 659/1999/EK rendelet 1. cikke b) pontjának v. alpontja értelmében, amennyiben az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének feltételei teljesülnek.
- (231) A Bizottság megjegyzi, hogy az alábbi támogatásokat nyújtották az Aéroports de Paris ítéletet megelőzően, vagyis 2000. december 12. előtt. Következésképpen ebből azt állapítja meg, hogy nem rendelkezik hatáskörrel azok vizsgálatára az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján.

— a Conseil général 1999. december 14-i támogatása 3 064 000 EUR összeggel,

— a Conseil régional 1997. október 24-i támogatása 8 032 000 EUR összeggel,

— a Conseil régional 1994. július 8-i támogatása 1 372 000 EUR összeggel,

⁽⁴³⁾ Lásd az európai uniós állami támogatási szabályoknak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezésére való alkalmazásáról szóló bizottsági közleményt (HL C 8., 2012.1.11., 4. o., 2.1. pont), és a kapcsolódó ítélkezési gyakorlatot, különösen a C-180/98–C-184/98. sz., Pavlov és társai egyesített ügyekben 2000. szeptember 12-én hozott ítéletet (EBHT 2000., I-6451. o.).

⁽⁴⁴⁾ A Bíróság 118/15. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1987. június 16-án hozott ítélete (EBHT 1987., 2599. o., 7. pont); a C-35/96. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélet (EBHT 1998., I-3851. o.); a Pavlov és társai ügyben hozott ítélet, 75. pont.

⁽⁴⁵⁾ A Bíróság 209/78–215/78. és 218/78. sz., Van Landewyck és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1980. október 29-én hozott ítéletének (EBHT 1980., 3125. o.) 88. pontja; a Bíróság C-244/94. sz. FFSA és társai ügyben 1995. november 16-án hozott ítéletének (EBHT 1995., I-4013. o.) 21. pontja, valamint a Bíróság C-49/07. sz. MOTOE-ügyben 2008. július 1-jén hozott ítéletének (EBHT 2008., 4863. o.) 27. és 28. pontja.

- 2000. április 26-i állami támogatás 290 000 EUR összeggel,
- 1999. június 23-i állami támogatás 579 000 EUR összeggel.

(232) A Bizottság ebből következően az alábbi támogatásokra korlátozza vizsgálatát:

5. táblázat

Támogatás	A beruházás teljes összege (ezer EUR)	A teljes kifizetett összeg (ezer EUR)
Conseil général 2002.9.27.	2 098	209
Conseil général 2003.6.26.	8 920	3 000
Conseil général 2005.5.19.	15 580	7 600
Marseille Provence Métropole 2004.7.26.	16 124	889
Francia állam 2001.12.19.	nem ismert	5 032
ERFA 2002.8.22.	5 280	1 520
Összesen	48 002	18 250

(233) Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerint az EUMSZ-szel összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

6.1.1. GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG ÉS A VÁLLALKOZÁS FOGALMA

- (234) E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a jelen határozat által érintett infrastruktúra a CCIMP kereskedelmi üzemeltetése alá tartozik, amely a repülőtér üzemeltetője, és amely kiszámlázza a költségeket ezen infrastruktúra használóinak. Következésképpen a CCIMP legalábbis a repülőtér üzemeltetése tekintetében az uniós versenyjog értelmében vett vállalkozás.
- (235) Ugyanakkor a repülőtér üzemeltetőjének jogállásától függetlenül annak nem valamennyi tevékenysége minősül feltétlenül gazdasági jellegűnek. Ennélfogva differenciálni kell és meg kell állapítani, hogy a különböző tevékenységek mennyiben gazdasági tevékenységek, és mennyiben nem azok ⁽⁴⁶⁾.
- (236) Amint azt a Bíróság megállapította, azon tevékenységek, amelyek rendszerint az állami hatáskörbe tartozó feladatok elvégzése körébe tartoznak, nem minősülnek gazdasági jellegű tevékenységnek, és nem állnak az állami támogatásokra vonatkozó előírások hatálya alatt. E tevékenységek közé tartozik rendszerint a biztonság, a légiforgalom-irányítás, a rendőrség, a vám, stb. ⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁶⁾ A Bíróság C-364/92. sz., SAT Fluggesellschaft mbH kontra Eurocontrol ügyben 1994. január 19-én hozott ítélete (EBHT 1994., I-43. o.).

⁽⁴⁷⁾ A Bíróság C-343/95. sz., Diego Cali & Figli kontra Servizi Ecologici Porto di Genova ügyben 1998. március 18-án hozott ítélete (EBHT 1997., I-1547. o.). A Bizottság 2003. március 19-i határozata az N309/2002. számú állami támogatásról; a Bizottság 2002. október 16-i határozata az N438/02. számú állami támogatásról – A belga kikötők üzemeltetőinek állami hatáskörbe tartozó feladatok ellátásáért nyújtott támogatások.

- (237) A Bizottság ebből következően úgy ítéli meg, hogy a repülőterek arra irányuló jogszabályi kötelezettsége hiányában, hogy viseljék e tevékenységek és az ahhoz kapcsolódó infrastruktúra finanszírozásának költségeit, az állam általi átvállalás rendszerint nem minősül állami támogatásnak ⁽⁴⁸⁾.
- (238) A jelen ügyben az érintett tevékenységek alapján a következő megkülönböztetés látszik szükségesnek.
- (239) Az állami feladatok ellátását szolgáló költségek között kell elismerni a repülésbiztonsági és közbiztonsági feladatokhoz kapcsolódó költségeket, mint amelyek nem gazdasági tevékenységek ellátásához járulnak hozzá.
- (240) Mindenekelőtt el kell ismerni a repülőtéren a közbiztonság biztosítását célzó tevékenységek ilyen jellegét, mivel azok a jogellenes cselekmények megakadályozását és különösen a terrorizmus elleni küzdelmet célozzák. E körben a rendőrségi feladatok ellátásához és a marseille-i tengerészeti tűzoltók jelenlétéhez kapcsolódó költségek az ilyen tevékenység alá tartoznak. Ugyanez vonatkozik a vámügyi feladatokra is.
- (241) A repülőtéren belül a közbiztonsághoz kapcsolódó tevékenységek a személy- és vagyonbiztonságot szolgálják. Ugyanez áll arra az esetre is, ha a szóban forgó vagyon a jelen ügghöz hasonlóan a közvagyon körébe esik. A jelen esetben többek között az alábbi tevékenységeket kell e feladatkörhöz tartozónak tekinteni:
- a feladott poggyász átvizsgálása,
  - a fenntartott terület nyilvános bejáratainak ellenőrzése,
  - utasok és kézipoggyász átvizsgálása,
  - automatizált határőrizet biometrikus azonosítás révén,
  - térfigyelés.
- (242) Ugyanakkor azonban a gazdasági tevékenység ellátásához szükségképpen kapcsolódó nem gazdasági tevékenységek állami finanszírozása nem vezethet indokolatlan hátrányos megkülönböztetéshez a légitársaságok és a repülőtér-üzemeltetők között. Ugyanis, ha elfogadott, hogy egy adott jogrendszerben a légitársaságok vagy a repülőtér-üzemeltetők vállalnak bizonyos költségeket, míg mások nem, akkor az utóbbiak előnyre tesznek szert, még akkor is, ha e költségek olyan tevékenységekhez kapcsolódnak, amelyeket önmagukban nem gazdasági jellegűnek tekintünk. A repülőtér-üzemeltetőre vonatkozó jogi háttér elemzésére van tehát szükség annak értékeléséhez, hogy e jogi háttér alapján a repülőtér-üzemeltetőknek vagy a légitársaságoknak kell-e viselniük az egyes olyan tevékenységek gyakorlásából eredő költségeket, amelyek önmagukban nem lehetnek jövedelmezőek, ugyanakkor elválaszthatatlanok más gazdasági tevékenységek végzésétől.
- (243) E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a francia jog alapján ⁽⁴⁹⁾ a repülőtér-üzemeltetőknek főszabály szerint nem kell saját forrásaikból finanszírozniuk az e tevékenységekhez szükséges infrastruktúrát és berendezéseket.
- (244) Ezzel szemben egy tevékenység fennálló jogszabályon alapuló kötelező jellege önmagában nem lehet elegendő ahhoz, hogy egy feladat nem gazdasági tevékenységnek minősüljön. Ennek alapján az infrastruktúra tűzvédelemre vonatkozó jogszabályi és normatív követelményeknek való megfeleltetvé tételéhez kapcsolódó költségek, többek között a helyiségekben található tűzérzékelő berendezésekhez és hálózatokhoz kapcsolódó költségek nem tekinthetők állami feladatkörbe tartozóknak, mivel valamennyi vállalkozás tekintetében közösek. Minden vállalkozásnak biztosítani kell a tűzvédelmi szabályok betartását, és viselnie kell ennek költségeit. Ugyanez érvényes az üzemeltetés biztonságára, noha azt a koncessziós szerződés feltételei írták elő. Olyan költségekről van szó, amelyeket minden vállalkozásnak viselnie kell tevékenységének végzése céljából.
- (245) A fentiekből tehát az következik, hogy kizárólag a 6. táblázatban nem gazdasági tevékenységként megjelölt tevékenységek finanszírozhatók az állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatályán kívül eső állami forrásokból.

⁽⁴⁸⁾ A Bizottság 2003. március 19-i határozata az N309/2002. számú állami támogatásról – A légi közlekedés védelme – a 2001. szeptember 11-i merényletek következtében felmerülő költségek kompenzálása. Lásd a Bizottság 2007. március 7-i határozatát, N 620/2006, A memmingeni regionális repülőtér üzembe helyezése – Németország (HL C 133., 2007.6.15., 8. o.).

⁽⁴⁹⁾ A Code des transports L6332-2. cikke úgy rendelkezik, hogy: „A repülőtéri rendőri tevékenységet [...] az állam megyei képviselője biztosítja”; a Conseil d'État 2008. szeptember 2-i 381.644. sz. véleménye szerint közérdekű feladatként az állami feladatok „ellátása továbbra is kizárólag az államot terheli, amely annak érdekében, hogy rendelkezzen a szükséges forrásokkal, olyan adókat vezethet be, mint például a repülőtéri illeték „megnevezésű adó”. A beruházási támogatás és a „repülőtéri illeték” általi kettős finanszírozás kizárt.

6. táblázat

Támogatás	Dátum	A nem gazdasági tevékenységekre vonatkozó költségek (EUR)				A gazdasági tevékenységekre vonatkozó költségek (EUR)
		Közbiztonság		Repülésbiztonság		Jogszabályoknak való megfelelés és/vagy üzemeltetésbiztonság
		Rendőrség és vám	Tűzoltók	Térfigyelés, átvizsgálás és ellenőrzés	A közterületre belépés	
Conseil général	2002. szeptember 27.	0	0	0	0	1 118 537,45
Conseil général	2003. június 26.	259 786,3	0	89 883,11	129 022,39	1 632 851,02
Conseil général	2005. május 19.	94 192,24	0	105 228,51	203 702,13	1 870 135,77
Marseille Provence Métropole	2004. július 26.	0	0	0	0	72 095,00
ERFA	2002. augusztus 22.	0	0	0	0	0
Francia állam	2001. december 19.	5 032 000	0	0	0	0

(246) A fenti okfejtések, illetve a 6. táblázat alapján tehát rögzíthető a Marseille Provence repülőtérnek nyújtott, jelen eljárás tárgyát képező beruházási támogatások összefoglaló táblázata (7. táblázat):

7. táblázat

Támogatás	A beruházás teljes összege (ezer EUR)	A teljes kifizetett összeg (ezer EUR)	A nem gazdasági tevékenységek összege (ezer EUR)	A nem gazdasági tevékenységek levonását követő maradványösszeg (ezer EUR)	A nem gazdasági tevékenységek levonását követő támogatási arány (%)
Conseil général 2002.9.27.	2 098	209	0	209	10
Conseil général 2003.6.26.	8 920	3 000	478	2 522	28
Conseil général 2005.5.19.	15 580	7 600	403	7 197	46
Marseille Provence Métropole 2004.7.26.	16 124	889	0	889	6
Francia állam 2001.12.19.	nem ismert	5 032	nem ismert	0	nem ismert
ERFA 2002.8.22.	5 280	1 520	0	1 520	29
Összesen	48 002	18 250	5 913	12 337	26

6.1.2. ÁLLAMI FORRÁSOK ÉS BETUDHATÓSÁG

- (247) A Conseil général egy decentralizált helyi hatóság, a Bouches-du-Rhône megye forrásaiból finanszírozott támogatást nyújtott a CCIMB-nek. A helyi hatóságok forrásai az EUMSZ 107. cikk értelmében állami források ⁽⁵⁰⁾.
- (248) Ugyanez vonatkozik a Marseille Provence Métropole agglomerációnak nyújtott támogatásokra is.
- (249) A DGAC támogatásai közvetlenül a központi államtól származnak.
- (250) A légiszállítás fejlesztését részben az ERFA forrásaiból finanszírozzák, amelyek állami forrásoknak minősülnek, mivel az érintett tagállam ellenőrzése alatt nyújtják őket ⁽⁵¹⁾.
- (251) Mivel a támogatásokat nyújtó hatóságok a közigazgatás részét képezik, és az ERFA forrásainak felhasználására vonatkozó végső döntéseket Franciaország fogadja el, e támogatások a francia államnak tulajdoníthatók.
- (252) Következésképpen a jelen határozat tárgyát képező intézkedéseket állami források révén hozták meg, és azok az államnak tulajdoníthatók.

6.1.3. SZELEKTÍV ELŐNY A CCIMP SZÁMÁRA

- (253) Annak megállapításához, hogy egy vállalkozás számára nyújtott állami intézkedés támogatásnak minősül-e, meg kell határozni, hogy a kérdéses társaság olyan gazdasági előnyt élvez-e, amelynek segítségével elkerül bizonyos költségeket, amelyeket egyébként a saját pénzforrásaiból kellene kifizetnie, vagy olyan előnyt élvez, amelyet rendes piaci körülmények között nem kapott volna meg ⁽⁵²⁾.
- (254) A Bíróság ítélezési gyakorlata szerint a repülőtér üzemeltetőjének kell viselnie a repülőtér üzemeltetésének költségeit, beleértve az infrastruktúra költségeit is ⁽⁵³⁾.
- (255) Ebben a tekintetben ugyanakkor emlékeztetni kell arra, hogy „ha az állam a szokásos piaci feltételekhez hasonló körülmények között, akár közvetlenül, akár közvetve tőkét bocsát egy vállalat rendelkezésére, az nem tekinthető állami támogatásnak” ⁽⁵⁴⁾.
- (256) Ennélfogva azt kell megvizsgálni, hogy a Conseil général körültekintő piacgazdasági szereplőként járt-e el az mp2 terminál finanszírozásában való részvételére vonatkozó döntés meghozatala során.
- (257) Franciaország előadja, hogy a CCIMP körültekintő piacgazdasági szereplőként járt el, amikor az mp2 terminál építésére vonatkozó üzleti tervben számításba vette a Conseil généraltól kapott támogatás nettó beruházási összegeit. Franciaország ezáltal értékeli az mp2 terminál jövedelmezőségét a repülőtér-üzemeltető számára, amely nem viseli annak valamennyi építési költségét. Ugyanakkor nem bizonyítja a beruházás jövedelmezőségét a támogatás nyújtója, a Conseil général szempontjából.
- (258) Következésképpen Franciaország szerint semmi sem bizonyítja azt, hogy a támogatást nyújtó Conseil général bármiféle jövedelmezőséget várt volna a Marseille Provence repülőtérén végzett beruházásoktól.

⁽⁵⁰⁾ A Törvényszék még nem közzétett T-267/08. és T-279/08. sz., Nord-Pas-de-Calais egyesített ügyekben 2011. május 12-én hozott ítéletének 108. pontja.

⁽⁵¹⁾ Az ERFA-források állami támogatásnak minősülése vonatkozásában lásd az N 514/2006. sz., *A dél-yorkshire-i Digitális Régió nevű széles sávú projekt* ügyben hozott bizottsági határozat 29. pontját, és az N 44/2010. sz., *Krievu Sala infrastruktúrájának fejlesztése a kikötői tevékenység városon kívülre történő áthelyezése érdekében* ügyben hozott bizottsági határozat 69–70. pontját.

⁽⁵²⁾ Az Európai Unió Bírósága C-301/87. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 1990. február 14-én hozott ítélete, EBHT 1990., I-307. o., 41. pont.

⁽⁵³⁾ A Törvényszék T-443/08. és T-445/08. sz., Freistaat Sachsen és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2011. március 24-én hozott ítéletének (EBHT 2011., II-0000. o.) 107. pontja.

⁽⁵⁴⁾ A Bíróság C-482/99. sz. („Stardust Marine”), Franciaország kontra Bizottság ügyben, 2002. május 16-án hozott ítéletének 69. pontja.

- (259) Franciaország ezenkívül előadja ⁽⁵⁵⁾, hogy az m2 terminál finanszírozását célzó támogatás nyújtásával a Conseil général a helyi foglalkoztatottság növelésére, a regionális fejlesztésre és a terület összekapcsolhatóságának javítására irányuló, általános érdekű célkitűzést követett.
- (260) Márpedig a piacgazdasági szereplőket a jövedelmezőséggel kapcsolatos kilátások vezérlik ⁽⁵⁶⁾. A piacgazdasági szereplő elve rendszerint teljesül, ha a vállalkozás struktúrája és jövőbeni kilátásai megfelelőek ahhoz, hogy egy összehasonlítható magánvállalkozáshoz képest megfelelő időn belül normális nyereségre lehessen számítani osztalékfizetés vagy tőkenövekedés formájában. Ebben az összefüggésben el kell vonatkoztatni minden szociális, illetve regionális vagy ágazati politikai megfontolástól ⁽⁵⁷⁾.
- (261) Ezzel összefüggésben a repülőtér régiójának gazdaságára tett esetleges pozitív hatás nem vehető figyelembe annak értékelésénél, hogy a beavatkozás tartalmaz-e támogatási elemeket vagy sem ⁽⁵⁸⁾.
- (262) Franciaország nem hivatkozott más olyan körülményre, amely bizonyíthatná, hogy a Conseil général körültekintő befektetőként kívánt eljárni, amikor biztosította a szóban forgó támogatásokat. Ebből következik, hogy a Conseil général, mivel nem voltak megalapozott várakozásai az előirányzott befektetések jövedelmezőségét illetően, nem körültekintő piacgazdasági szereplőként járt el azon döntése során, amely szerint támogatást nyújt a Marseille Provence repülőtér részére második termináljának finanszírozása céljából.
- (263) Franciaország nem utal arra, hogy a támogatásai révén a Marseille Provence repülőtér infrastruktúrájának finanszírozásához hozzájáruló önkormányzatok körültekintő piacgazdasági szereplőként jártak volna el döntéshozataluk során. Egyébként az iratok egyik eleme sem támasztja alá, hogy ez lenne a helyzet.
- (264) Mindebből az következik, hogy a Conseil général, a Marseille Provence Métropole és a francia állam által nyújtott támogatások, illetve az ERFA által finanszírozott támogatások olyan előnyt biztosítanak a CCIMP számára, amelyet az rendes piaci körülmények között nem kapott volna meg.
- (265) A jelen esetben a Bizottság megjegyzi, hogy a beruházási támogatások kizárólag a CCIMP számára biztosítanak előnyt más repülőtér-üzemeltetőkhöz és egyéb ágazatok más vállalkozásaihoz képest. Azaz az intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében szelektív.

6.1.4. A VERSENYRE ÉS A KÖZÖSSÉGEN BELÜLI KERESKEDELEMRE GYAKOROLT HATÁS

- (266) A CCIMP a Marseille Provence repülőtér üzemeltetőjeként versenyben áll az 100 kilométeren, illetve 60 percen belül fekvő ugyanazon vonzaskörzetet kiszolgáló többi repülőtérrel. Ezzel kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy az említett vonzaskörzetben található többek között az avignoni és a nîmes-i repülőtér. A Bizottság konkrétabban rámutat, hogy a nîmes-i repülőtér 98 kilométerre, míg Toulon-Hyères 113 kilométerre található a Marseille Provence repülőtértől, valamint, hogy az utóbbiak kínálnak Brüsszel-Charleroi, Fez és London felé közlekedő járatokat is. Ugyanígy, a Ryanair a Marseille Provence repülőtérhez hasonlóan repül a nîmes-i repülőtérrel. A CCIMP-nek nyújtott támogatás ezért a verseny torzításával fenyeget. Mivel a repülőtéri szolgáltatások piaca és a légi közlekedési piac nyitva áll az EU-n belüli verseny előtt, a támogatás a tagállamok közötti kereskedelmet is érintheti. Egyébként verseny áll fenn a repülőtereket működtető repülőtér-üzemeltetők között, így a CCIMP részére nyújtott támogatás megerősítheti annak helyzetét a piacon. Egyebekben az ugyanazon a vonzaskörzeten kívül található repülőterek is versenyben állnak, mivel a légitársaságok és különösen a fapados társaságok célpontjaikat különböző európai, illetve Európán kívüli repülőterek közül választják ki.

6.1.5. A TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETKEZTETÉS

- (267) A fenti okok miatt az összesen 12,337 millió EUR összegű, különböző önkormányzatok által a Marseille Provence repülőtéri beruházások támogatása céljából nyújtott beruházási támogatások, köztük a Conseil général által az mp2 terminál megépítése érdekében nyújtott 7,197 millió EUR összegű támogatás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatásnak minősül.

⁽⁵⁵⁾ Franciaország másodlagosan arra hivatkozik, hogy a Conseil Général által az mp2 terminál finanszírozása érdekében nyújtott támogatás a Szerződés rendelkezései alapján összeegyeztethető támogatásnak minősül.

⁽⁵⁶⁾ Az Elsőfokú Bíróság T-296/97. sz., Alitalia kontra Bizottság ügyben 2000. december 12-én hozott ítélete, (EBHT 2000., II-3871. o.) 84. pontja; a fent hivatkozott C-305/89. sz. ügyben hozott ítélet 20. pontja.

⁽⁵⁷⁾ Lásd e tekintetben a 2005. évi iránymutatások 46. pontját.

⁽⁵⁸⁾ Lásd az Elsőfokú Bíróság T-129/95., T-2/96. és T-97/96. sz., Neue Maxhütte Stahlwerke és Lech Stahlwerke kontra Bizottság egyesített ügyekben 1999. január 21-én hozott ítéletének (EBHT 1999, II-17. o.) 120. pontját. Lásd még a Bíróság C-40/85. sz., Belgium kontra Bizottság ügyben 1986. július 10-én hozott ítéletének (EBHT 1986., 2321. o.) 13. pontját.

6.2. A CCIMP SZÁMÁRA NYÚJTOTT ESETLEGES MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSA

6.2.1. A MARSEILLE PROVENCE REPÜLŐTÉR ÉS A CCI KÖZÖTTI PÉNZMOZGÁSOK

- (268) Franciaország rámutat, hogy a 2001 és 2010 között összesen [...] millió EUR összegű pénzmozgások nem a CCIMP részére nyújtott támogatások, hanem a repülőtér által a CCI általános szolgálata részére a kiszámlázott szolgáltatások után az általános szolgálat által viselt költségek alapján fizetett hozzájárulás⁽⁵⁹⁾. Franciaország előadja, hogy a Marseille Provence repülőtér soha nem részesült pénzügyi támogatásban a CCI általános szolgálata részéről. Franciaország benyújtja a CCIMP könyvvizsgálójának tanúsítványát, amely megerősíti a hivatkozott számviteli elemek megbízhatóságát. Az iratokban semmi nem támasztja alá ennek ellenkezőjét. Ennek alapján úgy tűnik, hogy a szolgáltatásokat a valós költségek szintjén számlázták ki.

6.2.2. A REPÜLŐTÉRI ILLETÉK MECHANIZMUSÁBÓL KÖVETKEZŐ ESETLEGES TÁMOGATÁS

- (269) A repülőtéri illeték rendszere a francia szabályozás szerint az olyan állami feladatok finanszírozását célozza, mint a biztonsági szolgálatok, a tűzoltók, a mentés, a biztonság (a feladott poggyász átvizsgálása, a közös belépési pontok ellenőrzése, az utasok és a kézipoggyász átvizsgálása), valamint az automatizált határellenőrzés.
- (270) A Bizottságnak ügyelnie kell arra, hogy e redisztribúciós mechanizmus nem eredményezhet támogatásnak tekinthető túlkompensációkat, többek között annak folytán, hogy az említett mechanizmus az utasok számának függvénye.
- (271) Ugyanakkor a Code Général des Impôts 1609w. cikke, illetve a repülőtéri illeték utasonkénti mértékének megállapítása érdekében a repülőtér-üzemeltetők által tett nyilatkozat részletszabályairól szóló, 2012-ben módosított 2009. december 30-i tárcaközi rendelet a bármilyen túlkompensáció megakadályozását célozza, összekapcsolva az eredményezett költségeken alapuló számítási rendszert, illetve az esetleges utólagos korrekciókat.
- (272) Ennek alapján a repülőtéri illeték számítása a következő: a repülőtér előlegezi a releváns jogszabályokban meghatározott feladatokhoz kapcsolódó költségeket, majd megküldi az e költségekről szóló nyilatkozatot, illetve a DGAC helyi igazgatósága által eredményezett forgalomra vonatkozó adatokat, a hatályos jogszabályokon alapuló ellenőrzés és jóváhagyás céljából. A DGAC központi igazgatása ekkor egy második ellenőrzést végez, figyelembe véve az előző éveket. Ezt követően tárcaközi rendeletben repülőtérrel repülőtérre megállapítják a terheket, az egyes repülőterek által a rájuk bízott állami feladatok végrehajtása során viselt költségektől függően.
- (273) Ezenkívül az illeték számítása továbbá a költségek és a forgalom többéves előrejelzésén, valamint az egymást követő éveket érintő kiigazítási mechanizmuson alapul; ezenfelül az utólagos ellenőrzések lehetővé teszik az esetleges túlkompensáció korrigálását.
- (274) Ebből következik, hogy mivel az illeték bevételeit ténylegesen az állami tevékenységek fedezésére használják fel, a Marseille Provence repülőtér pedig az általa e feladatok alapján viselt költségeket meg nem haladó összegben részesül, nem állhat fenn a repülőtér javára szelektív előny. A CCIMP részére fizetett repülőtéri illeték tehát nem minősülhet az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.

6.3. A BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁS KÖZÖS PIACCAL VALÓ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGE

- (275) A Bizottság értékelte, hogy a támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető-e a belső piaccal. Az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése bizonyos kivételeket állapít meg az (1) bekezdés általános támogatástilalma alól. Ebben az összefüggésben a 2005. évi iránymutatások olyan alapot szolgáltatnak, amelyek szerint a repülőtereknek nyújtott támogatások az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében megengedhetőnek nyilváníthatók.
- (276) A 2005. évi iránymutatások⁽⁶⁰⁾ 61. pontja szerint a repülőtéri infrastruktúra finanszírozását célzó támogatások összeegyeztethetőnek nyilváníthatók, többek között a 107. cikk (3) bekezdésének a), b) illetve c) pontja, valamint a 93. cikk (2) bekezdése alapján, amennyiben:
- i. az infrastruktúra építése és üzemeltetése megfelel egy világosan meghatározott általános érdekű célkitűzésnek (regionális fejlesztés, hozzáférhetőség stb.);

⁽⁵⁹⁾ Az általános szolgálat által a repülőtéri szolgálat részére nyújtott szolgáltatások Franciaország szerint adminisztratív és szervezési feladatokat, a humán erőforrások igazgatását, illetve jogi szakértelmet jelentettek.

⁽⁶⁰⁾ A 2005. évi iránymutatások ratione temporis értékelésének részleteivel kapcsolatban a Bizottság utal az eljárást megindításáról szóló határozatának 218–222. pontjára.

- ii. az infrastruktúra szükséges a kitűzött cél elérése érdekében, és arányos azzal;
- iii. az infrastruktúra középtávon kielégítő kilátásokat biztosít a használat terén, nevezetesen a meglévő infrastruktúra használatának fényében;
- iv. az infrastruktúrához való hozzáférés minden lehetséges felhasználó számára egyenlő feltételek mellett és megkülönböztetésmentesen biztosított;
- v. a kereskedelem fejlődése a közérdekkel ellentétes mértékben nem sérül.

E kritériumokon túl bizonyítani kell a támogatás szükségességét ⁽⁶¹⁾. A támogatás összegének a megállapított cél eléréséhez szükséges mértékre kell korlátozódnia.

6.3.1. AZ MP2 TERMINÁL FINANSZÍROZÁSÁT CÉLZÓ BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁS ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGE

- i. Az infrastruktúra építése és üzemeltetése megfelel-e egy világosan meghatározott általános érdekű célkitűzésnek (regionális fejlesztés, hozzáférhetőség stb.)
- (277) A Marseille Provence repülőtér koncessziós szerződésének feltételei szerint az infrastruktúra építése a koncessziós jogosultat terheli, amely azért felelős. Mivel a repülőtér-üzemeltető döntött a beruházási költségekről, és viselte azokat, az ezen üzemeltető javára nyújtott beruházási támogatásról van szó.
- (278) Franciaország szerint a Marseille-Provence repülőtéren rövidebb-hosszabb távon torlódási problémák voltak várhatók. A 2004. novemberben készített üzleti tervben az szerepel, hogy a Marseille Provence repülőtér túltelítettségének bekövetkezését új fejlesztések hiányában 2007 körülre várták a check-in pontoknál, és 2016 körülre a beszállási zónáknál. Az első cél tehát az volt, hogy rövid távon kezeljék a repülőtér túltelítettségét, figyelemmel a légiforgalom várt növekedésére.
- (279) A második cél a régió gazdasági fejlődésének előmozdítására irányult, a repülőtér jobb üzemeltetése és a légiforgalom növelése révén. Ennek érdekében a repülőtéri tevékenység egyik fejlesztési tengelyének tekintették a Marseille Provence repülőtéren nyújtott szolgáltatásokat kiegészítő szolgáltatás kialakítását, a repülőtér azon stratégiájának megfelelően, amely a fapados légitársaságok letelepedését eredményezte. Az mp2 terminál felépítése egyrészt elengedhetetlen volt ahhoz, hogy a régióban eddig nem kínált differenciált szolgáltatásokat lehessen nyújtani a fapados légitársaságok részére; e terminált kifejezetten azért alakították ki, hogy a leginkább megfeleljen a repülőtér ezen új funkciójának. Az mp2 terminál ugyanis az olyan ügyfelek eltérő igényeinek felel meg, amelyek az alacsonyabb költségek érdekében készek elfogadni az egyszerűsített szolgáltatási szintet. Az ilyen egyszerűsített szolgáltatásokat nyújtani kívánó társaságok nem telepedhettek volna le az mp1 terminálon, amelynek használata után jelentősen magasabb repülőtéri díjakat kell fizetni, infrastruktúrája magasabb minőségének és költségei magasabb szintjének megfelelően. E díjazási szintnek szükségszerűen tükröződnie kellett a repülőjegyek árában. Az ilyen típusú egyszerűsített szolgáltatások iránti kereslet ugyanis érzékeny a költségek bármilyen növekedésére. Másrészt az mp1 terminál üzemeltetési feltételei nem tették lehetővé az utasok gyors be- és kiszállását.
- (280) Franciaország előadja, hogy a projekt megvalósítása lényeges hatással volt a régió gazdasági és szociális fejlődésére, konkrétan élénkítette a foglalkoztatást, míg az mp1 terminál forgalmának csökkenése munkahelyek elvesztésével járt.
- (281) Az mp2 terminál felépítése ebből következően összhangban van az európai repülőterek kapacitására, hatékonyságára és biztonságára irányuló, 2007. évi cselekvési tervvel ⁽⁶²⁾, amelyben a következőket állapítják meg: „A forgalom várható fejlődése tekintetében Európának a kapacitás és a kereslet közötti egyre nagyobb réssel kell szembenéznie”, ami a repülőtereket illeti, és az alábbi végkövetkeztetésre jutnak: „A repülőtereken fennálló kapacitási válság veszélyt jelent valamennyi olyan szereplő biztonságára, hatékonyságára és versenyképességére, amelyek a légi fuvarozás szállítási láncolatába bekapcsolódtak” ⁽⁶³⁾. E cselekvési terv szerint nem csupán hatékonyabbá kell tenni a meglévő infrastruktúra használatát, hanem „az új infrastruktúra kialakításának támogatására” is szükség van; a Bizottság rámutat a regionális repülőterek jelentősége a kapacitáshiány kezelése szempontjából.

⁽⁶¹⁾ A Bizottság NN/2009. sz. ügyben 2011. február 18-án hozott határozata – Görögország – A ioanninai repülőtér kibővítése, 69. és 70. pont.

⁽⁶²⁾ COM(2006) 819 végleges.

⁽⁶³⁾ Cselekvési terv, 7. pont és a 3. oldalon lévő doboz.

- (282) A fentiek fényében meg kell állapítani, hogy az mp2 terminál építése és üzemeltetése megfelel egy világosan meghatározott, általános érdekű célkitűzésnek, így ezen összeegyeztethetőségi kritérium a jelen ügyben teljesül.

ii. Az infrastruktúra szükséges a kitűzött cél eléréséhez, és arányos azzal

- (283) Figyelemmel a forgalmi előrejelzésekre, a repülőtér-üzemeltető a repülőtér fejlesztésének két forgatókönyvét vázolta fel, annak érdekében, hogy kezelje a check-in pontok és a beszállási zónák túltelítettségével kapcsolatos problémákat. A 2004. novemberben készített, 2005. szeptemberben és 2006. májusban aktualizált üzleti tervek azt bizonyítják, hogy az új, fapados terminál építését tartalmazó forgatókönyv jobb jövedelmezőségi kilátásokkal járt. Egyébként a 2006. májusban aktualizált 2005. szeptemberi üzleti terv, figyelemmel a Conseil général által nyújtott támogatásra, azt a következtetést alapozza meg, miszerint az mp2 terminál létrehozására irányuló projekt magasabb jövedelmezőséget képvisel, mint a repülőtér fejlesztésére irányuló alternatív projekt, figyelemmel a forgalommal kapcsolatos felvetésekre ⁽⁶⁴⁾. Az mp2 terminál építése tehát a repülőtér túltelített-ségének megoldására irányuló célkitűzés megvalósításának leginkább megfelelő lehetőséget jelentette, a Marseille Provence repülőtér forgalmának fejlesztése mellett.
- (284) Ezenfelül az mp2 terminál építésére a használaton kívüli régi teherterminál átalakításával került sor, ezáltal lehetővé téve a meglévő infrastruktúra optimalizálását.
- (285) Végül, az mp2 terminált kifejezetten abból a célból alakították ki, hogy az üzleti modelljükkel összeegyeztethető szinten nyújtson szolgáltatást a fapados társaságok részére, míg az mp2 terminál nem tűnik alkalmasnak az ilyen jellegű forgalom fogadására, többek között az érintkező várakozóhelyek hiánya, és az utasfolyosók felszerelési ideje miatt, amely nem egyeztethető össze a fapados társaságok üzleti modelljének egyik elemét jelentő 30 perc alatti rotációkkal. Ezzel szemben az mp2 terminált úgy alakították ki, hogy lehetővé tegyék, hogy az utasok a beszállócsarnokból gyalog közelítsék meg a repülőgépek parkolási területeit. Az mp2 terminál fejlesztéseivel kapcsolatos koncepció tehát különösen alkalmassá teszi e projektet a fapados társaságok forgalmának fogadására, amit a Marseille Provence repülőtér forgalmának növelését célzó stratégia, illetve az ahhoz közvetlenül és közvetve csatlakozó regionális gazdasági tevékenységek és foglalkoztatottság fejlesztésének alapvető elemeként jelöltek meg.
- (286) A repülőtér túltelítettségének elkerülését lehetővé tévő másik lehetőség a meglévő mp1 terminál bővítése lett volna. Figyelemmel a projekt jellegére, a költségeit a lehető legnagyobb mértékben korlátozták. Az mp2 terminál építését választották ki, mint a kevésbé költséges, és a legnagyobb forgalomművekedés kiváltására alkalmas opciót.
- (287) Ezen okok miatt végül megállapítható, hogy a kérdéses infrastruktúra a szándékolt célok elérése érdekében szükséges és azoknak megfelel.

iii. Az infrastruktúra középtávú kihasználtsági kilátásai kielégítőek, különösen a meglévő infrastruktúra kihasználtságát illetően

- (288) A 2004. novemberi üzleti terv a fapados terminál beszálló és check-in csarnokainak kapacitását 3,8 millió utasra becsüli, és rögzíti a fapados forgalomra vonatkozó előrejelzéseket a 2005–2021 közötti időszakra. Ezen előrejelzések szerint az mp2 terminál kapacitását 50 %-ban kellene kihasználni 2012-től, és 89 %-ban 2021-től. Az ezen üzleti terv alapját képező forgalombecsléseket alátámasztotta a 2006 és 2010 között az mp2 terminálon megvalósult tényleges forgalom.

8. táblázat

Évek	Előrejelzett forgalom (PAX)	Elért forgalom	Kapacitáskihasználás mértéke – előrejelzés (**) (%)
2006	250 000	107 418 (*)	6,58
2007	900 000	934 481	23,68

⁽⁶⁴⁾ Az új terminál építése nélküli forgatókönyv az adott időszakra [...] * EUR összesített cash-flow-t jelentett, míg az mp2 terminál felépítésével járó forgatókönyv az adott időszakra [...] * EUR cash-flow-t. A két forgatókönyv közötti eltérés [...] * % belső megtérülési rátát eredményez.

Évek	Előrejelzett forgalom (PAX)	Elért forgalom	Kapacitáskihasználás mértéke – előrejelzés (**) (%)
2008	1 200 000	1 059 663	31,58
2009	1 450 000	1 670 240	38,16
2010	1 650 000	1 730 000	43,42
2011	1 850 000	1 372 164	48,68
2012	2 050 000	1 811 616	53,94

(*) A 2006. év korlátozott forgalmának oka az mp2 terminál kései megnyitása (2006. október).

(**) Összkapacitás: 3,8 millió utas.

- (289) Ezenkívül, mivel az mp1 és mp2 terminál eltérő szolgáltatásokat nyújt, az mp2 terminál használatának kilátásai nem alapulhatnak a főterminál forgalmát illetően megállapított fejleményeken. Mindenesetre, a 2006–2010. években elért forgalom alapján látható, hogy az mp1 terminál kapacitáskihasználásának mértéke stabil maradt a második terminál megnyitása óta.

9. táblázat

Évek	Elért forgalom	Kapacitáskihasználás mértéke – tényleges (*) (%)
2006	6 008 466	69,86
2007	6 028 292	70,09
2008	5 907 174	68,68
2009	5 619 879	65,34
2010	5 799 435	67,43
2011	5 990 703	69,65
2012	6 483 863	75,39

(*) Összkapacitás: 8,6 millió utas.

- (290) Következésképpen az új infrastruktúra középtávú kihasználtsági kilátásai jók, különösen a meglévő infrastruktúra kihasználtságát illetően.

iv. Az infrastruktúrához való hozzáférés minden lehetséges felhasználó számára egyenlő feltételek mellett és megkülönböztetésmentesen biztosított

- (291) A Franciaország által szolgáltatott információk és különösen az mp2 terminálnak a Bizottság által az eljárást megindító határozatában idézett felhasználási szabályzata alapján az új infrastruktúra minden potenciális felhasználó (légi közlekedési vállalatok) rendelkezésére áll, egyenlő feltételek mellett és megkülönböztetésmentesen.

v. A kereskedelem fejlődése a közösségi érdekekkel ellentétes mértékben nem sérül

- (292) A támogatási intenzitás nem haladja meg a támogatható költségek 50 %-át. Noha a Marseille Provence repülőtér az egyetlen B kategóriába tartozó repülőtér a vonzáskörzetben, az mp2 terminállal kapcsolatos forgalom azoknak a pontból pontba típusú útvonalaknak felel meg, amelyek a kis regionális repülőtereken is kialakulhatnak. Az avignoni repülőtér körülbelül 75 kilométerre és 45 percnyi útra található, a Nîmes Garons repülőtér pedig 100 kilométerre és 60 percnyi útra. A touloni repülőtér 113 kilométerre van a Marseille Provence repülőtértől, tehát potenciálisan ugyanabba a vonzáskörzetbe esik.

- (293) Márpedig a rendelkezésre álló információkból nem tűnik ki, hogy az mp2 terminál megnyitása fékezhetné a repülőtér fejlesztését, illetve, hogy a közérdekkel ellentétes mértékben hathatott ki a kereskedelemre.

vi. A támogatás szükségessége

- (294) Az üzleti tervek előrejelzései szerint a terminál építése támogatás nélkül nem lett volna jövedelmező. A támogatás tehát szükséges volt a beruházási döntés meghozatalának időpontjában, mivel egy magánbefektető állami támogatás nélkül nem építette volna meg a terminált. Ezenfelül, figyelemmel e támogatás korlátozott intenzitására, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az nem aránytalan.

6.3.2. A LÉGI SZÁLLÍTÁS FEJLESZTÉSÉT CÉLZÓ ERFA TÁMOGATÁS ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGE

i. Az infrastruktúra kiépítése és üzemeltetése világosan meghatározott, általános érdekű célkitűzést szolgál ⁽⁶⁵⁾

- (295) A nyújtott támogatás megfelel a Marseille Provence repülőtérén folytatott teherszállítási tevékenység fejlesztésére, és így az országos átlagnál érzékelhetően magasabb munkanélküliségi rátával rendelkező területen a munkahelyeket teremtő gazdasági tevékenységek elérésére irányuló célnak.
- (296) Az ERFA által nyújtott támogatás a 2000–2006. évi strukturális alapok „2. célkitűzés” című programozási dokumentumainak része, amely a strukturális problémákkal szembesülő olyan régiókra vonatkozik, amelyek gazdasági és szociális szerkezetváltozását támogatni kell ⁽⁶⁶⁾.
- (297) Az ERFA által a Marseille Provence repülőtérén a teherszállítási tevékenység fejlesztése céljából nyújtott támogatás tehát megfelel egy világosan meghatározott, általános érdekű célkitűzésnek.

ii. Az infrastruktúra szükséges a kitűzött cél eléréséhez, és arányos azzal

- (298) A rendelkezésre álló információkból kitűnik, hogy a szállított áruk mennyisége jelentősen csökkent a Marseille Provence repülőtérén 1997-ben, majd 2008-ban. A teherszállítási tevékenység fenntartásához nyújtott támogatást tehát annak érdekében irányozták elő, hogy optimalizálják a meglévő infrastruktúrát, többek között a kifutópályát, és a kifutópálya körüli területeket, amelyek jelentős mértékben kihasználatlanok voltak, különösen éjszaka.
- (299) A megvalósított fejlesztések a közúti forgalom biztonságosabbá tételét, az üresen hagyott teherterminálok átalakítását, a kiszolgálási idő csökkentése érdekében a repülőgépek parkolóhelyeinek a teherterminálhoz közelebb eső kialakítását, valamint a területek növelését érintették, a zóna vonzerejének növelése érdekében.
- (300) A Marseille Provence repülőtér a leírt munkálatokat összesen 5 280 000 EUR összegben valósította meg. A kapott 1 520 000 EUR összegű támogatás így módon csak 28,79 %-át tette ki a projekt teljes pénzügyi keretének. Ezenfelül, a Marseille Provence repülőtér és a PACA régió prefektúrája között 2002. augusztus 22-én kötött megállapodás 5. cikke úgy rendelkezik, hogy az önkormányzati támogatás kifizetésére csak a munkák előrehaladásának igazolása mellett kerülhet sor, azzal a feltétellel, hogy a finanszírozási tervben rögzített társfinanszírozást ténylegesen tiszteletben tartották.

⁽⁶⁵⁾ A Bizottság ugyanazon összeegyeztethetőségi kritériumot alkalmazza a légiszállításra, lásd SA.30743 (11/C) (korábbi N 138/10) számú állami támogatás – Németország – A lipce-hallei repülőtér infrastruktúra-fejlesztésének finanszírozása (HL C 284., 2011.9.28., 6. o., (128). preambulumbekkezdés).

⁽⁶⁶⁾ A Tanács 1999. június 21-i 1260/1999/EK rendelete a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (HL L 161., 1999.6.26., 1. o.), 1. cikk.

- (301) Meg kell állapítani, hogy a kiépített infrastruktúra szükséges és arányos a követett általános érdekű célkitűzéshez képest.

iii. Az infrastruktúra középtávú kihasználtsági kilátásai kielégítőek, különösen a meglévő infrastruktúra kihasználtságát illetően

- (302) Noha a Marseille Provence repülőtér teherforgalma csökkent az Aéropostale (az elsőszámú teherforgalmi ügyfél) kötelezettségének megszűnése, illetve a Marseille-Orly ingajáraton a raktérkapacitás hiánya miatt, a Maghrebet megcélzó teherrepülőtér fejlesztését úgy fogták fel, hogy az lehetővé teszi a közvetlenül az e tevékenységhez kapcsolódó helyi munkahelyek fenntartását, a rendelkezésre álló infrastruktúra optimalizálása mellett.

- (303) A forgalmi eredmények azt mutatják, hogy a szállított tömeg több, mint 20 %-kal nőtt 2005 és 2010 között.

- (304) Az új infrastruktúra használata tehát középtávon igen ígéretes, különösen a meglévő infrastruktúra összefüggésében, amely utóbbit a tervezett munkálatok optimalizálják.

iv. Az infrastruktúrához való hozzáférés minden lehetséges felhasználó számára egyenlő feltételek mellett és megkülönböztetésmentesen biztosított

- (305) A rendelkezésre álló információk szerint semmilyen üzemeltetési szabályzat nem korlátozza a teherszállítási infrastruktúrához való hozzáférést. A teherszállítási zóna fogadja az expressz küldeményekkel foglalkozó szereplőket, a földi kiszolgálással foglalkozó szereplőket, és a közúti fuvarozókat.

- (306) Ebből következik, hogy a teherszállítási infrastruktúrához való hozzáférés egyenlő és megkülönböztetésmentes módon nyitott valamennyi felhasználó előtt.

v. A kereskedelem fejlődése a közösségi érdekekkel ellentétes mértékben nem sérül

- (307) A teherszállítási tevékenység fejlesztését célzó projekt keretében nyújtott támogatás a munkálatok teljes összegének 28 %-ára korlátozódik. Ezenfelül e projekt hozzájárult az európai közlekedés rendszer fejlesztéséhez és a gazdasági fejlődéshez.

- (308) Ezáltal ebből arra a következtetésre lehet jutni, hogy a kereskedelmi forgalom fejlődése nem érintett olyan mértékben, amely a közösségi érdekekkel ellentétben áll.

vi. A támogatás szükségessége

- (309) A beruházásról szóló döntés a Párizs-Marseille TGV-vonal 2000-es megnyitásával és a légiforgalom 2001. szeptember 11. utáni visszaesésével jellemezhető körülmények között született. A Marseille Provence repülőtér finanszírozási kapacitásai egyébként rendszeresen és egyértelműen visszaestek 2000-től 2003-ig. A CCIMP-nek tehát reagálnia kellett az utasforgalom és a teherforgalom erőziójára. 2005-2006 körül költséges munkálatokat terveztek a két kifutópálya rendbehozatala érdekében. E körülmények között, még ha a projekt jövedelmezősége nem is volt kizárt, a befektetés megtérülése esetlegesebb volt, különösen ésszerű időn belül. Valószínű tehát, hogy az EREFA támogatása nélkül az utasforgalom visszaesésétől tartó repülőtér elhalasztotta, vagy akár törölte volna a teherforgalmi tevékenységet érintő beruházásait.

- (310) A támogatás nyújtásának időpontjában fennálló piaci feltételekre – a repülőtéren átmenő változó mennyiségű áru, magas kockázati szint és bizonytalan jövedelmezőségi kilátások egy frissen liberalizált piacon – figyelemmel egy magánbefektető minden valószínűség szerint nem fektetett volna a marseille-i repülőtér teherforgalmának fejlesztésébe. A támogatás ebből következően szükséges volt a követett cél eléréséhez. Egyebekben a támogatás korlátozott intenzitására figyelemmel a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a támogatás nem volt aránytalan e cél megvalósításához viszonyítva.

6.3.3. A CONSEIL GÉNÉRAL 2002. SZEPTEMBER 27-I ÉS 2003. JÚNIUS 26-I, ILLETVE A COMMUNAUTÉ URBAINE DE MARSEILLE MÉTROPOLE PROVENCE 2004. JÚLIUS 26-I, A REPÜLŐTÉR BŐVÍTÉSÉT, SZERKEZETÁTALAKÍTÁSÁT ÉS FEJLESZTÉSÉT CÉLZÓ TÁMOGATÁSAINAK ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGE

i. Az infrastruktúra építése és üzemeltetése megfelel-e egy világosan meghatározott, általános érdekű célkitűzésnek (regionális fejlesztés, hozzáférhetőség, stb.)

(311) A 2002. és 2003. évi támogatások a fő kifutópálya felújítási munkáit, a repülőterek parkolóterületei burkolatainak illesztéseit, kapcsolódási pontok kiépítését és gyors kijáratok kialakítását érintették, amelyek lehetővé teszik az óránkénti műveletek számának növelését, és ezáltal a meglévő infrastruktúra használatának optimalizálását. A Franciaország által szolgáltatott információkból kitűnik, hogy a repülőtér két kifutópályája semmilyen módosításon nem esett át 1980 és 2000 között, miközben a kereskedelmi műveletek számra 46 603-ról 100 047-re nőtt. Ezen intézkedés célja tehát a repülőtér repülési területei közeljövőben bekövetkező túltelítettségének kezelése.

(312) A 2004. évi támogatás az 1. csarnok kapacitásának bővítéséhez, az 1. kifutópálya optimalizációjához és a 2. kifutópálya felújításához járult hozzá. Ezeket az átalakításokat szükségesnek tekintették ahhoz, hogy lehetővé tegyék a Marseille Provence repülőtér számára, hogy kezelje az európai forgalom jelentős növekedését, figyelemmel az utasok számának alakulására vonatkozó előrejelzésekre ⁽⁶⁷⁾.

(313) A TGV számára hozzáférhető vasúti pályaudvar kialakítása a különböző közlekedési módok közötti jobb koordinációt célozta.

(314) Az mp2 terminál építése kapcsán elmondottakhoz hasonlóan a Bizottság megállapítja, hogy a repülőtér bővítése, szerkezetátalakítása és fejlesztése a légiközlekedés folyamatosságának és jövőbeli fejlődésének biztosítását célzó, általános érdekű célkitűzésnek felel meg.

ii. Az infrastruktúra szükséges a kitűzött cél eléréséhez, és arányos azzal

(315) Az elvégzett munkálatok szükségesek voltak a repülőtér „kifutópálya” oldalához tartozó kapacitások növeléséhez és fenntartásához, a szűk keresztmetszetek orvoslásához, valamint a nagy sebességű vonatok hálózatával való összekapcsolódás optimalizálásához.

(316) Ezenfelül a Conseil général támogatása az elvégzett munkálatok 9,5 %-ának, és az eredeti berendezési program 7 %-ának felel meg. A Communauté Urbaine de Marseille Métropole Provence támogatása az elvégzett munkálatok 6,2 %-ának, és az előzetes munkálati program 5,6 %-ának felel meg.

(317) Meg kell állapítani, hogy a kiépített infrastruktúra szükséges és arányos a követett általános érdekű célkitűzéshez képest.

iii. Az infrastruktúra középtávú kihasználtsági kilátásai kielégítőek, különösen a meglévő infrastruktúra kihasználtságát illetően

(318) A finanszírozott módosításokat szükségesnek tekintették a további forgalom fogadása érdekében. Márpedig a rendelkezésre álló adatokból kitűnik, hogy a Marseille Provence repülőtérén szállított utasok száma 2006 és 2012 között több, mint 25 %-kal nőtt. Ezenfelül a kifutópályák kapacitása mostanra évi 140 000 művelet. A 2006. augusztus 4-i prefektusi rendelet mellékletében szereplő zajkitettségi tervről szóló jelentésben szereplő előrejelzések a repülőtér 2015. évi forgalmi célját 113 909 művelettel érik el, míg a 2020. évi cél 122 449 művelet. Ekképpen a kifutópályák és a bekötő és kivezető utak átalakítása lehetővé teszi a forgalmi előrejelzésekkel való szembenézést 2020-ig, az infrastruktúra használatának perspektívái kielégítőek.

iv. Az infrastruktúrához való hozzáférés minden lehetséges felhasználó számára egyenlő feltételek mellett és megkülönböztetésmentesen biztosított

(319) A rendelkezésre álló adatok szerint az infrastruktúrához való hozzáférés minden lehetséges felhasználó számára egyenlő feltételek mellett és megkülönböztetésmentesen biztosított.

⁽⁶⁷⁾ A 2004. május 14-én a marseille-provence-i repülőtér és a Communauté Urbaine de Marseille Métropole Provence között kötött partnerségi megállapodásban az országos forgalom évi 5 %-os növekedése és a nemzetközi forgalom évi közel 10 %-os növekedése szerepel 2003 és 2006 között.

v. A kereskedelem fejlődése a közösségi érdekekkel ellentétes mértékben nem sérül

- (320) Ahogy az a (293) és (308) preambulumbekzdésekben szerepel, a Marseille Provence repülőtér forgalmának alakulása nem érintette az ugyanazon vonzaskörzetben található repülőterek tevékenységét, és a kereskedelemre sem hatott ki a közérdekkel ellentétes módon.

vi. A támogatás szükségessége

- (321) A beruházásról szóló döntés a Párizs-Marseille TGV-vonal 2000-es megnyitásával és a légiforgalom 2001. szeptember 11. utáni visszaesésével jellemezhető körülmények között született. A Marseille Provence repülőtér finanszírozási kapacitásai egyébként rendszeresen és egyértelműen visszaestek 2000-től 2003-ig. A CCIMP-nek tehát reagálnia kellett az utasforgalom és a teherforgalom erőzójára. E támogatások intenzitása 13 %-ra korlátozott⁽⁶⁸⁾. Mivel a repülési területeken történt beruházásokat nem lehetett volna elkerülni, a támogatás hiányában a programot több mint 3 millió EUR-val kellett volna csökkenteni, amelyet valószínűleg az 1. csarnok azon átalakításából vontak volna el, amely azt célozta, hogy fogadni lehessen az utazásszervezőket, hogy jegyértékesítési pultokat lehessen biztosítani a légitársaságok részére, valamint, hogy ki lehessen alakítani az üzlethelyiségeket. Márpedig e beruházások azok, amelyek lehetővé tették a külföldi társaságok és az utazásszervezők fogadását, valamint a kereskedelmi bevételek fejlesztését.
- (322) A támogatás nyújtásának időpontjában fennálló piaci feltételekre – a repülőtéri infrastruktúrába befektetni nemigen kívánó magánszereplők tapasztalatainak és kezdeményezéseinek hiánya, a magas kockázati szint és a bizonytalan jövedelmezőségi kilátások egy frissen liberalizált piacon – figyelemmel egy magánbefektető minden valószínűség szerint nem fektetett volna a marseille-i repülőtér infrastruktúrájának felújításába és a repülőtérre vezető TGV vonalba. A támogatás ebből következően szükséges volt a követett cél eléréséhez. Egyebekben a támogatás korlátozott intenzitására figyelemmel a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a támogatás nem volt aránytalan e cél megvalósításához viszonyítva.

7. A REPÜLŐTERET HASZNÁLÓ LÉGITÁRSASÁGOK JAVÁRA NYÚJTOTT INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE – A TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSA

7.1. A BELFÖLDI JÁRATOK CSÖKKENTETT UTASFORGALMI DÍJA RÉVÉN NYÚJTOTT ESETLEGES TÁMOGATÁS

- (323) Egy korábbi határozatában⁽⁶⁹⁾ a Bizottság megállapította a meglevő és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások rendszerének fennállását a belföldi célrepülőtérre járatokat üzemeltető társaságok javára. Franciaország ezen mechanizmust megszüntető intézkedéseket fogadott el.
- (324) A 2007. évi Cocoéco döntésének Franciaország által benyújtott kivonata alátámasztja, hogy a belföldi és a schengeni övezetbe tartozó uniós tagállamok felé irányuló járatokra alkalmazandó utasforgalmi díjak mértékeit 2008. január 1-jétől kiigazították a Marseille Provence repülőtéren.
- (325) A Bizottság tehát úgy ítéli meg, hogy ezzel a megszüntetett intézkedéssel kapcsolatban nem kell új vizsgálatot folytatnia.

7.2. A REPÜLŐTERET HASZNÁLÓ LÉGITÁRSASÁGOK RÉSZÉRE A REPÜLŐTÉRI DÍJAK DIFFERENCIÁLÁSA RÉVÉN NYÚJTOTT ESETLEGES TÁMOGATÁSOK, VALAMINT A RYANAIR ÉS AZ AMS RÉSZÉRE A MARKETINGSZERZŐDÉS RÉVÉN NYÚJTOTT ESETLEGES TÁMOGATÁSOK

7.2.1. ÁLLAMI FORRÁSOK ÉS BETUDHATÓSÁG

- (326) Annak eldöntése érdekében, hogy a CCIMP forrásai állami forrásoknak minősülnek-e, a Bizottság rámutat, hogy egy közigazgatási jellegű állami intézmény olyan önálló állami szervet jelent, amely ugyanakkor része a közigazgatás szervezetének, és hogy ennél fogva afelett a többi hatóság igen szoros felügyeletet gyakorol.

⁽⁶⁸⁾ Súlyozott átlag.

⁽⁶⁹⁾ Lásd a 31. lábjegyzetet.

- (327) Ezenkívül a CCI-k általános költségvetésének bevételeit a cégjegyzékben nyilvántartott társaságoktól beszedett adóbevétel jelenti.
- (328) Emellett a CCI-k a 2000/52/EK bizottsági irányelv ⁽⁷⁰⁾ értelmében vett hatóságok kategóriájába tartoznak, valamint a 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁷¹⁾ értelmében vett ajánlatkérő szervnek, illetve adott esetben a 2004/18/7K európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁷²⁾ értelmében vett ajánlatkérőnek minősülnek, és beszerzéseik tekintetében közbeszerzési eljárás hatálya alá tartoznak.
- (329) A Törvényszék ítélkezési gyakorlata szerint az állami szektor belső szervezetéhez tartozó elemek, valamint az egy állami szerv más szervekhez képest fennálló függetlenségét biztosító szabályok megléte nem kérdőjelezi meg e szerv állami jellegének elvét. Az uniós jog szempontjából nem engedhető meg, hogy az állami támogatásokra vonatkozó előírásokat már azzal is meg lehessen kerülni, hogy független intézményeket hoznak létre, amelyekre a támogatások kiosztását rábízák ⁽⁷³⁾. A francia jog szerint a CCI-k a francia állam közvetítő hatóságai. Aktusaik tehát mindenképpen a francia államnak tulajdoníthatók, mivel annak szerves részét képezik. Mivel a CCI-k a közigazgatási részei, és más hatóságok szoros felügyelete alatt állnak (lásd a (10) preambulumbekendést), a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ezen állami szervek határozatai szükségképpen az államnak tulajdoníthatók. A helyzet tehát eltér az állami vállalatokétól. A CCI-k esetében a betudhatóságot a Stardust Marine ügyben hozott ítélettől eltérően nem kell egy másik, egy állami vállalat döntéshozatali eljárásához kapcsolódó hatóságra támaszkodva bizonyítani, ahogy azt alátámasztja a jogszabályok által a CCI-kre bízott számos közérdekű feladat is.
- (330) Egyebekben, még ha a Bizottságnak bizonyítania is kellene a CCIMP döntései államnak tulajdoníthatóságát, mivel a CCIMP egyszerű állami vállalatnak tekintendő, akkor is rendelkezésére áll néhány olyan elem, amely alkalmas e betudhatóság alátámasztására.
- (331) Mindenekelőtt a CCIMP szoros közigazgatási felügyelet alatt áll, ahogy azt a 2.1.2. szakaszban kifejtettük. Konkrétan, a CCIMP repülőtéri díjakra vonatkozó döntéseinek végrehajthatóságához többek között szükséges a felügyeleti hatóság jóváhagyása. Ezenfelül, a Conseil général des Bouches-du-Rhône-ból, a Conseil régional Provence Alpes Côte d'Azur-ból és a Communauté urbaine de Marseille Provence Métropole-ból álló Cocoéco-val minden alkalommal egyeztetnek az új repülőtéri díjmértékek bevezetését megelőzően, és az jóváhagyja ezeket.
- (332) Nagyon valószínűtlen tehát, hogy a Cocoéco ne hagyta volna jóvá az AMS-szel kötött marketingszerződés megkötését is, vagy legalábbis, hogy nem vett részt e döntés meghozatalában. Noha formálisan nem döntött e szerződésről, jóváhagyja a repülőtér forrásainak általános mérlegét, a repülőtéri díjak felügyelete révén. Márpedig a repülőtéri díjakra és az AMS-szel kötött marketingszerződésekre vonatkozó döntéseknek éppen, hogy együttes értékelés tárgyát kell képezniük.
- (333) Ezenfelül a CCIMP több partnerségi megállapodást ⁽⁷⁴⁾ kötött az érintett önkormányzatokkal, annak érdekében, hogy azok pénzügyi szempontból átvállalják a repülőtéri infrastruktúrába irányuló beruházási programok egy részét. E pénzügyi részvétel ellentételezéseként a Marseille Provence repülőtér vállalta, hogy olyan dinamikus üzletpolitikát folytat, amely alkalmas a belföldi és nemzetközi útvonalak maximális fejlesztésének biztosítására, ⁽⁷⁵⁾ és amellyel kapcsolatban kiemelték, hogy azt a „Conseil généralal egyeztetve” kell megvalósítani, amennyiben az utóbbi kérheti a repülőtértől, hogy nyújtsa be számára a légitforgalom alakulására és az új útvonalak kialakításának lehetőségeire vonatkozó tanulmányokat.
- (334) Egyébként általános jelleggel mind Franciaország, mind a CCIMP azt adta elő, hogy a Marseille Provence repülőtér által elfogadott fejlesztési stratégia a környező régió gazdasági dinamizmusára és a munkahely-teremtésre irányuló, általános érdekű célkitűzést követett, amely célokhoz a területi önkormányzatoknak közvetlen érdekük fűződik, ahogy arra a CCIMP-vel kötött megállapodásokban is emlékeztettek ⁽⁷⁶⁾.

⁽⁷⁰⁾ A Bizottság 2000. július 26-i 2000/52/EK irányelve a tagállamok és a közvállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról szóló 80/723/EGK irányelv módosításáról (HL L 193., 2000.7.29., 75. o.).

⁽⁷¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. március 31-i 2004/18/EK irányelve az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.).

⁽⁷²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. március 31-i 2004/17/EK irányelve a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 1. o.).

⁽⁷³⁾ Az Elsőfokú Bíróság T-358/94. sz. Air France kontra Bizottság ügyben 1996. december 12-én hozott ítélete, 62. pont (EBHT 1996., II-2109. o.).

⁽⁷⁴⁾ A Conseil Généralal 2002. október 3-án, 2003. szeptember 5-én, 2005. május 19-én kötött megállapodások, valamint a Communauté urbaine de Provence Métropole-lal 2004. május 14-én kötött megállapodás.

⁽⁷⁵⁾ 2003. szeptember 5-i és 2005. május 19-i megállapodás.

⁽⁷⁶⁾ Lásd például a 2005. május 19-i megállapodás preambulumát.

- (335) Egyebekben a (10) preambulumbekzdés fényében úgy tűnik, hogy a CCI-k a közigazgatás szervezetébe tagozódnak, gazdasági tevékenységüket teljesen különleges feltételek mellett végzik, amelyek egyáltalán nem hasonlíthatók a magánszereplőkre vonatkozó feltételekhez, jogállásuk a közjog körébe tartozik, valamint a hatóságok jelentős felügyeletet gyakorolnak a CCI-k irányítása felett.
- (336) A fentiek fényében ebből következően meg kell állapítani, hogy a repülőtéri díjmértékekkel összefüggő intézkedéseket és az AMS-szel kötött marketingszolgáltatási szerződést állami forrásokból finanszírozták, és azok finanszírozása az államnak tulajdonítható.

7.2.2. SZELEKTÍV ELŐNY A MARSEILLE PROVENCE REPÜLŐTÉREN MŰKÖDŐ LÉGITÁRSASÁGOK SZÁMÁRA

- (337) Annak megállapításához, hogy egy állami intézkedés támogatásnak minősül-e, meg kell határozni, hogy a társaság olyan gazdasági előnyt élvez-e, amelynek segítségével elkerül bizonyos költségeket, amelyeket egyébként a saját pénzforrásaiból kellene kifizetnie, vagy olyan előnyt élvez, amelyet rendes piaci körülmények között nem kapott volna meg.
- (338) A Bizottság e tekintetben emlékeztet arra, hogy a körültekintő piaczgazdasági szereplő teszt alkalmazásában a regionális fejlesztési megfontolások nem vehetők figyelembe.

Az összehasonlító megközelítés alkalmazása

- (339) A Ryanair előadja, hogy az olyan gazdasági előny fennállásának kizárása érdekében, amelyet rendes piaci körülmények között nem lehetett volna megkapni, az 1999. évi megállapodások által előírt díjakat a más európai repülőtereken a fapados légitársaságok tekintetében alkalmazott repülőtéri díjakkal kell összehasonlítani.
- (340) A Bizottság elvi síkon nem zárja ki e megközelítést. Az összehasonlító elem meghatározása ugyanakkor mindekelőtt azt feltételezi, hogy ki lehet választani kellő számú összehasonlítható, rendes piaci feltételek mellett hasonló szolgáltatásokat nyújtó repülőteret.
- (341) E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy amikor az 1999. évi megállapodásokat megkötötték, az uniós repülőtereket sokan úgy tekintették, hogy azok a szociális és regionális célokat követő közigazgatás részei, és így azokat jövedelmezőségüktől függetlenül a hatóságok finanszírozták. Valójában az uniós repülőterek többsége jelenleg is a beruházási és működési költségeket fedező állami finanszírozásban részesül. Következésképpen a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az e repülőterek által felszámolt díjak ezért általában nem a piaci megfontolásokkal, valamint a megalapozott előzetes nyereségességi kilátásokkal összhangban kerülnek meghatározásra, hanem elsősorban a szociális vagy regionális szempontoknak megfelelően.
- (342) A Bizottság egyebekben megjegyzi, hogy bár néhány repülőtér magántulajdonban áll, vagy üzemeltetését magánvállalkozás végzi, a szociális vagy regionális szempontok figyelembevétele nélkül, az e repülőterek által felszámolt díjak összegét erősen befolyásolhatják az állami finanszírozásban részesülő repülőtér-üzembentartók által felszámolt díjak, mivel ez utóbbiakat veszik figyelembe a légitársaságok a magántulajdonban álló, vagy magánvállalkozás által üzemeltetett repülőterekkel történő tárgyalás során.
- (343) A jelen ügyben az összehasonlítási pontként szolgáló repülőterek privatizációjuk előtt állami finanszírozásban részesültek, az alábbiak szerint. Ekképpen, az állami alapok tulajdonában álló lutoni repülőteret egy magántársaság kezdte üzemeltetni, miután ott 80 millió GBP összegű beruházás történt egy köz- és a magánszféra közötti partnerség keretében. A liverpooli repülőtér többek között az Unió strukturális alapjainak társfinanszírozásában részesült, a veszteséges prestwicki repülőteret pedig nemrég vették ismét állami tulajdonba szimbolikus 1 GBP vételárért. Ezenfelül nem bizonyos, hogy az előzetesen meglevő infrastruktúrák költségét figyelembe vették e referenciarepülőterek privatizációja során. Végül, az Oxera-tanulmány adatainak összehasonlíthatósága korlátozott, mivel a Marseille Provence repülőtérén fizetett árak nem veszik figyelembe az AMS-szel kötött marketingszerződést, míg az összes többi repülőtér esetében megjelölt árak nem tartalmazzák a repülőtér által a Ryanair marketingtevékenységéért fizetett hozzájárulásokat.
- (344) E körülmények között a Bizottság nem tud olyan összehasonlítási pontot rögzíteni, amely megfelelő a repülőtér-üzemeltető által nyújtott szolgáltatások valódi piaci árának megállapításához.

A jövedelmezőség elemzése

- (345) Egyértelműen meghatározott összehasonlítási elem hiányában a Bizottság úgy véli, hogy a többletjövedelmezőség előzetes elemzése jelenti a releváns kritériumot a javasolt, vagy a repülőtér-üzemeltetők által a különböző légitársaságokkal kötött megállapodások értékelésének elvégzése szempontjából. Ebben az összefüggésben a megvizsgált intézkedések a repülőtér – legalábbis hosszú távon a jövedelmezőséghez vezető – átfogó stratégiája megvalósításának egyik részét jelentik.
- (346) A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az eltérő árak rögzítése szokásos kereskedelmi gyakorlatnak minősül. Ugyanakkor azonban az árakat megkülönböztető politikáknak üzletileg igazottnak kell lenniük annak érdekében, hogy megfeleljenek a piaczgazdasági szereplő elvének ⁽⁷⁷⁾.
- (347) Franciaország előadja, hogy a Marseille Provence repülőtér racionálisan járt el, és állítását a repülőtérre vonatkozó utólagos számítások benyújtásával támasztja alá.
- (348) A Bizottság e kritérium értékelése céljából figyelembe veszi mind a repüléssel kapcsolatos bevételeket (repülőtéri díjak), mind pedig a repülőtér nem légiforgalmi tevékenysége által generált bevételeket (kereskedelem, parkolás, stb.).

7.2.2.1. Az új útvonalak kialakítása miatt nyújtott díjcsökkentések

- (349) A CCIMP egymás után az új légi útvonalak kialakítását ösztönző két díjcsökkentési rendszert is bevezetett. 2004. december 6-án a Cocoéco az utasforgalmi útvonalak esetében a leszállási, világítási és parkolási díjak, egyekben pedig a leszállási és világítási díjak esetében az első évre 90 %-os csökkentést, míg a második évre 50 %-os csökkentést szavazott meg. E mechanizmus 2005. február 15-től 2009. július 31-ig volt hatályban.
- (350) Az első intézkedés kapcsán Franciaország előadja, hogy egy 2004. december 8-i előzetes jövedelmezőségi tanulmány úgy becsülte, hogy egyfelől [...] * EUR az éves csökkentés a fennálló vonalak, illetve azon vonalak vonatkozásában, amelyeket ezen intézkedés hiányában is létrehozta volna, másfelől pedig évi [...] * EUR a személyzeti beszerzések és a gépjármű-parkolók többletköltsége. Csupán az új útvonalak 20 %-áról feltételezték, hogy fennmarad a harmadik évre is, ami [...] * EUR összegnek felel meg. A kialakított új útvonalak bevételeit [...] * EUR-ra becsülték. Az eredeti tanulmányban szereplő feltételezések megfogalmazásuk időpontjában realizitáskusnak tűntek.
- (351) Mivel a repülőtér pozitív haszonkulcsra számított, és mivel ezen intézkedés kapcsán nem merült fel eredeti befektetés, a Bizottság úgy döntött, hogy az összegegyeztetendő a körültekintő piaczgazdasági szereplő elvével.
- (352) A 2005. február 15-től 2009. július 31-ig hatályos csökkentést illetően Franciaország előterjeszti a Cocoéco 2009. szeptember 14-i ülésének anyagait, amelyek szerint egyrészt a csökkentési összegek 83,1 %-a olyan útvonalakat érintett, amelyeket a csökkentések végét követően is fenntartottak, másrészt pedig, hogy a módosítás nem eredményezett semmilyen kapacitással kapcsolatos beruházást.
- (353) Végül az ezen Cococéco során javasolt módosítás gazdasági hatásvizsgálata arra a következtésre jut, hogy minden, a díjcsökkentéssel érintett járatot igénybe vevő utas után 3 év alatt pozitív lesz az intézkedés átlagos haszonkulcsa:
- az mp1 esetében: [...] * – [...] * = [...] * EUR
- az mp2 esetében: [...] * – [...] * = [...] * EUR
- (354) E fejlemény azt támasztotta alá, hogy az előzetes kiindulási számítások valójában nagyon óvatosaak voltak: így különösen az új útvonalak jóval több, mint 20 %-a maradt fenn az eredeti csökkentések időtartamán túl. Ebből következően az üzleti tervek aktualizációja, és a későbbi tanulmányok elkészítése során naprakésszé tették az előfeltevéseket, annak érdekében, hogy figyelembe vegyék az ezen intézkedéssel kapcsolatban szerzett eredeti tapasztalatokat.

⁽⁷⁷⁾ Lásd a 2011/60/EU határozatot és az az SA.23324 – C 25/07 (korábbi NN 26/07) számú intézkedésről – Finnország A Finavia, az Airpro és a Ryanair a Tampere-Pirkkala repülőtérén – ügyben hozott, 2012. július 25-i 2013/664/EU bizottsági határozatot (HL L 309., 2013.11.19., 27. o.).

- (355) E tapasztalatok alapján egy az új útvonalakra vonatkozó második ösztönzőrendszert fogadtak el 2009. szeptember 18-án, amely 2010. február 1-jéig volt hatályban. E rendszer 60 %-os csökkentést biztosított az új útvonal üzemeltetésének első évében, 45 %-ot a második és 20 %-ot a harmadikban. Emellett előnyös haszonkulcs kialakítását célozta. A fent bemutatott számítások alapján a második rendszer jövedelmezősége szintén ésszerű volt. Azt fokozatosan megszüntették, és 2011. október 31-én ért véget.
- (356) A Bizottság tehát megállapítja, hogy ezen intézkedés szintén összhangban áll a körültekintő piacgazdasági szereplő elvével, mivel azt irányozták elő, hogy a rendszer többlethasznot eredményezzen.

7.2.2.2. *Az éjszakai parkolás ingyenessége*

- (357) 2005. március 1-jétől mindmáig ingyenes az utasszállítási tevékenységhez kapcsolódó parkolás legalább egy IATA szezon során ugyanazon célpontba irányuló napi öt járat esetében, illetve a 22h és 6h között legalább hat egymást követő órán át parkoló gépeknél. Ez az intézkedés hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazandó mindkét terminálon valamennyi légitársaság vonatkozásában.
- (358) Franciaország szerint a repülőtéri éjszakai parkolás lehetővé teszi a légitársaságok számára, hogy reggel az első résidőben vegyenek fel utasokat, és mindig nap végén szálljanak le, vagyis, hogy az átlagos járatok esetében napi 3 helyett 4 rotációt végezzenek.
- (359) Franciaország előadja, hogy egy a 2004. évi könyvelőcégtől származó tanulmány lehetővé teszi annak előzetes megállapítását, hogy ez az intézkedés jövedelmező a repülőtér üzemeltetője számára..
- (360) E tanulmány azon a feltevésen alapul, amely szerint az mp1 terminál esetében kizárólag az átlagos belföldi járatoknál állhatnak elő az éjszakai parkolás ingyenessége folytán további rotációk. Az mp2 terminál esetében, mivel a terminál ügyfeleit jelentő fapados légitársaságok nem üzemeltetnek egyetlen napi indulású és érkezésű járatot éjszakai bázisukról, ezért úgy becsülték, hogy minden repülőgéjük esetében keletkezhet napi egy többlet-rotáció. Az ezen többletrotációkra vonatkozó feltételezésekre 50 %-os súlyozási tényezőt alkalmaztak.
- (361) A benyújtott tanulmány alapfeltevése az, hogy az éjszakai parkolás által eredményezett többletköltségek a munkaerő-költségek, a fenntartási és javítási költségekre, valamint a napi fogyasztási költségekre korlátozódnak, amelyeket éjszakánként és repülőgépenként [...] EUR-re becsülnek.
- (362) Az eredeti tanulmányban szereplő feltételezések megfogalmazásuk időpontjában realisztikusnak tűntek. Egy 2008-ban készült tanulmányból kitűnik, hogy a költségeket valójában alulbecsülték, ugyanis arra számítottak, hogy az ezen intézkedés által eredményezett többletrotációk mégiscsak nettó hasznot fognak eredményezni 2010-től. Ebből következően az üzleti tervek aktualizációja, és a későbbi tanulmányok elkészítése során naprakésszé tették a feltételezéseket annak érdekében, hogy figyelembe vegyék az ezen intézkedéssel kapcsolatban szerzett eredeti tapasztalatokat.
- (363) Ezen körülmények összességéből kitűnik, hogy a CCIMP körültekintő piacgazdasági szereplőként járt el, amikor úgy döntött, hogy ingyenes éjszakai parkolást tesz lehetővé a Marseille Provence repülőtéren.

7.2.2.3. *A marketing tevékenységek finanszírozása*

- (364) A Marseille Provence repülőtéren a marketingtevékenységek finanszírozásának első mechanizmusát a CCIMP 2005. november 21-i határozata vezette be. E rendszert ugyanakkor annak hatálybalépése előtt megszüntették. Franciaország szerint csak a BMI baby részére eredményezett volna [300 000 EUR-nál alacsonyabb összegű]* kifizetést.
- (365) Franciaország előadta, hogy ezen összeg, amennyiben az állami támogatásnak minősülhet, az 1998/2006/EK rendelet hatálya alá tartozik. 2012-ben a BMI baby társaság működése megszűnt.
- (366) A Bizottság megállapítja, hogy e támogatás valóban csekély összegű támogatásnak minősül.

[illegible]

[illegible]

A jövedelmezőség elemzése (ezer EUR, folyó áron)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2005- 2021 ÖSSZE- SEN	Belső megtérü- lési ráta
Cash-flow összesen 2021. végi nettó könyv szerinti érték- kel, FT nélkül	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Cash-flow összesen 2021. végi nettó könyv szerinti érték- kel, FT -vel	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
CASH-FLOW KÜLÖNBSÉG	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
Cash-flow összesen 2021. végi aktualizált nettó könyv szerinti értékkel, FT nélkül	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
CASH-FLOW ÖSSZE- SEN 2021. végi ak- tualizált nettó könyv szerinti értékkel, FT-vel	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*
ÖSSZESÍTETT CASH- FLOW KÜLÖNBSÉG	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*	[...]*

Forrás: Aktualizált 2005. szeptember 15-i üzleti terv (FT – fapados terminál).

- (369) Az egyszerűsített terminálprojekt jövedelmezőségének és a megfelelő díjmértéknek a megállapítása érdekében a körültekintő gazdasági szereplő figyelembe vesz valamennyi repüléssel összefüggő és repülésen kívül bevételt, tekintettel a forgalom iránti kereslet rugalmasságára a tervezett repülőtéri díj mértékéhez viszonyítva. Az utasforgalmi díj és az utasforgalmi funkció költségének szintje közötti eltérés, amelyet a repülésen kívüli bevételek fedeznek, tehát nem jelent a légitársaságok részére biztosított előnyt, hanem az az üzemeltető mögöttes optimalizációjának következménye, amely éppen ellenkezőleg, a projekt jövedelmezővé tételére irányul.
- (370) A 13. táblázat tartalmazza az mp2 terminálon alkalmazott utasforgalmi díjak mértékeit (a check-in pultokon kívül)

13. táblázat

Évek	Utasonkénti díj EU-n belüli járatoknál (EUR)		Utasonkénti díj EU-n kívüli járatoknál (EUR)	
	Eredeti	Visszamenőleges	Eredeti	Visszamenőleges
2006	1,23	2,85	x	2,99
2007	1,22	2,85	1,28	2,99
2008	1,31	2,54	6,75	2,68
2009	1,79		1,93	
2010	1,79		1,93	
2011	1,84		1,99	

- (371) 2009-ben a díjmértékeket kiigazították, miután a Conseil d'État megsemmisítette a díjmértékeket. A 2009. február 18-i Cocoéco döntése részletesen ismerteti az e díjmértékek rögzítését eredményező, az egyes terminálokhoz kapcsolódó, a Mazars-iroda 2008-ban készített tanulmányában ismertetett, a következő hat évet érintő költségeken és bevételeken alapuló számítási módszereket. E tanulmány keretében, és az azt alátámasztó előrejelzések alapján a figyelembe vett költségek az egyes terminálokhoz kapcsolódó épületekre vonatkozó költségeket, a karbantartási és fenntartási költségeket, továbbá az utasforgalmi funkcióhoz való kapcsolódásuk és az egyes terminálok céljaira való felhasználásuk arányában az üzemeltetési költségeket érintik. A figyelembe vett bevételek kiterjednek a repülőtéri díjak bevételeire (utasforgalmi díjak és check-in pultok), illetve repülőtérén keletkezett, és az egyes terminálokhoz kapcsolódó kereskedelmi bevételekre (üzletek és parkolás).
- (372) Úgy tűnik, hogy az utasforgalmi díj mértékeit oly módon állapították meg, hogy a repüléssel összefüggő bevételek az utasforgalmi funkció vonatkozásában ugyanolyan haszonkulcsot fedezzenek az mp1 terminálon és az mp2 terminálon [50 % és 80 % között a 2007. 2008., 2009. és 2010. években]*.
- (373) A 2009. február 18-i határozatban ismertetett pénzügyi adatokból kitűnik, hogy ha egyszerre vesszük figyelembe a repülőtéri díjak bevételét és az utasforgalmi funkcióhoz kapcsolódó kereskedelmi bevételeket, azok az mp2 terminál e funkciójának költségeit [100 % és 140 % közötti mértékben fedezik a 2007., 2008., 2009. és 2010. évek vonatkozásában]*, figyelemmel az utasforgalmi díj 2009. május 25-i határozatban rögzített mértékére.
- (374) Az mp2 terminálon az utasforgalmi díjmértékeket egy előzetes pénzügyi tanulmány alapján rögzítették. Az utóbbi minden alkalmazandó csökkentést figyelembe vett. A pénzügyi tanulmány szerint az egyes terminálok díjainak fedezniük kell a vonatkozó költségeket. A tanulmány arra a megállapításra jutott, hogy a nettó jelenérték pozitív.
- (375) Míg az új díjmértékeket úgy számítják ki, hogy a repülőtér összes költségét fedezzék, az egyes közös terhek terminálok közötti elosztását szolgáló korrekciót követően, az eredeti díjmértékek már fedezték a légitársaságok és valamennyi további utas érkezéséhez közvetlenül kapcsolódó határköltségeket is. Ebből következően mindenkor arra számítottak, hogy a légitársaságok tekintetében alkalmazott díjmértékek legalább a repülőtér légitársaság által igénybevételeivel kapcsolatos határköltségeket fedezik.

- (376) Egyébként az mp2 terminál megépítéséhez vezető eredeti üzleti tervben a repülőtér pozitív nettó jelenérték elérésére számított. A díjmértékek bármilyen új módosítását megelőzően a repülőtér ésszerű becsléseket készített, amelyek szerint az intézkedések pozitívan járulnak hozzá a repülőtér jövedelmezőségéhez.
- (377) Ennélfogva a Bizottság úgy véli, hogy az mp2 terminál díjmértékeit rögzítő határozat megfelel a körültekintő piaczgazdasági szereplő elvének. Ugyanez áll az ezen díjmértékeket a 2006–2008. évekre, illetve 2009. augusztus 1-jétől megállapító 2009. május 25-i határozatra.

7.2.2.5. Az AMS-szel kötött marketingszerződés

A Ryanair és az AMS számára nyújtott gazdasági előny közös vizsgálata

- (378) A Bizottságnak először azt kell megvizsgálnia, hogy az általuk esetlegesen élvezett gazdasági előny azonosítása céljából a Ryanairt és az AMS-t külön-külön vagy együttesen kell-e vizsgálni.
- (379) A Bizottság mindenekelőtt megállapítja, hogy az AMS a Ryanair 100 %-os leányvállalata, valamint, hogy egyik igazgatója a Ryanair felsővezetője ⁽⁷⁸⁾. A Bizottság egyebekben megállapítja, hogy e társaságot valójában kizárólag abból a célból hozták létre, hogy marketingszolgáltatásokat nyújtson a Ryanair honlapján, és hogy nem végez más tevékenységet.
- (380) Ezenfelül a CCIMP repülőtéri tanácsa 2005. november 15-i ülésének előkészítő irataiból kitűnik, hogy a Ryanair honlapján a reklámszolgáltatások vásárlása, illetve a az új útvonalak indításával kapcsolatos támogatási mechanizmus létrehozása egyaránt olyan költségfeltételek kialakítását célozta a Marseille Provence repülőtérén, amelyek lehetővé teszik a Ryanair jövedelmezőségi kritériumainak kielégítését, többek között egy repülőgép-bázis kialakítása tekintetében.
- (381) A Franciaország által válaszában előterjesztett érvekből az is kitűnik, hogy az AMS-szel kötött szerződés pénzügyi részletszabályait a Ryanair által működtetett egyes járatok kapcsán megállapított pénzügyi haszonkulcsok függvényében rögzítették. Franciaország arra is rámutatott, hogy az AMS-szel kötött szerződés különböző kötelezettségvállalásokat tartalmazott a Ryanair részéről a repülőtérén bázissal rendelkező repülőgépek számát, a napi gyakoriságok számát és az éves utasszámot illetően. Végül Franciaország válaszában rámutat, hogy a CCIMP magatartását „az új útvonalak kialakítását célzó módosítások, és a kizárólag a Ryanair-járatokat érintő AMS-szerződés együttes hatása” alapján kell értékelni, és hangsúlyozza, hogy „a különböző intézkedésekre együttesen vonatkozó ezen tanulmány valóban különösen releváns a jelen ügyben” ⁽⁷⁹⁾.
- (382) Végül a Bizottság emlékeztet arra, hogy e megközelítést követte a pau-i repülőtérén hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló, 2007. november 29-i határozatában, az ugyanezen a repülőtérén az eljárás kiterjesztéséről szóló, 2012. január 25-i határozatában, valamint a La Rochelle-i és angoulême-i repülőtereken az eljárás megindításáról szóló, 2012. február 8-i és március 23-i határozatában.
- (383) Ezen okok összessége miatt együttesen kell értékelni a Ryanair és az AMS javára hozott intézkedéseket annak eldöntése céljából, hogy fennállt-e a gazdasági előny, mivel a Ryanair és az AMS ténylegesen a szóban forgó intézkedések egyetlen kedvezményezettjét alkotják ⁽⁸⁰⁾.
- (384) A Bizottság egyebekben megjegyzi, hogy a repülőtér üzemtetői részéről az AMS által a Ryanair honlapján nyújtott marketingszolgáltatásokból eredő egyetlen potenciális előny abból ered, hogy nőtt a Ryanairt igénybe vevő utasok száma. Márpedig a forgalomra és a telítettségére vonatkozó becslések lényeges összetevői a Ryanairrel kapcsolatba lépés jövedelmezőségére vonatkozó elemzésnek ⁽⁸¹⁾. A Bizottság ebből következően úgy ítéli meg, hogy a körültekintő piaczgazdasági szereplő kritériumának alkalmazása szempontjából a Ryanairrel való üzleti kapcsolatra lépés célszerűségének értékelése ⁽⁸²⁾ során nem lehet figyelmen kívül hagyni a marketingszerződések párhuzamos megkötését és különösen azok költségeit.

⁽⁷⁸⁾ Lásd Aquitánia regionális számviteli kamarájának a CCIPB-ről szóló, 2006. október 19-én elfogadott beszámolóját, amely különösen arra a következtetésre jut, hogy az AMS egyszerűen a Ryanair oldalhajtása, amelyet a Ryanair két magas rangú vezetője irányít.

⁽⁷⁹⁾ Franciaország 2012. március 12-i levele, 108. pont.

⁽⁸⁰⁾ A Bizottság az értékelés további részében tehát a „Ryanair/AMS” kifejezést használja a szóban forgó intézkedések kedvezményezettjének megjelölésére.

⁽⁸¹⁾ Vagy egy új útvonal elindítása jövedelmezőségének értékelése.

⁽⁸²⁾ Útvonal nyitása, a járatok számának, illetve gyakoriságuknak a változtatása, stb.

A körültekintő piacgazdasági szereplő kritériuma

- (385) 2006. május 19-én a CCIMP ötéves időtartamra ajánlati felhívás és előzetes közzététel nélkül egy alkalommal ugyanilyen időtartamra meghosszabbítható reklámhelyvásárlási szerződést kötött az AMS társasággal, a Ryanair légitársaság 100 %-os leányvállalatával. A Cocoéco 2009. február 18-i határozatában a 2009. május 25-i határozat tárgyát képező díjmértékek rögzítése kapcsán kiemelték, hogy az AMS-szerződés költsége a szerződés időtartamára, vagyis 2006. október és 2011. október között [...] * EUR, vagyis évi [...] * EUR.
- (386) Franciaország elsődlegesen előadja, hogy az e szerződés alapján teljesített kifizetések megfelelnek az online marketingszolgáltatások piaci árának, és ebből arra a következtetésre jut, hogy a CCIMP körültekintő piacgazdasági szereplőként járt el, amikor szerződést kötött az AMS-szel.
- (387) Ugyanakkor, ahogy az a 7.2.2.5. szakaszban kifejtésre került, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az AMS társaságnak és a Ryanair társaságnak nyújtott esetleges előnyöket együttesen kell elemezni, a légitársaság és leányvállalata által nyújtott szolgáltatások elválaszthatatlan jellegére figyelemmel. A Bizottság ugyanis úgy véli, hogy az AMS által biztosított marketingszolgáltatások potenciális értéke a Ryanair forgalmának növelésén alapul.
- (388) Franciaország válaszából úgy tűnik, hogy egyetért ezzel az elemzéssel. Franciaország ugyanis előadja, hogy egy körültekintő gazdasági szereplő egy Ryanair által üzemeltetett járat jövedelmezőségének megállapítása céljából együttesen elemezte volna a Ryanairre alkalmazandó díjkeretet és az AMS-től vásárolt marketingszolgáltatások költségét, valamint, hogy a CCIMP is ezt az okfejtést követte a szerződés megkötéséről szóló 2006. május 19-i határozatában.
- (389) Mivel az AMS által nyújtott marketingszolgáltatások elválaszthatatlanok a Marseille Provence repülőtér és a Ryanair légitársaság közötti kapcsolatok keretétől, ezért a két vállalat részére nyújtott előnyöket együttesen kell tanulmányozni.
- (390) Ennélfogva a CCIMP részéről az AMS-szel 2006. május 19-én kötött szerződés megkötésének időpontjában tanúsított magatartást nem lehet az egyéb, hasonló szolgáltatást nem kínáló internetes hirdetőik ajánlataival összehasonlítva értékelni.
- (391) Franciaország másodlagosan előadja, hogy a CCIMP által az AMS-szel kötött szerződés jövedelmező beszerzést jelent a Marseille Provence repülőtér számára, különösen az mp2 terminál tevékenysége szempontjából.
- (392) Emlékeztetni kell arra, hogy az mp2 terminál építésébe irányuló beruházás jövedelmezőségére vonatkozó tanulmány (a 2006. májusban aktualizált 2005. szeptemberi üzleti terv) nem az AMS-szel kötött szerződés költségeit veszi figyelembe, hanem a marketingköltségekből való részesedés előző mechanizmusával kapcsolatos költségeket. E mechanizmust végül nem alkalmazták, ahogy az kifejtésre került a 7.2.2.3. szakaszban.
- (393) Franciaország előterjeszt egy, a Ryanair járatokhoz kapcsolódó pénzügyi haszonkulcsok 2007–2021 közötti időszakot érintő jövedelmezőségével kapcsolatos, 2005. szeptemberben készült és 2006. májusban az AMS-szel kötött szerződés megkötését megelőzően aktualizált tanulmányt, amelyre a CCIMP a szerződés megkötéséről szóló, 2006. május 19-i határozat meghozatala céljából támaszkodott.
- (394) E tanulmány az alábbi adatokon alapul (a 2007. év vonatkozásában):
- a járatonkénti pénzügyi haszonkulcs, az AMS-szerződés költségének figyelembevétele nélkül, az mp2 terminálon egy B737 repülőgép esetében [...] * EUR,
  - a Ryanair forgalma képviseli a „low cost” forgalomra vonatkozó feltételezések 85 %-át,
  - a Ryanair forgalma 2 694 járatot jelentett (egy 75 %-os telítettségű, 189 hellyel rendelkező repülőgépnek megfelelően).
- (395) E tanulmány rámutat, hogy a Ryanair társaság jelenléte a Marseille Provence repülőtéren a számára nyújtott díjfelvételek – többek között az új útvonalak és az éjszakai parkolás után nyújtott csökkentések – mellett, figyelemmel a leányvállalatától vásárolt marketingszolgáltatásokra is, azt eredményezi, hogy a repülőtér az első három évben veszteségeket szenved el, és csak a működés 4 évétől jelent pozitív haszonkulcsot a repülőtér számára. ⁽⁸³⁾

⁽⁸³⁾ Ezenkívül, a 2007-ben és 2008-ban elért forgalmi adatok és a Mazars-iroda auditált költségei alapján utólagosan készített tanulmányból kitűnik, hogy a társaság számára biztosított díjmérték-módosításokra, illetve a marketingszolgáltatások költségeire figyelemmel a Ryanair minden egyes járata veszteséget jelentett a repülőtér számára az első két évben.

[illegible]

- (398) Ebből következően a légitársaságok tekintetében alkalmazott díjmértékek az ismertetett különböző csökkentéseket és az AMS-szel kötött szerződés költségeit figyelembe véve mindenkor fedezik legalább a repülőtér légitársaság általi igénybevételéhez kapcsolódó többletköltségeket.
- (399) Egyébként az mp2 terminál megépítéséhez vezető eredeti üzleti tervben a repülőtér pozitív nettó jelenérték elérésére számított. A díjmértékek bármilyen új módosítását és az AMS-szel kötött marketingszerződés aláírását megelőzően a repülőtér ésszerű becsléseket készített, amelyek szerint az intézkedések pozitívan járulnak hozzá a repülőtér jövedelmezőségéhez.
- (400) Az eredeti üzleti tervben és új változataiban elképzelt feltevések és egyéb forgatókönyvek, illetve a későbbi intézkedésekhez kapcsolódó pénzügyi számítások realisztikusnak tűntek megfogalmazásuk időpontjában. A későbbi fejlemények azt mutatták, hogy valójában inkább óvatosak voltak. Ezenfelül ezeket rendszeresen naprakésszé tették és felülvizsgálták, a díjmértékeket rendszeresen kiigazították, annak érdekében, hogy biztosítsák a repülőtér hosszú távú és a díjmérték-módosítások rövid távú jövedelmezőségét.

7.2.3. A TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETKEZTETÉS

- (401) A 6.3. pontból kitűnik, hogy a Marseille Provence repülőtér a belső piaccal összeegyeztethető beruházási támogatásban részesült. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy amennyiben egy repülőtér-üzemeltető összeegyeztethető támogatásban részesült, az ilyen támogatásból származó előnyt nem adja át egy konkrét légitársaságnak, különösen, ha teljesülnek az alábbi feltételek:
- i. az infrastruktúra nyitott minden társaság előtt (beleértve azt az infrastruktúrát is, amelyet inkább bizonyos kategóriák, mint például a fapados légitársaságok vagy a charterjáratok használhatnak), és nincs fenntartva egy konkrét társaság számára; valamint
  - ii. a légitársaságok legalább a határköltségeket fedező díjakat fizetnek.
- (402) A jelen ügyben a Bizottság megállapítja először azt, hogy az mp2 terminál és az ahhoz csatlakozó repülőgép-parkoló nincs fenntartva egy konkrét társaság részére. Az mp2 terminál nyitott minden, azt használni kívánó társaság előtt, azzal, hogy az korlátozott szintű szolgáltatásokat kínál. Annak biztosítása érdekében, hogy a terminál nyitott legyen minden érdeklődő gazdasági szereplő előtt, a repülőtér felhívást tett közzé az infrastruktúra használatával kapcsolatos szándéknyilatkozat benyújtására. Márpedig mivel teljes kapacitása nincs kihasználva, a terminál minden érdekelt légitársaság rendelkezésére áll.
- (403) Másodszor, a fent ismertetett értékelésnek megfelelően (lásd 7.2.2.1–7.2.2.5. pontok), a légitársaságok továbbá olyan díjakat fizetnek, amelyek legalább az egyes megállapodások által eredményezett határköltségeket fedezik.
- (404) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a megvizsgált megállapodások a repülőtér –legalábbis hosszú távon a jövedelmezőséghez vezető – átfogó stratégiája megvalósításának egyik részét jelentik. A repülőtér és valamely légitársaság közötti szerződések által a repülőtér jövedelmezőségére gyakorolt hatás értékelése érdekében a Bizottság a rendelkezésre álló konkrét bizonyítékokat, valamint a megállapodások megkötésének időpontjában ésszerűen előrejelezhető fejleményeket veszi figyelembe. Figyelembe veszi különösen:
- i. az adott időszak piaci feltételeit, többek között a légiközlekedési piac liberalizációja folytán bekövetkezett változásokat, a fapados társaságok⁽⁸⁴⁾ és az egyéb „pontból pontba” szállítók piacra lépését és fejlődését, a repülőtéri ágazat szervezeti és gazdasági szerkezetének módosulásait;⁽⁸⁵⁾ a repülőterek által betöltött funkciók diverzifikálásának mértékét és összetettségét, a légitársaságok és repülőterek közötti verseny megerősödését, a piaci feltételek folytán beállt gazdasági bizonytalanságot, illetve a gazdasági összefüggés keretében fennálló minden egyéb bizonytalanságot;
  - ii. a repülőtér jövedelmezőségét illetően előirányzott hosszú távú hatásokat.

⁽⁸⁴⁾ A fapados társaságok piaci részesedése az 1992-es 1,5 %-ról 2013-ra 45,94 %-ra nőtt.

⁽⁸⁵⁾ Csak a 2000. december 12-i Aéroports de Paris ítélet időpontjától kezdődően kell a repülőtéri infrastruktúra megépítését és üzemeltetését úgy tekinteni, mint az állami támogatások ellenőrzésének hatálya alá eső feladatot (lásd a (228) preambulumbekendést). Ezen ítéletig a repülőtereket nem tekintették a Szerződés 107. cikke (1) bekezdése értelmében vett vállalkozásoknak.

- (405) A Bizottság rámutat, hogy a Franciaország által nyújtott információk alapján a repülőtér az mp2 terminál megépítésére vonatkozó határozatot eredményező eredeti üzleti tervben hosszú távon pozitív nettó jelenérték elérését irányozta elő. Franciaország szerint az mp2 terminál pénzügyi eredményei megerősítették ezeket az optimista előrejelzéseket. Ehhez hasonlóan, a díjakból biztosított, a repülőtér egészére, így az mp1 terminálon is alkalmazandó csökkentések megbízható pénzügyi számításokra támaszkodtak, amelyek alapján a repülőtér arra számíthatott, hogy ezen intézkedések elfogadásával eléri a jövedelmezőséget. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az mp2 terminál jövedelmezőségét és felhasználását érintő előrejelzések ésszerűek és megbízhatóak voltak. A legtöbbszor óvatosnak bizonyultak. Következésképpen a Bizottság úgy véli, hogy az alkalmazott díjak, a nyújtott csökkentések, valamint az AMS-szel kötött marketingszerződés a repülőtér legalábbis hosszú távon jövedelmezőséghez vezető stratégiájának részét képezik.
- (406) Álláspontja szerint tehát a Marseille Provence repülőtér és az azt használó légitársaságok között kötött szerződések nem minősülnek állami támogatásnak. Egyebekben úgy ítéli meg, hogy e körülmények között, még ha állami támogatást is nyújtottak volna a légitársaságok részére, az mindenféleképpen összeegyeztethető lett volna a belső piaccal, ugyanazon okok miatt, amelyek a támogatás összeegyeztethetőségét a repülőtér vonatkozásában is igazolják.
- (407) Mivel az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megfelelő halmozott kritériumok egyike nem teljesül, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a vizsgált intézkedések nem tartalmazzák az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást.

8. VÉGKÖVETKEZTETÉSEK

8.1. INTÉZKEDÉSEK A REPÜLŐTÉR JAVÁRA

- (408) A Bizottság megállapítja, hogy Franciaország jogellenesen nyújtott beruházási támogatásokat a Marseille-Provence repülőtér részére, ezzel megsértve az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdését. Meg kell ugyanakkor állapítani, hogy e támogatások az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetők a belső piaccal.
- (409) A repülőtéri illeték, valamint a repülőtér és a CCIMP közötti pénzmozgások nem minősülnek az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.

8.2. A REPÜLŐTERET IGÉNYBE VEVŐ LÉGITÁRSASÁGOK JAVÁT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

- (410) A Bizottság megállapítja, hogy a repülőtér a repülőtérre igénybe vevő légitársaságokkal fennálló pénzügyi kapcsolataiban körültekintő piactudományi szereplő módjára járt el. A különböző díjmérték-módosítások, valamint az AMS-szel kötött marketingszerződés nem minősülnek az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország által a Marseille-Provence repülőtér részére nyújtott 12,337 millió EUR összegű beruházási támogatások az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethető támogatások.

A repülőtér javára fizetett repülőtéri illeték, a repülőtér és a CCIMP közötti pénzmozgások, a repülőtérre igénybe vevő légitársaságok részére biztosított csökkentett díjak, valamint az AMS javára között marketingszerződés nem minősülnek az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.

2. cikk

Ennek a határozatnak Franciaország a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2014. február 20-án.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök

A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1699 HATÁROZATA**(2016. január 11.)****a Belgium által alkalmazott, a többletnyereség adómentességét célzó SA.37667 (2015/C) (korábbi 2015/NN) számú állami támogatási programról***(az értesítés a C(2015) 9837. számú dokumentummal történt)***(Csak a holland és a francia nyelvű szöveg hiteles)****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekeltet, hogy tegyék meg észrevételeiket e rendelkezéseknek ⁽¹⁾ megfelelően, és e megjegyzésekre figyelemmel,

mivel:

1. AZ ELJÁRÁS

- (1) A Bizottság 2013. december 19-i levelében tájékoztatást kért Belgiumtól a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontján alapuló „többletnyereségadó-megállapítási rendszerrel” kapcsolatban (a továbbiakban: a többletnyereség adómentessége vagy a szóban forgó program). A Bizottság emellett kérte a többletnyereség adómentességét célzó program alkalmazásával kapcsolatos feltételes adómegállapítások jegyzékének benyújtását.
- (2) Belgium 2014. január 21-i levelében válaszolt a Bizottság tájékoztatási kérelmében szereplő kérdésekre. A Bizottság által kért, a feltételes adómegállapításokat tartalmazó jegyzéket azonban Belgium nem adta át arra hivatkozva, hogy egy ilyen jegyzék elkészítéséhez több időre volna szükség.
- (3) A Bizottság 2014. február 21-én kiegészítő kérdéseket intézett Belgiumhoz, és megismételte a feltételes adómegállapítások jegyzékének benyújtására vonatkozó kérését. A szóban forgó programmal kapcsolatban 2004-ben, 2007-ben, 2010-ben és 2013-ban kibocsátott adómegállapításokat illetően a Bizottság kérte továbbá, hogy Belgium bocsássa rendelkezésére az adómegállapításokról szóló határozatok teljes szövegét, valamint a feltételes adómegállapítás iránti megfelelő kérelmeket, a mellékleteket és adott esetben az e kérelmekkel összefüggő valamennyi későbbi levélváltást.
- (4) Belgium 2014. március 18-án válaszolt a Bizottság kiegészítő kérdéseire, és elküldte a kért feltételes adómegállapításokat, ezen belül a kérelmeket, a mellékleteket és az ezen adómegállapítások kibocsátásához kapcsolódó későbbi levélváltásokat.
- (5) A Bizottság 2014. július 28-i levelében tudatta, hogy a többletnyereség adómentessége a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatást képezhet. A Bizottság ezenkívül kiegészítő tájékoztatást kért több konkrét határozat kapcsán. Belgium 2014. szeptember 1-jei és november 4-i levelében válaszolt a Bizottság 2014. július 28-i kérésére.
- (6) 2014. szeptember 25-én a Bizottság szolgálatai és a belga hatóságok megbeszélést tartottak.

⁽¹⁾ HL C 188., 2015.6.5., 24. o.

- (7) A Bizottság 2015. február 3-i levelében tudatta Belgiummal, hogy határozott arról, hogy a többletnyereség adómentességével kapcsolatosan megindítja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdésében meghatározott hivatalos vizsgálati eljárást.
- (8) 2015. május 29-én, egy halasztás iránti kérelem benyújtását követően Belgium közölte az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeit.
- (9) A hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatot (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat) 2015. június 5-én közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽²⁾. A Bizottság e határozatban felkérte az érdekelt feleket a kérdéses intézkedéssel kapcsolatos észrevételeik megtételére.
- (10) Az érdekelt felek 2015. július 1-jén és 2-án megtették az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeiket, amelyeket továbbítottak a belga hatóságoknak. Belgium 2015. szeptember 14-én tudatta a Bizottsággal, hogy nem szándékozik megjegyzéseket fűzni ezen észrevételekhez.
- (11) A Bizottság 2015. szeptember 16-i levelében felkérte Belgiumot, hogy támassza alá az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos, 2015. május 29-i írásos észrevételeiben kifejtett bizonyos érveit. Belgium erre a kérésre 2015. október 16-án kelt levelében válaszolt.
- (12) 2015. október 20-án és december 7-én a Bizottság szolgálatai és a belga hatóságok megbeszélést tartottak.

2. A SZÓBAN FORGÓ PROGRAM LEÍRÁSA

2.1. A többletnyereség adómentességét célzó program

- (13) A többletnyereség adómentességét célzó program lehetővé teszi a multinacionális csoportok részét képező, belgiumi illetőségű társaságok és a multinacionális csoportok részét képező, külföldi illetőségű társaságok állandó belgiumi telephelyei (a továbbiakban: csoporttagként működő belga vállalkozások) számára, hogy a „többletnyereségnek” a tényleges könyv szerinti nyereségből való levonásával csökkentsék belgiumi adóalapjukat. A többletnyereséget úgy határozzák meg, hogy megbecsülik azt a feltételezett átlagos nyereséget, amelyet egy önálló vállalkozás ⁽³⁾ összehasonlítható tevékenység végzésével összehasonlítható körülmények között elérhet, és ezt az összeget kivonják az érintett, csoporttagként működő belga vállalkozás által ténylegesen elért nyereségből. Ahhoz, hogy a többletnyereség mentesüljön az adó alól, a „feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálatnak” feltételes adómegállapítást kell kiadnia.
- (14) A belga hatóságok szerint ⁽⁴⁾ a többletnyereség adómentességét az a szándék indokolja, hogy a csoporttagként működő belga vállalkozások kizárólag a szokásos piaci feltételek melletti nyereség után adózzanak, lehetővé téve, hogy adóalapjukból levonják az említett piaci feltételek melletti nyereségen felüli nyereséget, amely a szinergiákból, a méretgazdaságosságból vagy a multinacionális csoportban való részvételükből származó egyéb előnyökből adódik, és amelyet egy összehasonlítható önálló vállalkozás nem érne el.
- (15) A belga hatóságok szerint ⁽⁵⁾ az adómentességi program keretében mentességet élvező többletnyereség összegét egy két szakaszból álló módszerrel határozzák meg:

— Először, az adóalany által benyújtott transzferárképzési jelentés alapján, meghatározzák a csoporttagként működő belga vállalkozás és a kapcsolt társaságok között megkötött ügyletek esetén alkalmazandó szokásos piaci árakat. Mivel e kapcsolat keretében a csoporttagként működő belga vállalkozás tekintendő „központi vállalkozásnak”, az ezen ügyletekből származó reziduális nyereséget hozzá rendelik.

⁽²⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

⁽³⁾ Lásd Belgium 2015. május 29-i, az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeinek 30. pontját, amely szerint az „önálló” kifejezés azokat a társaságokat jelöli, amelyek nem tagjai kapcsolt vállalkozásokból álló multinacionális csoportnak.

⁽⁴⁾ Lásd különösen Belgium 2015. május 29-i, az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeinek 39. és 40. pontját.

⁽⁵⁾ Lásd Belgium 2015. május 29-i, az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeinek 30. pontját.

- Másodszor, Belgium szerint a reziduális nyereség nem tekintendő a csoporttagként működő belga vállalkozás szokásos piaci feltételek melletti nyereségének, ugyanis meghaladhatja azt a nyereséget, amelyet egy összehasonlítható önálló vállalkozás elért volna ahhoz hasonló körülmények között, amelyek között a fent említett vállalkozás tevékenykedik, ha nem tagja multinacionális csoportnak. Következésképpen a „többletnyereséget” az adóalany által a szóban forgó program értelmében benyújtott, feltételes adómegállapítás iránti kérelem keretében bemutatott második jelentés alapján állapítják meg, és az mentesül az adó alól.
- (16) Belgium azt állítja, hogy az e két szakasz során benyújtott jelentések az OECD legmegfelelőbb transzferár-képzési módszereit alkalmazzák. A gyakorlatban a bemutatott információk azt mutatják, hogy a második szakaszban alkalmazott módszer a tranzakciós nettó árres módszer (a továbbiakban: TNMM). A TNMM ezen összefüggésben való igénybevételének célja egy multinacionális csoporthoz tartozó vállalkozás jövedelmezőségének hozzávetőleges megállapítása oly módon, hogy azt összehasonlítták a hasonló tevékenységeket végző, összehasonlítható független ⁽⁶⁾ (önálló) vállalkozások nyereségével. A TNMM segítségével megbecsülhető az a nyereség, amelyre független vállalkozások egy adott tevékenységből, például áruk értékesítéséből szert tehetnének; a módszer ehhez megfelelő alapot, például a költségeket, az árbevételt vagy az állóeszköz-beruházást veszi figyelembe (a feladatkör, a vállalt kockázatok és a számításba vett eszközök alapján), illetve egy nyereségességi arányt (a továbbiakban: nyereségszint-mutató) alkalmaz, amely tükrözi az összehasonlítható független vállalkozások ezen alap mellett megfigyelhető nyereségét.
- (17) A TNMM lehetővé teszi a csoporttagként működő belga vállalkozás feltételezett átlagos nyereségének kiszámítását az e vállalkozás és összehasonlítható önálló vállalkozások ⁽⁷⁾ összehasonlító vizsgálata alapján. A módszer a feltételezett átlagos nyereséget egy olyan értéként határozza meg, amely több összehasonlítható önálló vállalkozás esetében kiválasztott nyereségszint-mutató ⁽⁸⁾ interkvartilis tartományában található, és amelynek átlagát egy meghatározott időszakra (általában öt évre) vetítve állapítják meg. Belgium úgy tekinti, hogy ez a feltételezett átlagos nyereség az a nyereség, amelyet a csoporttagként működő belga vállalkozás elért volna akkor, ha nem egy multinacionális csoport részét képező vállalkozás, hanem önálló vállalkozás lett volna. E határozat alkalmazásában a nyereséget a „szokásos piaci feltételek melletti kiigazított nyereség” kifejezés jelöli.
- (18) Az adó alól mentesítendő többletnyereség összegének kiszámítása ezután úgy történik, hogy megállapítják a csoporttagként működő belga vállalkozás szokásos piaci feltételek melletti, első szakasz szerinti nyeresége (egy tervezett időszakra kiszámított átlag) és a második szakasz során elért, „szokásos piaci feltételek melletti kiigazított nyereség” (szintén az ugyanazon tervezett időszakra kiszámított átlag) különbözetét. Ezt a különbözetet az adózás előtti eredmény (EBIT ⁽⁹⁾ vagy PBT ⁽¹⁰⁾) adózás alól mentesülő százalékos arányként fejezik ki, hogy egy tervezett időszakra megkapják a többletnyereség átlagos százalékos arányát. Ez a százalékos arány az adóalap azon csökkentésének felel meg, amelyet a szóban forgó program keretében elfogadtak és alkalmaztak a csoporttagként működő belga vállalkozás által azon öt év során elért tényleges könyv szerinti nyereség tekintetében, amely alatt a feltételes adómegállapítás a belga adóhatóságot köti.
- (19) A belga hatóságok azt állítják, hogy a szóban forgó program előnyeiben részesülő vállalkozások várt üzleti eredményét az e vállalkozások által három év alatt elért tényleges könyv szerinti nyereség alapján becsülik meg. A megállapított százalékos arány ezután ezen értékelés során szükség esetén kiigazítható. Semmi sem utal azonban arra, hogy a Bizottság által vizsgált esetekben a csökkentés megállapított százalékos arányát ilyen értékelés alapján kiigazították volna.
- (20) A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének (2) bekezdése alapján a többletnyereség adómentességéhez kötelezően feltételes adómegállapításra van szükség. Ez a rendelkezés ezenkívül korlátozza ilyen adómegállapítás alkalmazását azon vállalkozások tekintetében, amelyek határokon átnyúló kapcsolataik keretében összekapcsolódó vállalkozások multinacionális csoportjához tartoznak. Ezenkívül a 2002. december 24-i belga törvény ⁽¹¹⁾ szerint feltételes adómegállapítások csak új helyzetekben ⁽¹²⁾ bocsáthatók ki.
- (21) Mivel a többletnyereség adómentességéhez feltételes adómegállapításra van szükség, és mivel ilyen adómegállapítást csak egy új helyzetből származó nyereség tekintetében lehet kiadni, annak az előnynek, amelyet egy multinacionális csoport a szóban forgó program révén szerezhet, az az előfeltétele, hogy Belgiumba helyezze át vagy bővítse az ott folytatott tevékenységeit, és ez az előny arányos az új tevékenységek és az országban létrehozott új nyereség mértékével. A szóban forgó program keretében kibocsátott és a Bizottság által vizsgált

⁽⁶⁾ Lásd az OECD transzferár irányelvek kifejezésjegyzékét: „Két vállalkozás akkor tekinthető egymástól független vállalkozásnak, ha azok egymás tekintetében nem kapcsolt vállalkozások.”

⁽⁷⁾ A Bizottság bizonyos esetekben megállapította, hogy az összehasonlító vizsgálat céljából kiválasztott, összehasonlíthatónak minősített vállalkozások nem hasonlónak tekintett önálló vállalkozások, hanem hasonlónak tekintett holdingtársaságok vagy anyavállalatok, vagyis egy konszolidált adatok alapján kiválasztott konszolidált csoport.

⁽⁸⁾ A csoporttagként működő belga vállalkozások adóalapjának meghatározásához leggyakrabban használt nyereségszint-mutató az értékesítési eredmény.

⁽⁹⁾ Earnings Before Interest and Taxes, vagyis a kamatok és adók levonása előtti eredmény.

⁽¹⁰⁾ Profit Before Tax, vagyis adózás előtti eredmény.

⁽¹¹⁾ A 2002. december 24-i, a gazdasági társaságok rendszerét a jövedelemadó tekintetében módosító és feltételes adómegállapítási rendszert bevezető törvény, Belga Hivatalos Közlöny (Moniteur Belge), 410. sz., második kiadás, 2002. december 31., 58817. o.

⁽¹²⁾ Lásd a (44) és a (45) preambulumbekendést.

feltételes adómegállapítások mindig a multinacionális csoport szervezeti struktúrájának módosításaira vonatkoznak; ezzel összefüggésben a feltételes adómegállapítás iránti kérelmekben leírt fő elemek tevékenységek Belgiumba történő tervezett áthelyezését, új beruházásokat és az országon belüli munkahelyteremtést hangsúlyozzák.

- (22) Összegezve, a csoporttagként működő belga vállalkozások, amelyek a szóban forgó program keretében feltételes adómegállapításban részesültek, a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján társasági adóalapjukat minden évben előre kiigazíthatják (csökkenthetik), oly módon, hogy a várt „többlet-nyereséget” levonják a tényleges könyv szerinti nyereségből. A belga hatóságok tehát úgy vélik, hogy ez a többlet-nyereség nem rendelhető a csoporttagként működő belga vállalkozáshoz, ezért a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdése b) pontjának megfelelően levonandó a vállalkozás belgiumi adóalapjából. Következésképpen a csoporttagként működő, többletnyereség-adó alóli mentességet élvező belga vállalkozás az általa elért tényleges könyv szerinti nyeresége és a „többletnyeresége” különbözetének megfelelő összeg alapján fizet adót.

2.2. Az alkalmazandó jogszabályi és szabályozási keret

2.2.1. A jövedelem megadóztatása a belga társasági adórendszer keretében

- (23) A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény meghatározza a Belgium által alkalmazott jövedelemadózási szabályokat. Az 1. cikk a jövedelemadó négy kategóriáját határozza meg, amelyek magukban foglalják a természetes személyek (II. cím: 3–178. cikk), a belföldi illetőségű társaságok (III. cím: 179–219. cikk), az egyéb jogi személyek (IV. cím: 220–226. cikk) és a nem belföldi adóalanyok – természetes személyek, vállalkozások, egyéb jogi személyek – adóját (V. cím: 227. cikk – 248. cikk (3) bekezdés).
- (24) A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 183. cikke úgy rendelkezik, hogy a III. cím (belföldi társaságok) értelmében adóköteles jövedelmek ugyanolyan típusúak, mint a II. cím (jogi személyek) értelmében adóköteles jövedelmek, és hogy az adóalapot a nyereségre alkalmazandó szabályok alapján állapítják meg. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 24. cikke kimondja, hogy az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági vállalkozások adóköteles jövedelmei magukban foglalják a vállalkozói tevékenységekből származó valamennyi jövedelmet, így azokat a nyereségeket, amelyek „az e vállalkozások telephelyei által vagy közvetítésével végzett valamennyi műveletből” és „az eszközök értékének mindennemű növekedéséből [...] és a források értékének mindennemű csökkenéséből [...]” származnak, „ha ezek az értéknövekedések vagy értékcsökkenések realizáltként megjelennek vagy kifejeződnek a számviteli nyilvántartásban vagy az éves beszámolóban”.
- (25) A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a társaságok a nyereség felosztás előtti teljes összege alapján kötelesek adót fizetni. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 1., 24. és 183. cikkével történő együttes értelmezés alapján ez a rendelkezés azt jelenti, hogy az adóköteles nyereségnek a belga adójog értelmében magában kell foglalnia legalább – kiindulópontként és függetlenül az esetleges utólagos felfelé vagy lefelé történő kiigazításoktól – az adóalany számviteli nyilvántartásában kimutatott nyereség teljes összegét.
- (26) A belga jövedelemadó alapját valóban az adóalany számviteli nyilvántartásában ténylegesen kimutatott, kiindulópontként vett nyereség alapján határozzák meg. Az adóalap megállapításához utólagosan alkalmazható bizonyos számú pozitív (például a nem levonható kiadások) vagy negatív (például bizonyos kifizetett osztalékok részleges adómentessége, átvitt veszteségek levonása, adójellegű ösztönzők) kiigazítás. Az adóalanyok kötelesek minden egyes említett műveletről tájékoztatni az adóhatóságot adóbevallásukban (a 275.1. sz. formanyomtatványon), és adott esetben rendelkezniük kell a kiigazításokat indokoló dokumentumokkal.
- (27) Amennyiben a belga adójog az adóalany számviteli nyilvántartásában tartalékként ténylegesen kimutatott nyereségek egy részére vonatkozóan állandó adómentességről rendelkezik, az adóalap első kiszámításakor „a tartalékok eredeti állapotának felfelé történő módosítása” révén kiigazítást lehet végrehajtani.
- (28) Következésképpen, noha az adóalap – tekintettel ezen adóalap adózással összefüggő kiigazításaira – nem feltétlenül felel meg mindig az adóalany éves beszámolóiban ténylegesen kimutatott nettó nyereségnek, az

adóalapot minden körülmények között az elszámolásban kiindulópontként ténylegesen kimutatott számok alapján kell meghatározni. Például az adóalap meghatározása az adóköteles tartalékok (nyereség/veszteség az üzleti évben, átvitt nyereség/veszteség, tartalékba helyezett egyéb nyereség) adóév alatti növekedésének vagy nettó csökkenésének kiszámításával kezdődik. Az adóalany számviteli nyilvántartásában kimutatott vagy adóbevallásában szereplő számok indokolt esetekben – adójogi rendelkezések alkalmazása alapján vagy adóellenőrzések nyomán – kiigazíthatók vagy korrigálhatók.

2.2.2. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvényt módosító 2004. június 21-i törvény

- (29) A 2004. június 21-i törvénnyel ⁽¹³⁾ Belgium a multinacionális csoporton belül összekapcsolt vállalkozások határokon átnyúló ügyleteire vonatkozó új adójogi rendelkezéseket vezetett be. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke kiegészült egy második bekezdéssel, amely a transzferárképzés céljából átülteti a belga adójogba a szokásos piaci ár nemzetközileg elfogadott elvét ⁽¹⁴⁾. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„[...], egy kapcsolt vállalkozásokból álló multinacionális csoporthoz tartozó két vállalkozás esetében és határokon átnyúló kölcsönös kapcsolataik vonatkozásában:

- a) amennyiben a két vállalkozás egymás közötti kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataiban olyan feltételeket teremt vagy köt ki, amelyek különböznek a független vállalkozások között alkalmazott feltételektől, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, de azok miatt nem realizált, az érintett vállalkozás nyereségéhez hozzászámítható;
- b) ha egy vállalkozás nyereségéhez hozzászámítják azt a nyereséget, amelyet egy másik vállalkozás nyereségéhez is hozzászámítanak, és ez a hozzáadott nyereség olyan nyereség, amelyet akkor ért volna el ez a másik vállalkozás, ha a két vállalkozás között alkalmazott feltételek megegyeztek volna a független vállalkozások között alkalmazott feltételekkel, akkor az első vállalkozás nyereségét megfelelő módon ki kell igazítani.

Az első albekezdés feltételes adómegállapításra vonatkozó határozat útján alkalmazandó, a kettős adóztatás megszüntetéséről szóló egyezmény sérelme nélkül.”

- (30) Noha megfogalmazása eltérő, a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének (2) bekezdése az OECD jövedelem- és tőkeadóztatási modellegyezményének 9. cikkéhez hasonló, amely a két joghatóság között – az egyik érintett joghatóság alá tartozó adóalanynál keletkező jövedelem kettős adóztatásának elkerülése érdekében – megkötött egyezmények (a továbbiakban: a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény) többségében a transzferár-kiigazítások jogalapját képezi.
- (31) A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének utolsó albekezdése alapján az a) pontban említett pozitív kiigazítás és a b) pontban említett negatív kiigazítás feltételes adómegállapítást lehetővé tevő kötelező előzetes engedélyezési eljárás tárgyát képezi. E szabály alóli kivételt kizárólag azok az esetek képeznek, amelyekben a kiigazítás a kapcsolt vállalkozások nyereségének korrekciója esetén a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény (a továbbiakban: „az EU választott bírósági egyezménye”) ⁽¹⁵⁾ vagy a kettős adóztatás elkerüléséről szóló valamely egyezmény alkalmazásából ered.
- (32) A 2004. június 21-i törvény ezenkívül módosította a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 235. cikkének (2) bekezdését, annak érdekében, hogy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének (2) bekezdésében megállapított transzferár-képzési szabályok a külföldi illetőségű társaságok állandó belgiumi telephelyeire is alkalmazandók legyenek.

⁽¹³⁾ A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvényt és a gazdasági társaságok rendszerét a jövedelemadó tekintetében módosító és feltételes adómegállapítási rendszert bevezető, 2002. december 24-i törvényt módosító, 2004. június 21-i törvény, közzétéve a Belga Hivatalos Közlönyben (Moniteur Belge) 2004. július 9-én: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=fr&caller=summary&pub_date=04-07-09&numac=2004003278. A törvény 2004. július 19-én lépett hatályba.

⁽¹⁴⁾ Lásd a 2.3.2. pontot.

⁽¹⁵⁾ HL L 225., 1990.8.20., 10. o.

2.2.3. A 2004. június 21-i törvény indokolása és az abban szereplő iránymutatások

2.2.3.1. A 2004. június 21-i törvény indokolása

- (33) A 2004. június 21-i törvény indokolása (a továbbiakban: az indokolás) iránymutatást ad a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének céljával és alkalmazásával kapcsolatban ⁽¹⁶⁾. Az indokolás szerint a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének (2) bekezdése „az OECD jövedelem- és tőkeadóztatási modellegyezménye 9. cikkének szövegén alapul” ⁽¹⁷⁾. Az indokolás ezenkívül kifejti, hogy „a javasolt rendelkezés lehetővé teszi, hogy a belga jogalkotás összhangba kerüljön a nemzetközileg elfogadott jogi normával” ⁽¹⁸⁾. Az indokolás hangsúlyozza a számviteli jog és az adójog közötti nagyon szoros kapcsolatot, amelyből következően a számviteli jogtól való, adózási célú eltéréshez kifejezett jogalapra van szükség. A nemzetközi szinten elfogadott jogi normák szerint megkövetelt, de a számviteli jogtól eltérő transzferár-kiigazítások lehetővé tétele érdekében szükségesnek ítélték a szokásos piaci ár elvének befoglalását a jövedelemadóról szóló törvénybe.
- (34) A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontjában foglalt negatív kiigazítást illetően az indokolás kifejti, hogy az említett rendelkezés célja „a (lehetséges) kettős adóztatás elkerülése vagy megszüntetése”. Az indokolás ezenkívül kimondja, hogy ezt a kiigazítást csak akkor hajtják végre, ha a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat az elsődleges kiigazítás elvét és összegét indokoltnak ítéli.
- (35) Az indokolás emellett iránymutatást nyújt azzal kapcsolatban, hogy mi tekintendő kapcsolt vállalkozásokból álló multinacionális csoportnak, és mi a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat feladata. Kifejti különösen, hogy a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálatnak állást kell foglalnia a használt módszert, az ellátott feladatokat, a vállalt kockázatokat és az adóalap meghatározásába beszámított eszközöket illetően.

2.2.3.2. A 2006. július 4-i adminisztratív körrendelet

- (36) 2006. július 4-én közzétettek egy, a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének a transzferárak pozitív és negatív kiigazításaival kapcsolatos alkalmazására vonatkozó iránymutatásokat tartalmazó adminisztratív körrendeletet (a továbbiakban: körrendelet) ⁽¹⁹⁾. A körrendelet megerősíti az indokolásban a multinacionális csoportok részét képező vállalkozások és a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésében említett határokon átnyúló ügyletek tekintetében alkalmazott fogalom meghatározásokat. A körrendelet ezenkívül tartalmazza a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat szerepét, feladatkörét és hatáskörét.
- (37) A körrendelet hivatkozik a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat negatív kiigazításokat érintő beavatkozási kötelezettségére és a szolgálatnak az esetenkénti feltételek megállapítása terén meglévő autonómiájára, amelynek az a szerepe, hogy hozzájáruljon a hatékonyság növeléséhez és az adóalanyok biztonságának javításához, valamint javítsa a belgiumi befektetői környezetet.
- (38) A körrendelet megerősíti, hogy az adóalap kiszámítása céljából a vállalkozások adóbevallásában (275.1. sz. formanyomtatvány) „a tartalékok eredeti állapotának felfelé történő módosításával” a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében a nyereség megfelelő negatív kiigazítására kerül sor ⁽²⁰⁾. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontjában a negatív kiigazítással összefüggésben használt „megfelelő” kifejezést illetően a körrendelet megjegyzi, hogy nem történik negatív viszontmódosítás ⁽²¹⁾, ha egy másik joghatóság által végrehajtott elsődleges pozitív kiigazítás túlzott mértékű. A körrendelet tartalmazza továbbá, hogy hogyan kell az érintett belga vállalkozás adóelszámolásában feltüntetni a transzferár-kiigazításokat. Végezetül a körrendelet emlékeztet arra, hogy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének (2) bekezdése 2004. július 19-e óta alkalmazandó.

⁽¹⁶⁾ DOC 51, 1079/001; Belga képviselőház, 2004. április 30.: <http://www.lachambre.be/FLWB/pdf/51/1079/51K1079001.pdf>.

⁽¹⁷⁾ Cikkenkénti vizsgálat, 2. cikk: „A szokásos piaci ár elvének fogalma a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének egy további bekezdéssel történő kiegészítésével vált az adóügyi jog részévé. Az említett bekezdés az OECD jövedelem- és tőkeadóztatási modellegyezménye 9. cikkének szövegén alapul”.

⁽¹⁸⁾ Ugyanott: „A javasolt rendelkezés lehetővé teszi, hogy a belga jogalkotás összhangba kerüljön a nemzetközileg elfogadott jogi normával”.

⁽¹⁹⁾ C.11.421/569.019 (AOIF 25/2006) számú, 2007. július 4-i körlevél.

⁽²⁰⁾ Lásd a (27) preambulumbekendést.

⁽²¹⁾ Az OECD transzferár irányelvek kifejezésjegyzéke a következőképpen határozza meg a viszontmódosítást: „A kapcsolt vállalkozás egy másik országban felmerülő adókötelezettségének módosítása az ottani adóhatóság által, amely megfelel az első ország adóhatósága által végzett elsődleges módosításnak, annak érdekében, hogy a két adóhatóság által végzett nyereségmegosztás összeegyeztethető legyen”.

2.2.3.3. A pénzügyminiszter válasza a többletnyereség adómentességére vonatkozó parlamenti kérdésekre

- (39) Egy 2005-ben benyújtott parlamenti kérdésre válaszul ⁽²²⁾ az akkori pénzügyminiszter megerősítette, hogy egy csoport belgiumi vállalkozása által elért tényleges könyv szerinti nyereségnek a szokásos piaci feltételek melletti nyereséget meghaladó része nem adóköteles Belgiumban, és hogy nem a belga adóhatóságok feladata annak meghatározása, hogy a csoport mely más külföldi vállalkozásainak kell e többletnyereséget hozzáadniuk adóalapjukhoz.
- (40) Egy a feltételes adómegállapításokra és a nemzetközi szintű adókikerülésre vonatkozó, 2007. évi parlamenti kérdés ⁽²³⁾ az egyfelől a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja, másfelől az OECD jövedelem- és tőkeadóztatási modellegyezménye 9. cikkének megfelelő (1) és (2) bekezdése közötti kapcsolatra utal. A kérdést feltevő képviselő rámutatott, hogy a Belgium által megkötött, a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények többsége kizárólag egy olyan rendelkezést tartalmaz, amely a transzferárak pozitív kiigazítására vonatkozik. A negatív transzferár-kiigazításra vonatkozó rendelkezést tartalmazó egyezményekben a belga hatóságok által végrehajtott negatív kiigazítás minden esetben a másik szerződő állam által végrehajtott pozitív kiigazításra adott reakciót jelent. A képviselő ezenkívül megjegyezte, hogy kevés adóalany kérelmezne pozitív transzferár-kiigazításra vonatkozó feltételes adómegállapítást, még ha jogi szempontból a kötelezettség az ilyen jellegű kiigazításra is vonatkozik. A képviselő végül megkérdezte, hogy Belgium végrehajtana-e egyoldalú negatív kiigazítást, feltéve, hogy a másik érintett ország hozzáigazítja elsődleges kiigazítását vagy tájékoztatást kap a belga negatív kiigazításról.
- (41) Az akkori pénzügyminiszter azt válaszolta, hogy mindaddig valóban csak negatív kiigazítás iránti kérelmek érkeztek. A miniszter ezenkívül kijelentette, hogy nem Belgium feladata megállapítani, hogy a többletnyereséget mely országnak kell betudni, és hogy ennél fogva lehetetlen meghatározni azt az országot, amellyel egy negatív belga kiigazítás kapcsán információt kell cserélni.
- (42) 2015 januárjában, a LuxLeaks-üggyel összefüggő sajtóhírek nyomán újabb parlamenti kérdéseket intéztek a pénzügyminiszterhez az adóhatóságok közötti – meglévő vagy hiányzó – információcserével, az „Only in Belgium” szlogen jegyében a többletnyereség adómentességét célzó program népszerűsítésével és a multinacionális vállalkozásoknak nyújtott, a társasági adó összegének a feltételes adómegállapítások segítségével történő csökkentésére vonatkozó lehetőségekkel kapcsolatosan ⁽²⁴⁾. A pénzügyminiszter emlékeztetett arra, hogy a többletnyereség adómentességével összefüggő feltételes adómegállapításokban a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat mindössze a szokásos piaci ár elvét alkalmazta, és megerősítette a pénzügyminiszter által az információcsere tárgyában 2007-ben adott választ.

2.2.4. A feltételes adómegállapítási rendszert bevezető 2002. december 24-i törvény

- (43) A 2002. december 24-i törvény lehetővé teszi, hogy a pénzügyminiszter feltételes adómegállapítással határozzon az adójogi rendelkezések végrehajtására vonatkozó valamennyi kérelem tárgyában ⁽²⁵⁾.
- (44) A törvény 20. cikke meghatározza a feltételes adómegállapítási határozat fogalmát, és megállapítja azt az elvet, amely szerint egy ilyen határozatnak nem lehet olyan hatása, hogy csökkenjen a fizetendő adó összege vagy az adóalany mentesüljön az adó megfizetése alól.

„Feltételes adómegállapítási határozat alatt egy olyan jogi aktus értendő, amely által a belga szövetségi pénzügyi szolgálat (Service public fédéral Finances) a hatályos rendelkezéseknek megfelelően meghatározza, hogy hogyan alkalmazandó a törvény egy olyan különleges helyzetre vagy műveletre, amelynek adó szempontjából eddig nem voltak hatásai.

A feltételes adómegállapítási határozat nem vonhat maga után adómentességet vagy az adó összegének mérséklését.”

- (45) A törvény 22. cikke meghatározza azokat a körülményeket, amelyek mellett nem lehet feltételes adómegállapítási határozatot kibocsátani, például amikor a kérelem az adózás szempontjából már hatással rendelkező helyzetekhez vagy műveletekhez kötődik. A törvény 23. cikke meghatározza azt az elvet, amely szerint a feltételes adómegállapítások a jövőre nézve kötik az adóhatóságot, valamint azokat a körülményeket, amelyek között a feltételes adómegállapítás nem köti az adóhatóságot. Ez a helyzet áll fenn, ha bebizonyosodik, hogy a feltételes adómegállapítási határozat nem felel meg a Szerződések, az uniós jog vagy a nemzeti jog rendelkezéseinek.

⁽²²⁾ A pénzügyi és költségvetési bizottság 2005. április 13-i ülésének beszámolója, CRABV 51 COM 559 – 19.

⁽²³⁾ A pénzügyi és költségvetési bizottság 2007. április 11-i ülésének beszámolója, CRABV 51 COM 1271 – 06.

⁽²⁴⁾ A pénzügyi és költségvetési bizottság 2015. január 6-i ülésének beszámolója, CRABV 54 COM 043 – 02.

⁽²⁵⁾ Lásd a 11. lábjegyzetet.

- (46) A 2004. június 21-i törvény a feltételes adómegállapítási rendszert bevezető 2002. december 24-i törvényt kiegészíti egy módosítással, amely a feltételes adómegállapítási határozatok kibocsátásáért felelős belga hatóságon belüli önálló szervezet létrehozására utal ⁽²⁶⁾. A 2004. június 21-i törvény alapján a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálatot a 2004. augusztus 23-i királyi rendelet hozta létre a feltételes adómegállapítási határozatok kibocsátásáért felelős pénzügyminisztériumon („Service Public Fédéral Finances”) belül. A feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat éves jelentést készít tevékenységéről.

2.3. Az OECD transzferárokra vonatkozó útmutatásának bemutatása

2.3.1. Az OECD adózási modellegyezménye és az OECD transzferár irányelvek a multinacionális vállalkozások és az adóhatóságok számára

- (47) A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (a továbbiakban: OECD) tagállamai számára adózási útmutatást nyújt. Az OECD transzferárazásra vonatkozó útmutatásai az OECD adózási modellegyezményében és az OECD multinacionális vállalkozások és adóhatóságok számára kidolgozott transzferár irányelveiben szerepelnek (a továbbiakban: OECD transzferár-irányelvek) ⁽²⁷⁾, amelyek nem kötelező erejű jogi eszközök.
- (48) Tekintettel az OECD adózási modellegyezményének és a multinacionális vállalkozások és az adóhatóságok számára kidolgozott transzferár irányelveinek nem kötelező jellegére, az OECD tagállamainak adóhatóságai számára csak ajánlott azok követése. Általában véve azonban ez a két eszköz hivatkozási alapként szolgál, és bizonyosan hatással van az OECD tagállamai (sőt, az OECD-n kívüli országok) adózási gyakorlatára. Ezenfelül ezek az eszközök számos OECD-tagállamban törvényerőre emelkedtek, vagy hivatkozási alapként szolgálnak a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények és a nemzeti adójogszabályok értelmezése során ⁽²⁸⁾. A Bizottság a jelen határozatban azért idézi az OECD adózási modellegyezményét és transzferár irányelveit, mert ezek az eszközök az OECD keretein belül folytatott szakértői megbeszélések eredményét képezik, és pontosítják a közös kihívások kezelésének módszereit.
- (49) Az OECD adózási modellegyezménye és magyarázata iránymutatásként szolgál a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények értelmezéséhez. Az OECD transzferár irányelvek az adóhatóságok és a multinacionális vállalkozások számára iránymutatást adnak a szokásos piaci ár elvének a transzferárok meghatározása céljából történő alkalmazásához ⁽²⁹⁾. A transzferárok az ugyanazon vállalatcsoporton belüli különböző vállalkozások közötti kereskedelmi ügyletek során alkalmazott árakat jelölik. A multinacionális csoportok tagjai közötti összeköttetések lehetővé tehetik számukra, hogy a csoporton belüli kapcsolataikban – amelyek hatással vannak a transzferárokra (és ebből következően az adóköteles jövedelemre) – olyan különleges feltételeket határozzanak meg, amelyek különböznek azoktól, amelyek akkor lettek volna alkalmazandók, ha a csoport tagjai független vállalkozásokként léptek volna fel ⁽³⁰⁾. Ez lehetővé teszi a nyereség egyik adóterületről a másikra való áthelyezését, és arra ösztönözhet, hogy a lehető legkevesebb nyereséget hagyjanak azon a területen, ahol magasabb annak adóterhe. Az ilyen helyzetek elkerülése érdekében az adóhatóságoknak az ugyanazon csoporton belüli vállalkozások közötti ügyletek során alkalmazott transzferárok közül csak azokat kellene elfogadniuk, amelyeket úgy határoztak meg, mintha azok összehasonlítható, szokásos piaci feltételek mellett tárgyaló független vállalkozások között jöttek volna létre ⁽³¹⁾. Ezt nevezik a „szokásos piaci ár elvének”.
- (50) A szokásos piaci ár elvének alkalmazása tehát a (csoporton belüli) ellenőrzött ügyletek feltételeinek és a független vállalkozások között összehasonlítható körülmények mellett létrejött összehasonlítható ügyletek feltételeinek összehasonlításán alapul, biztosítva, hogy az összehasonlított helyzetek közötti esetleges különbségek egyike se befolyásolhassa jelentős mértékben a vizsgált feltételeket (például az árat vagy az árrést), vagy hogy az ilyen különbségek hatásának kiküszöbölésére ésszerű, megbízható korrekciós tényezőket lehessen alkalmazni.

⁽²⁶⁾ Lásd a 13. lábjegyzetet.

⁽²⁷⁾ OECD transzferár irányelvek a multinacionális vállalkozások és az adóhatóságok számára, OECD, 2010. július. Az OECD transzferár irányelvek eredeti változatát az OECD Adóügyi Bizottsága fogadta el 1995. június 27-én. Az 1995. évi irányelveken 2010 júliusában jelentős módosításokat hajtottak végre. A jelen határozatban szereplő, az OECD transzferár irányelvekre való minden hivatkozás a 2010. évi irányelvekre történő hivatkozásként értendő.

⁽²⁸⁾ Belgiumban a szokásos piaci ár elvét a társasági adóról szóló törvény ismerte el a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének bevezetésével.

⁽²⁹⁾ Az OECD tagállamainak adóhatóságait az OECD irányelveinek követésére ösztönzik. Általában véve azonban az OECD transzferár irányelvei hivatkozási alapként szolgálnak, és nyilvánvaló hatással vannak az OECD tagállamai (sőt, az OECD-n kívüli országok) adóztatási gyakorlatára.

⁽³⁰⁾ Lásd az OECD transzferár irányelvei előszavának (6) bekezdését.

⁽³¹⁾ Az adóhatóságok és a jogalkotók tudatában vannak ennek a problémának, és az adójogszabályok általában lehetővé teszik az adóhatóságok számára, hogy kijavítsák a transzferárat az adóköteles jövedelmük csökkentése érdekében nem megfelelően alkalmazó kapcsolt vállalkozások adóbevallásait, és olyan árakkal helyettesítsék a bevallás szerinti transzferárat, amelyek megbízható közelítést adják az összehasonlítható, szokásos piaci feltételek mellett tárgyaló független vállalkozások által megállapított áraknak.

- (51) Az OECD adózási modellegyezménye és transzferár irányelvei egyaránt arra az elvre támaszkodnak, amelyet az OECD tagállamai magukéva tettek, és amely alapján, tágabb értelemben, az együtt egy multinacionális csoportot alkotó különböző jogalanyok a társasági adó tekintetében elkülönülő jogalanyokként kezelendők (a továbbiakban: a különálló entitás megközelítés). A különálló entitás megközelítésből következik, hogy egy multinacionális csoport minden egyes különálló jogalanya a saját jövedelme után adózik ⁽³²⁾. Az OECD tagországai az egyes országokban az adóalap megfelelő megállapítása és a kettős adóztatás elkerülése, és így módon az adóhatóságok közötti ellentétek megelőzése, valamint a nemzetközi kereskedelem és a beruházások előmozdítása érdekében a különálló entitás megközelítést választották a nemzetközi adóztatási alapelvnek.
- (52) Az OECD transzferár irányelvek 1.10. bekezdése a különálló entitás megközelítés vonatkozásában – amelyen a szokásos piaci ár elve alapul – kifejezetten utal a méretgazdaságosságra és az integráció előnyeire (szinergiák):

„A szokásos piaci ár elvét egyesek születésénél fogva hibásnak tartják, mivel a különálló entitás megközelítés, amelyre támaszkodik, egyes esetekben nem veszi figyelembe a méretgazdaságosságot és az integrált vállalkozások által létrehozott sokféle tevékenység összefüggését. Nincsenek azonban széles körben elfogadott objektív ismérvei a méretgazdaságosság vagy az integrációból származó előnyök kapcsolt vállalkozások közötti felosztásának.”

2.3.2. A szokásos piaci ár elve

- (53) Az irányadó szokásos piaci ár elvét az OECD adózási modellegyezményének 9. cikke fejt ki, amelyen a kettős adóztatás elkerüléséről szóló, az OECD tagországai, köztük Belgium számára, illetve egyre inkább az OECD-n kívüli országok számára is kötelező egyezmények alapulnak. Mivel a transzferár-megállapodásban foglalt rugalmasság maga után vonhatja az adóalap egyik területéről a másikkra történő áthelyezését, a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményekben irányadó, szokásos piaci ár elve az ezen egyezmények által követett célt, azaz a kettős adóztatás elkerülését és az adókikerülés megelőzését szolgálja.
- (54) Az OECD adózási modellegyezményének 9. cikke leírja, hogy a transzferárral összefüggésben a gyakorlatban miként kell kiigazítani az adóalapot, és meghatározza, hogy ezeket a kiigazításokat mikor kell végrehajtani.

— Az OECD adózási modellegyezménye 9. cikkének (1) bekezdése szerint a Szerződő Államok, ha úgy ítélik meg, hogy az adóalany által alkalmazott transzferárral túl alacsony adóalapot eredményeztek, megemlíthetik a területükön bejegyzett adóalany adóalapját, és ennek megfelelően vethetik ki az adót. Ez az úgynevezett „elsődleges kiigazítás”, amely révén az adóhatóság felfelé módosítja az adóalany által bejelentett adóköteles nyereség összegét ⁽³³⁾.

— A 9. cikk (2) bekezdésének célja annak elkerülése, hogy a 9. cikk (1) bekezdésének megfelelően elsődleges kiigazítást végrehajtó Szerződő Állam által így módon megadóztatott nyereséget egy másik Szerződő Államban bejegyzett kapcsolt vállalkozásnál is megadóztassák ⁽³⁴⁾. E célból ez a bekezdés arra kötelezi a másik Szerződő Államot, hogy vagy csökkentse a kapcsolt vállalkozás adóalapját az első Szerződő Állam által az elsődleges kiigazítás nyomán megadóztatott, kiigazított nyereség összegével, vagy gondoskodjon a befolyt adó visszafizetéséről. A másik Szerződő Állam által végrehajtott fenti kiigazítás mindazonáltal nem automatikus. Ha úgy ítélik meg, hogy az elsődleges kiigazítás – akár az elvét, akár az összegét tekintve – nem indokolt, tartózkodhat – és általában így is tesz – a kiigazítás végrehajtásától ⁽³⁵⁾.

⁽³²⁾ Lásd az OECD transzferár irányelvek 1.15. bekezdését.

⁽³³⁾ A 9. cikk (1) bekezdése előírja, hogy: „Amennyiben [...] a két [kapcsolt] vállalkozás egymás közötti kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataiban olyan feltételeket teremt, vagy köt ki, amelyek különböznek a független vállalkozások között alkalmazott feltételektől, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, azonban e feltételek miatt nem realizált, az érintett vállalkozás nyereségéhez hozzászámítható és ennek megfelelően adózatható”.

⁽³⁴⁾ A 9. cikk (2) bekezdése előírja, hogy: „Ha az egyik Szerződő Állam egyik vállalkozásának nyereségéhez hozzászámítják – és ennek megfelelően adóztatják – azt a nyereséget, amelyik után a másik Szerződő Államban lévő vállalkozás adózott, és ez a hozzáadott nyereség olyan nyereség, amelyet akkor ért volna el az elsőként említett Szerződő Állam vállalkozása, ha a két vállalkozás közötti feltételek megegyeztek volna a független vállalkozások között alkalmazott feltételekkel, akkor a másik Államnak ennek megfelelően ki kell igazítania a nyereségre kivetett adó összegét. E kiigazítás megállapításakor figyelembe kell venni az Egyezmény egyéb rendelkezéseit, és a Szerződő Államok illetékes hatóságai szükség esetén egyeztetnek egymással”.

⁽³⁵⁾ Amennyiben az érintett felek között nincs egyetértés a megfelelő kiigazítás összegét és jellegét illetően, úgy az OECD adózási modellegyezménye 25. cikke által előírt kölcsönös egyeztető eljárást kell alkalmazni, még ha nincs is olyan rendelkezés, mint a 9. cikk (2) bekezdése. Az érintett illetékes hatóságoknak kizárólag azt kell megtenniük, ami hatáskörükhöz tartozik, de nem kötelesek eredményt elérni, így módon a kettős adóztatás problémája nem oldható meg, ha a Szerződő Államok közötti adózási egyezmény nem tartalmaz választott bírósági kikötést.

A másik Állam által a 9. cikk (2) bekezdése alapján végrehajtott negatív kiigazítás „vizsontmódosításnak” nevezhető, és amennyiben arról megállapodás születik, úgy ténylegesen megakadályozza a nyereség kettős adóztatását.

- (55) Az OECD transzferár irányelvek öt módszert határoznak meg a szokásos piaci ár megközelítő megállapítására és a nyereségnek egy csoport vállalkozásai közötti megosztására: i. összehasonlítható független árak módszere; ii. költség és jövedelem módszer; iii. vizsonteladási árak módszere; iv. TNMM és v. üzleti nyereségmegosztás módszere. Az OECD transzferár irányelvek megkülönböztetik az ügyleteken alapuló hagyományos módszereket (az első három módszer) és a nyereségen alapuló üzleti módszereket (a két utolsó módszer). A multinacionális vállalkozások továbbra is szabadon alkalmazhatnak az irányelvekben nem szereplő transzferárképzési módszereket, feltéve, hogy e módszerek szokásos piaci transzferárakat eredményeznek ⁽³⁶⁾.
- (56) A TNMM egyike az ügyletek szokásos piaci árának becslését és az ugyanazon csoporthoz tartozó vállalkozások közötti nyereségmegosztás meghatározását szolgáló „közvetett módszereknek”. A módszer nem egy meghatározott ügylet, hanem egy ellenőrzött ügyletsorozat vagy egy tevékenység egésze tekintetében állapítja meg a hozzávetőleges nyereséget.
- (57) A TNMM alkalmazása esetén ki kell választani az ellenőrzött ügylet vagy ügyletsorozat azon részesét, amely tekintetében kiválasztanak és megvizsgálunk egy nettó nyereségmutatót ⁽³⁷⁾. Ennek összeegyeztethetőnek kell lennie a végrehajtott funkcionális elemzéssel. A TNMM-en alapuló vizsgálat keretében általában azt a részes felet vizsgálják, amelyre a módszer a legmegbízhatóbb módon alkalmazható, és amelyhez a legmegbízhatóbb összehasonlítási tényezőket lehet találni. A gyakorlatban ez a részes fél a két részes fél közül a funkcionális elemzés alapján a kevésbé összetett fél lesz, az ellenőrzött ügylet vagy ügyletsorozat által létrehozott reziduális nyereséget pedig hozzárendelik az összetettebb részes félhez ⁽³⁸⁾.
- (58) A TNMM-et következőképpen gyakran alkalmazzák az olyan esetekben, amikor az ellenőrzött ügylet vagy ügyletsorozat egyik részes fele nyújtja az ügyletnek vagy ügyletekhez kapcsolódó valamennyi összetett és/vagy egyedi hozzájárulást, míg a másik részes fél biztosítja az általánosabb és/vagy automatikusabb funkciókat, és nem nyújt semmilyen egyedi hozzájárulást, mint például egy korlátozott kockázatot viselő forgalmazó. Ezzel szemben a TNMM valószínűleg nem megbízható akkor, ha valamennyi részes fél értékes egyedi hozzájárulást nyújt. Ez esetben az üzleti nyereségmegosztás módszere tekinthető a transzferárképzés megbízhatóbb módszerének ⁽³⁹⁾.

2.4. A vitatott program kedvezményezettjei

- (59) A többletnyereség adómentességét célzó programot 2004 óta alkalmazzák, és az fokozatosan egyre jelentősebbé vált. A Belgium által közölt információk alapján a vitatott program bevezetése óta 55 vállalkozás részesült annak előnyeiben, és összesen 66 feltételes adómegállapítási határozat született ⁽⁴⁰⁾. A belga hatóságok közölték, hogy a vitatott program bevezetése óta soha nem utasítottak el a többletnyereség adómentességét lehetővé tevő feltételes adómegállapítás iránti kérelmet ⁽⁴¹⁾. A vitatott program 2004. évi bevezetése óta évente kibocsátott feltételes adómegállapítási határozatok számát az 1. táblázat tartalmazza.

A többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapítások száma 2004 óta

Tárgyév	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ügyek száma	0	2	3	5	4	7	6	7	15	9	8

Forrás: belga pénzügyminisztérium, 2014. május 31.

⁽³⁶⁾ Az OECD transzferár irányelvek 2.9. bekezdése szerint: „Ezeket az egyéb módszereket azonban nem szabad az OECD által elismert módszerek helyett alkalmazni akkor, ha az utóbbiak jobban megfelelnek az adott esetre jellemző tényeknek és körülményeknek”.

⁽³⁷⁾ Az OECD transzferár irányelveinek kifejezésjegyzéke a nettó nyereségmutatót a „nettó nyereség megfelelő alapon (pl. költségek, árbevétel, eszközök) viszonyított arányaként” határozza meg. A nettó nyereségmutató másik gyakori elnevezése nyereségszint-mutató.

⁽³⁸⁾ Lásd az OECD transzferár irányelvek 3.18. bekezdését.

⁽³⁹⁾ Lásd az OECD transzferár irányelvek 2.59. bekezdését.

⁽⁴⁰⁾ 2015. május 31-én frissített adatok.

⁽⁴¹⁾ Lásd a Bizottság második tájékoztatási kérelmének 1. kérdésére adott, 2014. március 18-i választ: „Kijelentjük, hogy egyetlen negatív határozat sem született”.

- (60) Belgium a többletnyereség adómentességét biztosító 66 feltételes adómegállapítás mindegyikére vonatkozóan alapvető pénzügyi adatokat közölt (további részletekért lásd a mellékletet).
- (61) Azokat a helyzeteket, amelyekben biztosították a többletnyereség adómentességét, a (62) és (64) preambulumbekzdésben bemutatott példák illusztrálják.
- (62) Első példa: feltételes adómegállapítás iránti kérelmében az A vállalkozás tájékoztatást ad arról, hogy belgiumi üzemében bővíteni kívánja egy adott termékre vonatkozó gyártási kapacitását, miközben egy külföldi leányvállalat koordinációs feladatkörét (a „központi vállalkozó” feladatkörét) áthelyezi Belgiumba. A kérelemben szerepel továbbá, hogy az A vállalkozás több teljes munkaidős egyenértékes (a továbbiakban: FTE) állást áthelyez Belgiumba. A feltételes adómegállapítási határozatból kitűnik, hogy nem merül fel kettős adóztatással kapcsolatos probléma. A határozat rámutat arra, hogy az, hogy Belgiumban a könyv szerinti nyereség magasabb a független vállalkozás nyereségénél, különösen a know-how-val, a beszerzés terén meglévő előnyökkel, az ügyféllistákkal stb. függ össze, amelyek a csoportban azelőtt is megvoltak, hogy a központi vállalkozó feladatkörét áthelyezték Belgiumba. A feltételes adómegállapítási határozat ugyanakkor megjegyzi, hogy a csoport ingyenesen bocsátotta belga vállalkozása rendelkezésére ezeket az „immateriális javakat”, ami azt jelenti, hogy a csoporton belül máshol nincs semmilyen adóköteles jövedelem, tehát nem áll fenn a kettős adóztatás veszélye. Az előzetes adómegállapítás (48. pontja) valójában emlékeztet arra, hogy „nem a belga adóhatóságok feladata meghatározni, hogy a külföldi vállalkozások mely” nyereségszámolásában „kell szerepelnie a többletnyereségnek”.
- (63) Második példa: feltételes adómegállapítás iránti kérelmében a B vállalkozás tájékoztatást ad arról, hogy növekedési célú beruházásokat kíván végrehajtani Belgiumban. Azt állítja, hogy az új beruházás számára mint egy csoport részét képező vállalkozás előnyösebb, mint egy független vállalkozás számára. A feltételes adómegállapítási határozatban említett szinergiák a vállalkozás által Belgiumban élvezett, a következő formákban jelentkező előnyökre vonatkoznak: alacsonyabb beruházási költségek a vállalkozás Belgiumban már meglévő létesítményének köszönhetően, alacsonyabb működési költségek, annak köszönhetően, hogy a telephely általános költségei egy szélesebb termelési bázison oszthatók el, valamint olcsó energiához való hozzáférés.
- (64) Harmadik példa: feltételes adómegállapítás iránti kérelmében a C vállalkozás kifejti, hogy európai tevékenységeinek átszervezése nyomán belga leányvállalatát központi vállalkozássá kívánja tenni. A C vállalkozás növelné belgiumi FTE-létszámát. Belgium ezúttal is elfogadja, hogy a központi vállalkozás adóalapjának kiszámításához a TNMM-et vegyék igénybe, nyereségszint-mutatóként a független vállalkozások által a szabad piacon összehasonlítható ügyletek keretében elért, adózás előtti nyereséget véve figyelembe. Ennek alapján a C vállalkozás adózás előtti nettó nyeresége mintegy 60 %-ának megfelelő negatív kiigazítást ér el.
- (65) A Bizottság, miután megvizsgált 22 feltételes adómegállapítást, úgy véli, hogy ez a három példa a szóban forgó program egészét reprezentálja. Jóllehet a tények, az érintett összegek és az ügyletek esetenként eltérőek, mindegyik esetben olyan multinacionális vállalkozások szerepelnek, amelyek növelték belgiumi tevékenységüket, és kérelmezték, illetve elérték, hogy a Belgiumban ténylegesen realizált – de állítólagosan szinergiáknak, méretgazdaságossággal kapcsolatos okoknak vagy valamely csoporthoz tartozásukkal összefüggő tényezőknek betudható – nyereségüket levonják társasági adóalapjukból. A Bizottság a megvizsgált minta alapján megállapítja, hogy a többletnyereség adómentességét nem kisvállalkozásoknak biztosították, és a belga hatóságok nem tudták alátámasztani azt az állításukat, amely szerint a többletnyereség adómentessége kis csoporthoz tartozó vállalkozásoknak, illetve szinergiák vagy méretgazdaságosság állítólagos fennállásán kívüli egyéb okokból is biztosított lett volna.
- (66) A belga hatóságok, miután a Bizottság felkérte őket annak igazolására, hogy a többletnyereség adómentessége a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) számára is elérhető, a legkisebb kedvezményezetttek közül hármat említettek:
- a [100–120] (*) millió EUR mérlegfőösszegű, [60–80] millió EUR árbevétellel és [200–250] FTE-munkavállalóval rendelkező D vállalkozás,
  - a [70–90] millió EUR mérlegfőösszegű és [250–300] FTE-munkavállalóval rendelkező E vállalkozás,
  - az [50–70] millió EUR mérlegfőösszegű, [70–90] millió EUR árbevétellel és [350–400] FTE-munkavállalóval rendelkező F vállalkozás.

(*) Szakmai titoktartási kötelezettség vonatkozik rá.

- (67) A belga hatóságok, miután a Bizottság felkérte őket annak alátámasztására, hogy a többletnyereség adómentessége szinergiák vagy méretgazdaságosság állítólagos fennállásán kívüli egyéb okokból is biztosított, három példát soroltak fel. A transzferárazásra vonatkozó e feltételes adómegállapításokban a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat a csoportokhoz tartozó belga vállalkozások kérésére a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján negatív viszontmódosítást hagyott jóvá e vállalkozások tekintetében. A belga vállalkozások számára azonban ebben a három esetben biztosított negatív kiigazítás az e vállalkozások csoportjaihoz tartozó németországi, egyesült királyságbeli és dániai vállalkozások nyereségének a német, brit, illetve dán adóhatóságok által végrehajtott, a transzferárazás általi elsődleges pozitív kiigazítását követte.
- (68) Ez a határozat nem vonatkozik sem a transzferárazás ilyen tényleges viszontmódosításaira, sem más hasonló kiigazításokra. A határozat csak a többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapításokra vonatkozik, amely mentesség a belga adóalap egyoldalú és proaktív csökkentését jelenti, és nem egy másik adóhatóság által végrehajtott elsődleges pozitív transzferár-kiigazításhoz kapcsolódik, továbbá egyéb módon sem utal arra, hogy a csökkentett összegek egy külföldi adóalapban szerepeltek volna. A többletnyereség adómentességének alkalmazásához nem szükséges, hogy az adó alól mentesülő nyereséget korábban megadóztassák, vagy az szerepeljen a csoport egy másik külföldi vállalkozásának adóalapjában. Ez a jellegzetesség a többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapításokat megkülönbözteti a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat által a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján kibocsátott, a transzferárazásra vonatkozó egyéb feltételes adómegállapítási határozatoktól, amelyek szintén lehetővé teszik a tényleges könyv szerinti nyereség adózással összefüggő csökkentését, de csak abban az esetben, ha a csökkentés a tényleges adóztatás vagy egy külföldi adóhatóság által végrehajtott elsődleges pozitív transzferár-kiigazítás következménye.

3. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁHOZ VEZETŐ OKOK

- (69) A Bizottság azért döntött a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása mellett, mert előzetes álláspontja szerint a többletnyereség adómentességét célzó program a belső piaccal való összeegyeztethetlensége miatt a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése által tiltott állami támogatási programnak minősül.
- (70) Először is, a Bizottság előzetes véleménye szerint, a többletnyereség adómentességét célzó program a Tanács (EU) 2015/1589 rendelete ⁽⁴²⁾ 1. cikkének d) pontja szerinti állami támogatási programot képez, amely multinacionális csoportokhoz tartozó bizonyos belga vállalkozások számára – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésre volna szükség – lehetővé teszi a Belgiumban fizetendő társasági adójuk összegének jelentős csökkentését. A Bizottság azon tény ellenére jutott erre a következtetésre, hogy az adómentességet feltételes adómegállapítási határozatokkal biztosítják.
- (71) Másodszor, a Bizottság előzetesen úgy ítélte meg, hogy a vitatott program szelektív előnyt biztosított kedvezményezettjeinek. A Bizottság úgy vélte, hogy a program a referenciarendszertől való eltérést jelent, mivel a társasági adó alóli mentességet biztosít az elért nyereség egy része tekintetében, miközben e nyereséget a csoporttagként működő belga vállalkozás ténylegesen elérte, és azt rögzítették annak számviteli nyilvántartásában. A Bizottság szintén kétségeit fejezte ki a tekintetben, hogy a program keretében adómentességet élvező úgynevezett többletnyereség megfelel-e a szokásos piaci ár elvének, mivel erősen vitatható az a lehetőség, hogy a nyereség egy ilyen összetevője külön kezelhető, és mivel a multinacionális csoporthoz való tartozásból származó tényleges nyereséget mindenképpen jelentősen felülértékelték.
- (72) A Bizottság előzetesen azt is megállapította, hogy a vitatott program által biztosított előny szelektív, mivel csak valamely multinacionális csoporthoz tartozó belga vállalkozások részesülnek abban. A kizárólag Belgiumban tevékenykedő belga vállalkozások ugyanis nem tudtak ilyen előnyökre szert tenni. A program kedvezményezettjei ezenkívül tevékenységük jelentős részét általában áthelyezték Belgiumba, vagy jelentős beruházásokat hajtottak végre az országban.
- (73) A Bizottság mindemellett előzetesen úgy vélte, hogy a többletnyereség adómentessége nem indokolható a kettős adóztatás elkerülésének szükségességével, lévén, hogy az nem függvénye egy másik ország ugyanazon nyereség megadóztatására irányuló szándékának.

⁽⁴²⁾ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet (kodifikált szöveg) (közzétéve: HL L 248., 2015.9.24., 9. o.) 2015. október 14-i hatállyal hatályon kívül helyezte, és felváltotta az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendeletet (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.). A 659/1999/EK rendeletre való hivatkozásokat az (EU) 2015/1589 rendeletre vonatkozó hivatkozásnak kell tekinteni, és az ez utóbbi rendelet II. mellékletben található megfelelési táblázatnak megfelelően kell értelmezni.

- (74) Mivel az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt valamennyi egyéb feltétel teljesült, és nem volt olyan nyilvánvaló ok, amely alapján megállapítható lett volna a többletnyereség adómentességére irányuló program belső piaccal való összeegyeztethetősége, a Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy ez a program a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatási programot képez. A Bizottság tehát úgy határozott, hogy a szóban forgó program tekintetében megindítja az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárást.

4. BELGIUM ÉSZREVÉTELEI

- (75) Belgium észrevételeket fogalmazott meg az eljárás megindításáról szóló határozatban az intézkedés értékeléséhez választott keretet illetően, az egyenlő bánásmód elvének be nem tartására hivatkozott, és azt állította, hogy az eljárás megindításáról szóló határozat több értelmezési hibát tartalmazott.

4.1. Belgium észrevételei az intézkedés értékeléséhez választott kerettel és az egyenlő bánásmód elvével kapcsolatban

- (76) Belgium vitatja, hogy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének (2) bekezdése, a 2006. július 4-i körrendelet, a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat éves jelentései és a feltételes adómegállapítási határozatok elemzése együttesen az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában foglalt kritériumok szerinti programot képeznek. Belgium megítélése szerint a többletnyereség adómentességét biztosító valamennyi feltételes adómegállapítási határozat mélyreható elemzésének hiányában az intézkedés mint program vizsgálatának kizárólag a jogszabályi rendelkezésekre kell összpontosítania. Belgium úgy véli, hogy az eljárás megindításáról szóló határozatban bemutatott példákat szelektív módon választották ki, és azok csak felszínes következtetések levonására alkalmasak.
- (77) Belgium hangsúlyozza továbbá, hogy Belgium az egyetlen tagállam, amellyel szemben a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárást nem egy egyedi intézkedés tekintetében, hanem előzetes adómegállapítások rendszere tekintetében indította el, holott a tagállamok többsége alkalmaz előzetes adómegállapításokat. Belgium úgy véli, hogy ez az eljárás módja ellentétes az egyenlő bánásmód elvével.

4.2. Belgium észrevételei az eljárás megindításáról szóló határozatban lévő értelmezési hibákkal kapcsolatban

4.2.1. A számviteli nyereség és a referenciarendszer szerepe

- (78) Belgium azt állítja, hogy a Bizottság a referenciarendszer meghatározása céljából túl nagy jelentőséget tulajdonít a belga vállalkozások számviteli nyereségének. A társasági adóra vonatkozó belga jogszabályok számos – pozitív és negatív – kiigazítást engedélyeznek vagy írnak elő a számviteli nyereségről az adóköteles nyereségre való áttérés érdekében. Belgium szerint ezek a kiigazítások, különösen a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározottak, a referenciarendszer elválaszthatatlan elemét képezik, és mindazokra az adóalanyokra alkalmazandók, amelyek teljesítik a kérdéses kiigazítások előnyeiben való részesüléshez szükséges feltételeket.
- (79) Belgium kijelenti továbbá, hogy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja a kettős adóztatás elkerülését célozza. Mivel a gazdasági kettős adóztatás jelentette problémák nem érintik sem a nemzeti csoportokat, sem az önálló vállalkozásokat, azok a szóban forgó intézkedés által követett cél tekintetében a multinacionális vállalkozásoktól eltérő ténybeli és jogi helyzetben vannak. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja nem jelent tehát a közös adózási rendszertől való eltérést.

4.2.2. A szokásos piaci ár elvének Belgium általi, a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján történő alkalmazása nem biztosít semmilyen előnyt

- (80) Belgium azt állítja, hogy társasági adórendszere alapján csak a szokásos piaci feltételek mellett elért nyereség adózható meg. Ezenkívül, mivel a Bizottság az állami támogatások értékelése céljából korábban elfogadta a szokásos piaci ár elvét mint a valamely előny meglétének megállapítását lehetővé tevő elvet, egy feltételes adómegállapítási határozat csak akkor biztosíthat előnyt egy adóalany számára, ha ellentétes a szokásos piaci ár elvével.
- (81) Belgium emlékeztet arra, hogy a transzferárak meghatározása nem csak a kapcsolt felek között kicserélt áruk és szolgáltatások megfelelő árának megállapítására szolgál, hanem a többletnyereségnek a csoport különböző vállalkozásai közötti elosztására is. Belgium hangsúlyozza, hogy még ha a vállalkozások közötti valamennyi ügyletet

megfelelően számlázták is, az nem feltétlenül jelenti azt, hogy a teljes nyereség összhangban van a szokásos piaci ár elvével ⁽⁴³⁾. Hozzáteszi, hogy maga a transzferár-kiigazítási mechanizmus bizonyítja, hogy adózással összefüggő célokból nem lehet a kereskedelmi számlákon feltüntetett árakat alapul venni. Következésképpen az, hogy a kereskedelmi nyereség nagyobb az elfogadott, szokásos piaci feltételek melletti nyereségnél, nem releváns.

- (82) Belgium hangsúlyozza, hogy a többletnyereséget a különálló entitás megközelítés alapján – amelyre éppen a szokásos piaci ár elve támaszkodik – nem lehet a belga vállalkozásokhoz rendelni. Tehát ha ezt a nyereséget nem számítják bele a belga vállalkozások adóalapjába, az nem biztosít számukra előnyt. Belgium szerint nemzetközi szinten nincs konszenzus a tekintetben, hogy a csoportszinergiáknak és/vagy a méretgazdaságosságnak köszönhetően realizált nyereséget miként kell elosztani a csoport különböző entitásai, vállalkozásai között. Még ha a többletnyereség – abból kifolyólag, hogy semmilyen más adóhatóság nem vet ki rá adót, Belgiumban pedig adómentességet élvez – esetleg teljesen mentesül is az adóztatás alól, Belgiumnak akkor sem feladata gondoskodni arról, hogy minden nyereséget megadóztassanak.
- (83) Belgium benyújtotta a többletnyereség adómentessége címén levont nyereség meghatározására használt, a (15) preambulumbekzdésben vázlatosan ismertetett, két szakaszból álló eljárás leírását.
- (84) Belgium úgy véli, hogy a többletnyereség eredetének nincs jelentősége abból a szempontból, hogy biztosít-e előnyt, lévén, hogy Belgium teljes egészében megadóztatja az érintett vállalkozások szokásos piaci feltételek melletti nyereségét. Belgium azt állítja, hogy a többletnyereség általában szinergiákból vagy a méretgazdaságosságból származik, és annak indoklására, hogy ezt a nyereséget nem Belgiumhoz rendeli, az OECD transzferár irányelvek 1.10. bekezdésére hivatkozik ⁽⁴⁴⁾. Belgium úgy véli, hogy ha a többletnyereséget semmilyen más adóterülethez nem rendelik hozzá, és azt ebből kifolyólag nem adóztatják meg, az a szokásos piaci ár elvének hiányossága.
- (85) Belgium cáfolja, hogy következtetések lennének a legmegfelelőbb transzferárképzési módszer vagy a vizsgált részes fél kiválasztásában. Ezenkívül Belgium szerint az esetlegesen megállapított következtetések alapján a program értékelése szempontjából – az összes feltételes adómegállapítás egyenkénti, mélyreható vizsgálata nélkül – nem lehet általános következtetéseket levonni.
- (86) Belgium azt állítja, hogy nem felelős azért, hogy a többletnyereséget külföldön megadóztatják-e vagy nem. A többletnyereség adómentességét biztosító egyes feltételes adómegállapításokat közzétették, és egyes vállalkozások éves beszámolóí e vállalkozások átláthatóságáról tanúskodnak. Az információcsere nem lehetséges, tekintve, hogy nem Belgium feladata határozni a nyereség allokálásáról és adóztatásának helyéről. Ha valóban bebizonyosodik, hogy ezt a nyereséget egyáltalán nem adóztatják meg, annak oka a belga jog és a külföldi jog különbözősége és/vagy a szokásos piaci ár elvének hiányossága.

4.2.3. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikk (2) bekezdése b) pontjának alkalmazása nem szelektív

- (87) A Törvényszék ítélkezési gyakorlatára ⁽⁴⁵⁾ hivatkozva Belgium azt állítja, hogy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikk (2) bekezdésének b) pontja által biztosított előnyökben részesülő vállalkozások – azonkívül, hogy teljesítik az e rendelkezés alkalmazásához szükséges feltételeket – nem rendelkeznek olyan közös jellemzőkkel, amellyel lehetővé teszik más vállalkozásoktól való megkülönböztetésüket. Belgium szerint annak alapján, hogy az e rendelkezésből származó előnyöket kizárólag multinacionális vállalkozások élvezik, nem állapítható meg annak szelektív jellege, mivel az ilyen típusú vállalkozások, ellentétben például az *offshore* vállalkozásokkal, a gazdasági szektor, a tevékenység, a mérlegfőösszeg nagysága, az alkalmazottak létszáma vagy a székhely szerinti ország tekintetében nem rendelkeznek közös jellemzőkkel.
- (88) Belgium cáfolja továbbá azt az érvet, amely szerint az alapvető tevékenységek Belgiumba való áthelyezése, ott beruházások megvalósítása vagy munkahelyek létrehozása a többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapítások alkalmazásának implicit vagy explicit feltétele. Belgium szerint a jogszabályok nem írnak elő semmilyen effajta feltételt, és a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgáltatnak nincs hatásköre ilyen feltételek meghatározására. A kérelmező számára előírt egyetlen jogi kötelezettség az, hogy a feltételes adómegállapítási rendszert a belga adójogba bevezető 2002. december 24-i törvény 21. cikkének megfelelően nyújtsa be tevékenységének leírását, valamint a helyzet vagy az egyedi művelet teljes körű leírását.

⁽⁴³⁾ Belgium e tekintetben az OECD transzferár irányelvek 7.12. és 7.13. bekezdéseiben említett, csoporton belüli díjmentes szolgáltatásokkal kapcsolatos példákra hivatkozik.

⁽⁴⁴⁾ Lásd az (52) preambulumbekzdést.

⁽⁴⁵⁾ A T-399/11. sz. Banco Santander SA és Santusa Holding kontra Európai Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:T:2014:938).

4.2.4. Indokolás

- (89) Belgium úgy véli, hogy a többletnyereség adómentességét az indokolja, hogy ez az intézkedés a lehetséges kettős adóztatás elkerülésének egy szükséges és arányos eszköze. Belgium hangsúlyozza, hogy az adómentességnek nem célja a tényleges kettős adóztatás csökkentése, sem annak orvoslása.

4.2.5. Visszafizettetés

- (90) Belgium úgy érvel, hogy a támogatások visszafizettetése a jogbiztonság és a bizalomvédelem elve értelmében minden körülmények között kizárt⁽⁴⁶⁾, mivel a transzferárakra és az állami támogatásokra vonatkozó korábbi bizottsági határozatok alapján Belgium arra a következtetésre jutott, hogy – tekintettel az uniós szinten harmonizált szabályozás e területen tapasztalható hiányára – nem állapítható meg állami támogatás megléte, ha a tagállam betartja a szokásos piaci ár elvét⁽⁴⁷⁾. Belgium ezenkívül a Miniszterek Tanácsának a vállalkozások adózására vonatkozó magatartási kódexszel kapcsolatos következtetéseire hivatkozik⁽⁴⁸⁾, utalva ezzel egy, a többletnyereség adómentességét célzó program elveivel állítólagosan megegyező elveken alapuló másik rendszerre⁽⁴⁹⁾, és felidézi, hogy a Bizottság a többletnyereség adómentességét célzó programot az állami támogatásra vonatkozó szabályok tekintetében csak az informális tőkére vonatkozó megállapodások rendszerének lejárta után tíz évvel ítélte problematikusnak. Végül, a támogatások visszafizettetése rendkívül bonyolult lenne, és kettős adóztatást eredményezne, valamint nem egyenlő bánásmódot jelentene Belgium és más tagállamok között, amelyek szintén élnek a feltételes adómegállapítások gyakorlatával.

5. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

- (91) Az AGC Glass Europe SA/NV 2015. július 1-jén, a(z) [...] pedig 2015. július 3-án észrevételeket fogalmazott meg. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján mindkét vállalkozás részesült feltételes adómegállapításban.
- (92) Az AGC Glass Europe SA/NV észrevételeiben megjegyzi, hogy soha nem alkalmazta és nem érvényesítette a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján kapott feltételes adómegállapítást.
- (93) A(z) [...] azt állítja, hogy alaptalanul szerepel a szóban forgó intézkedés kedvezményezettjei között az eljárás megindításáról szóló határozatban. Hozzáteszi, hogy előzetes árazási megállapodást kötött, amely vagy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti negatív transzferár-kiigazítást, vagy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti pozitív kiigazítást eredményezhet⁽⁵⁰⁾. Ezen elemeket figyelembe véve úgy véli, hogy nem részesült a programból származó előnyökben, és kéri, hogy ne szerepeljen a végleges határozatban és az esetleg abból származó visszafizetési eljárásokban.

6. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

6.1. A program megléte

- (94) A Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontja értelmében támogatási programot képez. E cikk szerint a támogatási program „*olyan jogi aktus, amely alapján – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésre volna szükség – egyedi támogatásokat lehet megítélni azon vállalkozások számára, amelyeket a jogi aktusban általános vagy absztrakt módon jelöltek meg*”.
- (95) Az uniós ítélkezési gyakorlat e fogalom meghatározás értelmezésével kapcsolatosan nem nyújt iránymutatást. A Bizottság azonban megjegyzi, hogy az Unió bíróságai a múltban elfogadták a Bizottság azon gyakorlatát, hogy a fenti rendelkezés értelmében támogatási programnak minősíti a szóban forgó programéhoz hasonló számos jellemzővel rendelkező adóügyi intézkedéseket⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁶⁾ Lásd a C-182/03. és a C-217/03. sz. Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2006:416) 69. és 147. pontját.

⁽⁴⁷⁾ Lásd a 46. lábjegyzetet.

⁽⁴⁸⁾ Lásd az ECOFIN Tanács 2003. március 19-i ülése alkalmával az Elnökség által megfogalmazott következtetéseket, amelyek a „Magatartási Kódex” csoport 7018/1/03 FISC 31 REV 1 sz. jelentésére hivatkoznak, és a <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7431-2003-INIT/en/pdf> címen érhetők el.

⁽⁴⁹⁾ Az úgynevezett *informális tőkére vonatkozó megállapodások* rendszere, amelyet a magatartási kódex dokumentumai E002. számú rendszerként határoznak meg.

⁽⁵⁰⁾ A(z) [...] észrevételeihez csatolta az érintett feltételes adómegállapítási határozatot, valamint az annak alapját képező, a transzferárakra vonatkozó tanulmányt.

⁽⁵¹⁾ Lásd különösen a C-182/03. és a C-217/03. sz. Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletet (ECLI:EU:C:2006:416), illetve a C-519/07. P. sz. Bizottság kontra Koninklijke FrieslandCampina ügyben hozott ítéletet (ECLI:EU:C:2009:556).

- (96) Egy támogatási program a meghatározás szerint a következő három kritériumnak felel meg: i. olyan rendelkezésről van szó, amely alapján támogatások nyújthatók; ii. a rendszerhez nincs szükség további végrehajtási intézkedésre; iii. a rendszer általános és elvont módon határozza meg a támogatások lehetséges kedvezményezettjeit.
- (97) Ami a fentiek közül az első kritériumot illeti, a többletnyereség adómentességét a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján biztosítják. Ez a rendelkezés, amelyet a 2004. június 21-i törvény vezetett be a jövedelemadóról szóló belga törvénybe, bizonyos feltételek megléte esetén engedélyezi az adóalanyok adóalapjában foglalt transzferárak negatív kiigazítását. Ezt a rendelkezést a többletnyereség adómentességét biztosító különböző feltételes adómegállapítási határozatok ezen adómentesség jogalapjaként idézik, és Belgium is említi azt az adómentességet leíró különböző dokumentumokban ⁽⁵²⁾.
- (98) A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdése b) pontjának alkalmazását a 2004. június 21-i törvény indokolása, a 2006. július 4-i körrendelet és a pénzügyminiszter által az e rendelkezés alkalmazására vonatkozó parlamenti kérdésekre adott válaszok fejtik ki. E válaszok megerősítik, hogy a többletnyereség adómentességének alkalmazása túlmutat a fent idézett rendelkezés által meghatározottakon, és kiterjed azokra a nyereségekre is, amelyeket egy másik adóterületen az ugyanazon csoporthoz tartozó kapcsolt vállalkozás nyeresége nem tartalmazott hasonlóképpen. Az annak bizonyítására vonatkozó kötelezettség hiánya, hogy ugyanazt a nyereséget két kapcsolt vállalkozás adóalapja is tartalmazza (az egyik külföldön, a másik Belgiumban), egy fontos tényező, amely révén a többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapítások megkülönböztethetők a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján negatív transzferár-kiigazítást engedélyező feltételes adómegállapításoktól ⁽⁵³⁾.
- (99) Összefoglalva, a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja, a 2004. június 21-i törvény indokolása, a 2006. július 4-i körrendelet és a pénzügyminiszter által a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdése b) pontjának alkalmazására vonatkozó parlamenti kérdésekre adott válaszok képezik azokat a jogi aktusokat, amelyek alapján a többletnyereség adómentességét biztosítják.
- (100) A második kritériumot illetően a Bizottság úgy véli, hogy a „végrehajtási intézkedések” kifejezés úgy értendő, mint amely számottevő mérlegelési hatáskör gyakorlását feltételezi a támogatást megadó hatóság részéről, amely utólagos jogi aktusok elfogadása révén befolyásolhatja a támogatás összegét, jellemzőit vagy odaítélésének feltételeit ⁽⁵⁴⁾. Ezzel szemben a szóban forgó támogatás odaítéléséről rendelkező jogi aktus egyszerű technikai alkalmazása nem képez az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontja értelmében vett végrehajtási intézkedést.
- (101) A Bizottság úgy véli, hogy a többletnyereség adómentességét úgy biztosították, hogy nem volt szükség az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontja szerinti további végrehajtási intézkedésekre. Az adómentességhez szükséges elemek absztrakt módon leírhatók. Ezek az elemek a támogatások odaítélése terén egy szisztematikus eljárás módjára megítélésre kerülnek, amely a Bizottság által megvizsgált feltételes adómegállapításokból is kiderül, és amelyet Belgium is leírt az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeiben.
- (102) Ily módon biztosították a többletnyereség adómentességét, a következő elemek együttes megléte mellett:

— a kedvezményezett vállalkozások egy multinacionális vállalkozáshoz tartoznak,

⁽⁵²⁾ Szintén a program meglétére enged következtetni, hogy a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat éves jelentésében a feltételes adómegállapítási határozatok egy különleges kategóriaként említi a többletnyereség adómentességét biztosító határozatokat, valamint ezt sugallja, hogy más belga hatóságok népszerűsítik a programot. Lásd különösen, Brüsszel-Főváros Régió, <http://www.investinbrussels.com>, „Belgian R&D incentives unparalleled in Europe”, 2013.1.18.: „Companies established in Belgium acting as the principal in a centralised business model can also apply an »excess accounting profit« ruling, resulting in an average tax rate of between 7-9 %.”; Belga szövetségi pénzügyi szolgálat (Service Public Fédéral Finances), Külföldiek adózásával és beruházásaival foglalkozó osztály (Cellule Fiscalité des Investissements Étrangers), illetve a „Pénzügyi ösztönzők Belgiumban” (2009) és „Belga adórendszer: Új, innovatív intézkedések” (Párizs, 2007. október 9.) című, a következő címen olvasható prezentációkat: http://finances.belgium.be/fr/sur_le_spf/structure_et_services/services_du_president/Fiscaliteit_van_de_buitenlandse_investeringen/publications/presentations

⁽⁵³⁾ Nem mindegyik, a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján végrehajtott negatív transzferár-kiigazítás alapul úgynevezett többletnyereség meglétéén. Ez a rendelkezés a jogalapja azon transzferár-kiigazításoknak is, amelyeket akkor hajtanak végre, ha belga adóalanyok kérésére Belgium válaszul egy másik adóterületen végrehajtott eredeti pozitív kiigazításra elfogadja a belga adóalap csökkentését. Az, hogy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontját az adóalap olyan negatív kiigazításaihoz is jogalként használják, amelyek nem kapcsolódnak a többletnyereség adómentességéhez, nem zárja ki azt, hogy az említett pont a vitatott program jogalapja legyen.

⁽⁵⁴⁾ Például amikor egy közjogi intézmény jogosult különböző eszközöket igénybe venni a helyi gazdaság előmozdítása érdekében, és e célból több támogatási intézkedést hoz, az számottevő mérlegelési hatáskör gyakorlását jelenti a támogatás összege, jellemzői vagy feltételei, valamint a támogatás odaítélése révén elérni kívánt cél tekintetében, ugyanakkor ebből nem lehet támogatási program meglétére következtetni. Lásd a Finnország által az Álands Industrihus Ab számára nyújtott C 6/08 (korábbi NN 69/07) számú állami támogatásról szóló, 2011. július 13-i 2012/252/EU bizottsági határozat (HL L 125., 2012.5.12., 33. o.), (110) preambulumbekkezdését.

- e vállalkozások a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat határozatával kötelező előzetes engedélyre tesznek szert, ebből következően a támogatás csak olyan új helyzethez kapcsolódó nyereséghez nyújtható, amelynek adózási szempontból még nem volt hatása, mint például a központi vállalkozás Belgiumba való áthelyezésével járó átszervezés, a tevékenységek bővítése vagy új beruházások végrehajtása az országban ⁽⁵⁵⁾,
  - az e vállalkozások által elért nyereség meghaladja azt a nyereséget, amelyet összehasonlítható önálló vállalkozások hasonló körülmények között elértek volna,
  - ezek a vállalkozások nem fogantathatnak pozitív kiigazítást egy másik tagállamban.
- (103) Ahogy azt a (65) preambulumbekzdés jelzi, a Bizottság megvizsgálta egy 22 feltételes adómegállapítási határozatból álló mintát, amely a szóban forgó program szempontjából reprezentatívnek tekinthető. Valójában, még ha az egyedi tények, az érintett összegek és a műveletek a különböző feltételes adómegállapításokban eltérőek is, mindegyik határozat olyan nagyméretű multinacionális vállalkozásra vonatkozik, amelyek növelték belgiumi tevékenységüket, és kérelmezték, illetve elérték, hogy a Belgiumban ténylegesen realizált – de állítólag szinergiáknak, a méretgazdaságossággal kapcsolatos okoknak vagy a valamely csoporthoz tartozásukkal összefüggő tényezőknek betudható – nyereségüket levonják társasági adóalapjukból.
- (104) Ellentétben a Belgium által állítottakkal, az a tény, hogy a Bizottság a több feltételes adómegállapításból összeállított mintában fellelhető közös elemekre hivatkozik, nem jelenti azt, hogy a Bizottság úgy véli, hogy az állami támogatási elemek nem egy programból, hanem egyedi feltételes adómegállapításokból erednek. A Bizottság úgy véli, hogy a feltételes adómegállapítások a program alkalmazását szolgáló eszközt képeznek, ahogy arról a program alapját képező törvény rendelkezik, és hogy a bizonyos feltételes adómegállapítási határozatoknak az eljárás megindításáról szóló határozatban való ismertetése csak azt kívánja bemutatni, hogy miként működött a programot a gyakorlatban. Mindenesetre a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatának 4.1. szakaszában egyértelműen kifejtette azokat az okokat, amelyek alapján a vizsgálat e szakaszában úgy ítélte meg, hogy az intézkedés támogatási programot képez, ily módon Belgium semmilyen illúziót nem táplálhatott azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság az állami támogatási elemeket esetleg úgy tekinti, hogy azok nem egy programból, hanem egyedi feltételes adómegállapításokból erednek.
- (105) Az a kötelezettség, miszerint az adóalanyoknak egyedi feltételes adómegállapítást kell kapnia ahhoz, hogy részesülhessen a többletnyereség adómentességének előnyeiben, nem végrehajtási intézkedés, hanem a program alkalmazásához kapcsolódó technikai körülmény, amelynek rendeltetése a program által meghatározott feltételek betartásának megerősítése és az adóalany által az állítólag többletként jelentkező, adó alól mentesítendő összeg meghatározásához választott módszer ellenőrzése ⁽⁵⁶⁾.
- (106) Ezt a megállapítást nem befolyásolja, hogy a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat korlátozott mérlegelési hatáskörrel rendelkezik arra vonatkozóan, hogy az adóalany által adott tájékoztatás alapján elfogadja az adóalapra alkalmazott negatív kiigazítás pontos mértékét, vagy értékelje, hogy teljesülnek-e bizonyos feltételek, amelyek megléte esetén ilyen csökkentést engedélyezni lehet (például egy olyan új helyzet megléte, amelynek adózási szempontból még nem volt hatása). A feltételes adómegállapításokkal foglalkozó különleges szolgálat létezése, amely szolgálat a feltételes adómegállapítások tekintetében kizárólagos hatáskörrel rendelkezik arra vonatkozóan, hogy értékelje a többletnyereség – az adóalany által a második szakasz során bejelentett –

⁽⁵⁵⁾ Ha az adóalany elvileg köteles bemutatni egy, a transzferárra vonatkozó elemzést, akkor a többletnyereség adómentességét alapelvek szerint biztosítják, anélkül, hogy bizonyítani kellene a kettős adóztatás meglétét. Az adómentesség ezenkívül mindig azon a feltételezésen alapul, hogy a többletnyereség szinergiáknak, méretgazdaságosságnak vagy a multinacionális csoporthoz való tartozásból származó egyéb előnyöknek tudható be.

⁽⁵⁶⁾ Lásd analógiaként a Bizottság 2003. február 17-i 203/601/EK határozatát az Írország által alkalmazott, a külföldi jövedelmekre vonatkozó támogatási programról (HL L 204., 2003.8.13., 51. o.) (különösen a határozat (30) preambulumbekzdését); a Bizottság 2003. február 17-i 203/755/EK határozatát a Belgium által a Belgiumban létrehozott koordinációs központok javára működtetett támogatási programról (HL L 282., 2003.10.30., 25. o.) (különösen a határozat (13) preambulumbekzdését: a koordinációs központokat, ahhoz, hogy részesülhessenek a program által biztosított különleges adózási státusz előnyeiben, királyi rendelettel egyedileg jóvá kell hagyni); a Bizottság 2003. február 17-i 2003/515/EK határozatát a nemzetközi finanszírozási tevékenységek javára Hollandia által végrehajtott támogatási programról (HL L 180., 2003.7.18., 52. o.) (különösen a határozat (16) preambulumbekzdését: a kockázati tartalék létrehozását, ami a rendszer értelmében adómentességgel jár, a holland adóhatóságnak engedélyeznie kellett); a Bizottság 2002. október 16-i 2003/501/EK határozatát a C 49/2001. (ex NN46/2000) számú, a koordinációs központok számára létrehozott, Luxemburg által végrehajtott állami támogatási programról (HL L 170., 2003.7.9., 20. o.) (különösen a határozat (9) preambulumbekzdését: ahhoz, hogy az adóalany részesülhessen a koordinációs központok rendszere által biztosított különleges adózási státusz előnyeiben, előzetes közigazgatási megállapodásra volt szükség); valamint a Bizottság 2002. augusztus 22-i határozatát a Spanyol Királyság által a „Vizcaya-i koordinációs központok” javára alkalmazott állami támogatási programról [C 48/2001 (korábbi NN 43/2000.) számú támogatás], HL L 31., 2003.2.6., 26. o. (különösen a határozat (14) preambulumbekzdését: ahhoz, hogy részesülhessenek a koordinációs központok adózási rendszerével járó előnyökben, a vállalkozásoknak előbb meg kell kapniuk az adóhatóság engedélyét, amely legfeljebb öt évre szól).

megközelítő összegének megbízhatóságát, szükségképpen megköveteli, hogy a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat korlátozott mérlegelési hatáskörrel rendelkezzen. A korlátozott hatáskör azonban csak az adómentesség következetes alkalmazásának biztosítását teszi lehetővé.

- (107) A feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat a (102) preambulumbekkezdésben foglalt feltételek teljesülése esetén rendszeresen bocsátott ki a többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapítási határozatokat. Ezenkívül, ahogy azt Belgium megerősítette, a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat soha nem utasított el semmilyen, a többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapítás iránti kérelmet ⁽⁵⁷⁾.
- (108) A Bizottság ebből azt a következtetést vonja le, hogy a többletnyereség adómentességéhez nincs szükség további végrehajtási intézkedésre.
- (109) Ami a harmadik kritériumot illeti, a jogi aktus, amely alapján a többletnyereség adómentességét biztosítják, általános és absztrakt módon határozza meg a mentesség lehetséges kedvezményezettjeit. Az adómentességben való részesüléshez szükséges feltételes adómegállapítások jogalapját képező, a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontját csak „kapcsolt vállalkozásokból álló multinacionális csoporthoz” tartozó vállalkozások tekintetében alkalmazzák.
- (110) Ebből következően a többletnyereségnek a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat szisztematikus gyakorlata szerinti adómentessége kimeríti az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének d) pontjában meghatározott, a támogatási program meglétéhez szükséges feltételeket. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint támogatási program megléte esetén a Bizottság megteheti, hogy a szóban forgó programnak csupán az általános jellemzőit tanulmányozza, és nem köteles megvizsgálni minden egyes esetet, amelyben a programot alkalmazták ⁽⁵⁸⁾.

6.2. A támogatás fennállása

- (111) A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében foglaltak szerint a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet – egyéb rendelkezések hiányában – a belső piaccal összeegyeztethetetlen.
- (112) Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésének értelmében vett támogatáskénti minősítéshez az e rendelkezésben leírt valamennyi feltétel teljesülése szükséges ⁽⁵⁹⁾. A Szerződés alapján megállapítható tehát, hogy ahhoz, hogy valamely intézkedést állami támogatásnak lehessen minősíteni, először is állami beavatkozásról vagy állami forrásból történő beavatkozásról kell, hogy szó legyen, másodszor ennek a beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet, harmadszor egy vállalkozást előnyben kell részesítenie, negyedszer pedig torzítania kell a versenyt vagy a verseny torzításával kell fenyegetnie ⁽⁶⁰⁾.
- (113) Ami a támogatás fennállásával kapcsolatos első feltételt illeti, a többletnyereség adómentessége a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontján és mindazokon az iránymutató dokumentumokon alapul, amelyek alátámasztják a mentességet biztosító e rendelkezés belga hatóságok általi értelmezését. Ezenfelül a mentességet egy belga adóigazgatási szerv, a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálat által kibocsátott kötelező feltételes adómegállapítások útján adják meg, és azok kötelező erejűek a belga adóhatóságra nézve. Következésképpen a többletnyereség adómentessége a belga államnak tudható be.
- (114) Ami a program állami források révén történő finanszírozását illeti, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint egy intézkedés, amely által a hatóságok bizonyos vállalkozásoknak olyan adómentességet biztosítanak, amely – noha nem foglalja magában állami források tényleges átruházását – ezeket a vállalkozásokat a többi adóalanyhoz képest kedvezőbb pénzügyi helyzetbe hozza, állami támogatásnak minősül ⁽⁶¹⁾. A Bizottság a 6.3. szakaszban kimutatja, hogy a többletnyereség adómentessége a Belgiumban a szóban forgó program keretében feltételes adómegállapításban részesített vállalkozások által fizetendő adó csökkenését eredményezi, oly módon, hogy leválasztja azt az adót, amelyet e vállalkozásoknak a közös társaságiadó-rendszer értelmében be kellett volna fizetniük, ha a szóban forgó program nem létezett volna. Következésképpen a többletnyereség

⁽⁵⁷⁾ Lásd az (59) preambulumbekkezdést.

⁽⁵⁸⁾ Lásd: a C-182/03. és a C-217/03. sz. Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2006:416) 82. pontja; a 248/84. sz. Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1987:437) 18. pontja; és a C-75/97. sz. Belgium kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1999:311) 48. pontja.

⁽⁵⁹⁾ Lásd a C-399/08 P sz. Bizottság kontra Deutsche Post ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2010:481) 38. pontját, valamint az abban idézett ítélkezési gyakorlatot.

⁽⁶⁰⁾ Lásd a C-399/08 P sz. Bizottság kontra Deutsche Post ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2010:481) 39. pontját, valamint az abban idézett ítélkezési gyakorlatot.

⁽⁶¹⁾ Lásd a C-106/09 P és a C-107/09 P sz. Bizottság kontra Government of Gibraltar és Egyesült Királyság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2011:732) 72. pontját és az abban idézett ítélkezési gyakorlatot.

adómentessége állami források elvesztését okozza, mivel a szóban forgó program előnyeit élvező vállalkozások által fizetendő adó bármintemű csökkentése olyan adóbevételek kiesésével jár, amelyekkel Belgium rendes körülmények között rendelkezett volna.

- (115) Ami az állami támogatás fennállásának második feltételét illeti, a szóban forgó programból származó előnyökben részesülő vállalkozások a tevékenységüket több tagállamban folytató multinacionális vállalkozások, ily módon a javukra megítélt minden támogatás alkalmas arra, hogy befolyásolja az Unión belüli kereskedelmet. Ezenkívül, minthogy adómentességet biztosító feltételes adómegállapítást csak egy új helyzetből származó nyereség tekintetében lehet kibocsátani, ami feltételezi a vállalkozás tevékenységeinek Belgiumba való áthelyezését vagy ottani tevékenységeinek bővítését, és mivel a mentességből fakadó előny arányos az új tevékenységek jelentőségével és a vállalkozás által Belgiumban termelt nyereség nagyságával, a program jellegéből adódóan befolyásolja a multinacionális csoportoknak az unión belüli beruházásaik elhelyezésére vonatkozó döntéseit, tehát hatással van az Unión belüli kereskedelemre.
- (116) Az állam által nyújtott intézkedés egyébiránt akkor tekinthető úgy, hogy torzítja a versenyt vagy azzal fenyeget, ha feltehetően javítja a kedvezményezettek más versenytárs vállalkozásokkal szembeni versenypozícióját ⁽⁶²⁾. A szóban forgó program, amennyiben a közös társaságiadó-rendszer értelmében fizetendő adó csökkentésével mentesíti a kedvezményezett vállalkozásokat egy olyan tehertől, amelyet rendes körülmények között viselniük kellett volna, e vállalkozások pénzügyi helyzetének javításával torzítja a versenyt vagy azzal fenyeget, ily módon az állami támogatás fennállásának negyedik feltétele szintén teljesül.
- (117) Az állami támogatás fennállásának harmadik feltételével kapcsolatosan a Bizottság a következő szakaszban kimutatja, hogy a szóban forgó program hogyan juttatja szelektív előnyhöz egy csoport e programba befogadott belga vállalkozásait, valamint azokat a multinacionális csoportokat, amelyekhez e vállalkozások tartoznak. Ez az előny a vállalkozások adóalapjának egyoldalú negatív kiigazításából származik, amelynek eredményeképpen csökken az e vállalkozások által Belgiumban fizetendő társasági adó összege ahhoz az adóösszeghez képest, amelyet a közös társaságiadó-rendszer értelmében rendes körülmények között fizetniük kellett volna.

6.3. Szelektív előny megléte

- (118) Az ítélkezési gyakorlat szerint: „a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése alkalmazásában azt kell eldönteni, hogy egy adott jogi szabályozás keretén belül alkalmas-e a nemzeti intézkedés arra, hogy »bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos termékek előállítását« előnyben részesítsen olyan vállalkozásokkal és termékekkel szemben, amelyek a szabályozás céljára tekintettel jogi és ténybeli szempontból azokkal összehasonlíthatóak. Igenlő válasz esetén az érintett intézkedés teljesíti a szelektivitás követelményét” ⁽⁶³⁾.
- (119) Az adózással kapcsolatos ügyek vonatkozásában a Bíróság egy három szakaszból álló vizsgálatot dolgozott ki annak megállapítására, hogy egy adott adóintézkedés szelektív-e ⁽⁶⁴⁾. Az első szakaszban meg kell határozni, hogy melyik a tagállamban alkalmazandó közös vagy rendes adórendszer, vagyis a „referenciarendszer”. A második szakaszban meg kell határozni, hogy a kérdéses adóintézkedés az említett rendszertől való eltérésnek minősül-e, amennyiben különbséget tesz a rendszerből fakadó célok tekintetében hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő gazdasági szereplők között. Ha az intézkedés a referenciarendszertől való eltérésnek minősül, akkor a harmadik szakaszban meg kell állapítani, hogy az intézkedést indokolja-e a referenciarendszer jellege vagy szerkezete. A referenciarendszerhez képest eltérést jelentő adóintézkedés akkor indokolható, ha az érintett tagállam bizonyítani tudja, hogy ez az intézkedés közvetlenül az adórendszere alapvető vagy irányadó elveiből fakad ⁽⁶⁵⁾. Ez esetben az adóintézkedés nem szelektív. A bizonyítás terhe ebben a harmadik szakaszban a tagállamra hárul.

6.3.1. A referenciarendszer meghatározása

- (120) Egy támogatási intézkedés szelektív jellegének elemzéséhez alkalmazott referenciarendszert szabályok koherens együttese alkotja, amely szabályok objektív kritériumok alapján a referenciarendszer – az annak célja szerint meghatározott – alkalmazási körébe tartozó valamennyi vállalkozásra vonatkoznak.

⁽⁶²⁾ Lásd a 730/79. sz. Philip Morris ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1980:209) 11. pontját; valamint a T-298/97., T-312/97. stb. sz. Alzetta egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:T:2000:151) 80. pontját.

⁽⁶³⁾ A C-172/03. sz. Heiser-ügyben hozott ítélet (EU:C:2005:130) 40. pontja.

⁽⁶⁴⁾ Lásd a C-78/08–C-80/08. sz. Paint Graphos egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2011:550) 49–63. pontját.

⁽⁶⁵⁾ Lásd a C-78/08–C-80/08. sz. Paint Graphos egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2011:550) 65. pontját.

6.3.1.1. A referenciarendszer a belga társaságiadó-rendszer

- (121) A jelen esetben a Bizottság úgy véli, hogy a referenciarendszer a belga társaságiadó-rendszer keretében a társaságok nyereségének megadóztatását szolgáló közös jogrendszer⁽⁶⁶⁾, amelynek célja a Belgiumban adóköteles valamennyi vállalkozás nyereségének megadóztatása. A belga társaságiadó-rendszer a belgiumi illetőségű társaságokra, valamint a nem belgiumi illetőségű társaságok belgiumi fióktelepeire alkalmazandó. A belgiumi illetőségű társaságok⁽⁶⁷⁾ kötelesek társasági adót fizetni a globális szinten elért nyereségük után⁽⁶⁸⁾, kivéve, ha kettős adóztatás elkerülését célzó egyezményt alkalmaznak. A nem belgiumi illetőségű társaságok csak bizonyos belgiumi eredetű jövedelemtípusok után kötelesek társasági adót fizetni⁽⁶⁹⁾. A belga társasági adót mindkét esetben a teljes nyereség után kell megfizetni, függetlenül attól, hogy az globális szinten vagy Belgiumban keletkezett-e. Következésképpen általában véve úgy tekintendő, hogy a vállalkozások adóztatása szempontjából a Belgiumban jövedelmet termelő valamennyi vállalkozás hasonló jogi és ténybeli helyzetben van.
- (122) A teljes nyereséget a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 24. cikkében meghatározott egyéni vállalkozók adóköteles nyereségének kiszámítására vonatkozó rendelkezésekben leírt nyereségre vonatkozó szabályok alapján állapítják meg. A teljes nyereség a levonható kiadásokkal csökkentett jövedelemnek felel meg, amelyet általában rögzítenek a számviteli nyilvántartásban, ily módon a tényleges könyv szerinti nyereség képezi a belga társaságiadó-rendszer értelmében adóköteles teljes nyereség kiszámításának alapját⁽⁷⁰⁾.

6.3.1.2. A többletnyereség adómentessége nem szerves része a referenciarendszernek

- (123) A belga társaságiadó-rendszer értelmében a tényleges könyv szerinti nyereséget a belga adójog által előírt pozitív és negatív kiigazításoknak vetik alá, hogy megkapják a teljes adóköteles nyereséget⁽⁷¹⁾. E tekintetben Belgium úgy érvel, hogy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény által javasolt, a tényleges könyv szerinti nyereségen végrehajtott valamennyi kiigazítás, köztük a többletnyereség adómentessége, a referenciarendszer szerves részét képezi.
- (124) A Bizottság a (125)–(128) preambulumbekkezdésben kifejtett okok miatt nem osztja azt a véleményt, amely szerint a többletnyereség adómentessége a referenciarendszer szerves részét képezi.
- (125) Először is, a többletnyereség adómentességét a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény egyik rendelkezése sem írja elő. A Bizottság megjegyzi, hogy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja, amely alapján a többletnyereség adómentességét ténylegesen biztosítják, valóban hivatkozik a valamely csoport részét képező két vállalkozás közötti egyedi ügyletekre vagy megállapodásokra. Az ezen ügyletek vagy megállapodások tekintetében megállapított feltételek szokásos piaci jellege e rendelkezés alapján eredményezheti a transzferárak kiigazítását, azonban nem engedélyezi, és nem írja elő a valamely multinacionális csoporthoz tartozó belga vállalkozás által elért tényleges könyv szerinti nyereség meghatározott részének vagy hányadának egyoldalú, absztrakt adómentességét. Ez a rendelkezés ehelyett a csoporthoz tartozó valamely konkrét kapcsolt külföldi partnerrel létrejött ügylet vagy megállapodás (vagy ügyletsorozat) azonosítását írja elő. Ugyanis kizárólag a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének a) pontja – amely a transzferárak pozitív kiigazítására vonatkozik – teszi lehetővé a belga adóhatóság számára a transzferárak egyoldalú elsődleges kiigazítását, ha a valamely ügylet vagy megállapodás tekintetében meghatározott feltételek eltérnek azoktól, amelyekben szokásos piaci feltételek mellett állapodtak volna meg. Ezzel szemben a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja – amely a transzferárak negatív kiigazítására vonatkozik – tartalmazza azt a kiegészítő feltételt, hogy az adó alól mentesítendő ügylet vagy megállapodás révén keletkező nyereségnek előzőleg az ezen ügyletben vagy megállapodásban részes külföldi partner nyereségében is szerepelnie kell.
- (126) Másodszor, a belga társaságiadó-rendszer valamennyi adóköteles vállalkozást a valós nyeresége után kíván megadóztatni, függetlenül attól, hogy azok önálló vagy valamely csoporthoz tartozó társaságok-e, hogy nemzeti vagy egy multinacionális csoporthoz tartoznak-e, hogy nagy vagy kisebb multinacionális csoporthoz tartoznak-e,

⁽⁶⁶⁾ Lásd a C-182/03. és a C-217/03. sz. Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2006:416) 95. pontját.

⁽⁶⁷⁾ Azaz azok a társaságok, amelyek székhelye, fő telephelye vagy központi ügyvezetésük vagy ügyintézésük helye Belgiumban van (a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 2. cikke (1) bekezdésének 5. pontja).

⁽⁶⁸⁾ Lásd a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikkének (1) bekezdését.

⁽⁶⁹⁾ Ez magában foglalja a Belgiumban található ingatlanvagyon, a belga eszközökből vagy tőkéből származó jövedelmet és a Belgiumban található állandó telephely révén realizált nyereséget (a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 227–229. cikke).

⁽⁷⁰⁾ Lásd a (25) preambulumbekkezdést.

⁽⁷¹⁾ Lásd a (26)–(28) preambulumbekkezdést.

és hogy rövid ideje telepedtek-e le Belgiumban vagy több éve ott folytatják tevékenységüket. Másképpen fogalmazva, a társaságiadó-rendszer által elérni kívánt cél – azaz valamennyi adóköteles társaság valós nyereség alapján történő megadóztatása – tekintetében mindezek az adóalanyok összehasonlítható jogi és ténybeli helyzetben vannak. A belga jog egyébként nyilvántartja a Belgiumban jelen lévő, társasági adó fizetésére kötelezett jogalanyokat, és számon tart minden szabályszerűen létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező és jövedelem-szerző tevékenységet végző vagy ügyleteket végrehajtó társaságot, egyesületet, intézményt és szervezetet ⁽⁷²⁾. A belgiumi társasági adó beszedése szempontjából a társaság jogi formája és szerkezete (vállalatcsoport vagy nem) sem képez meghatározó kritériumot. Következésképpen, noha a tényleges könyv szerinti nyereségen végrehajtott és minden fent említett adóalany számára elérhető kiigazítások általános jellegűek, ennél fogva az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében ⁽⁷³⁾ nem szelektívek, a többletnyereség adómentessége különbséget tesz ezen adóalanyok között, lévén, hogy csak a kellően nagy multinacionális csoporthoz tartozó és a Belgiumban rövid idő óta tevékenységet folytató belga vállalkozások részesülhetnek a szóban forgó program előnyeiben, ahogy azt a 6.3.2. szakasz kifejti.

- (127) Harmadszor, az önálló társaságok és a csoporthoz tartozó társaságok között az adóköteles jövedelmük kiszámítása tekintetében meglévő különbség nincs semmilyen hatással a belga társaságiadó-rendszer céljára, azaz valamennyi belgiumi illetőségű vagy Belgiumban állandó telephely révén tevékenységet folytató társaság nyereségének megadóztatására, legyen az önálló vagy integrált társaság. Míg a piacon ügyleteket végrehajtó, önálló, nem integrált/nemzeti társaságok esetében viszonylag egyszerű az adóköteles nyereség kiszámítása, tekintve, hogy a versenypiac által meghatározott jövedelmek és terhek közötti különbségen alapul, a multinacionális csoportokhoz tartozó integrált társaságok adóköteles nyereségének kiszámításához közvetett adatokra van szükség. Ezért a multinacionális csoporthoz tartozó integrált társaságoknak adóköteles nyereségük kiszámításához a piac által közvetlenül diktált árak használata helyett rögzíteniük kell a csoporton belüli ezen ügyletek során alkalmazandó árakat. Még ha feltételezhető is, hogy egyes stratégiai döntéseket az egész csoport felsőbb érdekének megfelelően hoznak meg, a társasági adót Belgiumban egyedi vállalkozások, nem pedig csoportok vonatkozásában szedik be. A szóban forgó program kizárólag a csoporttagként működő belga társaságok adóköteles nyereségét érinti, ily módon az adóbevételek mindennemű csökkenése külön-külön e társaságok eredményein alapul. Noha igaz, hogy a belga adójogszabályok tartalmaznak a csoportokra alkalmazandó egyedi rendelkezéseket, ezek célja általában az, hogy egyenlő feltételeket biztosítsanak a nem integrált társaságok és a csoportokba szerveződött gazdasági társaságok számára, nem pedig az, hogy ez utóbbiakat kedvezőbb bánásmódban részesítsék.
- (128) Végezetül, ha a Bizottság elfogadná Belgium ezzel kapcsolatos érvelését, az azt jelentené, hogy a tagállamok kivonhatják magukat az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok alkalmazása alól, egyszerűen úgy, hogy adótörvényükbe adómentességet vezetnek be.

6.3.1.3. A referenciarendszerre vonatkozó következtetések

- (129) Összegezve, a belga társaságiadó-rendszer – amelynek célja a belgiumi illetőségű vagy Belgiumban állandó telephely révén tevékenységet folytató valamennyi vállalkozás nyereségének azonos módon történő megadóztatása – az a referenciarendszer, amelyet figyelembe kell venni annak megállapításához, hogy a többletnyereség adómentessége szelektív jellegű-e. Ugyanis, mivel a szóban forgó program célja a társaságok adóköteles nyereségének kiigazítása a belga társasági adó – a belgiumi társaságiadó-rendszernek megfelelő – beszedése céljából, ez utóbbi rendszer képezi azt a referenciarendszert, amely vonatkozásában a szóban forgó programot meg kell vizsgálni annak megállapításához, hogy nyújtottak-e szelektív előnyt a program kedvezményezettjeinek.

6.3.2. A többletnyereség adómentessége a referenciarendszertől való eltérést jelent

- (130) Miután megállapításra került, hogy a közös belga társaságiadó-rendszer az a referenciarendszer, amely vonatkozásában a szóban forgó programot értékelni kell, meg kell határozni, hogy a többletnyereség adómentessége az e referenciarendszertől való eltérést jelent-e, amely eltérés az e rendszer által követett cél figyelembevételével hasonló jogi és ténybeli helyzetben levő társaságok közötti egyenlőtlen bánásmódhoz vezet.

⁽⁷²⁾ A 179. cikk a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 2. cikke (1) bekezdésének 5. pontjával összefüggésben.

⁽⁷³⁾ Lásd a C-6/12 P sz. Oy ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:2013:525) 18. pontját; valamint a C-106/09 P és a C-107/09 P sz. Bizottság kontra Government of Gibraltar és Egyesült Királyság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2011:732) 73. pontját.

- (131) Ami a szelektív jelleg vizsgálatának e második szakaszát illeti, annak megállapítása, hogy egy adóintézkedés a referenciarendszertől való eltérést jelent-e, együtt jár az ezen intézkedés kedvezményezettjeinek biztosított előny meghatározásával. Ha ugyanis egy adóintézkedés a kedvezményezettek által fizetendő adó indokolatlan csökkentéséhez vezet – amely kedvezményezetteknek ezen intézkedés hiányában, a referenciarendszernek megfelelően egy magasabb adóösszeget kellene befizetniük –, a csökkentés egyben a referenciarendszertől való eltérést és az adóintézkedés révén biztosított előnyt jelent.
- (132) A Bizottság úgy véli, hogy a többletnyereségnek a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján biztosított adómentessége a belga társaságiadó-rendszertől való eltérést jelent, nem pedig e rendszer egyszerű alkalmazását. Ahogy azt a két következő alpont bemutatja, a Bizottság úgy véli, hogy ez az eltérés szelektív előnyt biztosít a szóban forgó program kedvezményezettjeinek.
- (133) Először is, a többletnyereség adómentessége eltér a társaságok nyereségének közös adóztatási rendszerétől, amelyet a belga társaságiadó-rendszer ír elő, amely utóbbi értelmében a belgiumi illetőségű vagy Belgiumban állandó telephely révén tevékenységet folytató társaságok vállalkozásait teljes nyereségük alapján adóztatják meg, azaz tényleges könyv szerinti nyereségük után, nem pedig egy feltételezett nyereség után, amelyet a kérdéses vállalkozás tekintetében egy „szokásos piaci feltételek melletti kiigazított nyereség” becslésével kapnak meg. A többletnyereség adómentessége a valamely csoporthoz tartozó, a szóban forgó program előnyeiben részesülő belga vállalkozásoknak az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti szelektív előnyt biztosít, oly módon, hogy tényleges könyv szerinti nyereségük egy részét mentesíti a belga társasági adó alól ⁽⁷⁴⁾.
- (134) Ezenkívül és az előző preambulumbekkezdés sérelme nélkül, függetlenül attól, hogy esetleg úgy vélhető, hogy a referenciarendszer tartalmaz egy általános szabályt, amely előírja, hogy a valamely multinacionális csoporthoz tartozó, belgiumi illetőségű vagy Belgiumban állandó telephely révén tevékenységet folytató társaságokat a szokásos piaci feltételek melletti nyereséget meghaladó, tényleges könyv szerinti nyereség után nem kellene megadóztatni, ami egyébként nem áll fenn ⁽⁷⁵⁾, a Bizottság úgy véli, hogy a többletnyereség adómentessége a szokásos piaci ár elvének – amely e rendszer részét képezi – rossz alkalmazását, tehát az attól való eltérést jelent ⁽⁷⁶⁾.

6.3.2.1. A szóban forgó program, a társaságok közös belgiumi adóztatási rendszerétől eltérve, szelektív előnyt biztosít kedvezményezettjeinek

- (135) Egy vállalkozás adóterhének különböző módokon történő csökkentésével, különösen az adóalap vagy a fizetendő adó összegének csökkentésével gazdasági előny biztosítható ⁽⁷⁷⁾. Ahogy azt a 2.1. pont kifejti, a többletnyereség adómentességét célzó program lehetővé teszi a belgiumi illetőségű vagy Belgiumban állandó telephely révén tevékenységet folytató, multinacionális csoporthoz tartozó vállalkozásoknak, hogy csökkentsék fizetendő adójukat, oly módon, hogy tényleges könyv szerinti nyereségükből levonják az úgynevezett „többletnyereséget”. A többletnyereséget úgy számolják ki, hogy megbecsülik azt a feltételezett átlagos nyereséget, amelyet egy összehasonlítható tevékenységeket végző önálló vállalkozás összehasonlítható körülmények mellett realizálhatna. Ezután a vállalkozás tényleges könyv szerinti nyeresége és a feltételezett átlagos nyereség közötti különbséget az adózás előtti nyereség adó alól mentesítendő hányadaként fejezik ki, hogy egy tárgyidőszakra megkapják a többletnyereség átlagos százalékos arányát. A szóban forgó program keretében ez a százalékban kifejezett hányad jelenti a kedvezményezett vonatkozásában megállapított adóalapot azon öt évre, amely alatt a feltételes adómegállapítás köti a belga adóhatóságot.
- (136) A többletnyereség adómentessége azonban nem elérhető a hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő társaságok vállalkozásainak mindegyike számára, és ez a helyzet, tekintettel a belga társaságiadó-rendszer azon céljára, hogy a társaságok nyeresége után adót kelljen fizetni, a Belgiumban társasági adó fizetésére kötelezett valamennyi társaságra vonatkozik. A belga társaságiadó-rendszer ugyanis nem tartalmaz olyan elvet vagy szabályt, amely

⁽⁷⁴⁾ Lásd a 6.3.2.1. pontot.

⁽⁷⁵⁾ Lásd a 6.3.1.2. pontot.

⁽⁷⁶⁾ Lásd a 6.3.2.2. pontot.

⁽⁷⁷⁾ Lásd a C-66/02. sz. Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2005:768) 78. pontját; a C-222/04 sz. Cassa di Risparmio di Firenze és társai ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2006:8) 132. pontját; a C-522/13 sz. Ministerio de Defensa és Navantia ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2014:2262) 21–31. pontját. Lásd ezenkívül az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 9. pontját (HL C 384., 1998.12.10., 3. o.) Lásd még a Bizottság 2003/601/EK határozatának (33)–(35) preambulumbekkezdését.

lehetővé tenné, hogy mentesüljön az adó alól a tényleges könyv szerinti nyereség azon része, amely meghaladja a feltételezett, szokásos piaci feltételek melletti nyereséget⁽⁷⁸⁾. A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja, amelyet Belgium a többletnyereség szóban forgó program keretében történő adómentességének jogalapjaként idéz, nem ilyen értelmű, és nincs ilyen hatása. A szóban forgó program ezzel szemben eltérést jelent a belga adójog által előírt általános szabálytól, amely szerint a tényleges könyv szerinti nyereséget megadóztatják.

- (137) Következésképpen a Bizottság megerősíti az eljárás megindításáról szóló határozat (89) preambulumbekkezdésében kifejtett véleményt, éspedig, hogy a szóban forgó program több szinten és több okból szelektív.
- (138) Először is, a többletnyereség adómentessége csak multinacionális csoporthoz tartozó vállalkozások számára érhető el, önálló vagy nemzeti vállalatcsoportokhoz tartozó vállalkozások számára nem. Ugyanis, mivel a szóban forgó program a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontján alapul, amely csak a határokon átnyúló ügyletekben részt vevő vállalkozásoknak nyújt adómentességet – és csak számukra bocsát ki az adómentesség elnyeréséhez szükséges feltételes adómegállapítást –, a többletnyereség adómentességében csak a multinacionális csoporthoz tartozó belga vállalkozások részesülhetnek. Más megfogalmazásban, a szóban forgó program kedvezményezettjeinek biztosított gazdasági előny *de jure* szelektív, mivel kizárólag a multinacionális csoporthoz tartozó vállalkozások számára érhető el, önálló vagy nemzeti vállalatcsoportokhoz tartozó vállalkozások számára nem. Különös példaként, a nemzeti vállalatcsoportokhoz tartozó vállalkozások egy nemzeti szintű átszervezést követően szintén minősülhetnek központi vállalkozásnak, ennél fogva szintén érvelhetnének úgy, hogy az átszervezés után az (állítólagos) nemzeti szintű szinergiáknak és méretgazdaságosságnak köszönhetően elért tényleges nyereségük meghaladja azt a feltételezett átlagos nyereséget, amelyet egy összehasonlítható tevékenységeket folytató önálló vállalkozás várhatóan elérhetne. Nemzetközi versenytársaik belgiumi illetőségű, a csoport kapcsolt külföldi társaságaival ügyleteket lebonyolító központi vállalkozásaival ellentétben azonban, ezek a vállalkozások többletnyereség esetén nem részesülhetnek a szóban forgó program által biztosított adóalap-csökkentésben, mivel nem tartoznak a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdése b) pontjának hatálya alá.
- (139) Másodszor, a többletnyereség szóban forgó program szerinti adómentességének elnyeréséhez a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálatnak feltételes adómegállapítás formájában előzetes engedélyt kell kibocsátania, amely engedélyt csak olyan jövőbeli helyzetek és ügyletek tekintetében lehet megkapni, amelyeknek adózási szempontból még nem volt hatásuk, meglévő helyzetek tekintetében nem. A belga adótörvénybe a 2002. december 24-i törvény által bevezetett feltételes adómegállapítások rendszere értelmében ugyanis feltételes adómegállapítás csak „*olyan különleges helyzetre vagy műveletre*” alkalmazandó, „*amelynek adó szempontjából eddig nem voltak hatásai*” az érintett adóalannyal összefüggésben⁽⁷⁹⁾. pontosabban leírva, az adóalany nem jogosult az aktuális helyzetének adózási következményeit érintő feltételes adómegállapítást kérelmezni, mivel a feltételes adómegállapítási határozat csak egy „*új helyzet*” adózási vonatkozásait érintheti. Ezek a feltételek alkalmazandók azon feltételes adómegállapítási határozatok esetében is, amelyek a szóban forgó program értelmében a többletnyereséget mentesítik az adó alól. A Bizottság által megvizsgált, a többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapításokból összeállított mintán belül ugyanis mindegyik feltételes adómegállapítás jelentős beruházásokról és/vagy munkahelyek létrehozásáról és/vagy tevékenységek Belgiumba való áthelyezéséről tett említést⁽⁸⁰⁾. Ezek a tényezők nem képezik a többletnyereség – a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján történő – adómentességének kifejezett feltételét, de alapvetőek a feltételes adómegállapítás megszerzéséhez, amely a többletnyereség adómentességének alkalmazásához kötelező. Az „*új helyzet*” kötelező meglétére vonatkozó kikötés, amely a többletnyereségre vonatkozó adómentesség elnyerése

⁽⁷⁸⁾ Lásd a (125) preambulumbekkezdést.

⁽⁷⁹⁾ Lásd a (44) preambulumbekkezdést.

⁽⁸⁰⁾ Lásd: a 2011.569. sz. ügyben 2013. február 26-án hozott határozat 42. §-át: „Az e projektekhez kapcsolódó beruházási program a következő: (...) egy harmadik termelési sor kialakítása: 2,2 millió USD (...) egy negyedik és ötödik termelési sor kialakítása: legalább 5 millió USD összegű kiegészítő beruházás (...)”; 43. §: „A munkahelyteremtés tekintetében: e beruházások eredményeképpen a csoport Belgiumban alkalmazott munkavállalói számának legalább 30-40 fővel kell növekednie, teljes munkaidő egyenértékben számolva”; 83. §: „(...) (A kérelmező) kötelezettséget vállal belgiumi termelési kapacitásának növelésére. (...)” és 91. §: „(a kérelmező) a méretgazdaságossági előnyöknek és a szinergiáknak köszönhetően, amelyeket a csoport kiegészítő beruházásra vonatkozó döntése nyomán a termelési kapacitása növekedése miatt ér el, nagyobb nyereséget realizál Belgiumban”; A 600.460. sz. ügyben 2007. január 30-án hozott határozat 15. §-a: „(...) the business intends to relocate the Central Entrepreneur company from (abroad) to Belgium in the course of 2007”; 18. §: „The Entrepreneur activities that are currently carried out (abroad) require the employment of 15 positions. All these positions will be transferred to Belgium”; A 500.249. sz. ügyben 2005. december 15-én hozott határozat 6. §-a: „De totale investering bedroeg circa EUR 109,5 miljoen. De geraamde extra banentoe name als gevolg van deze nieuwe investering (...) wordt geraamd op 25 mensen”; A 2013.540. sz. ügyben 2013. december 10-én hozott határozat 2. szakasza: A belgiumi foglalkoztatási szintre gyakorolt hatás (...) 68. §: „A központi beszerzési testület és a minőségi iroda belgiumi létrehozásának köszönhetően 20 új munkahelyet lehet létrehozni vagy megtartani Belgiumban. Ezenkívül középtávon, 2015 után tervezzük további 4 személy felvételét.” 69. §: „(...) a belgiumi eladási helyeknek, valamint a kereskedelmi területnek (...) növekednie kell. Ezután további munkahelyek létrehozása várható a belga forgalmazási hálózatban.” 70. §: „Nyilvánvalóvá kell tenni ezenkívül, (hogy) csőd esetén a (visszavett vállalkozásnál) elvesztett munkahelyek száma (...) 300 teljes munkaidő egyenértékre növekedne.” 71–72. §: „Megjegyzendő, hogy (a kérelmező) emellett (...) egy új rakár létrehozását tervezi (...), ami újabb munkahelyek létrehozását eredményezi”.

érdekében a feltételes adómegállapítás előzetes kérelmezésére vonatkozó kötelezettségből ered ⁽⁸¹⁾, szükségképpen szelektivitást eredményez a vállalkozási modelljüket új tevékenységek Belgiumba való áthelyezésével módosító multinacionális csoportok és az összes többi, a meglévő belgiumi vállalkozási modelljüket fenntartó gazdasági szereplő között (a multinacionális csoportokat is beleértve).

- (140) Harmadszor, a többletnyereség adómentességét célzó program az – állítólagosan – szinergiákból, méretgazdaságosságból vagy a multinacionális csoporthoz való tartozásból fakadó egyéb előnyökből származó nyereség utáni adó alól mentesít. Noha minden vállalatcsoport számot tarthat ilyen előnyökre, csupán az azon multinacionális csoportokhoz tartozó vállalkozások motiváltabbak arra, hogy a szóban forgó program értelmében feltételes adómegállapítást kapjanak, amelyek elég nagyok ahhoz, hogy szinergiák, méretgazdaságosság vagy más csoporton belüli előnyök révén jelentős nyereséget termeljenek. Ennek oka az, hogy a feltételes adómegállapítási eljáráshoz részletes kérelemre van szükség, amely bemutatja az adómentességet indokoló új helyzetet, részletezi a vállalkozás foglalkoztatási pozícióját, és teljes körű elemzést közöl a többletnyereségről, ami nyilvánvalóan sokkal megterhelőbb a kis vállalatcsoportok számára, mint a nagyok számára. A feltételes adómegállapítások iránti kérelmekben említett szinergiák és költségmegtakarítás valóban megköveteli, hogy a tevékenységek elég kiterjedtek és jelentősek legyenek ahhoz, hogy indokolják a feltételes adómegállapítás iránti kérelmet. A Bizottság egy kérdésre válaszul Belgium nem is tudott olyan példát bemutatni, amelyben kisméretű multinacionális csoporthoz tartozó belga vállalkozás kért és kapott volna a többletnyereség utáni adómentességet. Más megfogalmazásban, a szóban forgó program *de facto* is szelektív, mivel csak a nagy vagy legalább közepes méretű multinacionális csoporthoz tartozó belga vállalkozások részesülhetnek ténylegesen a többletnyereségre vonatkozó adómentességben, a szerényebb méretű multinacionális csoporthoz tartozó vállalkozások pedig nem.
- (141) Következésképpen, lévén, hogy a szóban forgó program kizárólag az elegendően nagy, Belgiumban új tevékenységeket indító multinacionális csoportokhoz tartozó belga vállalkozásoknak teszi lehetővé, hogy az úgynevezett „többletnyereség” tényleges könyv szerinti nyereségből való levonásával csökkentse adóalapjukat, helyénvaló úgy tekinteni, hogy ez a program az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti szelektív előnyt biztosít e vállalkozásoknak. A többletnyereség adómentességét célzó program ugyanis, azáltal, hogy csökkenti a vállalkozások nyereségének megadóztatását szolgáló közös rendszer értelmében fizetendő adó összegét, e belga vállalkozások költségvetését mentesíti egy olyan tehertől, amelyet rendes körülmények között viselniük kellene, így tehát szelektív előnyt biztosít számukra.
- (142) Belgium a szóban forgó program által alkalmazott eltérő bánásmódot a Törvényszék 2014. november 7-i, a T-399/11. sz. ügyben hozott ítéletére való hivatkozással indokolja, és azzal támasztja alá, hogy az a tény, hogy egy adóintézkedés kizárólag a multinacionális csoportokra vonatkozik, nem elegendő az adott intézkedés szelektív jellegének megállapításához, mivel az ilyen vállalatcsoport tagjai, ellentétben például az offshore vállalkozásokkal, a gazdasági szektor, a tevékenység, a mérlegfőösszeg nagysága, az alkalmazottak száma vagy a székhely szerinti ország tekintetében nem rendelkeznek közös jellemzőkkel ⁽⁸²⁾. A Belgium által hivatkozott ítélet azonban, amellet, hogy megtámadták ⁽⁸³⁾, nem alkalmazható a szóban forgó programra, tekintve, hogy bizonyos egyedi pénzügyi ügyletekhez kapcsolódó adóelőny szelektív voltát vizsgálta, míg a szóban forgó program vállalkozások meghatározott kategóriájának biztosít előnyöket. A Belgium által hivatkozott ítéletben a Törvényszék valóban úgy ítélte meg, hogy egy olyan adóintézkedés, amely külföldi leányvállalatok megvásárlásának kedvez a nemzeti leányvállalatok megvásárlásával szemben, nem jár az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti szelektív előnnyel, mivel egyetlen vállalkozást sem akadályoz meg eleve abban, hogy kihasználja annak előnyeit. A többletnyereség adómentességében viszont csak bizonyos kategóriába tartozó vállalkozások részesülhetnek, nevezetesen az elegendően nagy, Belgiumban új tevékenységeket indító multinacionális csoportokhoz tartozó belga vállalkozások.

⁽⁸¹⁾ A nem a többletnyereség adómentességének alkalmazásához kapcsolódó egyéb feltételes adómegállapítások esetében ez a kötelezettség nem idézne elő a szelektív jelleggel kapcsolatos problémákat. A szokásos feltételes adómegállapítások csupán az adózást érintő jogbiztonságot nyújtanak olyan szabályok szerint, amelyek egyenlő módon alkalmazandók minden társaságra, feltételes adómegállapítással vagy anélkül. Következésképpen, a többletnyereség adómentességét kivéve, az adóköteles nyereség elvben ugyanaz, akár előzőleg, feltételes adómegállapításban, akár utólag, adóbevallásban állapították meg. A többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapítás azonban gyakorlatilag előzetes engedélyként működik. A jogszabályok úgy rendelkeznek, hogy a szokásos piaci feltételek melletti nyereséget meghaladó többletnyereség esetén a kedvezményt feltételes adómegállapítás útján kell kikötni, és az utólag, adóbevallásban nem követelhető. Következésképpen egy vállalkozás, amely rendes tevékenysége keretében jelentős tényleges (többlet) nyereségre tesz szert, nem részesülhet a többletnyereségre vonatkozó adómentességben. Ebből kifolyólag két azonos jogi és ténybeli helyzetben levő társaság, amelyek közül az egyik átszervezés után, a másik pedig rendes tevékenysége keretében van e helyzetben, eltérő bánásmódban részesül, mivel csak az első társaság jogosult arra, hogy a többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapítást kérjen.

⁽⁸²⁾ A T-399/11. sz. Banco Santander SA és Santusa Holding kontra Európai Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:T:2014:938).

⁽⁸³⁾ A C-21/15 P. sz. Bizottság kontra Banco Santander és Santusa ügyben hozott ítélet.

- (143) A Bizottság nem véli úgy továbbá, hogy – ahogy azt Belgium állítja – a szelektív előny azzal függ össze, hogy a Belgiumban adómentességet élvező nyereséget külföldön nem adóztatják meg, lévén, hogy Belgium az, amely egyoldalúan csökkenti a szóban forgó program előnyeit élvező, valamely csoporthoz tartozó belga vállalkozás adóalapját, függetlenül ugyanazon nyereség egy másik tagállam általi tényleges vagy állítólagos megadóztatásától. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése mindenesetre tiltja, hogy egy tagállam állami támogatást nyújtson. Következésképpen azt, hogy egy adott program biztosít-e előnyt a kedvezményezettjeinek, a kérdéses tagállam – jelen esetben Belgium – intézkedéseinek fényében kell értékelni. Ezen értékelés során nem kell figyelembe venni, hogy a program a csoport többi tagjára nézve – a más tagállamok által velük szemben alkalmazott bánásmódból kifolyólag – semleges vagy esetleg negatív hatással van-e.

6.3.2.2. A szóban forgó program – eltérve a szokásos piaci ár elvétől – szelektív előnyt biztosít

- (144) Ha fel is vethető, hogy a belga társaságiadó-rendszer tartalmaz-e olyan általános szabályt, amely tiltja a valamely multinacionális csoporthoz tartozó vállalkozások által elért, a szokásos piaci feltételek melletti nyereséget meghaladó tényleges nyereség megadóztatását, amit a Bizottság vitat ⁽⁸⁴⁾, a többletnyereség adómentessége eltérést jelent a referenciarendszertől, mivel azok az okok, amelyek indokolják az adómentességet és egyben a többletnyereségnek a szóban forgó program alkalmazása céljából történő megállapításához használt módszert, sértik a szokásos piaci ár elvét, amely a rendszer részét képezi.

a) A szokásos piaci ár elve a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésének fényében

- (145) A Bíróság már korábban úgy ítélte meg, hogy egy olyan adóintézkedésből eredő adóalap-csökkentés, amely lehetővé teszi egy adóalany számára, hogy csoporton belüli ügyletek keretében olyan transzferárakat alkalmazzon, amelyek nem állnak közel azokhoz az árakhoz, amelyeket a szokásos piaci ár elvének megfelelően, összehasonlítható feltételek mellett tevékenységet folytató független vállalkozások egymás között a szabad verseny feltételei között alkalmaznának, szelektív előnyt biztosít az említett adóalanyok, amennyiben az ez utóbbi által az általános adórendszernek megfelelően befizetendő adó alacsonyabb annál, mint amelyet az adóalapjukat a tényleges könyv szerinti nyereségük alapján kiszámító független társaságoknak fizetniük kell ⁽⁸⁵⁾.
- (146) A Belgium által a koordinációs központok tekintetében alkalmazott adórendszerrel kapcsolatos ítéletében ⁽⁸⁶⁾ a Bíróság megvizsgálta egy, a Bizottság határozata ellen benyújtott jogorvoslati kérelmet, amely határozat többek között megállapította, hogy az adóköteles jövedelem meghatározásának e rendszer szerinti módja szelektív előnyt biztosított e központoknak ⁽⁸⁷⁾. E rendszer alapján az adóköteles nyereséget azon működési kiadások és díjak teljes összege százalékának megfelelő átalányösszegben határozták meg, amelybe a személyzeti kiadások és pénzügyi terhek nem tartoznak bele. A Bíróság szerint „[a]nnak vizsgálatához, hogy az adóköteles jövedelemnek a koordinációs központokra vonatkozó rendszer szerinti meghatározása előnyt biztosít-e e központoknak, [...] össze kell hasonlítani az említett rendszert a tevékenységüket a szabad verseny feltételei között végző vállalkozások termékei és terhei közötti különbségen alapuló szokásos rendszerrel.” A Bíróság ezután úgy vélte, hogy „[a személyzeti kiadásoknak és pénzügyi terheknek] az említett központok adóköteles jövedelmének meghatározására szolgáló költségekből való levonása nem teszi lehetővé olyan transzferárak kialakítását, amelyek közel állnak azokhoz, amelyeket a szabad verseny feltételei között alkalmaznának”, ami a Bíróság szerint „gazdasági előnyt biztosít az említett központoknak” ⁽⁸⁸⁾.
- (147) A Bíróság következtésképpen elismerte, hogy egy olyan adóintézkedés, amely egy valamely csoporthoz tartozó társaságot arra indít, hogy olyan transzferárakat számítson fel, amelyek nem felelnek meg azoknak, amelyeket a szabad versenyre jellemző feltételek mellett számítanának fel, vagyis a független vállalkozások által a szokásos piaci ár elvének megfelelően, összehasonlítható körülmények között megállapított áraknak, szelektív előnyt biztosít e társaságnak, amennyiben ez utóbbi adóalapjának csökkenését, ennél fogva pedig a közös társaságiadó-rendszer alapján fizetendő adó csökkenését eredményezi. Ezt az elvet, amely szerint az egyazon csoporthoz tartozó társaságok közötti ügyletekben olyan fizetési feltételeket kellene alkalmazni, mintha ezen ügyleteket összehasonlítható körülmények között, szokásos piaci feltételek mellett tevékenykedő független társaságok kötötték volna meg, általában a „szokásos piaci ár elvének” nevezik.

⁽⁸⁴⁾ Lásd a 6.3.1.2. pontot és a (136) preambulumbekendést.

⁽⁸⁵⁾ Lásd a C-182/03. és a C-217/03. sz. Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletet (ECLI:EU:C:2006:416).

⁽⁸⁶⁾ Lásd a 85. lábjegyzetet.

⁽⁸⁷⁾ A Bizottság 2003. február 17-i 2003/757/EK határozata a belgiumi koordinációs központok javára Belgium által végrehajtott állami támogatási intézkedésről (HL L 282., 2003.10.30., 25. o.).

⁽⁸⁸⁾ Lásd a C-182/03. és a C-217/03. sz. Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2006:416) 95–97. pontját.

- (148) A szokásos piaci ár elvének célja annak biztosítása, hogy az egyazon csoport társaságai között létrejött ügyleteket az adózás szempontjából olyan nyereségösszeg figyelembevételével kezeljék, amelyet akkor realizáltak volna, ha ugyanazokat az ügyleteket független társaságok kötötték volna meg, aminek hiányában a csoporthoz tartozó társaságok, az önálló társaságokkal ellentétben, a társasági adó beszedésére szolgáló közös rendszer szerint az adóköteles nyereség kiszámítása tekintetében kedvező bánásmódban részesülnének, ami egy ilyen rendszer céljához képest – mely cél az ezen adórendszer alá tartozó valamennyi társaság nyereségének megadóztatása – egyenlőtlen bánásmódhoz vezetne.
- (149) Annak értékeléséhez, hogy Belgium a szóban forgó program révén biztosított-e szelektív előnyt, a Bizottságnak ellenőriznie kell, hogy a Belgium által biztosított módszer, amely a program második szakasza során kiigazított, szokásos piaci feltételek melletti nyereség meghatározására szolgál, eltér-e a piaci alapú eredmény megbízható közelítését adó módszertől, ennél fogva pedig a szokásos piaci ár elvétől. Amennyiben a módszer a belga vállalkozás által a belga társaságiadó-rendszer alapján fizetendő adó csökkenését eredményezi az összehasonlítható jogi és ténybeli helyzetben lévő vállalkozások adójához képest, akkor úgy tekintendő, hogy a program az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett szelektív előnyt biztosít.
- (150) A szokásos piaci ár elve tehát szükségképpen szerves része a Bizottság értékelésének, amely az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének fényében a valamely csoporthoz tartozó társaságok javára hozott adóintézkedésekre irányul, függetlenül attól, hogy egy tagállam beépítette-e ezt az elvet nemzeti jogrendszerébe, és ha igen, milyen formában. Ezt az elvet annak meghatározására alkalmazzák, hogy a társasági adó megfizetése szempontjából a valamely csoporthoz tartozó társaság adóköteles nyereségét a piaci feltételeket tükröző módszerrel számították-e ki, hogy ily módon e társaság a közös társaságiadó-rendszer alapján ne részesüljön kedvezőbb bánásmódban, mint az önálló társaságok, amelyek adóköteles nyereségét a piac határozza meg. Tehát, a félreérthetőség elkerülése érdekében, a szokásos piaci ár elve, amelyet a Bizottság az állami támogatások értékelése során alkalmaz, nem az OECD adózási modellegyezményének 9. cikkéből és az OECD transzferár irányelvekből fakadó elv – amely dokumentumok nem kötelező erejű jogi eszközök –, hanem az adózás területén alkalmazandó egyenlő bánásmódra vonatkozó általános alapelv, amely az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdéséből következik, amely rendelkezés köti a tagállamokat, és kiterjed a nemzeti adószabályokra ⁽⁸⁹⁾.
- (151) Ebben az esetben a Bizottság úgy véli, hogy a „szokásos piaci feltételek melletti, kiigazított nyereségnek” a szóban forgó program – a (15) preambulumbekkezdésben leírt – második szakasza során történő meghatározására használt módszer nincs összhangban a szokásos piaci ár elvével, aminek következtében az e program által kedvezményezett vállalkozások szelektív előnyben részesülnek. A szóban forgó program belga hatóságok általi leírása szerint és az egyedi feltételes adómegállapítási határozatokból álló, a Bizottság által megvizsgált mintában ⁽⁹⁰⁾ szereplő információk alapján a csoporthoz tartozó, a többletnyereségük utáni adó megfizetése alól mentesülő belga vállalkozások a multinacionális csoportjukon belüli legösszetettebb feladatokat irányító és ellátó vállalkozásoknak tekintendők (legyen szó az összes feladatról vagy kizárólag egy tevékenységi ághoz vagy földrajzi területhez kapcsolódó feladatokról). Ahogy azt a következő alpont kifejti, a Bizottság a fentiekből következően úgy véli, hogy az e vállalkozások és a csoporton belüli kapcsolt társaságaik között megkötött, csoporton belüli ügyletekből származó teljes reziduális nyereséget szokásos piaci nyereség címén a csoporttagként működő belga vállalkozásoknak kell betudni (az első szakasz keretében). A szokásos piaci ár elvének alkalmazása nem teszi lehetővé, hogy a transzferárak értékelésekor a szinergiákból és a méretgazdaságosságból származó nyereséget általánosan eltérő módon ismerjék el és rendeljék a csoport valamelyik tagjához (a második szakasz keretében).
- b) A reziduális nyereség a csoporthoz tartozó, „központi vállalkozásként” tevékenykedő belga vállalkozás szokásos piaci feltételek melletti nyeresége
- (152) A szóban forgó program a belga hatóságok leírása szerint azon a gondolaton alapul, hogy a csoporttagként működő belga vállalkozások „központi vállalkozásként” tevékenykednek ⁽⁹¹⁾. A hatóságok szerint a stratégiai és taktikai döntéshozatali folyamattal kapcsolatos fő felelősségi körök és a csoport legösszetettebb feladatait – legyen

⁽⁸⁹⁾ Lásd a C-182/03. és a C-217/03. sz. Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2006:416) 81. pontját. Lásd még a T-538/11. sz. Belgium kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2015:188) 65. és 66. pontját, valamint az ott idézett ítélkezési gyakorlatot.

⁽⁹⁰⁾ Lásd a (65) preambulumbekkezdést.

⁽⁹¹⁾ Az OECD transzferár irányelvek nem határozzák meg a „központi vállalkozás” fogalmát. Az irányelvek 9.2. bekezdése bevezeti a „fővállalkozó” kifejezést, amely a külföldi kapcsolt vállalkozás azon partnerét jelöli, amely a korlátozott kockázatot viselő forgalmazó, az ügynök, a bizományos vagy a korlátozott kockázatot viselő alvállalkozó/gyártó szerepét tölti be, azonban az irányelvek nem határozzák meg pontosabban a „fővállalkozó” fogalmát. Az OECD transzferár irányelvek 9.26. és 9.27. bekezdése bemutat további olyan példákat, amelyekben egy vállalkozás egy ellenőrzött ügylet keretében fővállalkozóként lép fel. Egy csoportstruktúrában gazdasági szempontból ésszerű lehet megosztani a funkciókat például egy, a stratégiai kereskedelmi döntésekkel megbízott egység és egy másik, a termelési és végrehajtási feladatokat ellátó egység között. E célból, a szokásos piaci ár elvének betartása érdekében, egy ilyen struktúrának meg kell felelnie a piaci feltételeknek.

szó az összes feladatról vagy kizárólag egy tevékenységi ághoz vagy földrajzi területhez kapcsolódó feladatokról – a csoport e belga vállalkozásai egyesítik magukban. A csoporthoz tartozó, a csoport e belga vállalkozásaival ügyleteket kötő kapcsolt vállalkozásoknak kell tehát a korlátozott kockázatot viselő alvállalkozó vagy gyártó, kutatási szolgáltató, korlátozott kockázatot viselő forgalmazó vagy bizományos/ügynök⁽⁹²⁾ szerepét, vagy az „automatikus” feladatokat ellátó és korlátozott felelősséggel rendelkező egyéb vállalkozások szerepét betölteniük.

- (153) Ahogy azt a (15) preambulumbekzdés kifejti, a többletnyereség adómentességét egy két szakaszból álló módszerrel biztosítják. Az eljárás első szakaszában a csoporttagként működő belga vállalkozás megbecsüli a szokásos piaci feltételek melletti nyereségét, mivel ez egy reziduális nyereség, amihez egy egyoldalú transzferár-képzési módszert – mint a gyakorlatban leggyakrabban alkalmazott TNMM – kell használni⁽⁹³⁾. Ez utóbbit néha olyan transzferár-számítási módszernek tartják, amely alkalmas az összetett feladatokat végrehajtó vállalkozások és a kevésbé összetett feladatokat végrehajtó vállalkozások közötti ellenőrzött ügylet árának és feltételeinek meghatározására. A TNMM alkalmazásakor általában az ügyletben részes azon felet vizsgálják, amelyre a módszer a legmegbízhatóbb módon alkalmazható, és amelyhez a legmegbízhatóbb összehasonlítási tényezőket lehet találni, leggyakrabban tehát azt, amely esetén a funkcionális elemzés a legkevésbé összetett⁽⁹⁴⁾. A TNMM alkalmazása során a vizsgált részes fél nettó nyereségét egy megfelelő bázis alapján – mint a költségek, az eladások vagy az eszközök – vizsgálják⁽⁹⁵⁾. Az ellenőrzött ügyletsorozatból származó reziduális nyereség (vagy esetleg a reziduális veszteség) ellenben a TNMM alkalmazásakor a nem vizsgált félre, vagyis általában a bonyolultabb profilú vállalkozásra esik.
- (154) Anélkül, hogy álláspontja érintené azt, hogy minden egyes esetben, amikor a szóban forgó program értelmében feltételes adómegállapítást bocsátottak ki, egy egyoldalú transzferár-képzési módszer alkalmazása megfelelő a csoporttagként működő belga vállalkozás szokásos piaci nyereségének meghatározására az első szakaszban⁽⁹⁶⁾, a Bizottság úgy véli, hogy a csoporttagként működő belga vállalkozás – mint a csoporton belüli stratégiai és taktikai döntések meghozataláért felelős és a multinacionális csoporton belül a legösszetettebb feladatokat irányító és végrehajtó központi vállalkozás – várt eredményének ellentételezéseként növekednie kellene, hogy biztosított legyen a piaci feltételeknek megfelelő eredmény⁽⁹⁷⁾. Ezzel szemben a csoporton belüli, alacsony kockázatot viselő kapcsolt partnerei a Bizottság szerint csak korlátozott ellentételezést kapnak, lévén, hogy védettek a vállalkozói kockázatokkal és a kapcsolódó veszteségekkel szemben⁽⁹⁸⁾. Más megfogalmazásban, az első szakaszban végrehajtott transzferár-megállapítást követően a csoporton belüli ügyletekből származó reziduális nyereséget a csoporttagként működő belga vállalkozásnak mint „központi vállalkozásnak” tudják be. Ez a reziduális nyereség a belga társaságiadó-rendszer értelmében megegyezik a csoporttagként működő belga vállalkozás szokásos piaci feltételek melletti nyereségével, és a többletnyereség adómentességét célzó program esetében a tényleges könyv szerinti nyereséggel is.
- (155) A (15) preambulumbekzdésben leírt eljárás második szakaszában azonban a csoporttagként működő belga vállalkozás a „szokásos piaci feltételek melletti, kiigazított nyereség” megállapítása céljából azt a nyereséget, amelyet egy összehasonlítható önálló vállalkozás realizált volna összehasonlítható körülmények között, a TNMM segítségével becsüli meg, úgy, hogy ezúttal a csoporttagként működő belga vállalkozás a vizsgált fél. Az első és a második szakasz alapján kapott nyereség különbsége (a reziduális nyereség a 2. szakaszban kiszámított, „szokásos piaci feltételek melletti, kiigazított nyereség” összegével csökkentve) képezi azt a „többletnyereséget”,

⁽⁹²⁾ Az OECD transzferár irányelvek 7.40. bekezdése tartalmazza a szerződéses gyártás leírását. Az alacsony kockázatú forgalmazást az OECD transzferár irányelvek 9.127. bekezdése írja le, az „ügynök” kifejezés pedig a 6.37. bekezdésben szerepel.

⁽⁹³⁾ Egyéb egyoldalú módszerek: a költség és jövedelem módszer és a viszonteladási árak módszere.

⁽⁹⁴⁾ Lásd az (57) preambulumbekzdést.

⁽⁹⁵⁾ Lásd az OECD transzferár irányelvek 37. lábjegyzetét és a 2.58. és azt követő bekezdéseket.

⁽⁹⁶⁾ Az OECD 1995-ben elfogadott transzferár irányelvei, amelyek a vitatott program bevezetésekor hatályban voltak, az ügyleti módszerekkel – mint például a TNMM – szemben kifejezetten az ügyleteken alapuló hagyományos módszereket – mint például a CUP [(comparable uncontrolled price method) összehasonlítható független árak módszere] – részesítik előnyben annak meghatározásához, hogy a transzferár megfelel-e a szokásos piaci árak (lásd az OECD 1995. évi irányelveinek 3.49. bekezdését). Az OECD 2010. irányelveinek 2.3. bekezdése e tekintetben a következőképpen rendelkezik: „Abban az esetben tehát, amikor – a 2.2. bekezdésben foglalt ismérvek figyelembevételével – egy hagyományos módszer és egy ügyleti nyereségen alapuló módszer egyformán megbízhatóan alkalmazható, a hagyományos módszert kell előnyben részesíteni az ügyleti nyereségen alapuló módszerrel szemben”.

⁽⁹⁷⁾ Lásd az OECD irányelveinek 1.45. bekezdését. Ugyanezen irányelvek 9.39. bekezdése kimondja továbbá a következőket: „[...] a kapcsolt ügylethez kapcsolódó kockázat hozzárendelése általában azzal a következménnyel jár az adott félre nézve, hogy [...] c) ellenszolgáltatásként rendszerint magasabb hozamra számíthat.”

⁽⁹⁸⁾ Amennyiben a központi vállalkozás struktúrájának gazdasági indokoltsága megállapítható. Lásd még az OECD irányelveinek 1.47. bekezdését.

amely a szóban forgó program értelmében adómentes ⁽⁹⁹⁾. Belgium szerint az eljárás második szakaszát az indokolja, hogy a multinacionális csoporthoz tartozó belga vállalkozásoknak csak a „szokásos piaci feltételek melletti, kiigazított nyereség” után kellene adót fizetniük, következésképpen a tényleges könyv szerinti nyereségnek a szokásos piaci feltételek melletti, kiigazított nyereség feletti része az adózás tekintetében figyelmen kívül hagyható, mivel „többletnyereséget képez”.

- (156) A Bizottság nem gondolja, hogy a második szakasz összhangban lenne a szokásos piaci ár elvével. Ahogy azt a (153) preambulumbekzdés kifejti, a csoporton belüli ügyletekből származó reziduális nyereséget rendszerint teljes egészében a központi vállalkozás szokásos piaci nyereségének kell tekinteni, tekintettel az ez utóbbi – mint a csoport struktúrája szerinti központi vállalkozás – által viselt vállalkozói kockázatokra és kapcsolódó költségekre (úgy mint a kockázatcsökkentéssel vagy a kockázatkezeléssel kapcsolatos esetleges költségek vagy azok a költségek, amelyek a kockázati esemény bekövetkezése esetén keletkezhetnek). A nyereség azon része tehát, amelyet Belgium „többletnyereségnek” tekint, valójában a csoporttagként működő belga vállalkozásnak – mint a multinacionális csoporton belüli központi vállalkozásnak – betudható reziduális nyereség egyik komponense. Az a tény tehát, hogy nem minden ilyen típusú nyereséget számítanak bele a központi vállalkozás adóalapjába, a piaci mechanizmustól való eltérést jelent, ami ellentétes a szokásos piaci ár elvével, és szelektív előnyt biztosít a szóban forgó program által kedvezményezett vállalkozásoknak, amennyiben a belga társaságiadó-rendszer szerinti adóalapjuk csökkenését eredményezi.
- (157) Belgium azt állítja, hogy a csoporttagként működő belga vállalkozások reziduális nyereségük egy részét nem saját feladataik, kockázataik és eszközeik révén érik el, hanem azért, mert egy multinacionális csoporthoz tartoznak. Belgium a nyereség e részét a szinergiákból vagy a méretgazdaságosságból fakadó nyereségnek minősíti, és állítása szerint a szokásos piaci ár elve értelmében ez a nyereség nem a belga központi vállalkozásnak tudható be. A Bizottság nem fogadja el ezt az érvelést.
- (158) Először is, a szokásos piaci ár elve nem támasztja alá a szinergiákból vagy a méretgazdaságosságból származó nyereség általános negatív kiigazítását. Ellenkezőleg, ezen elv szerint a csoport kapcsolt vállalkozásai közötti ügyletekből származó reziduális nyereség teljes egészét a csoport központi vállalkozásának minősülő vállalkozásnak kell betudni, figyelembe véve az említett csoport javára végzett egyedi munkáját, amelyről az ellátott feladatok, a vállalt kockázatok és a felhasznált eszközök tanúskodnak ⁽¹⁰⁰⁾. A szokásos piaci ár elvének értelmében a feladatoknak, a kockázatoknak és az eszközöknek az ellenőrzött ügyletekben részt vevő felek közötti elosztása határozza meg, hogy mely vállalkozáshoz kerül reziduális nyereség és milyen mértékben, beleértve az adott esetben a szinergiák és a méretgazdaságosság révén elért nyereséget.
- (159) A Bizottság ennek megfelelően úgy véli, hogy a Belgium által „többletnyereségnek” minősített nyereséget, még ha (részben) szinergiáknak és a méretgazdaságosságnak köszönhető is, nem kell átcsoportosítani, hanem ott kell megadóztatni, ahol keletkezett ⁽¹⁰¹⁾. A szinergiákkal vagy a méretgazdaságossággal összefüggő nyereséget a szokásos piaci ár elve értelmében nem kell eltérő módon meghatározni, árazni és elosztani. E nyereség elosztása automatikusan következik a kapcsolt vállalkozások által az összes ügylet és valamennyi vállalkozáson belüli megállapodás tekintetében rögzített transzferárakból és -feltételekből. Ha a feltételek és az árak megfelelnek a szokásos piaci ár elvének, a szinergiákból és a méretgazdaságosságból származó nyereség, illetve e nyereségnek a csoport vállalkozásai közötti elosztása automatikusan következik e feltételekből és árakból. A nyereséget tehát ott kell megadóztatni, ahol keletkezett.

⁽⁹⁹⁾ A reziduális nyereség tehát az összehasonlíthatónak tekintett önálló vállalkozás – a (17) preambulumbekzdésben leírt és „szokásos piaci feltételek melletti, kiigazított nyereségnek” is nevezett – feltételezett átlagos nyereségének és a „többletnyereségnek” az összege.

⁽¹⁰⁰⁾ Lásd még a (154) preambulumbekzdést.

⁽¹⁰¹⁾ Ezt az OECD „Aligning Transfer Pricing Outcomes with Value Creation, Actions 8-10-2015 Final Reports” (A transzferárazás összehangolása az értéktéremteléssel, 8–10. intézkedés, 2015. évi zárójelentés) című jelentésének (Az adóalap-erőzítővel és a nyereségátcsoportosítással foglalkozó OECD/G20 projekt, OECD Publishing, Párizs, a továbbiakban: az OECD BEPS-zárójelentése) 1.158. bekezdése is megerősíti, amely további iránymutatást ad az OECD irányelvek 7.13. bekezdésében említett szinergiákkal kapcsolatban: „[...] ha a szinergiákból fakadó előnyök vagy hátrányok kizárólag a multinacionális csoporthoz való tartozás eredményeképpen, a multinacionális csoport tagjainak tudatos és egyeztetett fellépése nélkül jönnek létre, vagy a csoporttagok valamely szolgáltatásának vagy funkciójának köszönhetőek, akkor ezeket a szinergikus előnyöket nem lehet eltérően ellentételezni vagy egyedi módon elosztani a csoport tagjai között” ([...] when synergistic benefits or burdens of group membership arise purely as a result of membership in an MNE group and without the deliberate concerted action of group members or the performance of any service or other function by group members, such synergistic benefits of group membership need not be separately compensated or specifically allocated among members of the MNE group. – nem hivatalos fordítás, a magyar nyelvi változatot még nem tették közzé).

- (160) Továbbá, még ha helytálló is, hogy valamely előny a szinergiákból vagy méretgazdaságosságból fakad, ezt az előnyt nem lehet különállóan ellentételezni vagy egyedi módon elosztani, és átcsoportosítani a multinacionális csoport tagjai között. Az adott nyereséget automatikusan kell megosztani a kapcsolt felek között a szokásos piaci ár elvének a csoporton belüli ügyletek és szolgáltatások tekintetében rögzített transzferárak esetében való alkalmazásából következően ⁽¹⁰²⁾.
- (161) Másodszor, az a mód, ahogyan a szokásos piaci feltételek melletti kiigazított nyereséget a (15) preambulumbekedésben leírt eljárás második szakaszában megállapítják, ellentétes az összes olyan transzferár-megállapítási módszerrel, amelyet az említett eljárás első szakaszában a szokásos piaci feltételek melletti eredeti nyereség meghatározására használnak. Ugyanis, mivel csak a központi vállalkozói minőségben eljáró vállalkozások részesülhetnek a többletnyereség adómentességében, az első szakaszban alkalmazott valamennyi transzferár-képzési módszer esetén az ellenőrzött ügyletsorozatokban ezeket a vállalkozásokat a legösszetettebb és a kockázatnak leginkább kitett részes feleknek kell tekinteni. A második szakaszban azonban mindig ugyanezeket a vállalkozásokat tekintik vizsgált félnek és a TNMM alkalmazásával összefüggésben a legkevésbé összetett félnek.
- (162) Mindemellett a TNMM csak azon fél szokásos piaci feltételek szerinti megközelítő díjazásának megállapítása terén tekinthető megbízhatónak, amelyik az egyszerű, kevésbé összetett feladatokat hajtja végre, és amelyik kevés kockázatot visel az összetett feladatokat végrehajtó és a vállalkozói kockázatot viselő kapcsolt vállalkozással kötött ügyletben vagy ügyletsorozatban ⁽¹⁰³⁾. Ha a központi vállalkozás a csoporttagként működő belga vállalkozás, akkor a csoport e belga vállalkozásához kapcsolt külföldi vállalkozások a multinacionális csoporton belüli, kevésbé összetett felek. Mivel e kapcsolt vállalkozásoknak az általuk végzett standard feladatokért járó standard hozam formájában kell ellentételezésben részesülniük, a csoporton belül végrehajtott összetett feladatokért a csoporttagként működő belga vállalkozásnak kell betudni – a piaci feltételeknek megfelelően – egy nem standard, hanem reziduális nyereséget. Ha az ellenőrzött ügyletekben részt vevő két felet a transzferár-értékelés különböző szakaszaiban egy egyoldalú transzferár-képzési módszer – mint a TNMM – segítségével vizsgálják, ahogy az a szóban forgó program esetén történik, akkor megállapítható, hogy a kapcsolt vállalkozások közötti ügyletek kombinált operatív nyeresége nem egyezik meg a TNMM két fél esetén történő alkalmazása révén kapott nyereségek összegével, ebből következően keletkezik egy nem megadózottatott jövedelemhányad, ami ellentétes a szokásos piaci ár elvével.
- (163) Másképpen fogalmazva, ha feltételezzük, hogy az első szakaszt követően megfelelően alkalmazták a szokásos piaci ár elvét, akkor a csoporttagként működő belga vállalkozások és a csoport kapcsolt vállalkozásai közötti ügyletekben érvényes feltételeknek és áraknak tükröződniük kell a tényleges könyv szerinti eredményben. Ezen elv megfelelő alkalmazásából következően a standard nyereség a külföldi kapcsolt vállalkozásoknak tudható be és azt ténylegesen ez utóbbiaknak kell elkönyvelniük, a reziduális nyereség pedig a központi vállalkozásnak tudható be és azt a csoporttagként működő belga vállalkozásoknak kell ténylegesen elkönyvelniük.
- (164) Az OECD irányelveinek 1.10. bekezdése ⁽¹⁰⁴⁾, amelyet Belgium a többletnyereség adómentessége igazolása céljából alapul vesz, a szinergiákból vagy a méretgazdaságosságból fakadó nyereségnek a csoport egy vagy több tagjához történő átcsoportosítása nélkül nem teszi lehetővé az említett nyereség figyelmen kívül hagyását vagy adómentességét ⁽¹⁰⁵⁾. Még ha az említett bekezdés tartalmazza is, hogy a szinergiákkal vagy a méretgazdaságossággal összefüggő nyereségnek a multinacionális csoport különböző vállalkozásai közötti elosztása nehézségekbe ütközik, és e téren nincs konszenzus, egyáltalán nem javasolja, hogy – azon kivételes esetekben, amikor szinergiák állapíthatók meg – ezt a nyereséget ne osszák el és ne adóztassák meg.
- (165) Ugyanez a helyzet a szóban forgó programban foglalt egyoldalú és absztrakt adókiigazítás esetén is, amelyet az OECD adózási modellegezménye is támogat, amely egyezmény az OECD tagjai közötti és az OECD-n kívüli országok közötti, a kettős adóztatás elkerüléséről szóló számos egyezmény alapját képezi. A csoporthoz tartozó vállalkozás által elért tényleges könyv szerinti nyereség Belgium által végrehajtott egyoldalú kiigazítása ugyanis szükségképpen azt jelenti, hogy a szóban forgó program értelmében adómentességet élvező többletnyereséget egy

⁽¹⁰²⁾ Lásd az OECD BEPS-zárójelentésének 1.168. és 1.169. bekezdésében ismertetett példákat.

⁽¹⁰³⁾ Lásd az OECD irányelveinek 3.18. bekezdését: „Általános szabály, hogy mindig azt a felet kell vizsgálni, amelynek esetében a transzferár-képzési módszer a legmegbízhatóbb módon alkalmazható, és a legtöbb megbízhatóan összehasonlítható ügylet áll rendelkezésre, azaz a vizsgált fél az esetek többségében az, amelyiknek a funkcionális elemzése kevésbé összetett.”

⁽¹⁰⁴⁾ Lásd az (52) preambulumbekedést.

⁽¹⁰⁵⁾ Más szóval, a szokásos piaci ár elvének Belgium általi értelmezéséből az következik, hogy ha minden állam, amelynek területén multinacionális csoportokhoz tartozó vállalkozások működnek, így értelmezni és alkalmazni az OECD irányelveit, az szükségképpen azt eredményezné, hogy a csoporton belüli szinergiákból vagy méretgazdaságosságból származó nyereséget egyetlen ilyen államban sem lehetne megadóztatni.

másik állam adóhatósága nem adóztathatja meg és nem is fogja megadóztatni, azon oknál fogva, hogy e más államok nem ismerik el a kifejezetten a szinergiákból vagy a méretgazdaságosságból származó nyereség megadóztatásának jogát, mivel az csak Belgiumra, vagyis arra az országra vonatkozik, ahol ezt a nyereséget ténylegesen elkönyvelték.

- (166) Harmadszor, ahhoz, hogy a többletnyereség a szóban forgó program értelmében adómentes legyen, a második szakaszban nem szükséges bizonyítani a szinergiák vagy a méretgazdaságosság meglétét, sem számszerűen kifejezni azokat. Ehelyett a szinergiák vagy a méretgazdaságosság meglétét absztrakt módon feltételezik, és azt a belga vállalkozás által, a (15) preambulumbekkezdésben leírt eljárás első szakasza nyomán elért, szokásos piaci feltételek melletti (a tényleges könyv szerinti nyereségben megjelenő) nyereség, illetve a második szakasz után kiszámított, szokásos piaci feltételek melletti kiigazított nyereség közötti különbséggént fejezik ki.
- (167) Belgium nem írja elő a csoporttagként működő belga vállalkozások számára, hogy annak érdekében, hogy részesülhessenek a szóban forgó program előnyeiben, igazolják a szinergiákból vagy a méretgazdaságosságból származó nyereség meglétét és/vagy eredetét. Lehetséges azonban, hogy egy vállalati átszervezésből fakadó szinergiák, amelyekről a multinacionális csoport nyereségének növekedését várják, nem jönnek létre. Előfordulhat, hogy a csoportsinergiák növelése céljából kidolgozott általános operatív modell bevezetésével valójában többletköltségek keletkeznek, és hatékonyságcsökkenés következik be ⁽¹⁰⁶⁾. Ilyen esetben a szóban forgó program alkalmazása során ennek ellenére levonnák a „többletnyereséget” a csoporttagként működő belga vállalkozás által elért tényleges könyv szerinti nyereségből.
- (168) Ezenkívül a belga hatóságok az OECD ajánlásaival ellentétesen ⁽¹⁰⁷⁾ automatikusan elfogadják, hogy a kombinált ügyletek révén keletkező teljes reziduális nyereség egy részét képező többletnyereség szinergiák, méretgazdaságosság vagy a csoporttal összefüggő meghatározatlan elemek/tényezők eredménye. Ez a többletnyereség tehát teljesen különvlik az ellenőrzött ügyletekben részes felek feladatainak, kockázatainak és eszközeinek elemzésétől, amely minden transzferár-képzési eljárás alapját képezi. A többletnyereséget ebből következően kivonták a nyereségelosztásból, amely a szokásos piaci ár elvének alapja.

c) A szelektív előny létezésére vonatkozó következtetés

- (169) A fentiek fényében a Bizottság megállapítja, hogy a szóban forgó program értelmében a csoporttagként működő belga vállalkozások adóköteles nyereségének meghatározására használt módszer nem olyan módszer, amely megbízható becslést ad a piacon és ennél fogva a szokásos piaci ár elvén alapuló eredményről. Tekintve, hogy e módszer alkalmazása az e vállalkozások által elért tényleges könyv szerinti nyereség csökkenését eredményezi, amely nyereségnek kiindulópontul kell szolgálnia a belga társaságiadó-rendszer szerinti teljes adóköteles nyereség kiszámításához ⁽¹⁰⁸⁾, úgy tekintendő, hogy ez a program – az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdését alkalmazva – szelektív előnyt biztosít ezeknek a vállalkozásoknak.
- (170) A szóban forgó program a szokásos piaci ár elvétől eltérve csökkenti a kedvezményezettek által a belga társaságiadó-rendszernek megfelelően fizetendő adó összegét, szemben az önálló társaságokkal, amelyek adóköteles nyereségét a piac határozza meg. A szokásos piaci ár elvétől való ezen eltérés emellett szelektív előnyt biztosít az említett kedvezményezetteknek, szemben a valamely belföldi vállalatcsoportba tartozó vállalkozásokkal és a továbbra is a meglévő belgiumi vállalkozási modelleket követő valamely multinacionális csoportba tartozó vállalkozásokkal ⁽¹⁰⁹⁾, amely utóbbiak közül egyetlen vállalkozás sem kérelmezhet a szóban forgó programba való belépéshez szükséges feltételes adómegállapítást, tekintve, hogy e vállalkozások mindegyike a tényleges könyv szerinti nyeresége alapján fizet adót. Végül, az említett eltérés szelektív előnyt biztosít kedvezményezetteknek a valamely kisméretű multinacionális csoportba tartozó vállalkozásokkal szemben, tekintve, hogy ez utóbbiak szintén a tényleges könyv szerinti nyereségük alapján fizetnek adót ⁽¹¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁶⁾ Lásd az OECD irányelveinek 9.58. bekezdését.

⁽¹⁰⁷⁾ Lásd a (159) preambulumbekkezdést.

⁽¹⁰⁸⁾ Lásd a 70. lábjegyzetet.

⁽¹⁰⁹⁾ Lásd a (138) és a (139) preambulumbekkezdést.

⁽¹¹⁰⁾ Lásd a (111) preambulumbekkezdést.

6.3.3. Az adórendszer jellege és szerkezete nem indokolja a szóban forgó program szükségességét

- (171) Egy a referenciarendszertől eltérő intézkedés ugyanakkor tekinthető nem szelektív jellegűnek, amennyiben azt a rendszer jellege vagy szerkezete indokolja. Ez a helyzet áll fenn, ha az intézkedés közvetlenül a referenciarendszer alapvető vagy irányadó elveiből vagy a rendszer működéséhez és hatékonyságához szervesen hozzátartozó mechanizmusokból fakad ⁽¹¹¹⁾.
- (172) Belgium úgy véli, hogy a szóban forgó program fennállását a lehetséges kettős adóztatás elkerülése indokolja. A kettős adóztatás kifejezés azokat a helyzeteket jelöli, amikor ugyanazt a nyereséget kétszer adóztatják meg ugyanazon adóalanyról (jogi értelemben vett kettős adóztatás) vagy két különböző adóalanyról (gazdasági értelemben vett kettős adóztatás). Jóllehet a kettős adóztatás elkerülésének szükségessége adott esetben indokolhatja a közös társaságiadó-rendszertől való eltérést ⁽¹¹²⁾, Belgium nem bizonyította, hogy a szóban forgó program ténylegesen ezt a célt kívánna elérni. Sőt, Belgium elismerte, hogy a program célja nem a valós kettős adóztatás, hanem kizárólag a lehetséges kettős adóztatás mérséklése és megszüntetése volt ⁽¹¹³⁾. Következésképpen nem tekinthető úgy, hogy a többletnyereség adómentessége közvetlenül a referenciarendszer alapvető vagy irányadó elveiből fakad, vagy a rendszer működéséhez és hatékonyságához szükséges, ahhoz szervesen hozzátartozó mechanizmusokból ered.
- (173) Míg a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében ez a rendelkezés azokra a helyzetekre alkalmazandó, amelyekben két (azonosított vagy azonosítható) társaság vesz részt, és az adóhatóság akkor alkalmazhat negatív (viszont)módosítást egy belga vállalkozás adóköteles nyeresége tekintetében, ha ugyanez a nyereség egy külföldi kapcsolódó vállalkozás adóköteles nyereségében is megjelenik, a pénzügyminiszter által, az e rendelkezés alkalmazására vonatkozó parlamenti kérdésekre adott válaszok egyértelműen jelzik, hogy a többletnyereség adómentességét az említett rendelkezés hatályán túllépve azon nyereségek tekintetében is alkalmazzák, amelyek nem jelentek meg a csoport egy másik adóterületen lévő, külföldi kapcsolódó vállalkozásának számviteli nyilvántartásában és adóalapjában. Míg a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdése b) pontjának megfelelően a negatív viszontmódosítás multinacionális csoport tagjaként működő társaságokra való korlátozása indokolható a rendszer jellegével vagy szerkezetével, a többletnyereség adómentessége esetében ez nem áll fenn.
- (174) Az annak bizonyítására vonatkozó kötelezettség hiánya, hogy ugyanazt a nyereséget két kapcsolódó vállalkozás adóalapja is tartalmazza (az egyik külföldön, a másik Belgiumban), egy fontos tényező, amely a többletnyereség adómentességét biztosító feltételes adómegállapításokat megkülönbözteti a transzferákkal kapcsolatos azon egyéb feltételes adómegállapításoktól, amelyek a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján negatív transzferár-viszontmódosítást engedélyeznek. A feltételes adómegállapítás ez utóbbi típusa esetén a negatív kiigazításra olyan helyzetben kerül sor, amikor a Belgiumban elkönyvelt és adómentességet élvező nyereséget a csoport egy kapcsolódó vállalkozása egy másik adóterületen adóköteles nyereségként bejelentette, vagy amikor egy külföldi adóhatóság pozitív eredeti kiigazítást hajtott végre a kapcsolódó külföldi vállalkozás adóköteles nyereségén. ⁽¹¹⁴⁾ Ezzel szemben a többletnyereség adómentessége előzetesen egyoldalú adómentességet biztosít, amihez sem az nem szükséges, hogy az adómentességet élvező nyereség szerepeljen vagy megjelenjen a csoport egy másik adóterületen lévő külföldi kapcsolódó vállalkozásának adóalapjában, sem az, hogy ezt a nyereséget ezen az adóterületen ténylegesen megadóztassák.

⁽¹¹¹⁾ Lásd például a C-78/08–C-80/08. sz. Paint Graphos egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2011:550) 69. pontját.

⁽¹¹²⁾ Lásd analógiaként a C-78/08–C-80/08. sz. Paint Graphos egyesített ügyek (ECLI:EU:C:2011:550) 71. pontját, amely ügyekben a Bíróság kifejti, hogy a nemzeti adórendszer jellege vagy szerkezete felhozható annak indoklására, hogy a szövetkezeteket, amelyek teljes nyereségüket elosztják tagjaik között, ne szövetkezeti szinten adóztassák meg, feltéve, hogy az adót a tagok szintjén beszedik.

⁽¹¹³⁾ Lásd a (89) preambulumbekendést.

⁽¹¹⁴⁾ A Bizottság megjegyzi, hogy Belgium a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontján alapuló feltételes adómegállapításokra vonatkozóan három példát mutatott be, amelyek célja ténylegesen olyan valós helyzetek megoldása, amelyekben kettős adóztatásra került sor (lásd a (67) preambulumbekendést). Ezek a feltételes adómegállapítások azonban nyilvánvalóan különböznek azokról, amelyek a többletnyereséget mentesítik az adó alól. A transzferárak negatív kiigazítását engedélyező feltételes adómegállapítások esetén ugyanis a kiigazítás következtében az ellenőrzött ügyletben részes társaságok számviteli nyilvántartásába a nyereséget szimmetrikusan rögzítik. Az adóalap negatív kiigazítását tehát az adórendszer jellege és szerkezete indokolná, és az ennél fogva nem minősülne állami támogatásnak, amennyiben azt az egy másik adóterületen végrehajtott pozitív kiigazítás ellensúlyozásának szándéka motiválná. A többletnyereség adómentessége ezzel szemben nem indokolható hasonló okokkal, mivel egyetlen más adóterület sem tart igényt a nyereségre, így módon nem merül fel a kettős adóztatás problémája.

- (175) Ebből következően az sem állítható, hogy a többletnyereség adómentessége szükséges és arányos módon ad választ olyan helyzetekre, amelyekben kettős adóztatás történik ⁽¹¹⁵⁾. A szóban forgó program tehát egyértelműen túlterjed a cél – azaz a kettős adóztatás elkerülése – elérése érdekében megteendő szükséges és arányos intézkedéseken, tehát fennállását e rendszer jellege és szerkezete nem indokolhatja.
- (176) A Bizottság ezenkívül nem véli úgy, hogy a szokásos piaci ár elve és különösen az OECD adózási modelleget nyének 9. cikke, amely a kettőst adóztatást illetően ezt az elvet átülteti, indokolná egy adóalany adóalapjának – a többletnyereség adómentességét célzó program alapján biztosított – egyoldalú negatív kiigazítását.
- (177) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a szokásos piaci ár elvének az adóhatóságok általi alkalmazása alapvetően azt szolgálja, hogy a multinacionális csoporthoz tartozó vállalkozások ne befolyásolhassák a transzferárakat, és ennél fogva a nyereség vállalkozások közötti elosztását, amely lehetőség az önálló társaságoknak nem áll rendelkezésére. A szokásos piaci ár elvének rendes alkalmazása tehát feljogosítja az adóhatóságokat a csoporton belüli ügyleteket végrehajtó vállalkozások adóalapjának növelésére, annak biztosítása érdekében, hogy azok az adóalanyok, amelyek kizárólag piaci feltételek mellett hajtanak végre ügyleteket, azonos bánásmódban részesüljenek.
- (178) Noha a szokásos piaci ár elve lehetővé teszi, hogy az adóhatóságok egyoldalú pozitív kiigazításokat hajtsanak végre a csoport azon vállalkozásainak adóalapján, amelyek a transzferárak megállapításakor nem tartják be ezt az elvet, a transzferárak adócsökkenést eredményező negatív kiigazítása a szokásos piaci ár elve alapján csak abban a kivételes helyzetben helyénvaló (anélkül, hogy kötelező lenne), amikor ez a kiigazítás egy másik adóhatóság által – mégpedig szimmetrikus alapon – végrehajtott elsődleges kiigazítást követő viszontmódosítás. Ahogy azt a 6.3.2.2 pont kifejti, a tényleges könyv szerinti nyereség elővigyázatosságból végrehajtott egyoldalú negatív kiigazítása nem következik a szokásos piaci ár elvének megfelelő alkalmazásából, sem általában, sem a többletnyereség adómentességének egyedi esetében.
- (179) Az OECD adózási modelleget nyének 9. cikke ugyanis csak akkor alkalmazandó, ha megállapítást nyert, hogy ugyanaz a nyereség két különböző adóterületen lévő két különböző vállalkozás adóalapjában is szerepel, és azt mindkét területen „ennek megfelelően” megadóztatták vagy megadóztathatják.
- (180) Végül, az EU közös transzferár fóruma ⁽¹¹⁶⁾ szintén aggályait fejezte ki az adóztatás transzferárak kiigazításaival összefüggő kettős elmaradásával kapcsolatban, és 2014-ben jelentést fogadott el az ügyletek megkötésekor megállapított transzferárak utólagos kiigazításából, az úgynevezett „kompenzációs kiigazításból” ⁽¹¹⁷⁾ eredő gyakorlati problémák orvoslása céljából. A jelentés hangsúlyozza annak a fontosságát, hogy a kapcsolt vállalkozások nyereségét, kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataik alapján, szimmetrikusan számítsák ki. Az ügyletben részt vevő vállalkozásoknak minden egyes ügyletben ugyanazt az árat kell használniuk. A fórum tehát felkérte a tagállamokat, hogy kompenzációs kiigazításokat a kettős adóztatás elkerülése érdekében csak abban az esetben fogadjanak el, ha az ügyletben részes két vállalkozás számviteli nyilvántartásában szimmetrikusan végzik el a kiigazítást, és ha a kiigazításra az adóbevallás benyújtása előtt kerül sor.
- (181) Összefoglalva, a Bizottság véleménye szerint nem tekinthető úgy, hogy a többletnyereség adómentessége közvetlenül a referenciarendszerhez tartozó alapvető vagy irányadó elvekből fakad, vagy a rendszer működéséhez

⁽¹¹⁵⁾ Lásd a C-78/08–C-80/08. sz. Paint Graphos egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2011:550) 75. pontját.

⁽¹¹⁶⁾ Az EU közös transzferárfórumát (JTPF) hivatalosan a 2007/75/EK határozat hozta létre; a fórum segítséget nyújt és tanácsot ad az Európai Bizottságnak a transzferárakkal kapcsolatos adóügyi kérdésekben. A fórumban minden egyes tagállam adóhatóságának egy-egy képviselője, valamint nem kormányzati szervezetek által delegált 18 tag vesz részt. A JTPF elnöke független.

⁽¹¹⁷⁾ A kompenzációs kiigazításokról szóló jelentés, amelyet az Európai Unió tanácsa 2015. március 10-i következtetéseiben üdvözölt. Az OECD irányelveinek kifejezésjegyzéke a „kompenzációs kiigazítás” fogalmát a következőképpen határozza meg: „Az adóalany által adózás céljából megállapított ár (amely az adóalany véleménye szerint a kapcsolt ügyletre vonatkozó szokásos piaci ár) és a kapcsolt vállalkozások között ténylegesen felszámított ár különbözetének megfelelő kiigazítás. Erre a kiigazításra az adóbevallás benyújtása előtt kerülne sor.” A jelentés tágabb összefüggésben a transzferárak – adóalany által kezdeményezett, egy későbbi időpontban (általában év végén) végrehajtott – kiigazításaira utal, amely transzferárakat egy ügylet vagy ügyletsorozat létrejöttékor vagy ezen ügylet vagy ügyletsorozat előtt állapították meg.

és hatékonyságához szükséges, ahhoz szervesen hozzátartozó mechanizmusokból ered. A Bizottság megállapítja továbbá, hogy a szóban forgó program egyértelműen túlterjed a cél – azaz a kettős adóztatás elkerülése – elérése érdekében megteendő szükséges és arányos intézkedéseken, tehát fennállását e rendszer jellege és szerkezete nem indokolhatja.

6.3.4. A szelektív előny létezésére vonatkozó következtetés

- (182) A fent említett okok miatt a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a szóban forgó program a multinacionális csoporthoz tartozó belga vállalkozásoknak adóalapjuk egyoldalú negatív kiigazításával szelektív előnyt biztosít, tekintve, hogy a kiigazítás következtében a Belgiumban fizetendő adójuk csökken azon adóösszeghez képest, amelyet a belga társaságiadó-rendszer alkalmazásával a társaságok nyereségének megadóztatását szolgáló közös jogrendszer alapján e vállalkozásoknak fizetniük kellene.

6.3.5. A szóban forgó program kedvezményezettjei

- (183) A szóban forgó program kedvezményezettjei a valamely multinacionális csoporthoz tartozó azon belga vállalkozások, amelyek a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján feltételes adómegállapítást kértek és kaptak, és amelyek tényleges könyv szerinti nyereségén – a belga társaságiadó-rendszer szerinti adóköteles nyereségük meghatározása céljából – egyoldalú negatív kiigazítást hajtottak végre. A Bizottság megjegyzi, hogy ezek a vállalkozások egy multinacionális csoporthoz tartoznak, és hogy a szóban forgó program kinyilvánított célja a multinacionális csoporthoz való tartozásnak köszönhetően keletkezett többletnyereség adómentessége.
- (184) Az állami támogatásra vonatkozó szabályok alkalmazásában tekinthető úgy, hogy különböző jogalanyok egyetlen gazdasági egységet képeznek. Így ez a gazdasági egység minősül a támogatási intézkedés által kedvezményezett, érintett társaságnak. Ahogy a Bíróság korábban kifejtette, „[a] versenyjogban a” vállalkozás „fogalom mindenképpen gazdasági egységet jelöl [...] még akkor is, ha ez a gazdasági egység jogilag több – természetes vagy jogi – személyből áll”⁽¹¹⁸⁾. Annak megállapításához, hogy több jogalany gazdasági egységet alkot-e, a Bíróság arra keresi a választ, hogy fennáll-e az irányító részesedés, illetve az intézményi, funkcionális és gazdasági kapcsolatok esete⁽¹¹⁹⁾. Jelen esetben a szóban forgó program által kedvezményezett belga vállalkozások egy vállalatcsoportot (vagy a vállalatcsoporton belüli különálló vállalkozási tevékenységet) igazgató és irányító központi vállalkozásnak minősülnek. Ezek a vállalkozások tehát gyakran a csoport kapcsolt vállalkozásait irányítják, őket pedig az egész vállalatcsoportot igazgató vállalkozás irányítja. Következésképpen az egész multinacionális csoportot kell a támogatási intézkedés által kedvezményezett vállalkozásnak tekinteni.
- (185) Ezenkívül a multinacionális csoport egésze dönt arról, hogy tevékenységei egy részét Belgiumba helyezi át, vagy hogy jelentős beruházásokat hajt végre Belgiumban, ami előfeltétele annak, hogy részesülhessen a szóban forgó program nyújtotta előnyökben. Más megfogalmazásban, ha az egy és ugyanazon csoporthoz tartozó különböző jogalanyok között kicserélt termékek és szolgáltatások árának meghatározásához a transzferárak megállapítása szükséges, ez a transzferár-megállapítás, természeténél fogva, a csoport több vállalkozását érinti (az egyik vállalkozásnál bekövetkező áremelkedés érinti a másik nyereségét).
- (186) Következésképpen, függetlenül attól, hogy a vállalatcsoportok különböző jogi személyiségű vállalkozásokba szerveződnek-e vagy nem, az e csoportokhoz tartozó vállalkozásokat a szóban forgó támogatási program által kedvezményezett egyetlen csoportnak kell tekinteni⁽¹²⁰⁾. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó programba befogadott belga vállalkozásokon kívül e program alapján az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatásban részesülnek azok a multinacionális csoportok is, amelyekhez e vállalkozások tartoznak.

⁽¹¹⁸⁾ A C-170/83. sz. Hydrotherm ügyben hozott ítélet (EU:C:1984:271) 11. pontja. Lásd még a T-137/02. sz. Pollmeier Malchow kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EU:T:2004:304) 50. pontját.

⁽¹¹⁹⁾ A C-480/09 P. sz. Acea Electrabell Produzione SpA kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2010:787) 47–55. pontja; a C-222/04. sz. Cassa di Risparmio di Firenze SpA és társai ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2006:8) 112. pontja.

⁽¹²⁰⁾ Lásd analógiaként a 323/82. sz. Intermills ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1984:345) 11. pontját: „A maguk a felperesek által benyújtott információkból következik, hogy az átszervezést követően mind az Intermills társaságot, mind a három ipari társaságot a Vallon Régió irányítja, és hogy a termelési létesítményeknek az újonnan létrehozott három társasághoz való áthelyezését követően az Intermills társaság továbbra is érdekelt azokban. Megállapítandó tehát, hogy annak ellenére, hogy a három társaság mindegyike a régi Intermills társaságtól független, önálló jogi személyiséggel rendelkezik, e társaságok együtt a belga hatóságok által nyújtott támogatás tekintetében mindenképpen egy egységes csoportot alkotnak. [...]”.

6.4. A támogatás meglétére vonatkozó következtetés

- (187) A fentiek fényében a Bizottság megállapítja, hogy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontján alapuló és a 2004. június 21-i törvénnyel bevezetett, a többletnyereség adómentességét célzó program szelektív előnyt biztosít kedvezményezettjeinek, valamint azoknak a multinacionális csoportoknak, amelyekhez azok tartoznak, a program egy Belgiumnak betudható intézkedés és finanszírozása állami forrásokból történik, torzítja a versenyt vagy azzal fenyeget, és alkalmas arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Ezért a szóban forgó program az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül.
- (188) Tekintve, hogy a szóban forgó program azon terhek csökkentését eredményezi, amelyeket rendes körülmények között éves tevékenységeik keretében a kedvezményezetteknek kellene viselniük, úgy tekintendő, hogy a program támogatást nyújt a kedvezményezettek és azon multinacionális csoportok működéséhez, amelyekhez azok tartoznak.

6.5. A támogatás összeegyeztethetősége

- (189) Egy állami támogatás akkor tekintendő a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha besorolható az EUMSZ 107. cikkének (2) bekezdésében felsorolt kategóriák valamelyikébe ⁽¹²¹⁾. A támogatás a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető, ha a Bizottság megállapítja, hogy az EUMSZ 107. cikkének (3) bekezdésében felsorolt kategóriák valamelyikébe tartozik. A támogatást nyújtó tagállamra hárul azonban annak bizonyítása, hogy a támogatás az EUMSZ 107. cikke (2) vagy (3) bekezdése alapján összeegyeztethető a belső piaccal.
- (190) A belga hatóságok egyetlen olyan feltétel teljesülését sem igazolták, amely alapján megállapítható lenne, hogy a támogatási program összeegyeztethető a belső piaccal.
- (191) Ezenkívül, ahogy azt a (188) preambulumbekkezdés kifejti, úgy tekintendő, hogy szóban forgó program működési támogatást nyújt. Általában véve az ilyen jellegű támogatások elvben nem tekinthetők a belső piaccal összeegyeztethetőnek az EUMSZ 107. cikkének (3) bekezdése értelmében, tekintve, hogy nem mozdítják elő egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését, és hogy a szóban forgó adójellegű ösztönzők nem korlátozott időre szólnak, nem degresszívek vagy arányosak olyan mértékben, amely az érintett régióban előállt meghatározott gazdasági hátrány megszüntetéséhez szükséges.
- (192) A többletnyereség adómentességét célzó program következképpen nem összeegyeztethető a belső piaccal.

6.6. A támogatás jogellenessége

- (193) Az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése értelmében a tagállamok kötelesek tájékoztatni a Bizottságot minden támogatás nyújtására irányuló szándékról (beszámolási kötelezettség), és a tervezett intézkedéseket nem hajthatják végre azelőtt, hogy a Bizottság végleges határozatot hozna (felfüggesztési kötelezettség).
- (194) A Bizottság megjegyzi, hogy Belgium nem tájékoztatta arról a szándékáról, hogy a szóban forgó program keretében támogatást kíván nyújtani, és az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése alapján rá háruló felfüggesztési kötelezettségnek sem tett eleget. Következésképpen, a szóban forgó program az (EU) 2015/1589 rendelet 1. cikkének f) pontja alapján jogellenes támogatásnak minősül, amelyet az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével hajtottak végre.

7. VISSZAFIZETTETÉS

- (195) Az (EU) 2015/1589 rendelet 16. cikke (1) bekezdésének értelmében a Bizottságnak meg kell követelnie a jogellenes vagy nem összeegyeztethető támogatások visszatérítését, az érintett tagállamnak pedig meg kell hoznia a belső piaccal összeegyeztethetetlennek minősített jogellenes támogatás visszafizettetéséhez szükséges

⁽¹²¹⁾ A Szerződés 107. cikkének (2) bekezdésében említett eltérések, amelyek a szociális jellegű, egyéni fogyasztóknak adott támogatásokra, a természeti katasztrófák vagy kivételes események által okozott károk jóvátételére adott támogatásokra, a Német Szövetségi Köztársaság bizonyos körzeteinek adott támogatásokra vonatkoznak, nem alkalmazhatók ebben az esetben.

intézkedéseket. Ugyanezen rendelet 16. cikkének (2) bekezdése megállapítja, hogy a visszatérítésre kerülő támogatás magában foglalja a kamatot, amely attól a naptól esedékes, amikor a jogellenes támogatást a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották, addig a napig, amíg visszafizetésre nem került. A Bizottság 794/2004/EK rendelete ⁽¹²²⁾ kidolgozza azokat a módszereket, amelyek a visszatérítési kamatok kiszámítására alkalmazandók. Végül, az (EU) 2015/1589 rendelet 16. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy „a visszatérítést késedelem nélkül és az érintett tagállam nemzeti joga szerinti eljárás keretében kell végrehajtani, feltéve, hogy e rendelkezések lehetővé teszik a Bizottság határozatának azonnali és hatékony végrehajtását”.

7.1. Bizalomvédelem és jogbiztonság

- (196) Az (EU) 2015/1589 rendelet 16. cikkének (1) bekezdése azt is kimondja, hogy „a Bizottság nem követeli meg a támogatás visszatérítését, amennyiben az ellentétes az uniós jog valamelyik általános elvével”.
- (197) Belgium először is azt állítja, hogy a bizalomvédelem és a jogbiztonság elve akadályozza a támogatások visszafizettetését. Állítása szerint a Bizottság korábbi, a transzferákkal és az állami támogatással kapcsolatos határozatai alapján úgy vélte, hogy egy meghatározott adóintézkedés nem eredményez állami támogatást, amennyiben a tagállam tiszteletben tartja a szokásos piaci ár elvét. Belgium ezenkívül úgy érvel, hogy az a tény, hogy a támogatás összegét nehéz számszerűsíteni, és hogy a visszafizettetés kettős adóztatáshoz vezethet, megakadályozza a visszafizettetést.
- (198) A bizalomvédelem elvének a belga hatóságok általi említését illetően a Bizottság emlékeztet arra, hogy az uniós ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ⁽¹²³⁾ egy tagállam, amelynek hatóságai az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében előírt eljárási szabályok megsértésével támogatást nyújtottak, nem hivatkozhat a bizalomvédelem elvére annak érdekében, hogy kivonja magát a Bizottság támogatás visszafizetésére vonatkozó határozatának végrehajtásához szükséges lépések megtételére vonatkozó kötelezettség alól. Egy ilyen lehetőség elfogadása ugyanis teljesen megfosztaná az EUMSZ 107. és 108. cikkét a hatékony érvényesüléstől, amennyiben a nemzeti hatóságok így a saját jogellenes magatartásukra hivatkozhatnának, hogy a Bizottság által az EUMSZ e rendelkezései értelmében hozott határozatok érvényesülését meggátolják. Így tehát nem az érintett tagállam, hanem a kedvezményezett vállalkozás feladata, hogy egy jogellenes támogatás visszatérítésének elutasítása érdekében felhozzon olyan kivételes körülményeket, amelyek megalapozhatták jogos elvárását ⁽¹²⁴⁾. Mivel a szóban forgó program egyetlen kedvezményezettje sem hivatkozott jogos elvárásra az említett program jogszerűsége tekintetében, a Bizottság úgy véli, hogy az e határozat alapján történő visszatérítéssel összefüggésben Belgium hatástalanul hivatkozik erre az elvre.
- (199) A bizalomvédelem elvére való hivatkozáshoz minden esetben szükséges, hogy a jogos elvárás a Bizottság olyan jogi aktusából következzen, amely megalapozott várakozást keltett ⁽¹²⁵⁾. A belga hatóságok a többletnyereség adómentességét célzó program vonatkozásában nem hivatkozhatnak ilyen konkrét várakozásra. Különösen, azonkívül, hogy a „Magatartási kódex” csoport jelentését, amelyre az elnökség a 2003. március 19-i jelentését alapozta, nem tették közzé, a Bíróság hangsúlyozta, hogy az Európai Unió Tanácsának következtetései, amelyek egy a tagállamok által – egyes nemzeti adóintézkedéseknek a „Magatartási kódex” csoport általi vizsgálatával összefüggésben – megkötött megállapodást hagytak jóvá, nem jelentettek konkrét biztosítékot ⁽¹²⁶⁾. A Bíróság többek között hangsúlyozta, hogy „a Tanács megállapításai politikai akaratot fejeznek ki, és tartalmuk alapján nem járnak olyan joghatással, amelyekre a jogalanyok a Bíróság előtt hivatkozhatnak. Egyebekben az említett megállapítások az állami támogatásokkal kapcsolatban a Szerződésben előírt saját hatáskörének gyakorlása során semmiképpen nem köthetik a Bizottságot”.
- (200) Azzal kapcsolatban, hogy Belgium a jogbiztonság elvére és különösen a Bizottság korábbi, a szokásos piaci ár elvét támogató határozathozatali gyakorlatára hivatkozik, a Bizottság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy nem

⁽¹²²⁾ A Bizottság 2004. április 21-i 794/2004/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

⁽¹²³⁾ Lásd a C-5/89. sz. Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1990:320) 17. pontját és a C-310/99. sz. Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2002:143) 104. pontját,

⁽¹²⁴⁾ Lásd a T-67/94. sz. Ladbroke Racing kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:T:1998:7) 183. pontját; lásd még a T-116/01 és T-118/01. sz. P&O European Ferries (Vizcaya) SA és Diputación Floral de Vizcaya kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:T:2003:217) 203. pontját.

⁽¹²⁵⁾ Lásd a T-290/97. sz. Mehibas Dordtselaan kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:T:2000:8) 59. pontját, valamint a C-182/03 és a C-217/03. sz. Belgique és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2006:416) 147. pontját.

⁽¹²⁶⁾ Lásd a C-182/03. és a C-217/03. sz. Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2006:416) 150–152. pontját.

köti ez a határozathozatali gyakorlat. Minden potenciális támogatási intézkedést a saját jellemzői alapján, az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésére figyelemmel kell értékelni, ily módon ha beigazolódik, hogy sor került ezzel ellentétes határozathozatali gyakorlatra, az nem érinti az e határozatban foglalt megállapítások érvényességét ⁽¹²⁷⁾.

- (201) A Bizottság megállapítja ezenkívül, hogy a belga hatóságok által idézett határozatok szerint a Bizottság korábban arra a következtetésre jutott, hogy a szokásos piaci elvtől való eltérés, amely egy csoport adóköteles nyereségének meghatározásával áll összefüggésben, állami támogatást jelent, mivelhogy az e vállalkozás által a vállalkozások nyereségének közös adóztatási rendszere szerint fizetendő adó csökkenését eredményezi ⁽¹²⁸⁾. A Bizottság emlékeztet továbbá arra, hogy a Belgium által indítványozott, az új koordinációs központok javára végrehajtott intézkedés vizsgálatának keretében egyértelműen megállapította, hogy a valamely belga vállalkozást illető nyereség után, amely meghaladja az úgynevezett költség és jövedelem módszer („cost plus” módszer) alapján meghatározott nyereséget, Belgiumban kell adót fizetni, még ha ez a módszer a szokásos piaci ár elvével összhangban lévőnek tekintett nyereséget eredményezett is ⁽¹²⁹⁾. Ezt a következtetést a Bíróság is megerősítette ⁽¹³⁰⁾. Tekintve, hogy a többletnyereség adómentességét célzó program a szokásos piaci ár elvétől való eltérést jelent, amint azt a 6.3.2.2. pont bemutatta, Belgium nem támaszkodhat e határozatokra annak igazolása érdekében, hogy a visszafizetett ellentétes lenne a jogbiztonság általános elvével. Ellenkezőleg, Belgiumnak tisztában kellett volna lennie azzal, hogy egy olyan adórendszer, amely a kedvezményezettjének javát szolgáló bánásmódot alkalmaz, azáltal, hogy mesterségesen csökkenti adóalapjukat, az állami támogatásokra vonatkozó szabályok megsértésének minősülhet. Belgium tehát, kétség felmerülése esetén, köteles lett volna tájékoztatni a Bizottságot a szóban forgó programról, mielőtt végrehajtotta azt.
- (202) Ami a program alapján nyújtott támogatás számszerűsítésének állítólagos nehézséget illeti, a Bizottság nem érti, miben áll e számszerűsítés nehézsége. Mivel a többletnyereség adómentessége a csoporttagként működő belga vállalkozás által elért tényleges könyv szerinti nyereségre vonatkoztatott, adózás előtti nyereséghányadot érinti, az intézkedés által előidézett szelektív előny megszüntetéséhez elegendő visszatéríteni a tényleges könyv szerinti nyereség alapján fizetendő adó és a szóban forgó program alapján ténylegesen fizetett adó különbözetét, ezen összegnek a támogatás napjától számított kumulált kamataival együtt.
- (203) Végül, Belgium azon érvével kapcsolatban, hogy a visszatérítés kettős adóztatást eredményezhet, a Bizottság a 6.3.3. pontra utal, és emlékeztet arra, hogy kettős adóztatás csak akkor fordulhat elő, ha ugyanaz a nyereség egy csoporttagként működő belga vállalkozás adóalapjában, és egy kapcsolt külföldi vállalkozás adóalapjában is megjelenik. A többletnyereség adómentessége azonban egyoldalú kiigazítást jelent, amelyet nem ugyanazon nyereség egy másik adóterületen végrehajtott korábbi megadóztatása miatt biztosítanak. Mindenesetre, még ha a kettős adóztatás kockázata jogos félelmet keltett is, az a kettős adóztatás elkerülésére vonatkozó kétoldalú egyezmények alapján bevezetett szokásos vitarendezési mechanizmusok, az EU választott bírósági egyezménye vagy a jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdése b) pontjának megfelelő alkalmazása révén kiküszöbölhető. Ugyanis, ahogy azt a (173) preambulumbekkezdés kifejti, a belga adóhatóság által ugyanazon nyereség egy másik adóterületen történt megadóztatása miatt végrehajtott negatív kiigazítást (amelyre a nyereség adóalany általi bejelentését vagy a külföldi adóhatóság által alkalmazott eredeti pozitív kiigazítást követően kerül sor) az adórendszer jellege és szerkezete indokolná, és az nem képezne állami támogatást.
- (204) Összegezve, a Belgium által felhozott, a szóban forgó program keretében nyújtott támogatások visszafizetetésének megelőzését vagy korlátozását célzó érvek egyike sem elfogadható.

7.2. A visszatérítés módja

- (205) Az EUMSZ és a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy az érintett tagállamnak meg kell-e szüntetnie vagy módosítania kell-e azt a támogatást, amely a Bizottság álláspontja szerint nem egyeztethető össze a belső piaccal. Szintén a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata azt mutatja, hogy a Bizottság határozata által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások esetében a támogatás eltörlése vonatkozásában a tagállamra kirótt kötelezettség célja a korábbi helyzet visszaállítása.

⁽¹²⁷⁾ Lásd a C-138/09.sz. Todaro Nunziatina & C ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2010:291) 21. pontját.

⁽¹²⁸⁾ Lásd a Bizottság 2001. július 11-i, a C 47/2001 (korábbi NN 42/2000). számú, – Németország: külföldi vállalkozások irányítási és koordinációs központjai ügyben hozott határozatát (HL C 304., 2001.10.30., 2. o.). 2003/501/EK határozat.

⁽¹²⁹⁾ Lásd a Bizottság 2004. szeptember 8-i határozatát a Belgium által a koordinációs központok részére végrehajtani tervezett Támogatási Rendszerről és különösen annak (22), (34) és (37) preambulumbekkezdését, valamint 1. cikkének b) pontját.

⁽¹³⁰⁾ Lásd még a C-182/03. és a C-217/03. sz. Belgium és Forum 187 ASBL kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletet (ECLI:EU:C:2006:416).

A Bíróság e tekintetben kimondta, hogy ez a célkitűzés akkor valósul meg, ha a kedvezményezett visszafizette a jogellenes támogatásként kifizetett összegeket, elveszítve így azt az előnyt, amelyet versenytársaival szemben élvezett a piacon, és visszaállt a támogatás juttatása előtti állapot.

(206) Az uniós jog egyetlen rendelkezése sem írja elő a Bizottság számára, hogy amikor elrendeli a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatás visszafizetését, számszerűen határozza meg a visszafizetendő támogatás pontos összegét. Ellenkezőleg, elegendő, ha a Bizottság határozata olyan információt tartalmaz, amely lehetővé teszi a címzett számára, hogy jelentős nehézség nélkül maga állapítsa meg ezt az összeget ⁽¹³¹⁾.

(207) Az adóintézkedések formájában nyújtott jogellenes állami támogatásokat illetően az üzleti adózásról szóló közlemény 35. pontja kimondja, hogy a visszafizetendő összeget a ténylegesen befizetett adó és azon adóösszeg összehasonlítása alapján kell kiszámítani, amelyet az általánosan alkalmazott szabály alapján be kellett volna fizetni. Azon adóösszeg kiszámításához, amelyet abban az esetben kellett volna befizetni, ha betartják az általánosan alkalmazott szabályokat, vagyis ha a többletnyereséget nem mentesítették volna az adó alól, a belga adóhatóságnak újra meg kell állapítania a szóban forgó program által kedvezményezett vállalkozások által fizetendő adót, minden egyes olyan üzleti év vonatkozásában, amelyben e vállalkozások részesültek e program előnyeiben. Az egyes kedvezményezettekkel ⁽¹³²⁾ visszafizetendő támogatási összegek meghatározásakor figyelembe kell venni:

— a kedvezményezett javára meghozott feltételes adómegállapítási határozatoknak köszönhetően megtakarított adóösszeget, és

— az ezen összeg tekintetében a támogatás odaítélésének napjától számított kumulált kamatot.

A támogatás odaítélése napjának azt a napot kell tekinteni, amelyen a megtakarított összeget feltételes adómegállapítás hiányában az egyes adóévekben be kellett volna fizetni.

(208) Egy adott üzleti évben egy meghatározott feltételes adómegállapítás révén megtakarított összeg a következőnek felel meg:

— egy pozitív adóalapból ténylegesen levont nyereség,

— szorozva az adott üzleti évben alkalmazott társasági adókulccsal.

(209) A megtakarított adó összegének kiszámításához elvben figyelembe kellene venni az adóalany éves adóbevallásában bejelentett, a többletnyereségből történt levonást, esetlegesen a belga adóhatóság által adóellenőrzés keretében végrehajtott korrekciót követően.

(210) Ha a levonás, amelyre a kedvezményezett egy adott üzleti évben jogosult, ezen üzleti évben a nem elegendő pozitív adóalap miatt (teljes mértékben) nem érvényesíthető, és ha a ténylegesen nem levont összeget átviszik egy későbbi üzleti évre, akkor úgy tekintendő, hogy a támogatást azon későbbi üzleti év vagy évek folyamán nyújtják, amikor a többletnyereségek összegeit ténylegesen le lehet vonni a pozitív adóalapból.

(211) Tekintve, hogy a visszafizetési eljárásnak szavatolnia kell, hogy a program kedvezményezettje által végül fizetendő adó az az adó, amelyet a többletnyereség adómentességét célzó program hiányában fizetnie kellett volna, a (207)–(210) preambulumbekendésekben leírt módszer – a kedvezményezetteknek egyéni helyzetük függvényében biztosított adóelőny tényleges összegének megállapítása érdekében – a belga hatóságokkal együttműködve a visszafizetési eljárás során tovább pontosítható. Azt az adóösszeget, amelyet a többletnyereség adómentességét célzó program hiányában be kellett volna fizetni, a Belgiumban a támogatás nyújtásának idején alkalmazott általános rendszer alapján, a kedvezményezett ténybeli és jogi helyzetét figyelembe véve kell kiszámítani, nem pedig olyan különböző operatív és jogi körülményeken alapuló egyéb feltételezett helyzetek alapján, amelyeket a kedvezményezett az adómentességet biztosító említett program hiányában választhatott volna.

⁽¹³¹⁾ Lásd a C-441/06 sz. Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2007:616) 29. pontját, valamint az abban idézett ítélkezési gyakorlatot.

⁽¹³²⁾ A kedvezményezetteknek a belga hatóságok által benyújtott és e határozathoz mellékelte jegyzékét a Bizottság csupán tájékoztató jellegűnek tekinti. A jegyzék megléte nem mentesíti Belgiumot azon kötelezettsége alól, hogy összeírja a vitatott program alapján nyújtott támogatások valamennyi kedvezményezettjét, és a számukra nyújtott teljes támogatási összeget visszafizettesse velük, beleértve a mellékletben fel nem sorolt azon kedvezményezetteket, amelyek az említett program alapján adóelőnyben részesültek, valamint a program alapján a jegyzékben szereplő kedvezményezetteknek nyújtott újabb adóelőnyöket.

8. KÖVETKEZTETÉS

- (212) Következésképpen a Bizottság úgy véli, hogy Belgium az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével, jogellenesen működtette a többletnyereség adómentességét célzó programot. Az (EU) 2015/1589 rendelet 16. cikke értelmében Belgium köteles visszafizettetni az említett program kedvezményezettjeinek juttatott valamennyi támogatást.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A jövedelemadóról szóló 1992. évi törvény 185. cikke (2) bekezdésének b) pontján alapuló, a többletnyereség adómentességét célzó program, amelynek értelmében Belgium feltételes adómegállapítási határozatokat bocsátott ki multinacionális vállalatcsoportok belga vállalkozásai javára, amelyek révén Belgium az említett vállalkozások által realizált nyereség egy részét mentesíti a társasági adó alól, az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdése értelmében vett támogatást képez, amely összeegyeztethetetlen a belső piaccal, és amelyet Belgium az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével, jogellenesen hajtott végre.

2. cikk

- (1) Belgium köteles az 1. cikkben említett összeegyeztethetetlen és jogellenes támogatást visszafizettetni azok kedvezményezettjeivel.
- (2) Az (1) bekezdésben leírt visszatérítést követően a kedvezményezettek által még vissza nem fizetett összegeket az a vállalatcsoport fizeti vissza, amelyhez a kedvezményezett tartozik.
- (3) A visszafizetendő összegeknek tartalmazniuk kell a támogatásnak a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátásától a tényleges visszatérítés időpontjáig esedékes kamatokat.
- (4) A visszafizetendő összegek kamatait a 794/2004/EK rendelet V. fejezetével összhangban kamatos kamattal kell kiszámítani.
- (5) Belgium e határozat elfogadásának napjától megszünteti az 1. cikkben említett támogatást, és érvényteleníti az említett támogatás címén még nem végrehajtott kifizetéseket.
- (6) Belgium elutasít minden, a feltételes adómegállapításokkal foglalkozó szolgálathoz benyújtott, az 1. cikkben említett támogatáshoz kapcsolódó vagy az e határozat elfogadása napján függőben lévő, feltételes adómegállapítás iránti kérelmet.

3. cikk

- (1) Az 1. cikkben említett támogatás visszafizettetésének haladéktalanul és hatékonyan kell megtörténnie.
- (2) Belgium gondoskodik arról, hogy az e határozatról szóló tájékoztatástól számított négy hónapon belül teljes mértékben végrehajtsa ezt a határozatot.

4. cikk

- (1) Belgium az e határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül benyújtja a Bizottságnak az alábbi információkat:
- a) az 1. cikkben említett támogatás kedvezményezettjeinek jegyzéke és az egyes kedvezményezettek által a támogatás címén kapott teljes összeg;

- b) az egyes kedvezményezettek által visszafizetendő teljes összeg (tőke és visszafizetési kamatok);
- c) a jelen határozat végrehajtása érdekében már megtett és tervezett intézkedések részletes leírása;
- d) az azt bizonyító dokumentumok, hogy a kedvezményezetteket felszólították a támogatás visszafizetésére.

(2) Belgium az 1. cikkben említett támogatás visszafizetetésének teljesítéséig folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtása érdekében elfogadott nemzeti intézkedések előrehaladásáról. A Bizottság egyszerű kérésére haladéktalanul benyújtja az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekre vonatkozó valamennyi információt. Belgium továbbá részletes tájékoztatást nyújt a kedvezményezettek által már visszafizetett támogatási összegekről és kamatokról.

5. cikk

E határozat címzettje a Belga Királyság.

Kelt Brüsszelben, 2016. január 11-én.

a Bizottság részéről
Margrethe VESTAGER
a Bizottság tagja

A SZÓBAN FORGÓ PROGRAM ALKALMAZÁSÁBAN KIBOCSÁTOTT FELTÉTELES ADÓMEGÁLLAPÍTÁSI HATÁROZATOK JEGYZÉKE

Határozat száma	Időpont	Gazdasági társaság	Érvényesség (kezdet)	Érvényesség (vége)	Adómentes EBIT (%)	Adómentes NPBT (%)	Teljes többletnyereség Bevallások Exp. Imp. 2005–2014
500.117	2005.5.26.	BASF Antwerpen	3 éves időszak				[...]
500.249	2005.12.15.	Eval Europe NV	2004.4.1.	2009			[...]
500.343	2006.5.4.	BASF Antwerpen	4 éves időszak				[...]
600.144	2006.10.17.	Celio International NV	2007.2.1.	2012			[...]
600.279	2006.11.21.	[...] (*)	2007.1.1.	2012	[40–60]		
600.460	2007.1.30.	BP Aromatics Limited NV	2007.1.1.		[40–60]		[...]
600.469	2007.2.6.	BASF Antwerpen	5 éves és 3 éves időszak				[...]
700.064	2007.5.8.	[...] (*)	2007.5.8.	2012			
700.075	2007.7.10.	The Heating Company	2007.7.10.	2012	[60–80]		[...]
700.357	2008.11.25.	LMS International	2008.1.1.	2013	[60–80]		[...]
700.412	2007.11.27.	[...] (*)	2007.1.1.	2012			
800.044	2008.8.12.	[...] (*)	2008.1.1.	2013	[60–80]		
800.122	2008.7.1.	Tekelec International sprl	2008.6.1.	2013	[60–80]		[...]
800.225	2008.7.15.	VF Europe bvba	2010.1.1.	2015	[60–80]		[...]
800.231	2009.1.13.	Noble International Europe bvba	2007.9.1.	2012	[60–80]		[...]
800.346	2009.6.9.	[...] (*)	2010.5.1.	2015			
800.407	2009.9.8.	[...] (*)	2011.1.1.	2015			

Határozat száma	Időpont	Gazdasági társaság	Érvényesség (kezdet)	Érvényesség (vége)	Adómentes EBIT (%)	Adómentes NPBT (%)	Teljes többletnyereség Bevallások Exp. Imp. 2005–2014
800.441	2009.3.11.	Eval Europe NV	2009.3.11.	2013			[...]
800.445	2009.1.13.	Bridgestone Europe NV	2006.1.1.	2011	> OM [1–4]		[...]
900.161	2009.5.26.	St Jude Medical CC bvba	2009.1.1.	2014	> OM [1–4]		[...]
900.417	2009.12.22.	Trane bvba	2010.1.1.	2015	[40–60]		[...]
900.479	2010.6.29.	[...] (*)	2010.1.1.	2015			
2010.054	2010.4.20.	[...] (*)	2010.3.1.	2015	> OM [1–4]		
2010.106	2010.4.20.	Luciad NV	2009.1.1.	2014	[40–60] (2009–2011) [40–60] (2012–2013)		[...]
2010.112	2010.7.13.	[...] (*)	2011.1.1.	2016		[60–80]	
2010.239	2011.9.6.	Ontex bvba	2011.1.1.	2016		[60–80]	[...]
2010.277	2010.9.7.	[...] (*)				[60–80]	
2010.284	2010.7.13.	[...] (*)	2010.1.1.	2015		[60–80]	
2010.488	2011.2.15.	Dow Corning Europe SA	2010.1.1.	2015	> OM [1–4]		[...]
2011.028	2011.2.22.	Soudal NV	2010.1.1.	2015		[40–60]	[...]
2011.201	2011.9.13.	Belgacom Int. Carrier Services	2010.1.1.	2015		[20–40]	[...]
2011.326	2011.9.6.	Atlas Copco Airpower NV	2010.1.1.	2015		[40–60]	[...]
2011.337	2011.11.8.	Evonik Oxena Antwerpen NV	2012.1.1.	2017		[20–40]	[...]
2011.469	2011.12.13.	BP Aromatics Limited NV	2012.1.1.				[...]
2011.488	2012.1.24.	[...] (*)	2015.1.1.	2020		[60–80]	
2011.542	2012.2.28.	Chep Equipment Pooling NV	2010.7.1.	2015		[20–40]	[...]

Határozat száma	Időpont	Gazdasági társaság	Érvényesség (kezdet)	Érvényesség (vége)	Adómentes EBIT (%)	Adómentes NPBT (%)	Teljes többletnyereség Bevallások Exp. Imp. 2005–2014
2011.569	2013.2.26.	Nomacorc	2012.1.1.	2016		[60–80]	[...]
2011.572	2012.12.18.	[...] (*)					
2012.031	2012.9.25.	Pfizer Animal Health SA	2012.12.1.	2017		[80–100]	[...]
2012.038	2012.3.6.	Kinopolis Group NV	2012.1.1.	2016		[60–80]	[...]
2012.062	2012.5.24.	Celio International NV	2012.2.1.	2017			[...]
2012.066	2012.4.3.	[...] (*)	2013.1.1.	2018		[60–80]	
2012.101	2012.4.17.	[...] (*)	2014.1.1.	2019		[60–80]	
2012.180	2012.9.18.	FLIR Systems Trading Belgium bvba	2012.8.1.			[60–80]	[...]
2012.182	2012.9.18.	[...] (*)	2013.7.31.	2015		[40–60]	
2012.229	2012.8.28.	ABI	2011.1.1.	2016		[80–100]	[...]
2012.229	2012.8.29.	AMPAR				[80–100]	[...]
2012.355	2012.11.6.	Knauf Insulation SPRL	2013.1.1.	2017		[60–80]	[...]
2012.375	2012.11.20.	Capsugel Belgium NV	2012.1.1.	2017		[60–80]	[...]
2012.379	2012.11.20.	Wabco Europe BVBA	2012.1.1.	2017		[40–60]	[...]
2012.446	2012.12.18.	[...] (*)	2015.1.1.	2020		[60–80]	
2012.468	2013.2.26.	BASF Antwerpen	6 éves időszak				[...]
2013.052	2013.4.16.	[...] (*)	3 éves időszak				
2013.111	2013.4.30.	Delta Light NV	2012.8.31.	2016		[60–80]	[...]
2013.138	2013.9.17.	[...] (*)	2012.1.1.	2017		[60–80]	

Határozat száma	Időpont	Gazdasági társaság	Érvényesség (kezdet)	Érvényesség (vége)	Adómentes EBIT (%)	Adómentes NPBT (%)	Teljes többletnyereség Bevallások Exp. Imp. 2005–2014
2013.156	2013.6.25.	Punch Powertrain NV	2013.1.1.	2017		[60–80]	[...]
2013.331	2013.10.8.	Puratos NV	2013.1.1.	2018		[40–60]	[...]
2013.443	2013.12.10.	Omega Pharma International	2013.1.1.	2018		[40–60]	[...]
2013.540	2013.12.10.	[...] (*)	2014.1.1.	2019		[60–80]	
2013.579	2014.1.28.	Esko Graphics BVBA	2012.1.1.	2017		[60–80]	[...]
2013.612	2014.2.25.	Magnetrol International NV	2012.1.1.	2016		[60–80]	[...]
2014.091	2014.4.1.	Mayckawa Europe NV	2013.12.31.	2018		[60–80]	[...]
2014.098	2014.6.10.	[...] (*)	2014.1.1.	2019		[60–80]	
2014.173	2014.5.13.	[...] (*)	2012.1.1.	2016		[60–80]	
2014.185	2014.6.24.	[...] (*)				[60–80]	
2014.288	2014.8.5.	[...] (*)	2014.7.1.	2019		[60–80]	
2014.609	2014.12.23.	[...] (*)	2014.1.1.	2019		[60–80]	
Többslet ÖSSZESEN			[< 2 100 000 000 (**)]				

(*) A Belgium részéről kapott információk alapján ezek a társaságok a 2013-as adóévig adóbevallásaikban nem jelentettek be többletnyereséget.

(**) Ez az összeg a társaságok által adóbevallásaikban bejelentett teljes többletnyereséget mutatja, azonban nem nyújt tájékoztatást a nyújtott állami támogatásról.

Forrás: a belga hatóságok 2015. május 29-i tájékoztatása az eljárás megindításáról szóló határozat meghozatalát követően.

A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1700 HATÁROZATA**(2016. április 7.)****az Ausztria által nyújtott SA. 15836 (2012/C) (ex NN 34/2000 és NN 34A/2000) számú állami támogatásról (AMA marketingintézkedések)***(az értesítés a C(2016) 1972. számú dokumentummal történt)***(Csak a német nyelvű szöveg hiteles)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

felhívva az érdekelt feleket észrevételeik benyújtására ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) 2011. október 27-i ítéletével ⁽²⁾ az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: a Bíróság) helybenhagyta az Elsőfokú Bíróság (a mai Törvényszék) ítéletét ⁽³⁾, mely megsemmisítette a minőségi programokra és az „AMA Biosiegel”, (a továbbiakban: bio címke) illetve az „AMA Gütesiegel” (a továbbiakban: minőségi címke) minőséget igazoló címkékre vonatkozó NN 34A/2000. sz. állami támogatásról szóló, 2004. június 30-i C(2004) 2037 bizottsági határozatot.
- (2) A Bíróság ítélete nyomán a Bizottságnak meg kell tennie az ítélet betartásához szükséges intézkedéseket. Ezért új határozatot kell elfogadnia.
- (3) A fent idézett ítéletek azon eljárás végén születtek, amelynek első lépéseit a továbbiakban ismertetjük.

1. A BIZOTTSÁG ELŐTTI ELJÁRÁS**1.1. AZ ELJÁRÁS KEZDEMÉNYEZÉSE – PANASZOK**

- (4) Két, 1999. szeptember 21-én, illetve 1999. november 5-én kelt (1999. szeptember 23-án, illetve 2000. január 20-án iktatott) panasz nyomán a Bizottság 2000. február 15-én levélben felkérte az osztrák hatóságokat, hogy adjanak megfelelő tájékoztatást az Agrarmarkt Austria (AMA) leányvállalatoként működő Agrarmarkt Austria Marketing GesmbH (AMA Marketing) marketingtevékenységéről.
- (5) Az osztrák hatóságok a kért tájékoztatást 2000. március 20-án kelt, 2000. március 21-én iktatott levelükben meg is küldték.
- (6) A második panaszos egy 2000. április 4-én kelt, 2000. április 7-én iktatott levélben további tájékoztatást is nyújtott.
- (7) A második panaszostól további információk érkeztek 2000. május 18-án és 2001. május 30-án kelt levelekben is, amelyek 2000. május 26-án, illetve 2001. június 6-án kerültek iktatásra. Ugyanebben a tárgyban a Bizottsághoz 2003. január 22-én egy harmadik panasz is érkezett.

1.2. AZ NN 34/2000 SZ. ÜGY ÉS AZ ADMINISZTRATÍV SZÉTBONTÁS

- (8) A panaszokban szereplő információk alapján a Bizottság 2000. június 19-én kelt levelében arról tájékoztatta az osztrák hatóságokat, hogy az érintett intézkedéseket be nem jelentett támogatásnak minősítette (NN 34/2000), és

⁽¹⁾ Felhívás észrevételek benyújtására az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése értelmében az SA. 15836. sz. állami támogatási ügyben, (2012/C) 3760 final, 2012. június 12. (HL C 301., 2012.10.5., 22. o.).

⁽²⁾ C-47/10 P sz. ügy, Osztrák Köztársaság kontra Scheucher-Fleisch GmbH és társai, ECLI:EU:C:2011:698.

⁽³⁾ T-375/04 sz. ügy, Scheucher-Fleisch GmbH és mások kontra az Európai Közösségek Bizottsága, ECLI:EU:T:2009:445.

felszólította az osztrák hatóságokat, hogy nyújtsanak további tájékoztatást. Az osztrák hatóságok egy 2000. szeptember 29-én kelt és ugyanaznap iktatott, valamint egy 2000. október 16-án kelt, 2000. október 17-én iktatott levélben válaszoltak. A Bizottság további információkat kért egy 2001. október 15-én kelt levélben, amelyre az osztrák hatóságok 2001. november 7-én kelt levélben válaszoltak. 2002. december 19-i levelükben az osztrák hatóságok további információkat nyújtottak, és tájékoztatták a Bizottságot az AMA minőségi címkét és az AMA bio címkét viselő termékekre vonatkozó hirdetési tevékenységeket szabályozó belső AMA-irányelvek (AMA Richtlinien) 2002. szeptember 26-án életbe lépett módosításáról.

- (9) Az osztrák hatóságok álláspontja szerint ez a levél, amely egy kitöltött bejelentési formanyomtatványt is tartalmazott, az új belső szabályok szerinti AMA minőségi és bio címkéhez kapcsolódó intézkedések bejelentésének minősül ⁽⁴⁾. A Bizottság álláspontja ezzel szemben az, hogy ez a levél nem tekinthető az új támogatás bejelentésének, mivel a módosított AMA-irányelvek már 2002. szeptember 26-án, tehát a rájuk épülő támogatási intézkedések esetleges jóváhagyása előtt életbe léptek ⁽⁵⁾.
- (10) Az osztrák hatóságok 2004. március 8-án kelt és iktatott kérése nyomán a Bizottság úgy döntött, hogy az NN 34/2000 ügyet szétbontja. Az NN 34A/2000 regisztrációs számot az AMA bio címkére és az AMA minőségi címkére vonatkozó, 2002. szeptember 26. utáni rendelkezések vizsgálata kapta, az NN 34/2000 regisztrációs szám alatt pedig a Bizottság az AMA bio címkére és az AMA minőségi címkére vonatkozó, 2002. szeptember 26. előtti intézkedéseket, valamint az AMA egyéb marketingintézkedéseit vizsgálta.
- (11) 2004. március 16-án belső adminisztratív okokból megnyitásra került az NN 34B/2000 jelzésű új, a 2002. szeptember 26. előtt bevezetett intézkedésekkel foglalkozó akta. A Bizottság megjegyzi, hogy ennek semmilyen kihatása nincs a jelenlegi eljárás tartalmára.
- (12) Az AMA új belső szabályai módosították a címkék megjelenését és új minőségi előírásokat vezettek be a címkékkel ellátott termékekre vonatkozóan. Az osztrák hatóságok által nyújtott magyarázatok és az új címkék és minőségi előírások részletes vizsgálata alapján úgy tűnt, hogy ezeket az új közösségi szabályoknak megfelelően fogadták el.
- (13) Az AMA belső szabályainak új változata nem rögzített a termékek eredetével kapcsolatos feltételeket, de az AMA-ra vonatkozó alap-jogiaktus, az AMA-törvény továbbra is csak nemzeti termékekre hivatkozott. Ebben a tekintetben 2002. december 19-én kelt és 2002. december 23-án iktatott levelükben az osztrák hatóságok megerősítették, hogy az új szabályok értelmében az AMA-címkék származásra való tekintet nélkül minden termék számára elérhetők, és kötelezettséget vállaltak az AMA-törvény módosítására. A fentiek alapján a Bizottság szolgálatai arra a véleményre jutottak, hogy az NN 34/2000 számon nyilvántartott be nem jelentett támogatási rendszert 2002. szeptember 26-tól jelentős mértékben módosították az állami támogatási szabályoknak való megfelelés érdekében, és ezért a rendszer ezen dátum utáni állapota külön értékelést igényel.

1.3. NN 34A/2000 SZ. BE NEM JELENTETT TÁMOGATÁS SZÉTBONTÁS UTÁN

- (14) Az NN 34A/2000 ügygel kapcsolatban az osztrák hatóságok levélben további információkat küldtek 2004. április 2-án (iktatva 2004. április 5-én), 2004. április 19-én, 2004. április 29-én, 2004. május 4-én, 2004. május 7-én, 2004. május 13-án, 2004. június 9-én, 2004. június 16-án és 2004. június 24-én (mind a kézhezvétele napján iktatva).
- (15) A C(2004) 2037 számú határozatában a Bizottság nem emelt kifogást az intézkedés ellen, és az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítette azt, kimondva, hogy megfelel a mezőgazdasági ágazat állami támogatására vonatkozó közösségi iránymutatások ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: a 2000–2006-os iránymutatások) 13. és 14. pontjában szereplő feltételeknek és az EK-Szerződés I. mellékletében felsorolt termékek, valamint az I. mellékletben nem szereplő egyes termékek reklámozásához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásoknak ⁽⁷⁾ (a továbbiakban: a reklám-iránymutatások). Az NN 34A/2000 ügyben megvizsgált támogatási rendszer 2008. december 31-ig időben korlátozott volt a minőségi címkével (AMA Gütesiegel) és a bio címkével (Biozeichen) kapcsolatos minőségtámogatási intézkedések terén, míg a bio címkével (Biozeichen) kapcsolatos hirdetési intézkedések terén az időkorlát 2006. március 31. volt.

⁽⁴⁾ Ugyanez az érvelés szerepel a 2015. február 26-i információbenyújtáshoz csatolt jogi véleményben is.

⁽⁵⁾ A 2002. szeptember 26. óta a módosított belső szabályok szerint végrehajtott, a minőségi és bio címkével kapcsolatos AMA intézkedéseket a Bizottság NN 34A/2000 sz. ügyben hozott határozatában 2004. június 30-án jóváhagyta (lásd a (10)–(16). preambulumbekendést).

⁽⁶⁾ HL C 28., 2000.2.1., 2. o.

⁽⁷⁾ HL C 252., 2001.9.12., 5. o.

- (16) A határozat értelmében az AMA és az AMA Marketing által 2002. szeptember 26. előtt végrehajtott összes, az NN 34/2000 ügy kapcsán továbbra is tárgyalt intézkedés kizárásra került az NN 34A/2000 ügy hatálya alól. Ebben a tekintetben nem világos azonban, hogy az AMA új belső szabályainak alkalmazása mikor kezdődött, azaz hogy a támogatási intézkedéseket már 2002. szeptember 26-tól, az új szabályok életbe lépésétől az új szabályok alapján nyújtották-e, vagy volt-e egy átmeneti időszak 2002. szeptember 26. után, amikor a támogatásokat még a régi szabályok szerint nyújtották.
- (17) 2012. szeptember 14-i válaszukban az osztrák hatóságok közölték, hogy nem volt átmeneti időszak, és az új szabályok alkalmazása 2002. szeptember 26-án megkezdődött.

1.4. AZ AMA MARKETINGINTÉZKEDÉSEK BEJELENTÉSE (ÁLTALÁNOS MARKETING, MARKETING AUSZTRIÁN KÍVÜL ÉS PIACKUTATÁS) – N 239/2004

- (18) 2004. május 28-án az osztrák hatóságok bejelentették az általános marketinget, Ausztrián kívül marketinget és piackutatást magukban foglaló AMA marketingintézkedéseket. Az N 239/2004 számú állami támogatási rendszert a Bizottság a 2004. október 20-i, C(2004) 3945 bizottsági határozatban jóváhagyta. A C(2010) 377 határozatban (2010. január 21.) a Bizottság N 496/2009 szám alatt jóváhagyta a fenti támogatási rendszer 2013. december 31-ig történő fenntartását. Ezen határozatokra nincsenek hatással a Bíróság fent idézett ítéletei, és a jóváhagyott intézkedésekre e határozat nem vonatkozik.

1.5. AZ NN 34A/2000 INTÉZKEDÉS MEGHOSSZABBÍTÁSA

- (19) 2006. március 15-én kelt és ugyanaznap iktatott levelükben az osztrák hatóságok bejelentették a bio címkehez kapcsolódó intézkedések 2010. december 31-ig történő meghosszabbítását⁽⁸⁾ (N 175/2006 állami támogatási rendszer, jóváhagyva a 2006. június 2-i C(2006) 2281 bizottsági határozat által). 2008. november 19-i levelében Ausztria bejelentette az NN 34A/2000 támogatási intézkedés 2013. december 31-ig történő meghosszabbítását mind a minőségi, mind a bio címke tekintetében, ami 2010. december 31-én lejárt. A bejelentett és N 589/2008 számon regisztrált támogatást a Bizottság 2009. február 25-i C(2009) 1092 határozatában jóváhagyta, és lecserélte az N 175/2006 számú támogatási intézkedést.
- (20) E határozat nem érinti a következő fent leírt, jóváhagyott támogatási rendszereket: N 175/2006, N 589/2008, N 239/2004 és N 496/2009.
- (21) E határozat tárgyát az NN 34/2000 támogatási rendszerhez tartozó (2002. szeptember 26. előtti) be nem jelentett AMA intézkedések képezik, amelyekkel a megsemmisített NN 34A/2000 bizottsági határozat foglalkozott (a 2002. szeptember 26. utáni időszakra vonatkozóan).

2. AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGAI ELŐTTI ELJÁRÁS (TÖRVÉNYSZÉK ÉS BÍRÓSÁG) ÉS AZ ELJÁRÁST MEGINDÍTÓ HATÁROZAT

2.1. A TÖRVÉNYSZÉK ELŐTTI ELJÁRÁS – T-375/04 SZ. ÜGY

- (22) Az NN 34A/2000 sz. ügygel kapcsolatos bizottsági határozatot a (4) preambulumbekkezdésben hivatkozott panaszosok az Elsőfokú Bíróság (a mai Törvényszék) előtt 2004. szeptember 17-én megtámadták. Az ügyet T-375/04. számon iktatták.
- (23) 2009. november 18-i ítéletében a Törvényszék kimondta, hogy a Bizottságnak hivatalos vizsgálati eljárást kellett volna indítania, mivel ellentmondás van i. az 1992-es AMA-törvény szövege (ami a Törvényszék szerint nemzeti termékekre korlátozza a rendszer alkalmazását); és ii. a belső AMA-iránymutatások és az osztrák hatóságok közlései között, amelyek szerint a rendszer más tagállamok termékei számára is elérhető volt. A Törvényszék kimondta, hogy ez az ellentmondás elégséges ahhoz, hogy komoly kételyeket ébresszen a rendszernek a belső piaccal való összeegyeztethetősége tekintetében.

⁽⁸⁾ Ahogy az a (15) preambulumbekkezdésben olvasható, az NN 34A/2000 támogatási rendszerben a bio címke hirdetési intézkedések időkorlátja 2006. március 31., a bio címke minőség-támogatási intézkedéseké pedig 2008. december 31. volt.

- (24) Ezért a Törvényszék szerint (lásd az ítélet 86. pontját) a Bizottságnak kezdeményeznie kellett volna a korábbi EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése (az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése) szerinti eljárást. Ezen indoklás alapján a Törvényszék megsemmisítette az NN 34A/2000 ügyben született bizottsági határozatot.

2.2. A BÍRÓSÁG ELŐTTI ELJÁRÁS – C-47/10 SZ. ÜGY

- (25) Az Osztrák Köztársaság 2010. január 27-én fellebbezett a Törvényszék fenti ítélete ellen. A fellebbezést C-47/10. számon iktatták.
- (26) 2011. október 27-i ítéletében a Bíróság elutasította az Osztrák Köztársaság fellebbezését, és teljes egészében helyben hagyta a Törvényszék ítéletét.

2.3. AZ ELJÁRÁST MEGINDÍTÓ HATÁROZAT ÉS AZ ELJÁRÁS KÉSŐBBI LÉPÉSEI

- (27) A Bíróság ítélete után a Bizottság megnyitotta az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást az NN 34A/2000 ügyben. Az ítélet indoklását figyelembe véve a 2012. június 12-i, az eljárást megindító határozatában ⁽⁹⁾ a Bizottság felszólította az osztrák hatóságokat és az érintett feleket, hogy a (23) preambulum-bekezdésben leírt ellentmondással kapcsolatos kételyek eloszlátása érdekében egy hónapon belül nyújtsák be megjegyzéseiket.
- (28) A Bizottsághoz nem érkeztek be harmadik felektől származó észrevételek.
- (29) Ausztria 2012. június 29-i levelében a válaszadási határidő meghosszabbítását kérte. A Bizottság 2012. július 13-án meghosszabbította a határidőt.
- (30) Az osztrák hatóságok 2012. szeptember 14-én küldték meg megjegyzéseiket.
- (31) 2014. február 19-i levelében a Bizottság kiegészítő tájékoztatást kért. Az osztrák hatóságok 2014. március 14-én válaszoltak, a válaszadási határidő meghosszabbítását kérve. Ausztria 2014. május 7-én további tájékoztatást küldött.
- (32) A Bizottság 2014. december 17-én újabb információkérést küldött. 2014. december 23-án az osztrák hatóságok a válaszadási határidő meghosszabbítását kérték. A Bizottság 2015. január 8-án kelt levelében teljesítette ezt a kérést. Az osztrák hatóságok válasza 2015. február 26-án és 2015. március 3-án került megküldésre.

3. A TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

3.1. ELNEVEZÉS

- (33) AMA marketingintézkedések

3.2. AZ INTÉZKEDÉS IDŐTARTAMA

- (34) Az AMA-t létrehozó AMA-törvény 1992-ben lépett hatályba. Az osztrák hatóságok által 1997. július 4-én elküldött és 1997. július 7-én iktatott levélben szereplő információk szerint a marketingintézkedések 1994 óta voltak érvényben, tehát 1995. január 1-jén, Ausztria Európai Unióba történő belépésekor már érvényben voltak. Ennek dacára az AMA-intézkedéseket az osztrák hatóságok nem jelentették be a Bizottságnak az Osztrák Köztársaság csatlakozásáról szóló okmány ⁽¹⁰⁾ 143. és 144. cikke értelmében.

⁽⁹⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

⁽¹⁰⁾ Okmány a Norvég Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról (HL C 241., 1994.8.29., 21. o., amelynek kiigazított szövegváltozatát a HL L 1., 1995.1.1., 1. o. tartalmazza.).

- (35) 2012. szeptember 14-i beadványában Ausztria kijelentette, hogy a Bizottságot az Österreichische Weinmarketing „tájékoztatta” a marketingintézkedésekről. Az ezen beadványban szereplő információk ⁽¹¹⁾ azonban csak a Bizottság által az EK-Szerződés 93. cikkének (1) bekezdése (jelenleg az EUMSZ 108. cikkének (1) bekezdése) alapján, a borágazat tekintetében alkalmazott megfelelő intézkedésekre vonatkoznak. Ezen intézkedések nem tartoznak e határozat hatálya alá.
- (36) 1997. február 7-i levelében az OECD monitoringjelentés kontextusában a Bizottság tájékoztatta Ausztriát, hogy az AMA promóciós intézkedései állami támogatásnak minősülhetnek, és felkérte az osztrák hatóságokat, hogy minden, az intézkedések az állami támogatásokkal kapcsolatos érvényes szabályok alapján történő vizsgálatához szükséges információt adjanak át és töltsék ki a vonatkozó bejelentési űrlapokat. 1997. június 23-i levelükben az osztrák hatóságok megküldték a kért információkat és egy kitöltött bejelentési űrlapot. ⁽¹²⁾
- (37) 2012. szeptember 14-i beadványukban az osztrák hatóságok fenntartották azon álláspontjukat, miszerint az 1997. június 23-i levél érvényes bejelentésnek számít, és a két hónapos időszak lejártakor a tagállam joggal feltételezhette, hogy érvényes állami támogatási jóváhagyás vonatkozik az érintett intézkedésekre.
- (38) A végrehajtás záró időpontja alapján meg kell különböztetni az AMA különböző marketingtevékenységeit.
- (39) A Bizottság ebben a tekintetben megjegyzi, hogy 2004. október 20-i határozatával N 239/2004 szám alatt a következő AMA marketingintézkedéseket hagyta jóvá: általános marketingintézkedések (hirdetések és PR-tevékenységek), Ausztrián kívüli marketingintézkedések és piackutatás.
- (40) Összegezve tehát az AMA bio és minőségi címkék tekintetében az intézkedés záró dátuma 2008. december 31. volt, kivéve a bio címkéhez kapcsolódó hirdetési intézkedéseket, amelyek 2006. december 31-én lejártak (lásd fent a (15) és (19) preambulumbekendést). Az egyéb AMA marketingintézkedések 2004. október 20-ig voltak érvényben, amikor jóváhagyásra került az N 239/2004 bejelentett intézkedés (lásd fent az 1.4. fejezetet és a (39) preambulumbekendést).
- (41) A Bizottság megjegyzi, hogy az AMA egy marhahús-promóciós kampányát egy 1998. december 15-i levélben bejelentették és N 570/1998 számon jóvá is hagyták állami támogatásként. A támogatás időtartama két évre volt korlátozva.
- (42) A N 570/1998, NN 34A/2000 és N 239/2004 ügyekkel kapcsolatos bizottsági határozatok által lefedett intézkedéseken kívül a Bizottságnak nincs tudomása, az AMA marketingtevékenységeivel kapcsolatos egyéb támogatási intézkedésekről az adott időszakban.

3.3. A TÁMOGATÁS ÖSSZEGE

- (43) Az 1995–1999 ⁽¹³⁾ és 2000–2008 ⁽¹⁴⁾ évek részletes költségvetési jelentéseiben szereplő adatok szerint az AMA marketingtevékenységeire a következő összegeket fordították:

1995: 13 084 204,72 EUR

1996: 16 241 658,38 EUR

1997: 15 306 219,65 EUR

1998: 18 217 604,15 EUR

1999: 18 158 485,48 EUR

2000: 15 867 096,22 EUR

2001: 12 092 317,52 EUR

2002: 13 538 228,32 EUR

⁽¹¹⁾ Nevezetesen az N88/98 bizottsági határozatra való hivatkozás.

⁽¹²⁾ Lásd a (145) és azt követő preambulumbekendéseket.

⁽¹³⁾ Ezen jelentéseket az osztrák hatóságok 2000. október 16-i levelükhöz mellékeltek, a Bizottság 2000. június 19-i információkérésére válaszul.

⁽¹⁴⁾ Ezen jelentéseket az osztrák hatóságok 2012. szeptember 14-i levelükhöz mellékeltek.

2003: 9 044 509,01 EUR

2004: 10 559 442,86 EUR

2005: 8 994 712,20 EUR

2006: 12 193 320,12 EUR

2007: 12 285 344,67 EUR

2008: 15 087 084,71 EUR

- (44) 2012. június 12-i levelében a Bizottság felkérte az osztrák hatóságokat, hogy erősítsék meg a fenti számokat, és részletezzék támogatási kategóriák szerint az éves költségvetést (minőségi címkék hirdetései, bio címkék hirdetései, általános hirdetések Ausztrián kívül, minőséggel kapcsolatos intézkedések és technikai segítségnyújtás a címkék és az általános termékek számára). 2012. szeptember 14-én a következő adatok kerültek benyújtásra:

(EUR)

	Werbe- maßnahmen für Gütesiegel und Biozeichen	generische Werbung	Werbung außerhalb Öster- reichs	Qualitäts- maßnahmen	technische Hilfe für beide Siegel und generische Erzeugnisse	Sonstiges nicht zuordenbar	Summe
1995	1 299 346,00	6 362 489,86	3 571 312,11	371 139,09	582 771,80	897 145,82	13 084 204,68
1996	2 233 341,97	8 643 529,94	2 888 555,25	394 070,06	779 226,09	1 302 935,06	16 241 658,37
1997	1 711 790,25	8 550 846,55	2 679 179,98	362 098,72	752 833,66	1 249 471,22	15 306 220,38
1998	1 347 618,61	9 607 372,32	3 555 154,59	689 570,37	1 078 268,11	1 939 620,16	18 217 604,16
1999	1 950 511,57	9 740 191,85	3 444 902,31	802 776,30	874 229,94	1 345 873,52	18 158 485,49
2000	1 616 472,22	8 148 390,41	2 387 445,85	1 327 850,90	993 697,77	1 393 239,07	15 867 096,22
2001	1 537 390,80	5 448 146,98	2 234 769,81	728 167,14	899 896,37	1 243 946,42	12 092 317,52
2002	1 336 612,09	7 237 058,31	2 092 667,47	381 162,95	825 295,61	1 665 431,89	13 538 228,32
2003	1 628 162,19	3 561 930,45	1 487 154,69	74 665,78	491 988,97	1 800 606,93	9 044 509,01
2004	1 562 732,58	4 934 174,90	1 366 698,52	129 725,39	804 018,00	1 762 093,47	10 559 442,86

- (45) Az osztrák hatóságok a bio címke és a minőségi címke intézkedések tekintetében a 2002–2008-as időszakra vonatkozóan a következő számadatokat nyújtották be:

Jahr	Gesamtkosten lt. Jahresbericht	davon AMA-Güte- siegel	in % von Gesamt	davon AMA-Bio- Zeichen	in % von Gesamt
2002	13 538 228,32	1 356 909,27	10,02	320 695,40	2,37
2003	9 044 509,01	2 139 261,31	23,65	829 573,19	9,17
2004	10 559 442,86	1 187 575,61	11,25	994 446,40	9,42

Jahr	Gesamtkosten lt. Jahresbericht	davon AMA-Gütesiegel	in % von Gesamt	davon AMA-Bio-Zeichen	in % von Gesamt
2005	8 994 712,20	1 709 859,07	19,01	714 448,63	7,94
2006	12 193 320,12	2 834 299,23	23,24	327 752,62	2,69
2007	12 285 344,67	3 466 665,92	28,22	641 760,86	5,22
2008	15 087 995,71	3 410 221,60	22,60	1 273 517,59	8,44
Summe	81 703 552,89	16 104 792,01		5 102 194,69	

3.4. KEDVEZMÉNYEZETTEK

- (46) Az elérhető adatokból úgy tűnik, hogy a marketingintézkedések kedvezményezettjei mezőgazdasági termelők és a mezőgazdasági termékek feldolgozása és forgalmazása terén tevékenykedő cégek, ideértve az élelmiszeripart is.

3.5. JOGALAP

- (47) Alap jogi aktusként valamennyi AMA marketingintézkedésre az „Agrarmarkt Austria” piaci szabályozó szervezet létrehozásáról szóló szövetségi törvény (Bundesgesetz über die Errichtung der Marktordnungsstelle „Agrarmarkt Austria”) vonatkozik ⁽¹⁵⁾.
- (48) Egy 2014. április 30-i információkérésre válaszolva az osztrák hatóságok megküldték az összes, a minőségi és bio címkére, illetve a kapcsolódó marketingintézkedésekre vonatkozó végrehajtási jogi aktust (Richtlinien, Verordnungen stb., ideértve az AMA belső irányelveit és egyéb belső szabályait is).

3.6. AZ AMA MARKETING ÉS AZ INTÉZKEDÉS ADÓJELLEGŰ FINANSZÍROZÁSI FORRÁSA

- (49) Az AMA egy közjogi szervezet, amit 1992-ben az AMA-törvény hozott létre. Az állam irányítása alatt áll. A rendszert az AMA Marketing, az AMA 100 %-os tulajdonú leányvállalata igazgatja.
- (50) Az NN 34A/2000 ügyben az osztrák hatóságok a következő tájékoztatást nyújtották az AMA státusáról és tevékenységéről:
- (51) Az osztrák hatóságok szerint az AMA és az AMA Marketing nem forgalmaznak sem termékeket, sem szolgáltatásokat. Az AMA Marketing felügyeli a minőségi címke és a bio címke használatát, megtervezi és koordinálja a promóciós intézkedéseket (hirdetések, vásárok, kiállítások, PR-események és hasonló), tájékoztató anyagokat készít a minőségi programokkal és a címkékkel kapcsolatban és kutatási projekteket rendel meg több, a mezőgazdasági termelés minőségével kapcsolatos témában.
- (52) Az AMA Marketing nem szervez hirdetéseket és termékellenőrzéseket. Az AMA Marketing ehelyett magáncégeket választ ki a 92/50/EGK tanácsi irányelvet ⁽¹⁶⁾, majd a 2004/18/EK irányelvet ⁽¹⁷⁾ átültető nemzeti jogszabálynak megfelelően az ilyen hirdetések és ellenőrzések megvalósítására.
- (53) Az osztrák mezőgazdasági és élelmiszer-ipari vállalkozások az AMA-törvény értelmében kötelező illetéket fizetnek az AMA marketingintézkedések 100 %-os finanszírozása érdekében. Az AMA és az AMA Marketing is ezen illetékekből kerül finanszírozásra.

⁽¹⁵⁾ Az Osztrák Köztársaság Hivatalos Lapja (BGBl.) 376/1992.

⁽¹⁶⁾ A szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelv (HL L 209., 1992.7.24., 1. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. március 31-i 2004/18/EK irányelve az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.).

- (54) Az AMA-törvény (21c §, (1) bekezdés) értelmében ezen illetékeket a következő tevékenységek és termékek után kell megfizetni:
- tej, feldolgozásra való leszállításkor,
  - gabonák, őrléskor,
  - felnőtt szarvasmarhák, borjak, sertések, bárányok, juhok és baromfik vágáskor,
  - tojó baromfi tartása,
  - zöldségek és gyümölcsök termesztése,
  - burgonyatermesztés (kivéve a keményítő vagy alkohol gyártására termesztett burgonyát),
  - kerti termények termesztése,
  - szőlőtermesztés,
  - bor első értékesítése.
- (55) Az AMA-törvény szabályozza az illetékek maximális összegét is (21d §). Az illetékek konkrét szintjét az AMA igazgatótanácsa rendelet útján szabja meg (Verordnung des Verwaltungsrates).
- (56) 2012. szeptember 14-i levelükben az osztrák hatóságok a következő összegű illetékek beszedéséről nyilatkoztak az 1995–2008-as időszakra vonatkozóan ⁽¹⁸⁾:

1995 – 13 833 026,19 EUR

1996 – 15 260 738,33 EUR

1997 – 14 340 815,84 EUR

1998 – 15 473 675,13 EUR

1999 – 15 260 405,37 EUR

2000 – 15 419 046,38 EUR

2001 – 15 228 252,40 EUR

2002 – 15 461 156,95 EUR

2003 – 13 529 199,62 EUR

2004 – 17 320 613,38 EUR

2005 – 16 003 552,29 EUR

2006 – 16 030 054,67 EUR

2007 – 15 909 792,32 EUR

2008 – 15 880 813,22 EUR

- (57) 2003-ban például 13 529 199,62 eurónyi illeték gyűlt össze a következő összetételben:

Tej	7 754 833,88
Felnőtt szarvasmarhafélék	1 141 663,81

⁽¹⁸⁾ A 2012. szeptember 14-i levél (31) és (47) pontjaihoz tartozó melléklet. A levél egy fő dokumentumot és annak mellékleteit tartalmazza.

Sertés	1 976 514,84
Borjak	31 926,33
Juhok és bárányok	34 046,38
Vágóbaromfik	405 925,74
Tojótyúkok	427 690,62
Gyümölcs	769 823,87
Zöldségfélék	408 448,99
Burgonya	243 896,60
Kerti termények	334 428,56

- (58) Az AMA-törvény 21c § (2) bekezdése szerint az Ausztrián kívülről származó termékek mentesülnek ezen díjak megfizetése alól.

4. AZ AMA MARKETINGINTÉZKEDÉSEK

- (59) 2000. október 16-i levelükben az NN 34/2000 eljárás kapcsán az osztrák hatóságok megküldték az 1995., 1996., 1997., 1998. és 1999. év éves jelentését, az összes AMA-marketingintézkedés felsorolásával.
- (60) A minőségi és bio címkék tekintetében az osztrák hatóságok részletes leírást adtak az NN 34A/2000 támogatási rendszer értékelése keretében.
- (61) Ezen információk alapján úgy tűnik, hogy a marketingtevékenységek a következő támogatási kategóriákba sorolhatóak:
- hirdetések, ideértve a minőségi és a bio címke hirdetéseit is, általános marketingintézkedések és Ausztrián kívüli hirdetési intézkedések (lásd lent a 4.1. pontot),
  - minőségbiztosítási rendszerek, minőségbiztosítás és ökológiai termékek ellenőrzésének támogatása a minőségi és bio címkével ellátott termékek tekintetében (lásd lent a 4.2. pontot), és
  - technikai segítségnyújtási intézkedések (4.3. pont).
- (62) Az egyes támogatáskategóriákba tartozó intézkedések részletes leírása a 4.1. és a 4.3. pontban található.

4.1. HIRDETÉSI INTÉZKEDÉSEK

4.1.1. A MINŐSÉGI ÉS A BIO CÍMKÉVEL KAPCSOLATOS HIRDETÉSI INTÉZKEDÉSEK

- (63) Az osztrák hatóságok által az NN 34A/2000 támogatási rendszerrel kapcsolatban nyújtott információk szerint a bio címke egyes esetekben tartalmazta a származás megjelölését, máskor nem. A minőségi címkén mindig szerepelt az eredet megjelölése, és egy második mező, amelyben színek és/vagy szimbólumok jelölték az eredetet, a termelő régió tagállama szerint.

Az alkalmazott logók és a rendszerben való részvételre való jogosultság

- (64) Az osztrák hatóságok által az NN 34A/2000 támogatási rendszerrel kapcsolatban nyújtott információk szerint a címkék 2002 után a következőképpen néztek ki:

A címkék megjelenése 2002-től ⁽¹⁹⁾

- (65) A Bizottságnak az 1995 és 2002 közötti időszakra vonatkozóan benyújtott példák alapján úgy tűnik, a bio címke megjelenése ugyanolyan volt, mint a 2002 utáni időszakban; ezzel szemben 1999. december 31-ig a minőségi címke megjelenése más volt (ahogy lent látható): Az „AMA Gütesiegel” felirat helyett az „Austria” szó szerepelt rajta (azonos méretben) középen, tehát a címke vizuálisan legfeltűnőbb részén.

A minőségi címke megjelenése 1995. január 1. és 1999. december 31. között.

- (66) 2000 januárjától az eredeti minőségi címkét a (65) preambulumbekkezdésben látható címke váltotta fel ⁽²¹⁾. Ezt a 2000 utáni éves jelentések is tükrözik.
- (67) Az NN 34A/2000 támogatási rendszerrel kapcsolatban nyújtott információk szerint a bio címkét és a minőségi címkét csak bizonyos, a termelési módszerekkel és termékjellemzőkkel kapcsolatos minőségi kritériumoknak, illetve egyes esetekben a termék földrajzi származásával kapcsolatos kritériumoknak megfelelő termékek kaphatták meg.
- (68) Az osztrák hatóságok biztosították a Bizottságot arról, hogy a támogatott hirdetések megfeleltek az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvében ⁽²²⁾ szereplő rendelkezéseknek.
- (69) A bio címkét csak a 2092/91/EGK tanácsi rendeletben ⁽²³⁾ szereplő kritériumoknak megfelelő ökológiai termékek kaphatták meg.

⁽¹⁹⁾ Ezen címkék szerepelnek az NN 34A/2000 bizottsági határozat (13) preambulumbekkezdésében.

⁽²⁰⁾ Ezt a logót 1999 és 2002 között is használták.

⁽²¹⁾ A címke a 2000-es termékirányelvekben is szerepel (Richtlinien für Frischfleisch, Fleischerbetriebe, Fleischwaren, Frischeier, Putenfleisch, Milch und Milchprodukte, Obst, Gemüse und Speisekartoffeln, Speisefette, Speiseöle, Diverse Lebensmittel).

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. március 20-i 2000/13/EK irányelve az élelmiszerek címkézésére, kiszerelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 109., 2000.5.6., 29. o.).

⁽²³⁾ A Tanács 1991. június 24-i 2092/91/EGK rendelete a mezőgazdasági termékek ökológiai termeléséről, valamint a mezőgazdasági termékeken és élelmiszereken erre utaló jelölésekről (HL L 198., 1991.7.22., 1. o.).

- (70) A minőségi címkét csak az 1257/1999/EK tanácsi rendelet ⁽²⁴⁾ 24a. cikkének (b) pontjában szereplő minőségi követelményeknek megfelelő termékek kaphatták meg. A minőségi címke használatához előírt minőségi kritériumoknak megfelelő termékek a 2000-2006-os iránymutatások 47. pontjának értelmében megfeleltek a következő magasabb előírásoknak ⁽²⁵⁾.

Termék	Kritérium
Marha- és borjúhús	pH 36 érték < 5,8 legalább 36 órán belül.
Sertéshús	PSE sertéshús: pH1 érték legalább 30 perccel a vágás után: 6,0 vagy több.
	Csak S és E osztályú hús megengedett
	DFE sertéshús: pH12 érték legalább 12 órával a vágás után: max. 5,8.
Pulykahús	Bakteriológiai előírások: baktériumok összesen maximum L 50 000 KbE/cm ² és enterobacteriaceae maximum L 500 KbE/cm ² darabolás előtt, illetve L 100 000 KbE/cm ² és L 1 000 KbE/cm ² darabolás után.
Tojás	Padlón tartás és szabad tartás.
	Résztétel egy szalmonellamegelőzési és -visszaszorítási programban.
Tej és tejtermékek	Lipopoliszacharid-tartalom ≤ 400 EU/ml
	Csak 1 minőségi osztály a 4 létező osztály közül.
	A mikrobiológiai toleranciatartományban az osztrák törvény (<i>Milchhygieneverordnung</i>) által megszabott alsó határok jelentik a felső határt a minőségi címkét alkalmazó termékek esetében. Ha a tolerancia pl. 1-3 a törvény szerint, akkor a minőségi címke alkalmazása csak 1-ig terjedő érték esetén megengedett.
	A fermentált tejtermékekben az élesztő és penész mennyisége ≤ 10/ml, vajban ≤ 100/g, túróban ≤ 1 000/g.
Méz	Maximum 19 % víztartalom, HMF-tartalom ≤ 20 ppm.
Gabonafélék, gabonatermékek	Búza: hl- súly 80 kg, gluténtartalom 30 %, fehérjetartalom 14 %, üledék érték 50 Eh, esésszám 250 mp; rozs hl- súly 72 kg, amylogram 500AE; sörfőző rozs: fehérjetartalom max 12 %, egész rozs tartalom 90 %.
Olajnövények és főzőolaj	Sav érték (SZ) 0,2 mg/kg.
	Peroxid érték (POZ) (friss minták) 1,5.
Jégkrém	Csak a háromból a legmagasabb minőségi kategóriájú (S) nyers tej.
	Baktériumszám ≤ 50 000 (toleranciatartomány + 30 000).

⁽²⁴⁾ A Tanács 1999. május 17-i 1257/1999/EK rendelete az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapról (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről (HL L 160., 1999.6.26., 80. o.).

⁽²⁵⁾ Ezen előírások szerepelnek az NN 34A/2000 bizottsági határozat (59) preambulumbekzdésében.

Termék	Kritérium
	Az összes megengedett mikrobiológiai érték alacsonyabb, mint az osztrák <i>Speiseisverordnung</i> törvényben előírt.
Gyümölcsök, zöldségek, étkezési burgonya	Kártevőirtók és gyomirtók használata csak az integrált termelési pozitív lista alapján; pl. a minőségi címke használata esetén a vonatkozó osztrák törvényben (<i>Pflanzenschutzmittelgesetz</i>) felsorolt kb. 300 növényvédőszerből csak kb. 160 használható.
	Burgonya nitrogénes műtrágyázása esetén maximum 100 kg tiszta N/hektár megengedett (jó mezőgazdasági gyakorlat Ausztriában: 175 kg)
	Iszaphulladék nem megengedett.
	Talajelemzés nélküli és C tápanyagszint (optimális tápanyagellátás) feletti műtrágyázás tilos.

- (71) A címkéken szereplő származási régió az a régió, ahol a termék feldolgozása történt, és ahonnan a fő nyersanyagok (wertbestimmende Rohstoffe) származnak. Ezen nyersanyagok egyharmada származhat más régiókból, ha a származási régióban nem termelhetők meg vagy szerezhetők be.
- (72) Friss tojás termelése esetén csak az érintett régióban született és nevelt tojótyúkok megengedettek. Marhahús, borjúhús, sertéshús, pulykahús és bárányhús termelése esetén csak az érintett régióban született állatok megengedettek.
- (73) A minőségi címkén használt logó tekintetében az osztrák hatóságok 2012. szeptember 14-i tájékoztatásukhoz csatolták az 1999-ig érvényben lévő szabályokat. Eszerint a szabályozási aktusokon (AMA-Gütesiegel Richtlinien⁽²⁶⁾), Regulativ für die Verleihung des Rechts zur Führung der Ursprungs- und Gütezeichen für Lebensmittel⁽²⁷⁾) és a kérelem-úrlapokon (Antrag auf Verleihung des Herkunfts- und Gütezeichens für Lebensmittel⁽²⁸⁾) is a (65) preambulumbekzdésben szereplő logót használták.
- (74) 1999 után a minőségi címkén ugyanazt a logót használták, ami a (64) preambulumbekzdésben szerepel.

A rendszerben elszámolható költségek

- (75) A minőségi címke tekintetében az 1995 és 1999 közötti éves jelentésekben szereplő adatok alapján, valamint az NN 34A/2000 támogatási rendszer adatai alapján megállapítható, hogy a fogyasztók minőségtudatosságának növelését és a minőségi címke népszerűsítését célzó hirdetési kampányok költségeire nyújtottak támogatást. A cél az volt, hogy a minőségi címkét a vásárlásoknál iránymutatónak tekintsék (Orientierungshilfe beim Einkauf).
- (76) A bio címke tekintetében a fogyasztókat a bio címkével ellátott termékekről, a címke használatának feltételeiről és általában az ökológiai mezőgazdaságról tájékoztató hirdetési kampányok kaptak támogatást.
- (77) A kampányokban a nyomtatott és az elektronikus médiában, értékesítési pontokon és nyilvános eseményeken megjelenő hirdetések, információs pultoknál terjesztett, a minőségi és bio címkével ellátott termékekről szóló brosrák, tájékoztató szórólapok, vásárokon és más nyilvános eseményeken zajló kóstoltatások és más,

⁽²⁶⁾ AMA-Gütesiegel Richtlinie Frischfleisch, 1999 április, Richtlinien Frischfleisch, 1997 április, Richtlinien Frischfleisch, 1997 április (Anpassung entsprechend Beiratsbeschluss vom 1998.1.22.), Richtlinien Frischfleisch, 1996 február, Richtlinien diverse Lebensmittel.

⁽²⁷⁾ 1997 február.

⁽²⁸⁾ Az osztrák hatóságok szerint ezt az űrlapot 2000. december 31-ig használták.

a fogyasztók figyelmét felkeltő, a minőségi és a bio címke szimbólumait vagy azokkal kapcsolatos információkat tartalmazó elemek (például közértekben a padlóra ragasztott hirdetések) szerepeltek. A kampányok a helyi és a piaci helyzetnek megfelelően különböző termékcsoportokra koncentráltak.

- (78) Az osztrák hatóságok által az NN 34A/2000 intézkedéssel kapcsolatban nyújtott információk szerint az értékesítési helyeken és nyilvános eseményeken 2002 és 2008 között zajlott hirdetések és tevékenységek során nem neveztek meg termelőket és márkákat. Ehelyett csak a minőségi címkéhez kapcsolódó termékminőségi előírásokkal és minőségellenőrzésekkel kapcsolatos információkat osztottak meg, hogy a fogyasztók felismerjék a címkével ellátott termékek különleges minőségét. Az értékesítési helyeken zajló tevékenységek támogatása minden érdeklődő, saját telephelyén ilyen eseményt szervezni kívánó cég számára elérhető volt. Ezen vállalkozások nem kaptak közvetlen támogatást a bejelentett támogatási rendszerben.
- (79) Továbbá az osztrák hatóságok szerint, ha meg is említették a termék származását, annak másodlagos üzenetnek kellett lennie a támogatott hirdetésekben. Az osztrák hatóságok a nyomtatott és audiovizuális hirdetések mintáit is megküldték annak bemutatására, hogy a hirdetésekben biztosították, hogy a származási hellyel kapcsolatos üzenet mindig másodlagos maradjon.
- (80) Az NN 34A/2000 intézkedéssel kapcsolatos információk alapján úgy tűnik, hogy a bio címke intézkedéseinek egy része az EU által társfinanszírozott hirdetési tevékenység volt.

4.1.2. ÁLTALÁNOS HIRDETÉSI INTÉZKEDÉSEK

- (81) Az 1995 és 1999 közötti éves jelentésekben szereplő információk szerint a hirdetési kampányok tejre és tejtermékekre, húsról és hústermékekre, tojásra, gyümölcsökre, zöldségekre és krumplira, valamint ezen nyersanyagokból készült termékekre és virágokra vonatkoztak.
- (82) A hirdetési kampányokban a nyomtatott és az elektronikus médiában megjelenő hirdetések és értékesítési pontokon, vásárokon és nyilvános eseményeken zajló promóciók szerepeltek. A promóciók során termék-mintákat és a hirdetett termékekről szóló broszúrákat tartalmazó információs pultokat, valamint más, a fogyasztók figyelmét felkeltő eszközöket használtak, például terméktesztelést, nyereményjátékokat (Gewinnspiele), posztereket, zászlókat és a hirdetett termékekkel kapcsolatos padlómatricákat. Több nyomtatott és más formátumú anyag is készült különböző termékek és termékcsoportok hirdetésére. Készültek tájékoztató szórólapok, magazinok, szakácskönyvek, felirattal ellátott ruhák és promóciós ajándékok is.

A rendszer keretében végrehajtott konkrét kampányok

- (83) Az érintett időszakból származó, a Bizottság számára elérhető hirdetési anyagokban a termék eredete szövegesen és szimbólummal is szerepel, nem csak a minőségi címkén, hanem a hirdetési anyagokban máshol is.
- (84) Az **1995-ös** éves jelentésből, illetve az Ausztria által a Bizottságnak benyújtott minták közül válogatott példák:
- Egy 1995-ös kampányban a „Geflügel aus Österreich” kifejezés is szerepelt. A logó fő vizuális részén az osztrák zászló szerepelt.
  - Egy 1995-ös hirdetési kampány mottója „Étvágy Ausztriára” („Appetit auf Österreich”) volt. A logó fő vizuális részén az osztrák zászló adta a háttérrel, előtte az „Österreich” szóval. A hirdetés szöveges részében világosan szerepel a termékek származására történő utalás „Osztrák élelmiszer – miért?” („Lebensmittel aus Österreich – warum?”).
  - Egy osztrák tojást népszerűsítő kampány 1995-ben „Minőségi friss tojás Ausztriából” („Qualitätseier frisch aus Österreich”) mottóval zajlott.
  - A Bizottsághoz eljuttatott eperrel kapcsolatos hirdetési anyagon a „Gyümölcsöt Ausztriából” („Obst aus Österreich”) mondat szerepel.

- Egy marhahús-kampány mottója a következő volt: „Oszták marhahús – minden falat élvezet” („Österreichisches Rindfleisch, jedes Stück ein Gustostück”).
  - Egy sertéshús-kampány mottója: „Sertéshús Ausztriából – tudd, mit eszel” („Schweinefleisch aus Österreich, da weiß man was man isst”).
  - Egy sajttal kapcsolatos hirdetés mottója: „Typisch Österreich, Käse mit Charakter”.
- (85) Az **1996-os** éves jelentés a következőképp foglalja össze az AMA feladatát: „az európai élelmiszerek növekvő választéka dacára meggyőzni a hazai fogyasztókat az osztrák termékek előnyeiről” („die einheimischen Konsumenten, trotz der zunehmenden Vielfalt des europäisch werdender Lebensmittelangebotes, von den Vorzügen österreichischer Produkte zu überzeugen”) ⁽²⁹⁾. A szöveg így folytatódik: „Az „Ausztria iránti preferencia” megerősítése nagyban hozzájárulhat mezőgazdasági termékeink piaci részesedésének megőrzéséhez”. („Diese Kultivierung der „Präferenz für Österreich” ist ein wesentlicher Beitrag zur Marktanteilsicherung für unsere Agrarprodukte”). Ugyanez a jelentés kijelenti azt is, hogy az AMA Marketing és a nemzeti termelők közötti együttműködés olyan sikeres volt, hogy az osztrák piacra alig jutottak be külföldi tej- és vajtermelők ⁽³⁰⁾.
- (86) A jelentés utolsó fejezete, melynek címe „A patriotizmus értéke a kereskedelemben és a vásárlók számára” („Patriotismus bei Handel und Konsument gefragt”) kijelenti, hogy megvédték a nemzeti termékek magas piaci részesedését más EU-s termékekkel szemben ⁽³¹⁾. A jelentés meg is nevezi az a kampányban érintett cégeket (kiskereskedőket) ⁽³²⁾, és kiemeli, hogy a piros-fehér-piros logó mellett hangsúlyozták az osztrák élelmiszerek előnyeit a fogyasztók számára.
- (87) Az 1996-os kampányok és intézkedések tekintetében álljanak itt a következő példák:
- a) A jelentés hivatkozik az „A hazai vaj pótolhatatlan” („Unsere Butter kann durch nichts ersetzt werden”) ⁽³³⁾ kampányra.
  - b) Az éves jelentésben szereplő más példák a hazai húsról vonatkoznak: „A legjobb osztrák recept” („Österreichs bestes Rezept”), „Marhahús Ausztriából” („Rindfleisch aus Österreich”) ⁽³⁴⁾. Ugy tűnik, a terjesztett anyagok sok helyre eljuthattak. Az éves jelentés szerint a „Borjúhús Ausztriából” („Kalbfleisch aus Österreich”) brosról 400 000 példány készült, a „Hús mindennekeft” („Alles über Fleisch”) brosról pedig 800 000 ⁽³⁵⁾.
- (88) A jelentés a termékek származását nem említő kampányokat is felsorol, például „Tej – a fehér energia” ⁽³⁶⁾, vagy a „Verhetetlen alma” („Der unbesiegbare Apfel”) iskolai kampány ⁽³⁷⁾. Ez utóbbi nem tartalmaz márkanévet vagy a termék származására való hivatkozást, csak általában hivatkozik a gyümölcs tulajdonságaira (tápanyagok, energia, vitaminok, ásványi anyagok stb.).
- (89) Az **1997-es** éves jelentés szerint az AMA intézkedéseivel sikerült „akadályt gördíteni más EU-s termékek bejutása elé”, és konkrétan említi a joghurtpiacot, ahol a nemzeti termelőknek sikerült 15 %-nyi piaci részesedést visszaszerezni a külföldi termelőktől ⁽³⁸⁾.
- (90) **1999-ben** egyes hirdetésekben konkrét cégek is szerepeltek (például egy osztrák sajtokkal kapcsolatos nyomtatott hirdetés a [.....] ⁽³⁹⁾ sajtgyárat említi, egy osztrák tojást népszerűsítő hirdetésben pedig a [.....] közérthálózat szerepel ⁽⁴⁰⁾).
- (91) Az AMA minőségi címkével ellátott joghurt hirdetésében a következő szöveg szerepelt: „Joghurt Ausztriából” ⁽⁴¹⁾.

⁽²⁹⁾ Az AMA 1996-os tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 3. o.

⁽³⁰⁾ Az AMA 1996-os tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 12. o.

⁽³¹⁾ Az AMA 1996-os tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 35. o.

⁽³²⁾ [.....] – Szakmai titoktartási kötelezettség alá esik.

⁽³³⁾ Az AMA 1996-os tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 15. o.

⁽³⁴⁾ Mindkét példa szerepel az AMA 1996-os tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht) 17. oldalán.

⁽³⁵⁾ Az AMA 1996-os tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 19. o.

⁽³⁶⁾ Az AMA 1996-os tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 13. o.

⁽³⁷⁾ Az AMA 1996-os tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 26. o.

⁽³⁸⁾ Az AMA 1997-es tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 3. o. „Die österreichische Naturqualität hat sich mit der Unterstützung der AMA auch 1997 am Heimmarkt eine Position gesichert, mit der es gelungen ist, Eintrittsbarrieren gegenüber EU-Anbietern aufzubauen und gleichzeitig den heimischen Produkten Unverwechselbarkeit zu garantieren. Dass der »Geschmack der Natur« am Heimmarkt sogar Marktanteile zurückgewonnen hat, ist im Marktsegment Fruchtjoghurt klar abzulesen. So konnten 1997 von den heimischen Herstellern 15 % Marktanteil von ausländischen Anbietern zurückgewonnen werden”.

⁽³⁹⁾ Szakmai titoktartási kötelezettség alá esik.

⁽⁴⁰⁾ Szakmai titoktartási kötelezettség alá esik.

⁽⁴¹⁾ Ez a példa az AMA 1999-es tevékenységi jelentésében (Tätigkeitsbericht) a 10. oldalon található.

- (92) Az 1997-es, 1998-as és 1999-es éves jelentésekben a fent leírtakhoz hasonló más kampányok és szlogenek is szerepelnek.
- (93) A **2000-es** és **2001-es** éves jelentésekben a következő kampányok szerepelnek:
- a) Tejhirdetés („Frische Milch hat's in sich”) ⁽⁴²⁾
  - b) Iskolatej-kampány ⁽⁴³⁾
  - c) Fiatalság 2000 kampány (Jugend 2000) ⁽⁴⁴⁾
  - d) Az 50 feletti generációnak szóló brosúra ⁽⁴⁵⁾

4.1.3. AUSZTRIÁN KÍVÜLI HIRDETÉSI INTÉZKEDÉSEK

- (94) A hirdetési intézkedések célja az volt, hogy tájékoztassa a fogyasztókat és a szakmabelieket az elérhető osztrák termékekről – ízükről és étkezési felhasználásukról – és arra biztassa őket, hogy próbálják ki őket.
- (95) A hirdetési kampányok médiahirdetéseket, brosúrákat, szórólapokat, promóciós ajándékokat, terméktesztelést és a fogyasztóknak küldött hirdetési emaileket tartalmaztak.
- (96) Osztrák termékek reklámozására az osztrák élelmiszerhetek és a más EU-tagállamokban zajló nemzetközi vásárok keretein belül is sor került.
- (97) Az osztrák hatóságok szerint a 2002–2008-as időszakban beszedett fent említettilletékek nem jártak diszkriminatív hatással az EK-Szerződés 90. cikke (jelenleg az EUMSZ 110. cikke) szerinti értelemben. Kijelentik különösen, hogy nincs arra utaló jel, hogy Ausztrián kívül forgalmazott osztrák eredetű termékek ne élvezhették volna ugyanolyan mértékben az intézkedés előnyeit, mint az Ausztriában forgalmazottak.

4.2. A MINŐSÉGI TERMÉKEK ÁLLAMI TÁMOGATÁSA

- (98) Az AMA minőségi és bio termékek tekintetében támogatást ítéltek meg a minőségbiztosítási rendszerek fejlesztésére (általában a termelés minőségének javítását célzó tanulmányokra, minőségbiztosítási dokumentumok létrehozására és terjesztésére, ehhez kapcsolódó informatikai rendszerek kifejlesztésére az AMA Marketingen belül) minőségellenőrzésekre és ökológiai termékek ellenőrzésére (külső szervek általi helyszíni ellenőrzésekre és laborelemzésekre). Minden rutinszerű minőség-ellenőrzés költségeit maguk a licenctulajdonosok viselték.
- (99) Ezen kívül az ISO 9002 minőségbiztosítási rendszer bevezetését magában foglaló intézkedés is szerepel az 1995–1999-es időszak éves jelentéseiben.

4.3. TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSRA IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK

4.3.1. A MINŐSÉGI ÉS A BIO CÍMKE TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSA

- (100) Támogatást kaptak általános információs projektek, a címkével kapcsolatos általános tájékoztatást szolgáló PR-tevékenységek és a minőségi címkeket népszerűsítő nyereményjátékok (Gewinnspiele) is.

⁽⁴²⁾ Az AMA 2000-es tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 9. o.

⁽⁴³⁾ Az AMA 2000-es tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 10. o.

⁽⁴⁴⁾ Az AMA 2000-es tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 11. o.

⁽⁴⁵⁾ Az AMA 2000-es tevékenységi jelentése (Tätigkeitsbericht), 12. o.

- (101) A tájékoztató találkozók szervezésével, szórólapok, katalógusok, hírlevelek és internetes anyagok készítésével kapcsolatos költségek is elszámolhatóak voltak.
- (102) A cél az volt, hogy a fogyasztók az AMA minőségi és bio címkékről tényszerű általános információkat kapjanak, például a minőségi címke program minőségi fókuszával, a címkék jelentésével és az ellenőrzési rendszerekkel kapcsolatban.
- (103) Az osztrák hatóságok tájékoztatása szerint a fenti intézkedések nem konkrét termékcsoportokra vonatkoztak, és a fogyasztókat nem egy konkrét termék megvásárlására biztatták.

4.3.2. TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS ÁLTALÁNOS TERMÉKTÁJÉKOZTATÁSHOZ, IDEÉRTVE A PIACKUTATÁST IS

- (104) Az éves jelentések szerint 1995 és 1999 között támogatást kaptak általános tájékoztatási és PR tevékenységek, vásárok szervezése és az azokon való részvétel, valamint piackutatás is.
- (105) A támogatott általános tájékoztatási és PR-tevékenységek célja az élelmiszerek általános tulajdonságainak bemutatása volt, és általános érdeklődésre számot tartó kérdésekkel foglalkoztak; például tanácsokat és tájékoztatást nyújtottak élelmiszerekkel kapcsolatos botrányok kapcsán. A PR-tevékenységek közé tartozott a médiában a kommunikációs alapok javítása; ehhez sajtóközleményeket, sajtótájékoztatókat, sajtóeseményeket, hírleveleket, nyílt napokat és lobbitevékenységet használtak fel.
- (106) Támogatást nyújtottak a versenyek, konferenciák, szemináriumok és workshopok szervezésére és ezeken való részvétellel is Ausztriában, illetve más EU-tagállamokban rendezett „osztrák heteken” és vásárokon.
- (107) Piackutatási támogatást nyújtottak általános élelmiszer-ipari adatokról, a piacok fejlődéséről, fogyasztói magatartásról, trendekről szóló tanulmányok készítésére és a releváns mezőgazdasági termékek eladásainak elemzéseire is.

5. TÁMOGATÁSI INTENZITÁS

- (108) A támogatás az AMA marketingintézkedések elszámolható költségeinek 100 %-át lefedte.
- (109) Az osztrák hatóságok tájékoztatása szerint a minőségi termékek támogatása és a minőségi és bio címke technikai segítségnyújtása sosem haladta meg a kedvezményezettenkénti 100 000 eurót hároméves időszakra vetítve.
- (110) A minőségi címke használatával kapcsolatos ellenőrzési intézkedések tekintetében az osztrák hatóságok megerősítették, hogy a támogatást 2009-re megszüntették.

6. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

6.1. TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSA

- (111) Az EUMSZ állami támogatást tiltó 107. cikkének (1) bekezdése olyan esetekre vonatkozik, amikor „a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzíja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.

6.1.1. ÁLLAM ÁLTAL VAGY ÁLLAMI FORRÁSBÓL NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK

- (112) A források állami forrásként történő kategorizálása terén nem kell különbséget tenni olyan esetek között, amikor a támogatást közvetlenül az állam fizeti ki, és olyan esetek között, amikor a támogatást az állam által erre a célra kijelölt vagy létrehozott állami- vagy magánszervezetek fizetik ki ⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁶⁾ A 2001. március 13-án a C-379/98 sz. Preussen Elektra ügyben hozott ítélet(ECLI:EU:C:2001:160)58. pontja és a 2003. november 20-án a C-126/01 sz. GEMO ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2003:622) 23. pontja.

- (113) A Bizottság megjegyzi, hogy ebben az esetben a támogatást nem közvetlenül az állam, hanem az AMA, egy törvényi úton létrehozott és az állam által irányított közvetítő szervezet nyújtja (lásd a (49) preambulumbekendést). Az AMA irányítja az AMA Marketinget és annak 100 %-os tulajdonosa is; ez alapján feltételezhető, hogy a kérdésben döntő befolyással bír. Ezért ebben a tekintetben az AMA és az AMA marketing szervezeteket együttesen kezeljük. Azt kell tehát megvizsgálni, hogy az AMA által beszedett illetékeket állami forrásnak kell-e tekinteni.
- (114) Az AMA és az AMA Marketing törvényi rendelkezés útján került létrehozásra. Az állam szabja meg ezen szervezetek céljait (AMA-törvény, 2. paragrafus), irányítási szerkezetét (AMA-törvény, 4-17. paragrafus) és igazgatótanácsuk összetételét (lásd még a (118) preambulumbekendést). E szervezetek tehát az állam irányítása alatt állnak. Marketingtevékenységeiket adójellegű illetékekből finanszírozzák (lásd a (49) és (53) preambulumbekendéseket) ⁽⁴⁷⁾. Az AMA-törvény (21a paragrafus, (1) bekezdés) rögzíti a beszedett illetékek felhasználási módját. Az AMA fölött az állami intézményeknek, például az Osztrák Számvevőszéknek van ellenőrzési jogköre ⁽⁴⁸⁾. Továbbá az AMA-törvény 29. paragrafusa kimondja, hogy adminisztratív eljárások során az AMA az általános közigazgatási eljárásról szóló törvényt (allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz) alkalmazza.
- (115) Az AMA döntéseit a szövetségi közigazgatási bíróságnál (Bundesverwaltungsgericht) lehet megtámadni ⁽⁴⁹⁾. Az AMA-törvény 2004-es változata szerint az AMA döntéseit a mezőgazdasági és erdészeti minisztériumnál lehet megtámadni.
- (116) Az AMA-törvény értelmében az illeték beszedése az AMA hatáskörébe tartozik. Az AMA-nak joga van telephelyeken és mezőgazdasági területeken ellenőrzést végezni és az illetékfizetésre kötelezett vállalkozásoktól jelentéseket vagy bizonyítékokat bekérni ⁽⁵⁰⁾. Az AMA-törvény megsértése esetén a körzeti közigazgatási hatóság (Bezirksverwaltungsbehörde) 3 630 euróig terjedő bírságot szabhat ki ⁽⁵¹⁾. Az AMA-szabályok megkerülésének kísérlete is büntetést vonhat maga után. A bírság meg nem fizetése esetén hat hétig terjedő szabadságvesztés is kiszabható ⁽⁵²⁾.
- (117) Az osztrák hatóságok kijelentették, hogy az illeték célját, hatókörét és maximális szintjét az AMA-törvény szabja meg ⁽⁵³⁾. Az illeték konkrét szintjét az AMA igazgatótanácsa (Verwaltungsrat der Agrarmarkt Austria) szabja meg. Az igazgatótanács az illeték konkrét szintjét az adott termék piacának helyzete, az eladások alakulása, az osztrák termékek hazai és külföldi bevételi helyzete és a marketingintézkedések szükségessége és indokoltsága alapján szabja meg ⁽⁵⁴⁾.
- (118) Az AMA igazgatótanácsának 4 tagja van, akik a mezőgazdasági kamarát (Landwirtschaftskammer Österreich), a szövetségi munkaügyi kamarát (Bundesarbeitskammer), a gazdasági kamarát (Wirtschaftskammer Österreich), illetve az osztrák szakszervezetek szövetségét (Österreichischer Gewerkschaftsbund) képviselik ⁽⁵⁵⁾.
- (119) Az eljárást megindító határozatban a Bizottság megvizsgálta, hogy a *Pearle* joggyakorlat alkalmazható-e az ügyre. 2004. július 15-én a Bíróság a *Pearle-ügyben* ⁽⁵⁶⁾ hozott ítéletében rámutatott, hogy ha egy közvetítő szerv egy gazdasági szektor minden szereplőjére kötelező hozzájárulást ró ki, az csak akkor nem tekinthető állami forrásnak, ha a következő négy feltétel egyszerre teljesül:
- a kérdéses intézkedést egy gazdasági ágazat vállalkozásait és dolgozóit képviselő szakmai szervezet fogadta el, és az nem az állam által elfogadott szakpolitika végrehajtásának eszközeként szolgál,
  - az így elfogadott célokat teljes egészében az ágazat vállalkozásainak befizetéseiből finanszírozzák,
  - a finanszírozás módozatait és a hozzájárulások arányát/összmennyiségét az ágazati szakmai szervezeten belül a munkaadók és a munkavállalók képviselői állapítják meg az állam beavatkozása nélkül,
  - a hozzájárulásokból befolyt összeget szigorúan az intézkedés finanszírozására fordítják, az állam általi beavatkozás lehetősége nélkül.

⁽⁴⁷⁾ 2012. szeptember 14-én beadott anyag.

⁽⁴⁸⁾ U.az..

⁽⁴⁹⁾ AMA-törvény, 21i paragrafus.

⁽⁵⁰⁾ AMA-törvény, 21k paragrafus.

⁽⁵¹⁾ AMA-törvény, 21 l paragrafus.

⁽⁵²⁾ AMA-törvény, 21 l paragrafus, (2) bekezdés.

⁽⁵³⁾ 21a paragrafus (1) bekezdés, 21c paragrafus, illetve 21d paragrafus.

⁽⁵⁴⁾ Lásd a 47. lábjegyzetet.

⁽⁵⁵⁾ Az AMA törvény 11. paragrafusának (1) bekezdése.

⁽⁵⁶⁾ A Bíróság C-345/02. sz. *Pearle BV* ügyben 2004. július 15-én hozott ítélete (ECLI:EU:C:2004:448), 35–38. pontok.

- (120) Az elérhető információk alapján a Bizottság arra a véleményre jutott, hogy ez a rendszer nem felel meg minden feltételnek.
- (121) Az első feltétel tekintetében meg kell jegyeznünk, hogy a marketingintézkedések finanszírozását nem egy, az ágazatot képviselő szakmai szervezet irányítja, hanem az AMA Marketing, egy köztestület, amelyet az állam hozott létre és irányít (lásd a (49) preambulumbekendést és az AMA-törvény 3. paragrafusát).
- (122) A harmadik feltétel tekintetében: az illetéket és a befizetések maximális összegét törvény (az AMA-törvény) szabja meg, egy, az állam irányítása alatt álló szervezet szedi be, nem pedig egy ágazati szakmai szervezet. Továbbá az AMA-törvény értelmében az illeték befizetése kötelező (lásd az (53) preambulumbekendést). Ezek a tényezők igazolják az állami beavatkozást a támogatás finanszírozása terén.
- (123) A Bizottság emiatt úgy véli, hogy ebben az esetben nem állnak fenn azok a feltételek, amelyek miatt a Pearle-ügyben érintett befizetésekről a Bíróság ítéletében kimondta, hogy azok nem állami források.
- (124) 2013. május 30-án a *Doux Élevage* ügyben a Bíróság megválaszolt egy előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést az állami források fogalmának értelmezéséről ⁽⁵⁷⁾.
- (125) Ítéletében a Bíróság megállapította, hogy valamely nemzeti hatóság olyan határozata, amely egy mezőgazdasági ágazat valamennyi szakmai szereplőjére kiterjeszt egy olyan megállapodást, amely hozzájárulást vezet be valamely, a nemzeti hatóság által elismert szakmaközi szervezet keretében, és ezáltal azt kötelezővé teszi annak érdekében, hogy lehetővé tegye a kommunikációs, promóciós, külső kapcsolatokra vonatkozó, minőségbiztosítási, kutatási és az ágazat érdekeinek védelmét szolgáló fellépések végrehajtását, nem minősül állami támogatás elemének.
- (126) Ítéletében a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó hozzájárulások olyan piaci magánszereplőktől származtak, amelyek az érintett piacon gazdasági tevékenységet folytattak, amiből az következik, hogy ez a mechanizmus nem járt együtt az állami források közvetlen vagy közvetett átruházásával. Az e hozzájárulások befizetésével létrehozott alap egyáltalán nem ment át az állami költségvetésen vagy más közjogi szerven, és az állam semmilyen címen nem mondott le egyetlen olyan állami forrásról sem – mint például adókról, illetékekről, járulékokról vagy egyéb befizetésekről –, amelyet a nemzeti szabályozás szerint az állami költségvetésbe kellett befizetni.
- (127) Ezen esettől eltérően a jelen esetben nem egy szakmaközi szervezet által kollektíven bevezetett (önkéntes) hozzájárulásokról van szó. Ahogy az (53) preambulumbekendésben is szerepel, az osztrák mezőgazdasági és élelmiszer-ipari vállalkozások kötelező, az AMA-törvényben rögzített illetéket fizetnek. Ezek a befizetések tehát nem magánjellegűek, hanem az állam által jogszabályban előírt befizetések.
- (128) Továbbá a *Doux Élevage* ügygel szemben az AMA esetében nem magánszervezetek által bevezetett befizetésekről van szó. Ahogy az a (49)–(54) preambulumbekendésekből látható, a hozzájárulásokat az állam vezette be és az AMA – egy, az AMA-törvény által létrehozott és az állam által irányított közjogi testület – kezeli. A rendszert az AMA Marketing, az AMA 100 %-os tulajdonú leányvállalata irányítja.
- (129) A *Doux Élevage* ügyben a Bíróság kimondta, hogy az érintett befizetések végig megtartották magánjellegüket, és a nemzeti hatóságoknak nem volt engedélyezett ezen forrásokat főleg bizonyos vállalkozások támogatására fordítani. Ehelyett az érintett szakmaközi szervezetek döntöttek ezen források felhasználásáról, és a források ennek megfelelően teljes egészében a szakmaközi szervezetek által meghatározott célok elérésére fordították. Továbbá e források nem álltak folyamatosan állami ellenőrzés alatt, és nem álltak a hatóságok rendelkezésére.
- (130) A *Doux Élevage* ügygel szemben a jelen ügyben az AMA céljait nem egy, a források felhasználásáról döntő magánszervezet határozza meg, hanem egy, a közjogi szerv működését szabályozó jogszabály (azaz az AMA-törvény, lásd az (54) preambulumbekendést).
- (131) Nem teljesülnek tehát a *Doux Élevage* ügyben fennálló feltételek, amelyek alapján magánforrások létét lehetne feltételezni.

⁽⁵⁷⁾ A C-677/11 sz. ügyben 2013. május 30-án hozott ítélet, *Doux Élevage SNC és Coopérative agricole GBP-ARREE kontra Ministère de l'Agriculture* ECLI:EU:C:2013:348, 32., 35. és 38. pont.

- (132) A fenti okokból a Bizottság álláspontja szerint a kérdéses AMA-intézkedések finanszírozása az államhoz kapcsolható, így a források állami forrásnak tekintendők.

6.1.2. SZELEKTÍV ELŐNY

- (133) A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint azon beavatkozások minősülnek támogatásnak, melyek formájuktól függetlenül, közvetlen vagy közvetett módon, egyes vállalkozásokat előnyökhöz juttatnak, vagy olyan gazdasági előnynek tekinthetők, melyhez a kedvezményezett vállalkozás az átlagos piaci feltételek mellett nem jutott volna ⁽⁵⁸⁾. Ezenfelül támogatásnak minősülnek azon beavatkozások, melyek különféle módokon felmentik a vállalkozást olyan kötelezettségek alól, melyek általában annak költségvetését terhelik, ezért, bár a szó szoros értelmében nem állami támogatás, mégis azonos jellegű és hatású ⁽⁵⁹⁾. A Bíróság arra is rámutatott, hogy egy hatóság által elfogadott, bizonyos vállalkozások vagy termékek számára kedvező intézkedés nem veszíti el ellenszolgáltatás nélküli kedvezmény jellegét attól, hogy részben vagy teljes egészében a hatóság által az érintett vállalkozásokra kiszabott hozzájárulásokból finanszírozzák ⁽⁶⁰⁾.
- (134) Az intézkedés a hirdetések, a minőségi termékek támogatása és a technikai segítségnyújtás révén a mezőgazdasági termékek termelése, feldolgozása és forgalmazása terén aktív vállalkozások számára előnyös, ideértve az élelmiszeripart is (lásd a (46) preambulumbekendést).
- (135) Ebben a tekintetben további tájékoztatást kértünk az osztrák hatóságoktól a kedvezményezettek köréről, valamint az egyes marketingintézkedésekben érintett kedvezményezettek számáról. 2012. szeptember 14-én az osztrák hatóságok azt a választ adták, hogy az egyes intézkedések kedvezményezettjei nem azonosíthatók, mivel nem csak a logókat használó termelők és kereskedők élvezték a rendszer előnyeit, hanem a rendszerben közvetlenül részt nem vevő termelők is, és így az egész szektor. Ausztria érvelése szerint az intézkedések általánosságban növelték a fogyasztók ismereteit, ezért a rendszerben részt nem vevő termelőknek is emelnie kellett termékei minőségét.
- (136) A Bizottság az eljárást megindító határozatban arra is kérte Ausztriát, hogy ismertesse, hogy az élelmiszeripar mekkora mértékben részesül a marketingintézkedésekből. Az osztrák hatóságok e téren is a fenti érvelést alkalmazták (135) preambulumbekendés).
- (137) A joggyakorlat szerint ⁽⁶¹⁾ egy intézkedés szelektív jellege akkor is megmarad, ha az egy egész ágazatra vonatkozik (de más ágazatokra nem). Az osztrák hatóságok azon érvelését, hogy egy intézkedés általános jellegű, el kell utasítani.

6.1.3. A VERSENY TORZÍTÁSA ÉS A KERESKEDELEMRE GYAKOROLT HATÁS

- (138) A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint egy vállalkozás versenyhelyzetének valamely állami támogatás hatására jelentkező javulása általában a versenynek az ilyen támogatásban nem részesülő más vállalkozások hátrányára bekövetkező torzulását jelzi ⁽⁶²⁾. Az Unión belüli kereskedelem előtt nyitott piacon működő vállalkozás számára nyújtott támogatás alkalmas arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet ⁽⁶³⁾.
- (139) A 1995 és 2008 közötti időszakban a mezőgazdasági termékek Unión belüli kereskedelme jelentős méreteket öltött. 2004-ben például kb. 183 milliárd EUR (import) és kb. 187 milliárd EUR (export) közötti értékű mezőgazdasági termék volt az Unión belüli kereskedelem tárgya, ami a 324 milliárd eurós teljes mezőgazdasági termelés kb. 57 %-át tette ki ⁽⁶⁴⁾.
- (140) Ezért, tekintetbe véve a mezőgazdasági termékeknek a releváns időszakban zajlott jelentős mértékű Unión belüli kereskedelmét, kijelenthető, hogy a jelen határozat tárgyát képező intézkedések torzítják vagy torzíthatják a tagállamok közötti versenyt és kereskedelmet. Ezt megerősítik az AMA érintett időszakban készült éves jelentéseinek egyes kijelentései is (lásd fent a (84)–(90) preambulumbekendést), amelyek igazolják, hogy az AMA tudatában volt annak, hogy a marketingtevékenységek a hazai termékeket népszerűsíthetik a más tagállamokbeli versenytárs termelők termékeivel szemben.

⁽⁵⁸⁾ A Bíróság C-280/00. sz. Altmark-ügyben hozott ítélete (ECLI:EU:C:2003:415), 84. pont.

⁽⁵⁹⁾ A Bíróság C-355/00 sz. ügyben hozott ítélete, Freskot AE kontra Elliniko Dimosio, ECLI:EU:C:2003:298, 83. pont.

⁽⁶⁰⁾ A Bíróság 78/76. sz. ügyben 1977. március 22-én hozott ítélete, Steinike & Weinlig, ECLI:EU:C:1977:52, 22. pont.

⁽⁶¹⁾ A Bíróság C-75/97. sz. ügyben hozott ítélete, Belgium kontra Bizottság (ECLI:EU:C:1999:311), 31. pont.

⁽⁶²⁾ A Bíróság 730/79 sz. ügyben hozott ítélete, Philip Morris Holland BV kontra Bizottság (ECLI:EU:C:1980:209), 11. és 12. pont.

⁽⁶³⁾ Lásd különösen a Bíróság 102/87. sz., Francia Köztársaság kontra Bizottság ügyben hozott ítéletét, ECLI:EU:C:1988:391.

⁽⁶⁴⁾ Forrás: Eurostat.

- (141) A fentiekre figyelemmel teljesülnek az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének feltételei. Kijelenthető tehát, hogy a jelen határozat tárgyát képező intézkedések a fenti cikk értelmében állami támogatásnak minősülnek.

6.2. A HATÁROZAT IDŐBELI HATÁLYA ÉS A LÉTEZŐ TÁMOGATÁSOK

- (142) Az NN 34/2000 támogatási rendszeren belüli be nem jelentett marketingintézkedések és a megsemmisített NN 34A/2000 bizottsági határozat AMA-intézkedései az eljárást megindító 2012-es határozat hatálya alá tartoztak.
- (143) Figyelembe véve, hogy az AMA-törvényt és annak végrehajtási rendelkezéseit többször módosították, sok eljárási lépés történt és a támogatás több, eltérő időtartamú intézkedésből áll, külön meg kell határozni az intézkedések végrehajtásának pontos kezdő és záró dátumát és így a határozat időbeli hatályát.
- (144) Az osztrák hatóságok által nyújtott információk szerint a marketingintézkedések 1994 óta voltak érvényben, tehát 1995. január 1-jén, Ausztria Európai Unióba történő belépésekor már érvényben voltak. Ennek dacára az AMA-intézkedéseket az osztrák hatóságok nem jelentették be a Bizottságnak az Osztrák Köztársaság csatlakozásáról szóló okmány 143. és 144. cikke értelmében (lásd a (34) preambulumbekendést), ezért azok nem tekinthetők létező támogatásnak. Ezen intézkedéseket tehát új támogatásnak kell tekinteni, amelyet a csatlakozás 1995. január 1-jei dátumáig nem jelentettek be; ettől a dátumtól kell tehát számítani a támogatás nyújtását.
- (145) Továbbá a (36) preambulumbekendésben leírtaknak megfelelően az osztrák hatóságok állítása szerint az 1997. június 23-i levélben kitöltött bejelentési űrlapot küldtek az AMA marketingintézkedéseivel kapcsolatban, amire a Bizottság nem reagált az előírt két hónapos határidőn belül ⁽⁶⁵⁾. Álláspontjuk szerint ez érvényes bejelentés volt, és a két hónap lejárta után a támogatást jóváhagyottnak kell tekinteni, így létező támogatásnak számít. Ugyanez az érvelés szerepel a 2015. február 25-i információbenyújtáshoz csatolt jogi véleményben is.
- (146) A Bizottság nem ért egyet ezzel az érveléssel. Mivel az intézkedéseket már 1997 előtt alkalmazták, a fenti levél nem tekinthető az intézkedések az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti érvényes bejelentésének, ezért a támogatás nem számít létező támogatásnak. A Lorenz-ítélet szerint a támogatás csak akkor lenne létező támogatásnak tekinthető, ha nem vezették volna még be akkor, amikor az intézkedést bejelentették a Bizottság felé; korábbi nem alkalmazás esetén a támogatást csak akkor lehetne létező támogatásnak tekinteni, ha a tagállam a két hónapos időszak után előzetes értesítés t küldött volna a Bizottságnak. Az osztrák hatóságok azonban az intézkedést a hivatalos bejelentés előtt bevezették, és nem értesítették előzetesen a Bizottságot. Ezért a fenti 1997. június 23-i levél nem teszi ezt az intézkedést az EUMSZ 108. cikkének (1) bekezdése szerinti létező támogatássá.
- (147) A fenti információk és megfontolások alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott a határozat időbeli hatálya tekintetében, hogy az AMA marketingintézkedések kezdő időpontja 1995. január 1. (lásd a (34) és (144) preambulumbekendést).
- (148) Az alkalmazás záró időpontja tekintetében az osztrák hatóságok 2012. szeptember 14-i levelükben megerősítették, hogy az N 239/2004 támogatási rendszer keretében bejelentett intézkedések az NN 34/2000 ügy keretében vizsgált AMA-intézkedések egy részét fedik le (az intézkedések jelentős, a vonatkozó szabályoknak való megfelelést célzó módosítása után; lásd a (39) preambulumbekendést).
- (149) Ugyanezen levélben az osztrák hatóságok azt is megerősítették, hogy a 2002 utáni időszakban az AMA Marketing nem alkalmazott az NN 34A/2000 és az N 239/2004 keretein kívüli (és későbbi meghosszabbításuk ⁽⁶⁶⁾ keretein kívüli) támogatási intézkedéseket.

⁽⁶⁵⁾ A Tanács az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelete (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.) 1. cikke b) pontjának iii. alpontja és 4. cikkének (6) bekezdése szerint, ha a Bizottság két hónappal a bejelentés után nem hozott döntést, az érintett tagállam a Bizottság előzetes értesítése után végrehajthatja az intézkedést, kivéve, ha a Bizottság az értesítés utáni 15 munkanapon döntést hoz. A 659/1999/EK rendelet 1999-ben lépett életbe, ezért nem alkalmazható a kérdéses levélre, ami 1997-ben kelt. Mindazonáltal a 659/1999/EK rendelet fenti rendelkezései az úgynevezett Lorenz-joggyakorlat kodifikálására születtek (a Bíróság által a 120/73 sz. ügyben hozott ítélet, Lorenz, ECLI:EU:C:1973:152, 4–6. pont), amely szerint a támogatást jóváhagyottnak és létező támogatásnak minősítettnek kell tekinteni a bejelentés és előzetes értesítés után két hónappal, ha a Bizottság nem addig reagált.

⁽⁶⁶⁾ N 175/2006, N 589/2008 és N 496/2009.

- (150) Az osztrák hatóságok által nyújtott információkból az derül ki, hogy az N 570/1998 jóváhagyott támogatási rendszer nem a jelen határozat tárgyát képező AMA-marketingintézkedésekhez köthető.
- (151) Az AMA bio és minőségi címkék tekintetében az intézkedés záró dátuma 2008. december 31. volt, kivéve a bio címkehez kapcsolódó hirdetési intézkedéseket, amelyek 2006. december 31-én lejártak (lásd a (15) és (19) preambulumbekendést).
- (152) Az egyéb AMA marketingintézkedések 2004. október 20-ig voltak érvényben, amikor jóváhagyásra került az N 239/2004 határozat (lásd fent az 1.4. fejezetet és a (39) preambulumbekendést). Ezért a jelen határozat hatálya 1995. január 1-től 2008. december 31-ig terjed, kivéve a bio címke hirdetési intézkedéseit, amelyekre vonatkozóan a releváns időszak 1995. január 1-től 2006. december 31-ig tart, valamint az egyéb marketingintézkedéseket, amelyek esetében a releváns időszak 1995. január 1-től 2004. október 20-ig tart.

7. A TÁMOGATÁSOK JOGELLENES VOLTA

- (153) Az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése értelmében a Bizottságot tájékoztatni kell a támogatás nyújtására és módosítására irányuló szándékról. A 659/1999/EK rendelet 1. cikkének f) pontja alapján az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésének megsértésével bevezetett új támogatás jogellenes. Az állami támogatás bejelentésének kötelezettségéről az említett jogszabály 2. cikke rendelkezik.
- (154) Ausztria nem tájékoztatta előzetesen a Bizottságot az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében leírt módon az intézkedések bevezetését célzó rendelkezésekről és az illeték útján történő finanszírozásról.
- (155) Ahogy a fentiekben a 6. fejezetben olvasható, az Ausztria által megvalósított intézkedések állami támogatásnak minősülnek. Ahogy az a (34) preambulumbekendésben szerepel, a marketingintézkedések 1994 óta voltak érvényben, tehát 1995. január 1-én, Ausztria Európai Unióba történő belépésekor már érvényben voltak. Ennek dacára az AMA-intézkedéseket az osztrák hatóságok nem jelentették be a Bizottságnak az Osztrák Köztársaság csatlakozásáról szóló okmány 143. és 144. cikke értelmében. Ezért a támogatás a belépés időpontjában új támogatásnak számított, és az osztrák hatóságoknak be kellett volna jelenteniük. Megfelelő értesítés hiányában a támogatás az EUMSZ vonatkozó rendelkezései értelmében jogellenes (lásd erről a (144) preambulumbekendést is).
- (156) Továbbá a (9), (36) és (148) preambulumbekendésekben leírtaknak megfelelően az 1997. június 23-i és a 2002. december 19-i levél sem tekinthető az új támogatás érvényes bejelentésének.

8. A TÁMOGATÁSOK ÖSSZEFÉRHETŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

8.1. A TERMÉKEK SZÁRMAZÁSÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

- (157) A Törvényszék arra való hivatkozással semmisítette meg az NN 34A/2000 bizottsági határozatot, hogy ellentmond az 1992-es AMA-törvénynek. Annak a hozzájárulás céljáról szóló 21a paragrafusában szerepel egy hivatkozás a nemzeti termékekre. Pontosabban az 1. pont szerint a cél „a nemzeti mezőgazdasági és erdőgazdálkodási termékek és azok származékai eladásának támogatása és garantálása” ⁽⁶⁷⁾. A 2. pont az „egyéb marketingintézkedések előmozdítását” említi, „különösen a szolgáltatások nyújtását és az azokhoz kötődő bérköltségeket”.
- (158) A Törvényszék kijelentette, hogy az 1992-es AMA-törvény 21a paragrafusának 1. pontjában szereplő, a nemzeti termékekre való korlátozás kételyeket ébreszt a szóban forgó támogatás összeegyeztethetőségével kapcsolatban, ami miatt a Bizottságnak hivatalos vizsgálati eljárást kellett volna indítania ⁽⁶⁸⁾.
- (159) A termék nemzeti származása tehát részletes elemzést kívánó elem.
- (160) A panaszosok szerint a címkék és a támogatott intézkedések csak osztrák termékek számára voltak elérhetőek. Ebben a tekintetben azt állították, hogy az 1992-es AMA-törvény 21a paragrafusának (1) bekezdése értelmében a támogatott hirdetési intézkedések csak osztrák termékek számára nyitottak.

⁽⁶⁷⁾ Förderung und Sicherung des Absatzes von inländischen land- und forstwirtschaftlichen Erzeugnissen.

⁽⁶⁸⁾ T-375/04 sz. ügy, Scheucher-Fleisch GmbH és mások kontra az Európai Községének Bizottsága, ECLI:EU:T:2009:445, 86. és 87. pont.

- (161) Ezzel kapcsolatban az osztrák hatóságok 2002. december 19-i levelükben közölték, hogy az AMA minőségi és bio címkéi minden termék számára elérhetőek voltak, származásra való tekintet nélkül. 2004. március 5-i levelükben az osztrák hatóságok továbbították az AMA Marketing által kiadott és a címkék kiadását irányító szerv, az osztrák szövetségi mezőgazdasági, erdészeti, környezetvédelmi és hidrológiai védelmi minisztérium (BMLFUW) által jóváhagyott új belső szabályokat. Ezen szabályok szerint a címkék minden, a minőségi követelményeket teljesítő termékre megadhatóak, tekintet nélkül arra, hogy a termék Ausztriából vagy egy másik tagállamból származik. Az osztrák hatóságok vállalták az 1992-es AMA-törvény módosítását is, amire 2007. júliusi hatállyal törvény útján sor is került. Ezen időpont óta az AMA-törvény 21a paragrafusának (1) pontja már nem tartalmazza a „nemzeti” termékekre való hivatkozást ⁽⁶⁹⁾.
- (162) Ezért, bár a 2007. június 30. utáni időszakban kapcsolatban nincs különösebb probléma a termékek származásával és a címkék és intézkedések kedvezményezettjeivel kapcsolatban, az ezen dátum előtti időszak részletesebb elemzést kíván. A rendszer részét képező különböző intézkedések sajátosságai, valamint a nemzeti származásra való hivatkozás eltérő jelentősége miatt minden intézkedést külön kell elemezni.
- (163) A minőségi címke tekintetében az AMA-törvény végrehajtásával kapcsolatos normák (Regulativ zur Verwendung des AMA-Gütesiegels für Lebensmittel) 2000 januárjában nem tartalmaztak a nemzeti termékekre való hivatkozást; minden termékre vonatkoztak, származásra való tekintet nélkül. A származás megjelölésével foglalkozó 2.3. paragrafus egyértelműen egy régióra (pl. Tirol vagy Bajorország) vagy országra utal (pl. Ausztria, Franciaország) a termék származási helye kapcsán, jelezve, hogy bármely régió vagy ország megadható. Ez az érintett dátum utáni időszakra nézve cáfolja azt az állítást, hogy a minőségi címke csak hazai (azaz osztrák) termékek számára volt elérhető.
- (164) Továbbá a termékek eredetével kapcsolatos összes rendelkezés a következő meghatározást használja a „hazai” (heimisch) termékekre: „Ezen iránymutatásokban a” hazai „szó a termék származási helyeként megadott régióra utal” („Wird in diesen Richtlinien der Begriff „heimisch“ verwendet, ist darunter die im Herkunftsanteil des Zeichens angeführte Region zu verstehen.”) ⁽⁷⁰⁾ Ez is azt mutatja, hogy a „hazai termékekre” való hivatkozás a végrehajtási jogi aktusokban nem csak osztrák termékekre vonatkozik; bármely régió lehet a származási hely.
- (165) A bio címke főleg a termékkel kapcsolatos különleges minőségi követelményekre utal. A rendszerben szereplő címkékben a BIO elem volt az üzenet lényege, és minden termék számára nyitottak voltak, származásra való tekintet nélkül. A származást csak másodlagos üzenetként lehetett megemlíteni.
- (166) A minőségi termékek támogatását minőségbiztosítási rendszerek, minőség-ellenőrzés és ökológiai termékek ellenőrzése céljára lehetett igénybe venni ((98) preambulumbekzdés). Az ilyen intézkedések sincsenek feltétlen egy adott országból származó termékekre korlátozva.
- (167) Az általános reklámozás támogatása nem vet fel a termékek származásával kapcsolatos aggályokat, mivel a kampányok teljesen általános formában hirdették, illetve említették a termékeket, a származás bármiféle említése nélkül.

8.2. ALKALMAZANDÓ ELŐÍRÁSOK

- (168) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (169) A jogellenes állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok meghatározásáról szóló bizottsági közlemény ⁽⁷¹⁾ szerint a 659/1999/EK rendelet 1. cikkének (f) pontja szerinti jogellenes támogatásokat mindig a támogatás nyújtásának idején hatályos szabályok alapján kell értékelni.
- (170) 2000. január 1. és 2006. december 31. között a 2000–2006-os iránymutatások voltak hatályban. 2007. január 1. után a 194. pont értelmében az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások (2007–2013) ⁽⁷²⁾ voltak érvényben (a továbbiakban: a 2007-2013-as iránymutatások).

⁽⁶⁹⁾ BGBl. Teil I, 55/2007.

⁽⁷⁰⁾ Ez a hivatkozás 1995 óta a friss húsos logó használatára vonatkozó szabályokban a termékek származásával foglalkozó összes paragrafusban szerepel.

⁽⁷¹⁾ HL C 119., 2002.5.22., 22. o.

⁽⁷²⁾ HL C 319., 2006.12.27., 1. o.

- (171) Ebben a tekintetben meg kell jegyezni, hogy a 2007–2013-as iránymutatások 196. pontja értelmében a tagállamok rendelkezésére állt egy 2007. december 31-ig tartó átmeneti időszak a létező támogatási rendszereknek az iránymutatásokkal való összhangba hozására. A létező támogatások fogalmának meghatározása a 659/1999/EK rendelet 1. cikkének b) pontjában szerepel. A jelen esetre az 1. cikk b) pontjának ii. alpontja vonatkozik; eszerint a létező támogatás jelentése engedélyezett támogatás, azaz olyan támogatási program vagy egyedi támogatás, amelyet a Bizottság vagy a Tanács engedélyezett.
- (172) Az NN 34A/2000 támogatási rendszert a Bizottság 2004. június 30-án engedélyezte is. 2004 szeptemberében azonban a döntést a panaszosok megtámadták az Elsőfokú Bíróság (jelenleg Törvényszék) előtt, ami megsemmisítette a Bizottság 2009. november 18-i határozatát. Az ítélet ellen Ausztria fellebbezett, de a Bíróság a fellebbezést elutasította, és 2011. október 27-én helybenhagyta az Elsőfokú Bíróság ítéletét.
- (173) Az osztrák hatóságok szerint a rendszer létező támogatásnak tekintendő, és csak 2008. január 1-től kell a 2007–2013-as iránymutatások alapján értékelni. 2012. szeptember 14-i beadványában Ausztria a bizalomvédelem elvére is hivatkozik, és azzal érvel, hogy a bizottsági határozatot csak 2011-ben semmisítették meg.
- (174) A bizalomvédelem elvével kapcsolatos joggyakorlat szerint ⁽⁷³⁾ „amennyiben adott határozat megsemmisítése iránt keresetet indítanak, a kedvezményezett nem élhet ezzel a meggyőződéssel mindaddig, amíg a közösségi bíróság a megsemmisítés iránti kereset tárgyában nem hozott végleges döntést”. Ezért ebben az esetben a bizalomvédelem elve nem használható fel érvként.
- (175) Ennek következményeként az NN 34A/2000 támogatási rendszer nem tekinthető létező támogatásnak a Bizottság 2004. június 30-i határozata alapján, tehát a 2007–2013-as iránymutatások 196. pontja szerinti átmeneti időszak nem vonatkozik rá. A támogatási rendszert 2007. január 1-re összhangba kellett volna hozni a 2007–2013-as iránymutatásokkal.

8.3. HIRDETÉSI INTÉZKEDÉSEKHEZ NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK

- (176) A hirdetési intézkedések tekintetében az 1995. január 1. és 2001. december 31. között nyújtott támogatásokat a mezőgazdasági és halászati termékek népszerűsítésében való állami részvételtől szóló bizottsági közlemény ⁽⁷⁴⁾ (a továbbiakban: az 1986-os közlemény), valamint a mezőgazdasági termékek és az EKG-Szerződés II. mellékletében nem szereplő egyes termékek, kivéve halászati termékek reklámozására irányuló nemzeti támogatások keretrendszerének ⁽⁷⁵⁾ (a továbbiakban: az 1987-es reklámozási keretrendszer) fényében kell értékelni.
- (177) A 2002. január 1. után nyújtott támogatásokat az EK-Szerződés I. mellékletében felsorolt termékek, valamint az I. mellékletben nem szereplő egyes termékek reklámozásához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (a továbbiakban: az 2001-es reklámozási iránymutatás) fényében kell értékelni ⁽⁷⁶⁾.
- (178) A mezőgazdasági termékek reklámozásához 2007. január 1. után nyújtott állami támogatások értékelésekor a Bizottság a 2007–2013-as iránymutatások VI.D részét alkalmazza.

8.3.1. A HIRDETÉSEK HATÁLYA

- (179) Az 1987-es reklámozási keretrendszer reklámokra vonatkozik; a definíció szerint olyan műveletekre, amelyek a média (például sajtó, rádió, TV vagy plakátok) útján igyekeznek a fogyasztókat az adott termék megvásárlására ösztönözni. Nem tartoznak a hatálya alá a *tágabb értelemben vett promóciós műveletek*, mint például a tudományos ismeretek terjesztése a nagyközönség körében, a szakmai vásárok és kiállítások szervezése, ezeken való részvétel és hasonló PR-tevékenységek, ideértve a felméréseket és a piackutatást ⁽⁷⁷⁾.

⁽⁷³⁾ C-199/06 CELF/SIDE, ECLI:EU:C:2008:79, 68. pont.

⁽⁷⁴⁾ HL C 272., 1986.10.28., 3. o.

⁽⁷⁵⁾ HL C 302., 1987.11.12., 6. o.

⁽⁷⁶⁾ HL C 252., 2001.9.12., 5. o.

⁽⁷⁷⁾ Az 1987-es reklámozási keretrendszer 1.1. pontja.

- (180) A 2001-es reklámozási iránymutatás hatálya elvben egyezik a fent leírt 1987-es reklámozási keretrendszerével, de vannak bizonyos különbségek. Az első jelentősebb különbség az, hogy a gazdasági szereplőket is felvették a reklámtevékenységek lehetséges célpontjai közé ⁽⁷⁸⁾. A második változás az, hogy a reklámozás meghatározását kibővítették, felvéve abba az értékesítés helyén zajló, a fogyasztókat célzó reklámtevékenységeket is (pl. anyagok ilyen célú szétosztása) ⁽⁷⁹⁾.
- (181) A 2007–2013-as iránymutatások IV.D szakaszának hatálya egyezik a 2001-es reklámozási iránymutatások hatályával ⁽⁸⁰⁾.
- (182) Mind az 1987-es reklámozási keretrendszer, mind a 2001-es reklámozási iránymutatások a reklámozási tevékenységekre vonatkoznak, a promóciós tevékenységekre nem. Az utóbbi kategória támogatása technikai segítségnyújtásnak minősül, amire külön szabályok vonatkoznak.
- (183) A jelen esetben különböző médiumokat és más csatornákat alkalmazó hirdetési kampányok kaptak támogatást. A hirdetési kampányok a következőkre vonatkoztak:
- bio és minőségi címke,
  - termékek általában és
  - Ausztrián kívüli hirdetések.
- (184) Az osztrák hatóságok által benyújtott információk alapján megállapítható, hogy az intézkedések célja az volt, hogy a fogyasztókat a releváns termékek megvásárlására ösztönözzék (lásd a (75) és (94) preambulumbekendést). Ezért a fenti intézkedések a reklámozás kategóriájába tartoznak, és a vonatkozó szabályok alapján kell értékelni őket.

8.3.2. HIRDETÉSI TÁMOGATÁSOK 1995. JANUÁR 1. ÉS 2001. DECEMBER 31. KÖZÖTT

Az összeegyeztethetőség feltételei

- (185) A 2002. január 1. előtt nyújtott támogatások összeegyeztethetőségét az 1986-os közlemény és az 1987-es reklámozási keretrendszer alapján kell értékelni ((176) preambulumbekendés).

Általános feltételek

- (186) Az 1987-es reklámozási keretrendszer 2.2. pontja tiltja a konkrét cégekhez kötődő reklámozás támogatását.
- (187) A 3. pont értelmében a reklámozásnak a következő kategóriák közül legalább egyet kell érintenie **(pozitív kritériumok)**:
- mezőgazdasági termékek többletkészletei,
  - még nem túlzott mennyiségű új termékek vagy helyettesítő termékek,
  - bizonyos régiók fejlesztése,
  - a kis- és középvállalkozások fejlesztése, vagy
  - minőségi termékek és egészséges ételek reklámozása.
- (188) Végezetül, az 1987-es reklámozási keretrendszer 4. pontja szerint a fent említett keretrendszerben nyújtott támogatás összege nem haladhatja meg azt az összeget, amit maga a szektor az adott reklámkampányra fordított, ami azt jelenti, hogy a 100 %-os támogatási intenzitás megengedhető, de csak akkor, ha a szektor legalább

⁽⁷⁸⁾ Az 2001-es reklámozási iránymutatás 5(b) pontja.

⁽⁷⁹⁾ Az 2001-es reklámozási iránymutatás 7. pontja.

⁽⁸⁰⁾ A 2007–2013-as iránymutatások 152(a) pontja.

a költségek 50 %-át önkéntes hozzájárulások, adóhoz hasonló díjak vagy kötelező hozzájárulások útján fedezi. Tehát a maximális támogatási intenzitás 100 %.

Az EKG-Szerződés 30. cikkének megsértése

- (189) Mind az 1986-os közlemény 2. pontja, mind az 1987-es reklámozási keretrendszer 2.1. pontja ⁽⁸¹⁾ kiemeli, hogy a reklámozás támogatása nem tekinthető a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha a promóciós anyag megsérti az EKG-Szerződés 30. cikkét (jelenleg az EUMSZ 34. cikke).
- (190) Az 1986-os közlemény 2.1. pontja szerint nem sértik meg az EUMSZ 34. cikkét a termék származását nem említő általános promóciós kampányok, a más tagállamokban szervezett exportpromóciós kampányok és a hazai piacon zajló, bizonyos termékek sajátos jellemzőit vagy fajtáit népszerűsítő kampányok, amelyek nem említetik konkrétan a termék nemzeti származását, azon esetektől eltekintve, amikor az világos annak tulajdonságaiból vagy fajtájából, vagy a termék szokásos megnevezéséből.
- (191) Ezzel szemben az 1986-os közlemény 2.2. pontja szerint a következő kampányok nyilvánvalóan megsértik az EKG-Szerződés 30. cikkét (jelenleg az EUMSZ 34. cikke): olyan promóciós kampányok, amelyek arra ösztönzik a fogyasztókat, hogy hazai termékeket vegyenek kizárólag hazai eredetük miatt, és a más tagállamok termékeinek vásárlásáról lebeszélni kívánó, illetve azokat becsmérő (negatív promóciós) kampányok.
- (192) Az 1986-os közlemény 2.3. pontja azt is megszabja, hogy a tagállamok hazai piacán zajló promóciós kampányok a termékek nemzeti származására való hivatkozás esetén, ha bizonyos korlátozásokat nem tartanak be, megtámadhatók az EKG-Szerződés 30. cikke (jelenleg az EUMSZ 34. cikke) megsértése miatt.
- (193) Az 1986-os közlemény 2.3.1. pontja szerint azon promóciós kampányok, amelyek az adott tagállamban készült termékek fajtáira vagy tulajdonságaira hívják fel a figyelmet, a gyakorlatban nem korlátozódnak nemzeti vagy regionális specialitásokra, és gyakran az adott tagállamban készült termékek sajátos jellemzőire és a termékek nemzeti eredetére hívják fel a figyelmet, pedig maguk a termékek és jellemzőik valójában hasonlóak a máshol készült termékekhez. Ha az ilyen promóciós kampányok során a termék nemzeti származása túlzott hangsúlyt kap, fennáll az EKG-Szerződés 30. cikke (jelenleg az EUMSZ 34. cikke) megsértésének veszélye.
- (194) Ezért az 1986-os közlemény arra kérte a tagállamokat, hogy különös figyelmet fordítsanak a következő iránymutatások szigorú betartására:
- A származási ország feltüntethető szövegesen vagy szimbólummal, ha ésszerű egyensúly áll fenn a termék tulajdonságai és fajtájára, illetve nemzeti származására való hivatkozások között.
  - A nemzeti származásra való hivatkozásoknak másodlagosnak kell lenniük a fogyasztók felé a kampányban közvetített fő üzenethez képest, és nem jelenthetik a fő okot, amire hivatkozva a fogyasztóknak az adott termék megvásárlását javasolják.
  - A termék megemlíthető tulajdonságai közé tartoztak az íz, aroma, frissesség, érettség, ár-érték arány, tápérték, elérhető változatok, hasznosság (receptek stb.). El kellett viszont kerülni a „legjobb”, „legfinomabb”, „legkiválóbb” és hasonló jelzőket, az olyan kifejezéseket, mint „az igazi”, és az olyan promóciós kampányokat, amelyekben a nemzeti származás említése miatt a népszerűsített terméket más tagállamok termékeivel hasonlítják össze. A minőség-ellenőrzés csak akkor említhető, ha a termék tulajdonságait valódi és objektív ellenőrzési rendszernek vetik alá.

Értékelés

- (195) A 2015. február 25-i beadványukhoz csatolt jogi véleményben az osztrák hatóságok azt állítják, hogy az EKG-Szerződés 30. cikkének (jelenleg az EUMSZ 34. cikke) megsértését „történelmi kontextusban” kell vizsgálni, és

⁽⁸¹⁾ Meg kell jegyeznünk, hogy a reklámozási keretrendszer 2.1.1. pontja (és 1. lábjegyzete) közvetlenül hivatkozik a Bizottság 1986-os közleményében szereplő iránymutatásokra.

hogy az 1995 és 2002 közötti időszakban nem volt olyan ügy, melyben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a címke szövege és grafikai üzenete megsértette az EGK-Szerződés 30. cikkét. A Bizottság álláspontja szerint ez az érvelés téves alapokon áll. Ahogy fent is rámutattunk, az 1986-os közlemény⁽⁸²⁾ és az 1987-es reklámozási keretrendszer is kifejezett és részletes iránymutatásokat tartalmaz a tagállamok számára arról, hogy hogyan kell megtervezniük intézkedéseiket az EGK-Szerződés 30. cikke megsértésének elkerülése érdekében.

- (196) A 2002 előtti időszakra vonatkozóan elérhető információk alapján a Bizottság az eljárást megindító határozat meghozatalakor nem tudta értékelni a hirdetési intézkedések fenti szabályoknak való megfelelését. Ezért a Bizottság felkérte az osztrák hatóságokat, hogy adják meg a szükséges információkat a fenti feltételekkel kapcsolatban.
- (197) Az osztrák hatóságok 2012. szeptember 14-i válasza nem tartalmazott a megfelelés értékeléséhez elegendő információt (az osztrák hatóságok csupán az 1995 és 2001 közötti éves jelentésekre hivatkoztak). Ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban 2014. február 19-én újabb információkérés került megküldésre, amire Ausztria 2014. május 5-én válaszolt.
- (198) Levelükben az osztrák hatóságok kijelentették, hogy a hirdetési kampányok mezőgazdasági termékek többletkészleteit és/vagy minőségi termékek reklámozását érintették. Ezért teljesültek az 1987-es reklámozási keretrendszer 3. pontjában szereplő **pozitív kritériumok**.
- (199) Az osztrák hatóságok által nyújtott tájékoztatás szerint a hirdetésekben nem szerepelt konkrét cégek megnevezése.
- (200) A **maximális támogatási intenzitás** tekintetében az ágazatban beszédett illetékek a támogatási összeg több mint 50 %-át tették ki (lásd a (43) és (56) preambulumbekendést is). Teljesült tehát az 1987-es reklámozási keretrendszer 4. pontjában szereplő kritérium.
- (201) Az eljárást megindító határozatban a Bizottság kételyeit fejezte ki az **EGK-Szerződés 30. cikkének** (jelenleg az EUMSZ 34. cikke) esetleges **megsértése** miatt. A Bizottság előzetes álláspontja szerint a minőségi címke esetében a nemzeti származás említése nem tűnik másodlagosnak (lásd a (65) preambulumbekendést). A Bizottság megjegyezte azt is, hogy sok hirdetési anyagban a termék származásának említése nem korlátozódott a minőségi címkére, hanem a hirdetésben máshol is szerepelt (lásd a (83) preambulumbekendést).
- (202) Ezért az eljárást megindító határozatban a Bizottság felkérte az osztrák hatóságokat, hogy ismertessék a minőségi és bio címkék 1995 és 2001 közötti megjelenését, és adjanak reprezentatív példákat a címkéket alkalmazó promóciós anyagokból.
- (203) 2012. szeptember 14-én az osztrák hatóságok válaszukban közölték, hogy az állami támogatásokkal kapcsolatos 1995 és 2004 közötti, korábban benyújtott éves jelentésekben már szerepelnek ezek az információk. 2014. február 19-i levelében a Bizottság azt válaszolta, hogy ezek az információk nem elégségesek az összegegyeztetettség elemzéséhez, és az intézkedés idején érvényes szabályok szerinti részletes leírásokat kért (pl. bejelentési űrlapokat). Az az értékelés a 2014. május 5-i válasszal került megküldésre.
- (204) A különböző típusú hirdetések konkrét összegegyeztetettség kritériumait a következőkben elemezzük.

Általános hirdetések támogatása

- (205) Az egyes hirdetési kampányokban szereplő, konkrét cégekre való hivatkozások tekintetében ((90) preambulumbekendés) a Bizottság megjegyzi, hogy az 1987-es reklámozási keretrendszer 2.2. pontja értelmében a konkrét cégekhez kapcsolódó reklámozás támogatása tilos.

⁽⁸²⁾ Ahogy az az 1986-os közlemény szövegéből is látható, a közlemény olyan iránymutatást kívánt nyújtani, ami biztosítja, hogy a tagállamok promóciós kampányai a Bíróság esetjogában megszabott határokon belül maradjanak, különös tekintettel a 222/82 sz. ügyre (Apple & Pear Development Council kontra K.J Lewis Ltd és mások, EU:C:1983:370).

- (206) 2012. szeptember 14-i beadványukban az osztrák hatóságok azzal érveltek, hogy a megemlített cégek részben finanszírozták a kampányt (*Druck und Werbeeinschaltung*). Mindazonáltal a konkrét cégre való hivatkozást tartalmazó kampányok az állami támogatásra vonatkozó szabályok értelmében nem engedélyezhetők (1987-es reklámozási keretrendszer, 2.2. pont). Az a tény, hogy a cégek részben fedezték a költségeket, nem változtat ezen az értékelésen.
- (207) Az elérhető információk alapján úgy tűnik, hogy **az általános hirdetési kampányok egy része** konkrétan említette a termékek származási helyét (azaz hogy osztrák termékekről van szó) (lásd a (84) és (90) preambulumbekkezdésben szereplő példákat).
- (208) Ezért az intézkedések nem feleltek meg az 1987-es reklámozási keretrendszer 2.1. ⁽⁸³⁾ és 2.2. pontjának, és megsértették az EKG-Szerződés 30. cikkét (jelenleg az EUMSZ 34. cikke). Ezért a Bizottság álláspontja szerint az 1995. január 1. és 1999. december 31. közötti, a termékek származását vagy konkrét cégeket említő hirdetési intézkedések a közös piaccal nem összeegyeztethetők. ⁽⁸⁴⁾
- (209) A 2000. január 1. és 2001. december 31. közötti időszakban a hirdetési kampányok csak a termékek egyes tulajdonságaira vagy fajtáira hivatkoztak, nemzeti származásuk konkrét említése nélkül.
- (210) Ezért ebben az időszakban a kampányok nem sértették meg az EKG-Szerződés 30. cikkét, így megfeleltek az 1987-es reklámozási keretrendszernek. A Bizottság ebből kifolyólag úgy ítéli meg, hogy a belső piaccal összeegyeztethetők voltak.

A minőségi címke támogatása

- (211) 2012. szeptember 14-i válaszukban az osztrák hatóságok kijelentették, hogy a **minőségi** címke esetében ugyanazokat a címkéket használták, amelyeket az N 589/2008 ügyben hozott határozatában a Bizottság jóváhagyott. Az osztrák hatóságok ezért úgy vélték, hogy a nemzeti származásra való hivatkozás másodlagos jellegű.
- (212) A Bizottság nem ért egyet az osztrák hatóságok álláspontjával. Ahogy az fent is szerepel (65) preambulumbekkezdés), **az 1995 és 1999 közötti időszakban** a minőségi címke megjelenése más volt. Ebben a logóban a származásra való hivatkozás nem másodlagos a logó minőséggel kapcsolatos üzenetéhez képest. Mind a vizuális üzenet (osztrák zászló), mind a szöveg tekintetében Ausztria a fő üzenet.
- (213) Nem tartották be tehát az 1986. évi közlemény 2.3.1. pontját, amely szerint a nemzeti származásra való hivatkozásoknak másodlagosnak kell lenniük a fogyasztók felé a kampányban közvetített fő üzenethez képest, és nem jelenthetik a fő okot, amire hivatkozva a fogyasztóknak az adott termék megvásárlását javasolják. Ezért a Bizottság álláspontja szerint az 1995. január 1. és 1999. december 31. közötti időszakban a minőségi címkének nyújtott támogatás nem volt összeegyeztethető a közös piaccal.
- (214) A 2000. január 1. és 2001. december 31. közötti időszak tekintetében a Bizottság álláspontja a következő: az új logók, amelyek ugyanazok, amelyeket az N 589/2008 ügyben hozott határozatában a Bizottság jóváhagyott, megfelelnek az 1987-es reklámozási keretrendszer feltételeinek, így az ezekhez kapcsolódó támogatások összeegyeztethetők a közös piaccal.

A bio címke támogatása

- (215) A bio logó hirdetési intézkedéseiben, ahogy az a (65) preambulumbekkezdésben is szerepel, ugyanazt a logót használták, mint a 2002 utáni időszakban.
- (216) Mivel ez a fajta reklám az adott tagállamban készült termékek fajtáira vagy jellemzőire hívja fel a figyelmet, az 1986-os közlemény 2.3.1. pontja vonatkozik rá, amely szerint a termék nemzeti származása nem kaphat túlzott hangsúlyt.

⁽⁸³⁾ Az 1986. évi közleményre való hivatkozással.

⁽⁸⁴⁾ Lásd még a (65) preambulumbekkezdést.

- (217) A logó két változata közül az egyik egyáltalán nem említette a termékek származási helyét. A másik másodlagos üzenetként jelezte a termék származási helyét. Az előbbi nem okozott problémát az EKG-Szerződés 30. cikkének (jelenleg az EUMSZ 34. cikke) esetleges megsértése tekintetében. Az utóbbi esetében teljesültek az 1986-os közlemény 2.3.1. pontjának előírásai, mivel:
- A logón ésszerű egyensúly állt fenn a termék tulajdonságai és fajtájára, illetve nemzeti származására való szöveges vagy szimbólumszerű hivatkozások között.
  - A nemzeti származásra való hivatkozások másodlagosak voltak a fogyasztók felé a kampányban közvetített fő üzenethez képest, és nem jelentették a fő okot, amire hivatkozva a fogyasztóknak az adott termék megvásárlását javasolták.
  - A termékek objektív tulajdonságaira hivatkoztak, és nem használtak felsőfokú jelzőket a hirdetett termék más országbeli termékekkel való összehasonlítására.
  - A minőségellenőrzést csak akkor említették, ha a termék tulajdonságait az AMA-n keresztül valódi és objektív ellenőrzési rendszernek vetették alá.
- (218) Ezért tehát a bio logóval kapcsolatos hirdetések 1995. január 1. és 2001. december 31. közötti támogatása megfelelt az 1986-os közleményben rögzített feltételeknek. A Bizottság ebből kifolyólag úgy ítéli meg, hogy a támogatás a közös piaccal összeegyeztethető volt.

Ausztrián kívüli hirdetések

- (219) Az Ausztrián kívüli reklámkampányokban nem említették konkrétan a termék nemzeti származását, azon esetektől eltekintve, amikor az világos volt annak tulajdonságaiból vagy fajtájából, vagy a termék szokásos megnevezéséből. Ezek a kampányok tehát összhangban voltak az 1986-os közlemény 2.1. pontjával, és nem sértették meg az EKG-Szerződés 30. cikkét (jelenleg az EUMSZ 34. cikke).
- (220) Ezért tehát az Ausztrián kívüli hirdetések 1995. január 1. és 2001. december 31. közötti támogatása megfelelt az 1986-os közleményben rögzített feltételeknek. A Bizottság ebből kifolyólag úgy ítéli meg, hogy a támogatás a közös piaccal összeegyeztethető volt.

8.3.3. HIRDETÉSI TÁMOGATÁSOK 2002. JANUÁR 1. ÉS 2006. DECEMBER 31. KÖZÖTT: A MINŐSÉGI ÉS A BIO CÍMKE

- (221) A 2002. január 1. és 2006. december 31. közötti időszakban a hirdetési tevékenységek támogatásának a 2000–2006-os iránymutatásokban szereplő feltételeknek kellett megfelelnie. A 2000–2006-os iránymutatások 18. pontja szerint a mezőgazdasági termékek promócióját és reklámozását célzó intézkedéseket az 1987-es reklámozási keretrendszer alapján kell értékelni.
- (222) 2002. január 1-től a 2001-es reklámozási iránymutatások voltak érvényben, felváltva az 1986-os közleményt és az 1987-es reklámozási keretrendszert (lásd a 2001-es reklámozási iránymutatások 69. és 75. pontját). A Bizottság ezért a 2002. január 1. és 2006. december 31. közötti időszakra vonatkozó értékelését a 2001-es reklámozási iránymutatásokra alapozza.
- (223) A 2001-es reklámozási iránymutatások 12. pontja szerint a mezőgazdasági és egyéb termékek reklámozására nyújtott támogatás akkor egyeztethető össze a közös piaccal, ha nem befolyásolja a kereskedelmet a közös érdekekkel ellentétes mértékben (negatív kritérium) és megkönnyíti bizonyos gazdasági tevékenységek vagy területek fejlesztését (pozitív kritérium).

Negatív kritériumok

- (224) A 2001-es reklámozási iránymutatások 18. pontja rögzíti, hogy az EK-Szerződés 28. cikkét (jelenleg az EUMSZ 34. cikke) megsértő reklámkampányok nem kaphatnak támogatást (a hivatkozott cikk szerint a tagállamok között tilos a behozatalra vonatkozó minden mennyiségi korlátozás és azzal azonos hatású intézkedés).

- (225) Nem nyújtható támogatás közvetlenül egy vagy több konkrét vállalat vagy vállalatok termékeihez kapcsolódó hirdetésekre. Ha a közfinanszírozású hirdetési tevékenységek végrehajtását magáncégekre bízták, ezen cégeket piaci alapon kellett kiválasztani (2001-es reklámozási iránymutatások, 29. és 30. pont).
- (226) A kampányok továbbá nem lehetek ellentétesek másodlagos közösségi jogszabályokkal és különösen meg kellett felelniük a 2000/13/EK irányelv rendelkezéseinek (2001-es reklámozási iránymutatások, 25–28. pont).

Pozitív kritériumok

- (227) A 2001-es reklámozási iránymutatások 31. és 32. pontja kimondja, hogy az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) szerinti mentességre csak akkor jogosultak a hirdetések, ha többlet termékekre vagy kevésbé kiaknázott fajokra, még nem túlzott mennyiségű új termékekre vagy helyettesítő termékekre, minőségi termékekre, bizonyos régiók fejlesztésére vagy a kkv-k fejlesztésére vonatkoznak.
- (228) A 2001-es reklámozási iránymutatások 4. fejezete részletezi a fent említett pozitív kritériumok konkrét hirdetéstípusokra történő alkalmazását, nevezetesen az olyan hirdetések támogatásának esetét, amelyekben a származás az üzenet része (4.1. rész) és a minőségi termékek hirdetésének támogatását (4.2. rész).

Olyan hirdetések, amelyekben a származás az üzenet része

- (229) A 2001-es reklámozási iránymutatások 23. pontja szerint a származási ország feltüntethető szövegesen vagy szimbólummal, ha ésszerű egyensúly áll fenn a termék tulajdonságai és fajtájára, illetve nemzeti származására való hivatkozások között. A nemzeti származásra való hivatkozásoknak másodlagosnak kellett lenniük a fogyasztók felé a kampányban közvetített fő üzenethez képest, és nem jelenthették a fő okot, amire hivatkozva a fogyasztóknak az adott termék megvásárlását javasolták. A termék (regionális) származási helyét másodlagos üzenetként megemlítő hirdetésekről megállapították, hogy nem sértik az EK-Szerződés 28. cikkét (jelenleg az EUMSZ 34. cikke). Annak megítélésére, hogy a származási hely valóban másodlagos üzenet-e, a Bizottság figyelembe veszi a származásra utaló szöveg és/vagy jel fontosságát, ideértve a képeket és az általános megjelenését, valamint a reklám értékesítési kulcsüzenetét képező szöveg és/vagy jel fontosságát, azaz a reklámüzenet azon részét, amely nem a származásra összpontosít (a 2001-es reklámozási iránymutatások 40. és 41. pontja).

Minőségi termékek reklámozása

- (230) Különleges minőségi követelményeknek megfelelő termékek támogatása esetén a támogatásnak minden, a Közösségen belül gyártott termék számára elérhetőnek kellett lennie, származásra való tekintet nélkül. A tagállamoknak el kellett ismerniük a más tagállamokban végzett hasonló ellenőrzések eredményeit is (a 2001-es reklámozási iránymutatások 49. pontja).

Az ökológiai gazdálkodásban termelt termékek reklámozása

- (231) A 2001-es reklámozási iránymutatások 55. pontja szerint támogatás csak akkor volt jóváhagyható, ha az ökológiai gazdálkodási módszerekre való utalással ellátott termékek megfeleltek a 2092/91/EGK rendelet előírásainak. Minden ökológiai gazdálkodással foglalkozó termelőnek és feldolgozónak alá kellett vetnie magát a rendeletben előírt ellenőrzési rendszernek.

Értékelés

- (232) A fenti rendelkezések minőségi és bio címkével kapcsolatos hirdetési intézkedésekre történő 2002. január 1. és 2006. december 31. közötti alkalmazása terén a Bizottság a következő következtetésekre jutott:
- (233) A minőségi címke és a bio címke két változata közül egy (lásd a (64) preambulumbekendést) a termék származására való hivatkozást tartalmazott, de ez az üzenet másodlagosnak tekinthető a termék tulajdonságaival (ökológiai gazdálkodásból származik) kapcsolatos fő üzenet mellett. A termék származása mind a grafikus elrendezésben (háttér), mind a logó szövegében alárendelt szerepet kapott.

- (234) A címkék megjelenésével kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy a címkék közepén lévő mezőben az „AMA Gütesiegel” vagy a „BIO” szöveg szerepelt, és a termék származási helyét jóval kisebb betűmérettel tüntették fel. Az oldalsó mezőben a nemzeti színek szerepeltek (Ausztria esetében vörös és fehér), a gyártó országot jelző egyéb szimbólumok nélkül. A középső mező a címkék vizuálisan domináns része volt, és a címke teljes szélességének kb. 65 %-át tette ki (lásd a (64) preambulumbekendést). Az osztrák hatóságok azt is megjegyezték, hogy mindkét címke esetében a termékminőség volt a hirdetések fő üzenete, és a termék származása, ha meg is említették, csak másodlagos üzenet volt (lásd a (79) preambulumbekendést).
- (235) Az osztrák hatóságok szerint a bio címkét csak a 2092/91/EGK rendeletben szereplő kritériumoknak megfelelő ökológiai termékek kaphatták meg (lásd a (69) preambulumbekendést).
- (236) Az osztrák hatóságok biztosították a Bizottságot arról, hogy a 2000/13/EK irányelv rendelkezéseit a hirdetések támogatása során betartották (lásd a (68) preambulumbekendést).
- (237) A hirdetések nem kapcsolódtak közvetlenül egy vagy több konkrét vállalat termékeihez. Az osztrák hatóságok jelezték, hogy az értékesítési pontokon zajló hirdetésekben nem nevesítettek sem cégeket, sem termékeket, és az értékesítési pont tulajdonosa nem szerzett hasznot a támogatásból (lásd a (78) preambulumbekendést).
- (238) Az osztrák hatóságok jelezték, hogy minden, az AMA Marketing által finanszírozott hirdetési tevékenységet közbeszerzés útján kiválasztott magáncégek végeztek (lásd az (52) preambulumbekendést).
- (239) Továbbá az osztrák hatóságok közlése szerint a minőségi címke használata minden, az Unióban készült és a címke használatával kapcsolatos speciális előírásoknak megfelelő termék számára lehetséges volt. Ezen speciális előírások egy része a termékminőséggel volt kapcsolatos, egy része pedig csak a termék jelzett földrajzi eredetének biztosítására korlátozódott. Mindenesetre a speciális előírásoknak való megfelelés nem függött a termék földrajzi eredetétől (lásd a (161) preambulumbekendést).
- (240) Az eljárást megindító határozatban a Bizottság rámutatott, hogy nem rendelkezett elég információval arról, hogy a más tagállamokban végzett egyenértékű ellenőrzéseket elismerték-e. 2012. szeptember 14-i beadványukban az osztrák hatóságok megerősítették, hogy az ilyen ellenőrzéseket elismerték, és ezt alátámasztó bizonyítékokat is benyújtottak.
- (241) Bár az osztrák hatóságok megerősítették, hogy 2002-től a minőségi és a bio címke minden termék számára elérhető volt, származásra való tekintet nélkül, az eljárást megindító határozatban a Bizottság ezzel kapcsolatban kételyeinek adott hangot, mivel intézkedések fő jogalapját jelentő AMA-törvényből a nemzeti származásra való hivatkozást csak 2007-ben távolították el (lásd a (161) preambulumbekendést).
- (242) Az osztrák hatóságok megküldték a Bizottságnak az új belső szabályokat, melyek szerint a címkék rendszere minden termék számára nyitott, és azt igazoló adatokat is küldtek, hogy 2001 után több nem osztrák termék meg is szerezte a címkéket. Azt is újra megerősítették, hogy 2002 óta a szabályok minden termékre vonatkoznak, származásra való tekintet nélkül.
- (243) Az eljárást megindító határozatban a Bizottság megjegyezte, hogy nem világos, hogy az AMA új belső szabályai már 2002. szeptember 26-tól életbe léptek, vagy 2002. szeptember 26. után volt egy átmeneti időszak, amikor a támogatásokat még a régi szabályok szerint ítélték meg. 2012. szeptember 14-i levelükben az osztrák hatóságok kijelentették, hogy nem volt ilyen átmeneti időszak.
- (244) Az eljárást megindító határozat (175) preambulumbekendésében a Bizottság kijelentette, hogy nem rendelkezik elég információval annak eldöntésére, hogy az állami támogatási szabályok vonatkoznak-e a fenti (80) preambulumbekendésben említett társfinanszírozott bio címke promóciós intézkedésekre. Ezért a Bizottság felkérte az osztrák hatóságokat, hogy nyújtsanak további információkat az intézkedések állami támogatási engedélyezésével, valamint a programozási időszak időtartamával kapcsolatban. 2012. szeptember 14-i válaszukban az osztrák hatóságok jelezték, hogy a bio címkéhez kapcsolódó promóciós intézkedések az ökológiai termékekkel kapcsolatos társfinanszírozott osztrák tájékoztatási és promóciós program részét képezték.

- (245) 2012. szeptember 14-i válaszukban az osztrák hatóságok a következőket is közölték: A 2002 és 2008 közötti időszakban (2002. szeptember 20. és 2005. szeptember 15. között) zajlott egy, ökológiai termékekkel kapcsolatos társfinanszírozott tájékoztatási és promóciós program. Ezt a programot a C(2002) 3116-os számú bizottsági határozat (2002. augusztus 22.) jóváhagyta ⁽⁸⁵⁾. A 2007. július 10-i C(2007) 3299 bizottsági határozat jóváhagyott egy újabb hároméves programot a bio címkével kapcsolatban (2007. október 1-től 2010. szeptember 30-ig) ⁽⁸⁶⁾.
- (246) A fent említett okokból a hirdetési intézkedések támogatása 2002. január 1. és 2006. december 31. között megfelelt a 2001-es reklámozási iránymutatásoknak és így a 2000–2006-os iránymutatásoknak. A Bizottság ebből kifolyólag úgy ítéli meg, hogy a támogatás a közös piaccal összeegyeztethető volt.

8.3.4. AUSZTRIÁN KÍVÜLI HIRDETÉSI KAMPÁNYOK ÉS ÁLTALÁNOS HIRDETÉSEK AUSZTRIÁBAN, 2002–2004 ⁽⁸⁷⁾

- (247) A hirdetési kampányokat akkor lehetett engedélyezni, ha közvetlenül vagy közvetve egy tagállam egy másik tagállam piacán vagy a hazai piacon szervezte azokat, és a terméket teljesen általános formában reklámozták, nemzeti származásának bármiféle említése nélkül (a 2001-es reklámozási iránymutatások 19(a)–(b) pontja).
- (248) A 2001-es reklámozási iránymutatások értelmében a Bizottság pozitívan tekintett azon hirdetési kampányokra, amelyek célja az volt, hogy egy adott tagállam vagy régió mezőgazdasági és egyéb termékeit megismertesse a fogyasztókkal. Az ilyen kampányok fő témája lehetett a termék származási helye, ha a kampány azon tagállamon vagy régióon kívül zajlott, ahol a mezőgazdasági vagy más termék készült. A kampányoknak az érintett termékek objektív tulajdonságainak bemutatására kellett korlátozódniuk, és elvben nem tartalmazhattak szubjektív állításokat a termékek minőségéről (a 2001-es reklámozási iránymutatások 35–39. pontja).
- (249) A 2002–2004-es időszakkal kapcsolatban az eljárást megindító határozat megszületésekor elérhető, az általános hirdetésekkal és Ausztrián kívüli hirdetésekkal kapcsolatos információk alapján (lásd az eljárást megindító határozat 2.7.1.2. és 2.7.1.3. pontját) nem volt lehetséges megítélni, hogy az intézkedések megfelelnek-e a 2001-es reklámozási iránymutatások 19(b), 29., 30. és 39. pontjaiban rögzített feltételeknek.
- (250) Ezért a Bizottság az eljárást megindító határozatban felkérte az osztrák hatóságokat, hogy adják meg a szükséges információkat a fenti rendelkezésekkel kapcsolatban.

Pozitív kritériumok

- (251) A tagállamon kívüli hirdetési kampányoknak és a tagállamon belüli általános hirdetéseknek meg kellett felelniük a 2001-es reklámozási iránymutatásokban szereplő pozitív kritériumoknak (lásd a (227) és (228) preambulumbekendést).
- (252) Ráadásul a 2001-es reklámozási iránymutatások 47. pontja rögzítette, hogy a bizonyos minőségi követelményeknek megfelelő termékek reklámozása esetén a termékeknek a vonatkozó közösségi vagy nemzeti jogszabályokban lefektetett előírásoknál nyilvánvalóan magasabb vagy konkrétabb szabványoknak vagy előírásoknak kell megfelelniük.
- (253) A 2001-es reklámozási iránymutatások 60. pontja értelmében a reklámozás támogatása esetén a közvetlen támogatás mértéke főszabály szerint nem haladhatja meg az 50 %-ot, és az ágazat vállalkozásainak legalább a költségek 50 %-át fedezniük kell, ha a közvetlen támogatás az általános állami költségvetésből származik. Az ágazati hozzájárulás érkeztetett adóhoz hasonló befizetésekből és kötelező hozzájárulásokból is.

⁽⁸⁵⁾ Az intézkedés teljes költségvetése 4 165 399 EUR volt, társfinanszírozásban: az EU 2 082 699 eurót, Ausztria nemzeti forrásokból 709 721,78 eurót biztosított. A fennmaradó részt az AMA illetékből finanszírozták.

⁽⁸⁶⁾ A teljes költségvetés 2 659 974 EUR volt. 2007-ben és 2008-ban az EU-s rész 550 047 EUR volt, a nemzeti rész pedig 142 967 EUR.

⁽⁸⁷⁾ A 2004 utáni időszakra az N 239/2004 határozat vonatkozik. Lásd a fenti (39) preambulumbekendést.

- (254) Az általános hirdetések és az Ausztrián kívüli hirdetések tekintetében a 2002–2004-es időszakkal kapcsolatosan az eljárást megindító határozat idején a Bizottság rendelkezésére álló információk alapján nem lehetett megállapítani, hogy az intézkedések megfelelnek-e a fenti szabályoknak. Ezért a Bizottság felkérte az osztrák hatóságokat, hogy a 2001-es reklámozási iránymutatások 32. pontjában szereplő feltétel tekintetében adják át a szükséges információkat (az eljárást megindító határozat (174) preambulumbekzdése).
- (255) 2012. szeptember 14-i válaszában Ausztria 2002. december 13-i levelére utalt. Ebben azonban csak konkrét példák és az intézkedések nemzeti jogalapja szerepelnek. Ezért a Bizottság 2014. február 19-i információkérésében a Bizottság felkérte az osztrák hatóságokat, hogy töltsék ki a vonatkozó bejelentési űrlapokat és küldjék el azokat a Bizottságnak. 2014. április 30-i válaszukban az osztrák hatóságok megküldték a kitöltött bejelentési űrlapokat. Az űrlapokon azonban csak a rendszer feltételeinek általános leírása szerepelt, ami nem volt elégséges az intézkedések megfelelő értékeléséhez.
- (256) 2014. december 17-i információkérésében a Bizottság további tájékoztatást kért az intézkedésről. 2015. február 25-i válaszában Ausztria megerősítette, hogy:
- a) a hirdetési kampányok a termékeket teljesen általános formában reklámozták, nemzeti származásának bármiféle említése nélkül (a 2001-es reklámozási iránymutatások 19(a)–(b) pontja);
  - b) nem nyújtottak támogatást közvetlenül egy vagy több konkrét vállalat vagy vállalatok termékeihez kapcsolódó hirdetésekre (a 2001-es reklámozási iránymutatások 29. pontja);
  - c) a közfinanszírozású hirdetési tevékenységek végrehajtásával megbízott magáncégeket piaci alapon választották ki (a 2001-es reklámozási iránymutatások 30. pontja);
  - d) a kampányok az érintett termékek objektív tulajdonságainak bemutatására korlátozódtak, és elvben nem tartalmaztak szubjektív állításokat a termékek minőségéről (a 2001-es reklámozási iránymutatások 35–39. pontja);
  - e) az érintett hirdetések minőségi termékek népszerűsítésére irányultak (a 2001-es reklámozási iránymutatások 31. és 32. pontja). Ezen szabványok és előírások a vonatkozó közösségi vagy nemzeti jogszabályokban lefektetett előírásoknál nyilvánvalóan magasabbak vagy konkrétabbak voltak.
- (257) A fent említett okokból az Ausztrián kívüli hirdetési kampányok és az Ausztrián belüli általános hirdetések 2002 és 2004 közötti támogatása megfelelt a 2001-es reklámozási iránymutatásoknak és így a 2000–2006-os iránymutatásoknak. A Bizottság ebből kifolyólag úgy ítéli meg, hogy a támogatás a belső piaccal összeegyeztethető volt.

8.3.5. HIRDETÉSEK TÁMOGATÁSA 2007-BEN ÉS 2008-BAN

- (258) A mezőgazdasági termékek reklámozásához 2007. január 1. után nyújtott állami támogatások értékelésekor a Bizottság a 2007–2013-as iránymutatások VI.D részét alkalmazza.

Minőségi termékek hirdetése

- (259) Az eljárást megindító határozat időpontjában a Bizottságnak nem állt rendelkezésére elegendő információ annak eldöntésére, hogy ezen intézkedések összhangban vannak-e a 2007–2013-as iránymutatásokkal. Ebben a tekintetben a Bizottság bizonyos kétségeknek adott hangot a 2000–2006-os iránymutatások előírásaitól eltérő előírások teljesülése tekintetében.
- (260) A Bizottság különösen felhívta az osztrák hatóságok figyelmét a 2007–2013-as iránymutatásokban a 153(c) pontban a mondat második felében, a 155. pont második mondatában és a 158. pontban szereplő módosításokra. Ezért a Bizottság felkérte az osztrák hatóságokat, hogy adják át az azt igazoló információkat, hogy a minőségi termékek hirdetése során betartották az iránymutatások fenti rendelkezéseit.

- (261) A 2007–2013-as iránymutatások 153. pontja szerint a Közösségen belüli reklámkampányok állami támogatása a következő feltételek teljesülése esetén volt a Szerződéssel összhangban lévőknek tekinthető:
- a reklámkampány tárgyát a minőségi termékek (az 1698/2005/EK tanácsi rendelet ⁽⁸⁸⁾ 32. cikke szerint megállapítandó kritériumoknak megfelelő termékek), a Közösségben elismert megjelölések (oltalom alatt álló eredetmegjelölések (OEM), oltalom alatt álló földrajzi jelzések (OFJ) vagy más, a közösségi jogszabályok által védett eredetmegjelölések) vagy nemzeti vagy regionális minőségi címkék képezik,
  - a reklámkampány nem egy vagy több meghatározott társaság termékeire összpontosul,
  - a reklámkampány megfelel a 2000/13/EK irányelv 2. cikkének, valamint a különböző termékek, például a bor, a tejtermékek, a tojás és a baromfi címkézésére vonatkozó szabályoknak (lásd a 2007–2013-as iránymutatások 152(j) pontját).
- (262) Az osztrák hatóságok által 2014. április 30-án nyújtott információk szerint a 2007–2013-as iránymutatások 153. pontjának előírásait betartották.
- (263) A 2007–2013-as iránymutatások 155. pontja értelmében a nemzeti vagy regionális minőségi címkék esetében a termékek eredetét (csak) másodlagos üzenetként lehetett említeni. Annak megítélésére, hogy a származási hely valóban másodlagos üzenet volt-e, a Bizottságnak figyelembe kellett vennie a származásra utaló szöveg és/vagy jel fontosságát, ideértve a képeket és az általános megjelenését, valamint a reklám értékesítési kulcsüzenetét képező szöveg és/vagy jel fontosságát, azaz a reklámüzenet azon részét, amely nem a származásra összpontosít.
- (264) 2014. április 30-án az osztrák hatóságok megerősítették, hogy a 2007-ben használt címkék azonosak voltak a 2004-es bizottsági határozatban jóváhagyottakkal (lásd a (233) preambulumbekendést is). A Bizottság ezen értékelés alapján úgy ítéli meg, hogy a 2007–2013-as iránymutatások 155. pontja teljesült.
- (265) A 2007–2013-as iránymutatások 156. pontja értelmében a közvetlen támogatási intenzitás nem haladhatja meg az 50 %-ot. Ha az ágazat legalább a költségek 50 %-át fedezte – bármilyen formában –, a támogatás aránya az elszámolható költségek 100 %-át is elérhette. A fentiek értelmében ((200) preambulumbekendés) ez a feltétel teljesült.
- (266) A 2007–2013-as iránymutatások 158. pontja értelmében az 5 millió EUR fölötti éves költségvetésű hirdetési tevékenységeket külön be kellett jelenteni. Az osztrák hatóságok által nyújtott információk ((45) preambulumbekendés) alapján megállapítható, hogy ezt a rendelkezést betartották, mivel a minőségi címkére elkülönített költségvetés 2007-ben és 2008-ban 5 millió EUR alatt volt.
- (267) A fenti okokból a 2007–2008-ban végrehajtott hirdetési intézkedések megfeleltek a 2007–2013-as iránymutatásoknak, tehát a belső piaccal összeegyeztethetőek voltak.
- (268) A Bizottság ebben a tekintetben megjegyzi, hogy **a bio címke hirdetési intézkedései 2006 végén lejártak**, ezért a 2007–2013-as iránymutatások szerint nem kell őket értékelni (lásd a (15) preambulumbekendést).

Általános hirdetések

- (269) Az általános hirdetésekre és harmadik országokban történő hirdetésre vonatkozó rendelkezések a 2007–2008-as időszakra nézve nem relevánsak, mivel az ilyen tevékenységekre vonatkozó támogatási intézkedések – ahogy az a (39) preambulumbekendésben is szerepel – 2004-ben, az N 239/2004 támogatási rendszer elfogadásával lejártak.

⁽⁸⁸⁾ a Tanács 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról (HL L 277., 2005.10.21., 1. o.).

8.4. TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK ÉS A MINŐSÉGI TERMÉKEK TÁMOGATÁSA 1995 ÉS 1999 KÖZÖTT

- (270) A mezőgazdasági szektorra csak 2000. január 1. óta vonatkoznak konkrét állami támogatási iránymutatások. Az ezen időpont előtt nyújtott támogatások összeegyeztethetőségét ezért a Szerződés és az akkori bevett bizottsági gyakorlat alapján kell megítélni (lásd fent a (169) preambulumbekendést).

8.4.1. TÁGABB ÉRTELEMBEN VETT PROMÓCIÓ ÉS TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK 1995 ÉS 1999 KÖZÖTT

- (271) A tágabb értelemben vett promóciós műveletek, például a tudományos ismeretek terjesztése a nagyközönség körében, a vásárok és kiállítások szervezése, ezeken való részvétel és hasonló PR-tevékenységek, ideértve a felméréseket és a piackutatást, annak 1.1. pontja értelmében nem tartoztak az 1987-es reklámozási keretrendszer hatálya alá. Az ilyen tevékenységekhez köthető kiadások tekintetében bevett bizottsági gyakorlat volt, hogy az akár a költségek 100 %-áig terjedő támogatást a Szerződés 92. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) szerint a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekintették ⁽⁸⁹⁾.
- (272) Ezenkívül gyakorlata és eljárásrendje szerint a Bizottság pozitívan viszonyult a mezőgazdasági ágazat technikai segítségét célzó puha támogatásokhoz („soft aid”). Megengedett volt például az elszámolható költségek akár 100 %-os támogatása az új technikák elterjesztését szolgáló intézkedések esetében.
- (273) Az AMA 4.3. fejezetben leírt marketingintézkedései ezekbe a kategóriákba tartoznak.
- (274) Az érintett intézkedések célja az általános tudás terjesztése volt, általános tájékoztató projektek útján. A fogyasztóknak tényszerű információkat kívántak nyújtani és nem ösztönözték a fogyasztókat egy konkrét termék megvásárlására.
- (275) Az intézkedések tehát összhangban voltak a Bizottság akkori gyakorlatával, ami a kitűzött célt elfogadhatónak tekintette. A 100 %-os támogatási intenzitás is megfelelt az akkoriban a céllal és a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt csekély negatív hatással arányosnak tekintett maximális támogatási intenzitásnak.
- (276) A tágabb értelemben vett promóció 1995 és 1999 közötti támogatása megfelelt a Bizottság akkori bevett gyakorlatának, és ezért a Bizottság álláspontja szerint ezen intézkedések az EK-Szerződés 92. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőek voltak.

8.4.2. TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS, TANÁCSADÁSI SZOLGÁLTATÁSOK ÉS MINŐSÉGI TERMÉKEKKEL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSI INTÉZKEDÉSEK AZ 1995 ÉS 1999 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN

- (277) A minőségbiztosítási rendszerek létrehozásával kapcsolatos technikai segítségnyújtáshoz és tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság „puha támogatásnak” („soft aid”) tekintette, ami közös érdeket képező célt szolgált, és arányos volt (különösen amiatt, hogy nem befolyásolta jelentősen a versenyfeltételeket), ezért azt a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítette.
- (278) A 4.3. fejezetben leírt intézkedéseket ilyen puha támogatásnak lehet tekinteni, ami az akkori bevett bizottsági gyakorlat szerint a közös piaccal összeegyeztethetőnek számított.

⁽⁸⁹⁾ Ebben a tekintetben lásd a következő ügyekben született bizottsági határozatokat: N 570/1998 (korábban idézve a (41) preambulumbekendésben), N 662/1998 (SG(99) D/3095 bizottsági határozat, 1999.4.30.) és C(1999) 4227 bizottsági határozat (1999.11.25.) (HL L 37., 2000.2.12., 31. o.). Ebben a pontban az értékelés során a Bizottság az idézett határozatok kapcsán végzett értékelésre támaszkodva végzi.

- (279) Az ágazati irányítás alatt álló minőségi és nyomonkövethetőségi szabványoknak való megfelelés biztosítását célzó ellenőrzési intézkedések tekintetében a Bizottság – a tagállamok felé egy állattartással kapcsolatos levélben ismertetett megközelítését ⁽⁹⁰⁾ követve – a kötelező ellenőrzések költségei esetében minden esetben engedélyezte a 100 %-os támogatást. Ez is azon a logikán alapult, hogy ezek a támogatások közös érdeket szolgáltak és arányosak voltak, különösen az ilyen közvetett támogatások versenyre és kereskedelemre gyakorolt csekély hatása miatt.
- (280) Ezen intézkedések tekintetében a Bizottság felkérte az osztrák hatóságokat, hogy tisztázzák, hogy az AMA ellenőrzései kötelezőek volta-e, és ha nem, jelezzék, hogy betartották-e a támogatási intenzitásra vonatkozó határértéket.
- (281) 2014. április 30-i válaszukban az osztrák hatóságok közölték, hogy a kérdéses ellenőrzések az AMA végrehajtási jogi aktusai értelmében kötelezőek voltak, és a támogatási intenzitás határértékét betartották.
- (282) Ezért a támogatás összeegyeztethetőségének feltételei teljesültek.

8.5. A MINŐSÉGI TERMÉKEK ÁLLAMI TÁMOGATÁSA 2000 ÉS 2006 KÖZÖTT

- (283) A minőségi rendszerek és minőségellenőrzések fejlesztéséhez kapcsolódó tevékenységek mind a bio címke, mind a minőségi címke kapcsán jogosultak voltak a támogatásra. Ez a minőségi termékek gyártásához és forgalmazásához nyújtott támogatásnak minősül, amit a 2000–2006-os iránymutatások 13. pontja alapján kell vizsgálni.

Alkalmazandó előírások

- (284) A 2000–2006-os iránymutatások 13. pontja rögzíti azon feltételeket, amelyek fennállása esetén a minőségi mezőgazdasági termékek gyártásához és forgalmazásához támogatás nyújtható.
- (285) A 2000–2006-os iránymutatások 13.2. pontja szerint támogatás egyebek közt tanácsadás, technikai vizsgálatok, megvalósíthatósági és tervezési tanulmányok, piackutatás és minőségbiztosítási rendszerek bevezetése céljára adható. Kkv-k esetében a támogatás egy hároméves időszakban nem haladhatta meg kedvezményezettenként a 100 000 eurót vagy, ha az magasabb összeg, az elszámolható költségek 50 %-át. A nagyvállalkozásokra csak az első határérték vonatkozott.
- (286) A 2000–2006-os iránymutatások 13.3. pontjának értelmében a Bizottság azt a szabályt vette alapul, hogy a gyártó által végzett rutinszerű minőségellenőrzésekre nem adható támogatás. A támogatásokat csak harmadik felek (például szabályozó hatóságok vagy címkék felügyeletéért felelős szervek) által vagy megbízásból végzett ellenőrzésekre lehetett nyújtani. A 2000–2006-os iránymutatások 13.4. pontja értelmében a 2092/91/EGK rendelet keretében zajló ökológiai gazdálkodás módszereinek ellenőrzése a felmerülő költségek 100 %-áig támogatható.
- (287) A 2000–2006-os iránymutatások 13.5. pontja értelmében támogatást a kezdeti szakaszban a minőségi védjegyek és címkék használatának ellenőrzéséért felelős testületek által elismert minőségbiztosítási rendszerek keretében elvégzett ellenőrzések költségeinek 100 %-áig lehetett nyújtani. Az ilyen támogatásokat fokozatosan csökkenteni kellett úgy, hogy a bevezetésük utáni hetedik évre teljesen megszűnjenek.

Értékelés

- (288) A minőségbiztosítási dokumentumok készítésének és terjesztésének költségeinek, valamint az AMA Marketingen belüli informatikai rendszerek költségeinek támogatása az AMA Marketing (ami köztestület, nem pedig gazdasági szereplő) adminisztratív költségeinek finanszírozására irányult, ezért nem minősül a Szerződés I. mellékletében szereplő termékek termeléséhez, forgalmazásához és marketingjéhez kapcsolódó állami támogatásnak.

⁽⁹⁰⁾ Javaslat a tagállamok által az állattenyésztési ágazat számára és az állattenyésztésből származó termékek vonatkozásában nyújtott támogatások szempontjából hasznos intézkedésekről. S/75/29416, 1975. szeptember 29.

- (289) A (98) preambulumbekzdésben leírtaknak megfelelően a minőségellenőrzések támogatása erre kiválasztott külső szervek által végzett ellenőrzések céljára volt elérhető, a bio címke vagy a minőségi címke használata esetén. A két címke használatával kapcsolatos ellenőrzéseket 100 %-ig támogatták, a rutinellenőrzések költségeit pedig a licenttulajdonosok viselték, tehát azok nem kaptak támogatást.
- (290) 2012. szeptember 14-i levelükben az osztrák hatóságok megerősítették, hogy a minőségellenőrzések támogatása sosem haladta meg a kedvezményezettenként hároméves időszakra számított 100 000 eurót. A 2000–2006-os iránymutatások 13.2. pontjában szereplő feltételek tehát teljesültek.
- (291) 2012. szeptember 14-i és 2014. április 30-i levelükben az osztrák hatóságok nem szolgáltattak a 2000–2006-os iránymutatások 13.3., 13.4. és 13.5. pontjában szereplő feltételek teljesülésének kiértékeléséhez elegendő információt.
- (292) Ezért 2014. december 17-i információkérésében a Bizottság további tájékoztatást kért az intézkedésről. 2015. februári válaszában Ausztria megerősítette, hogy:
- a) a támogatásokat nem a gyártó által végzett rutinszerű minőségellenőrzéshez nyújtották (a 2000–2006-os iránymutatások 13.3. pontja),
  - b) a támogatásokat csak harmadik felek (például szabályozó hatóságok vagy címkék felügyeletéért felelős szervek) által vagy megbízásból végzett ellenőrzésekhez nyújtották (a 2000–2006-os iránymutatások 13.3. pontja),
  - c) a támogatásokat a 2092/91/EGK rendelet keretében zajló ökológiai gazdálkodás módszereinek ellenőrzéséhez, a felmerülő költségek 100 %-áig nyújtották (2000–2006-os iránymutatások 13.4. pontja).
- (293) Korábbi, 2012. szeptember 14-i és 2014. április 30-i leveleikben az osztrák hatóságok már megerősítették, hogy a támogatásokat fokozatosan csökkentették és 2009-re teljesen megszüntették. Mivel a 2000–2006-os iránymutatások a támogatások fokozatos csökkentését írják elő, a 2000–2006-os iránymutatások 13.5. pontjának rendelkezései minden, 2006. december 31-ig megítélt intézkedés esetében teljesültek.
- (294) Mivel azonban ilyen támogatásokat 2007. január 1. után (azaz a 2007-es és 2008-as évben) is megítéltek, erre az időszakra a 2007–2013-as iránymutatások érvényesek.
- (295) Ez utóbbi jogi eszköz a 2000–2006-os iránymutatásokhoz képest két változást hozott: finomították a támogatástípusok listáját ⁽⁹¹⁾, és ezt a típusú támogatást az elsődleges termelőkre korlátozták ⁽⁹²⁾.
- (296) Ezért a 2007 után folytatódott, az elsődleges termelőket támogató intézkedések megfelelnek a 2007–2013-as iránymutatásoknak és a belső piaccal összeegyeztethetők.
- (297) A feldolgozó és forgalmazó vállalkozásoknak nyújtott támogatásokat azonban a 2007–2013-as iránymutatások 99. pontja alapján kell értékelni. Ezért itt hivatkozunk a 8.6.2. pontban szereplő értékelésre.
- (298) Végezetül, az ISO 9002 minőségbiztosítási rendszer bevezetésével kapcsolatban (lásd a (99) preambulumbekzdést), az eljárást megindító határozat (203) preambulumbekzdésében a Bizottság felszólította az osztrák hatóságokat, hogy jelezzék, hogy ez az intézkedés 1999 után is érvényben volt-e. A Bizottság felszólította az osztrák hatóságokat, hogy igenlő válasz esetén igazolják, hogy az intézkedés megfelelt a 2000–2006-os iránymutatások 13. pontjának.
- (299) 2015. februári válaszában Ausztria kijelentette, hogy sem az ISO 9001:1994 szabvány, sem más tanúsítvány megszerzése nem volt soha kötelező az AMA-iránymutatások értelmében (minőségi címke és bio címke). Az osztrák hatóságok azt is kijelentették, hogy az ISO 9002 minőségbiztosítási rendszer sem volt sem kötelező, sem alkalmazott.

⁽⁹¹⁾ Lásd alább a (304) preambulumbekzdést.

⁽⁹²⁾ Lásd a 2007–2013-as iránymutatások IV.J fejezetének elemzését a 8.6. pontban.

- (300) A fenti okokból a 2000 és 2006 között minőségi termékeknek nyújtott támogatás megfelel a 2001-es reklámozási iránymutatásoknak. A Bizottság ebből kifolyólag úgy ítéli meg, hogy a támogatás a közös piaccal összeegyeztethető volt.

8.6. A MINŐSÉGI TERMÉKEK ÁLLAMI TÁMOGATÁSA 2007. JANUÁR 1. ÉS 2008. DECEMBER 31. KÖZÖTT.

- (301) Ezen támogatásokat a 2007–2013-as iránymutatások IV.J fejezete alapján kell értékelni.

8.6.1. AZ ELSŐDLEGES TERMELŐKNEK NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK

- (302) A 2007–2013-as iránymutatások 98. pontja értelmében a Bizottság a minőségi termékek gyártását ösztönző, elsődleges termelőknek nyújtott támogatást az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítheti, ha az megfelel az 1857/2006/EK rendelet 14. cikkében szereplő előírásoknak ⁽⁹³⁾.
- (303) Az 1857/2006/EK rendelet 14. cikke értelmében a támogatás akkor tekinthető az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha a 14. cikk (2) bekezdésében felsorolt elszámolható költségekre ítéltek meg, és teljesíti az 1857/2006/EK rendelet 14. cikkének 3–6. bekezdésében szereplő feltételeket.
- (304) A 1857/2006/EK rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében a minőségi mezőgazdasági termékek termelését ösztönző támogatások egyebek mellett a következő tevékenységek költségeinek akár 100 %-át is fedezhetik:
- a) piackutatási tevékenységek, valamint terméktervezéssel és -kialakítással kapcsolatos költségek (ideértve a földrajzi jelzések és eredetmegjelölések elismerése vagy a különleges tulajdonság tanúsítványa iránt benyújtott kérelem elkészítéséhez nyújtott támogatást), elismert tanúsító szervek által minőségbiztosítási és más hasonló rendszerek előzetes tanúsításáért kivetett díjakkal kapcsolatos költségek;
  - b) a minőségbiztosítási rendszerek, mint például az ISO 9000 vagy az ISO 14000, veszélyelemzésen és kritikus ellenőrzési pontokon (HACCP) alapuló rendszerek, követőrendszerek, az eredetiséggel és a forgalmazással kapcsolatos szabályok betartásának biztosítását szolgáló rendszerek, illetve környezetvédelmi ellenőrzési rendszerek bevezetése;
  - c) közösségi vagy nemzeti jogszabályok alapján az illetékes hatóságok által vagy nevében végzett kötelező ellenőrző intézkedések, kivéve, ha a közösségi jogszabályok értelmében az érintett vállalkozásoknak kell viselniük az ilyen költségeket;
  - d) az 1698/2005/EK rendelet mellékletében megállapított összegig az ugyanazon rendelet 32. cikkében említett intézkedések.
- (305) Az 1857/2006/EK rendelet 14. cikkének (3) bekezdése értelmében támogatás kizárólag a harmadik személyek által nyújtott szolgáltatások költségei tekintetében, és/vagy harmadik személyek, például az illetékes szabályozó hatóságok vagy az azok nevében eljáró szervek által vagy nevében, vagy a földrajzi jelzések és eredetmegjelölések, biogazdálkodásra utaló címkék, illetve minőségmegjelölések ellenőrzéséért és felügyeletéért felelős független szervezetek által végrehajtott ellenőrzés tekintetében nyújtható, feltéve, hogy az ilyen megjelölések és címkék összhangban vannak a közösségi jogszabályokkal. Befektetési célú kiadásokhoz nem adható támogatás.
- (306) Az 1857/2006/EK rendelet 14. cikkének (4) bekezdése értelmében nem nyújtható támogatás a mezőgazdasági termelő vagy a gyártó által végzett ellenőrzés költségeire, vagy amennyiben a közösségi jogszabályok szerint az ellenőrzéssel kapcsolatos költségeket magának a termelőnek kell viselnie, a díjak tényleges mértékének meghatározása nélkül.
- (307) Az 1857/2006/EK rendelet 14. cikkének (5) bekezdése értelmében az ugyanazon cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett támogatás kivételével a támogatást támogatott szolgáltatások formájában kell nyújtani és nem tartalmazhat a termelőknek adott közvetlen kifizetéseket.

⁽⁹³⁾ A Bizottság 2006. december 15-i 1857/2006/EK rendelete az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról (HL L 358., 2006.12.16., 3. o.).

- (308) A támogatásnak objektív módon meghatározott feltételek mellett elérhetőnek kell lennie az érintett területen működő valamennyi jogosult számára. Amennyiben a (2) bekezdésben felsorolt szolgáltatások nyújtását termelői csoport vagy a mezőgazdaságban működő más, kölcsönös segítségnyújtási szervezet végzi, az ilyen csoportban vagy szervezetben való tagság nem lehet feltétele a szolgáltatáshoz való hozzáférésnek. A tagsággal nem rendelkező személyek által az érintett csoport vagy szervezet igazgatási költségeihez történő hozzájárulás mértékének a szolgáltatásnyújtás arányos költségeire kell korlátozódnia (1857/2006/EK rendelet, 14. cikk, (6) bekezdés).
- (309) A 2007–2013-as iránymutatások 100. pontja értelmében a Bizottság nem engedélyezte a nagyvállalkozások költségeit fedező állami támogatást.
- (310) A 2007–2013-as iránymutatásokban szereplő, az elsődleges termelők támogatásának összeegyeztethetőségével kapcsolatos főbb feltételek nagyrészt egyeznek a 2000–2006-os iránymutatások fent leírt feltételeivel. Ezért itt hivatkozunk a 8.5. pontban szereplő értékelésre.
- (311) Az előző időszakhoz képest történt jelentősebb változások azzal kapcsolatosak, hogy a támogatásokat szolgáltatások formájában kellett nyújtani, és az érintett területen minden jogosult számára objektív feltételek alapján elérhetőnek kellett lenniük. Az osztrák hatóságok megerősítették, hogy ezek a feltételek teljesültek.
- (312) A minőségi termékek elsődleges termelőinek juttatott támogatása ezért megfelelt a 2007–2013-as iránymutatásoknak. Ezért a Bizottság ezt a támogatást az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg (az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinti.

8.6.2. FELDOLGOZÓ ÉS FORGALMAZÓ VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA

Alkalmazandó előírások

- (313) A 2007–2013-as iránymutatások 99. pontja értelmében a Bizottság a minőségi termékek gyártását ösztönző, mezőgazdasági termékek feldolgozásával foglalkozó cégeknek nyújtott támogatást az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítheti, ha az megfelel az 70/2001/EK rendelet 5. cikkében szereplő összes előírásnak ⁽⁹⁴⁾.
- (314) A 70/2001/EK rendeletet felváltotta a 800/2008/EK bizottsági rendelet ⁽⁹⁵⁾ (2008–2013 GBER), amelynek 43. cikke leszögezi, hogy a 70/2001/EK rendeletre történő hivatkozásokat a 800/2008/EK rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni. 45. cikke értelmében a 800/2008/EK rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon, azaz 2008. augusztus 29-én lépett hatályba. Így tehát 2007. január 1. és 2008. augusztus 28. között a 70/2001/EK rendelet 5. cikkének a) pontja, majd a 800/2008/EK rendelet 26. cikke vonatkozott a szóban forgó támogatásokra.
- (315) A tanácsadói szolgáltatások támogatásával kapcsolatosan a releváns cikkek azonos feltételeket szabnak: a támogatás kvv-knak volt nyújtható, a külső tanácsadók tanácsadási szolgáltatásainak költsége elszámolható volt, a maximális támogatási intenzitás a szolgáltatások kapcsán felmerült elszámolható költségek 50 %-a volt, és az érintett szolgáltatás nem lehetett folyamatos vagy rendszeres tevékenység, és nem kapcsolódhatott a vállalkozás szokásos működési költségeihez, például szokásos adótanácsadási szolgáltatások, szokásos jogi szolgáltatások vagy reklámköltségek formájában.
- (316) Továbbá az iránymutatások 101. pontja értelmében az elsődleges termelés és a feldolgozás és forgalmazás tekintetében a termelő létesítmények fejlesztéséhez szükséges beruházások, ideértve a dokumentációs rendszer kezeléséhez és a folyamatok és termékek ellenőrzéséhez szükséges beruházásokat is, csak a 2007–2013-as iránymutatásokban szereplő, a beruházási támogatásokra vonatkozó szabályok betartása mellett voltak támogathatóak.
- (317) Ebben a tekintetben a Bizottság bizonyos kétségeknek adott hangot az eljárást megindító határozatban a 2000–2006-os iránymutatások előírásaitól eltérő előírások teljesülése tekintetében.

⁽⁹⁴⁾ A Bizottság 70/2001/EK rendelete (2001. január 12.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról (HL L 10., 2001.1.13., 33. o.).

⁽⁹⁵⁾ A Bizottság 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (HL L 214., 2008.8.9., 3. o.).

(318) A Bizottság különösen felhívta az osztrák hatóságok figyelmét a következő jelentős módosításokra:

- a) A 2007–2013-as iránymutatásokban a 2092/91/EGK rendelet keretében zajló ökológiai termelési módszerek ellenőrzésének támogatása és a minőségi védjegyek és címkék használatának ellenőrzéséért felelős külső testületek által elismert minőségbiztosítási rendszerek keretében elvégzett ellenőrzések támogatása már nem volt a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető.
- b) Ezen kívül a Bizottság külön felhívta a figyelmet az 1857/2006/EK rendelet 14. cikkének (5) és (6) bekezdésének rendelkezéseire is. Ezen rendelkezések értelmében a támogatást támogatott szolgáltatások formájában kellett nyújtani, és objektív módon meghatározott feltételek mellett elérhetőnek kellett lennie az érintett területen működő valamennyi jogosult számára.
- c) A 2000–2006-os iránymutatásokhoz képest jelentős változás az elsődleges termelés és a mezőgazdasági termékek feldolgozása és forgalmazása közötti különbségtétel is. A feldolgozás és forgalmazás terén 2007-től csak kkv-k kaphattak támogatást, az elszámolható költségek körét a tanácsadásra és más szolgáltatásokra szűkítették, a támogatási intenzitást pedig 50 %-ra csökkentették. Az elsődleges termelés tekintetében pedig a nagyvállalatoknak nyújtott támogatást nem lehetett összeegyeztethetőnek nyilvánítani.

Értékelés

- (319) Az előzetes vizsgálati eljárás alatt elérhető információk alapján nem volt világos, hogy 2007-ben az osztrák hatóságok a vizsgálat tárgyát képező intézkedéseket összhangba hozták-e a 2007–2013-as iránymutatások fent ismertetett rendelkezéseivel. A Bizottság ezért felszólította az osztrák hatóságokat, hogy küldjenek további információkat annak igazolására, hogy 2007. január 1. és 2007. december 31. között a minőségtámogatási intézkedések megfeleltek-e a 2007. január 1-től érvényes új szabályoknak.
- (320) 2012. szeptember 14-i válaszukban az osztrák hatóságok azzal érveltek, hogy az új állami támogatási szabályoknak való megfelelés csak 2008. január 1-től volt kötelező, nem pedig 2007. január 1-től, ahogy azt a Bizottság írta (lásd a (172) és (173) preambulumbekendést). Ezért az osztrák hatóságok az összeegyeztethetőség értékelésével kapcsolatos egyéb információkat nem nyújtottak. 2014. február 19-i információkérésében a Bizottság újra felszólította az osztrák hatóságokat az ezzel a kérdéssel kapcsolatos szükséges információk megküldésére. 2014. április 30-i levelükben az osztrák hatóságok fenntartották a korábbi levelükben kifejezett álláspontjukat, és az értékeléshez nem küldtek további információkat.
- (321) 2014. december 17-i információkérésében a Bizottság újra felszólította az osztrák hatóságokat a minőségi intézkedések összeegyeztethetőségi elemzésével kapcsolatban a szükséges információk megküldésére. Az osztrák hatóságok megismételték, hogy az új állami támogatási szabályok alkalmazása 2008. január 1-től kötelező, nem 2007. január 1-től.
- (322) A Bizottság szeretné megjegyezni, hogy az osztrák hatóságok álláspontja téves: az új szabályok alkalmazása 2007. január 1-től volt kötelező, nem 2008. január 1-től.
- (323) Az új szabályok életbe lépésekor (azaz 2007. január 1-én) folyamatban volt a T-375/04 sz. bírósági ügy (lásd a (22) preambulumbekendést), amely a 2004. június 30-i NN 34A/2000 bizottsági határozat megsemmisítéséhez vezetett. A bizottsági határozat 2009. november 18-i megsemmisítése visszamenőleges hatályú volt.
- (324) Ezért Ausztria nem támaszkodhatott erre a határozatra, amikor amellel érvelt, hogy a támogatás a 2007–2013-as iránymutatások 196. pontja szerinti létező támogatási rendszernek tekintendő.
- (325) Továbbá a kialakult joggyakorlat szerint

„lényegében (...) a kedvezményezett vállalkozás az engedélyező bizottsági határozatra nem alapíthatott jogos bizalmat, mivel egyrészt ezt a határozatot a jogorvoslatra nyitva álló határidő alatt megtámadták, majd azt a közösségi bíróság meg is semmisítette, másrészt a jogorvoslatra nyitva álló határidő nem telt le, vagy eljárás esetén a közösségi bíróság nem hozott végső döntést” ⁽⁹⁶⁾.

⁽⁹⁶⁾ A Bíróság C-1/09 sz. ügyben hozott ítélete, Centre d'exportation du livre français (CELF) és Ministre de la Culture et de la Communication kontra Société internationale de diffusion et d'édition (SIDE), ECLI:EU:C:2011:136, 45. pont.

- (326) Bár az ebben a részben tárgyalt intézkedéseket a 2004. június 30-i NN 34A/2000 bizottsági határozat összegegyeztethetőnek minősítette, ez a határozat nem keletkeztetett jogos bizalmat, sem a kedvezményezettek, sem a tagállam szintjén. Már 2004. szeptember 17-én megsemmisítési keresetet adtak be, és ez az új állami támogatási szabályok hatálybalépésekor folyamatban volt. A folyamatban lévő megsemmisítési kereset miatt az osztrák hatóságoknak 2007. január 1-től a 2007–2013-as iránymutatásokat kellett volna alkalmazniuk.
- (327) A fent leírtaknak megfelelően a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozásokra vonatkozó szabályok jelentősen változtak a 2007–2013-as iránymutatásokban. Mivel az osztrák hatóságok nem igazodtak a változásokhoz, az ökológiai termékekre, nagyvállalatokra és a nem természetbeni juttatásokra vonatkozó intézkedések (lásd a (318) preambulumbekendést) nem feleltek meg a 2007–2013-as iránymutatások előírásainak. A Bizottság ebből kifolyólag úgy ítéli meg, hogy ezek a támogatási intézkedések a belső piaccal nem voltak összeegyeztethetők. A többi intézkedés (azaz minden intézkedés azokat kivéve, amelyek ökológiai termékekkel, nagyvállalatokkal és nem természetbeni juttatásokkal kapcsolatosak ⁽⁹⁷⁾) megfelelt a 2007–2013-as iránymutatásoknak, tehát a közös piaccal összeegyeztethető volt.

8.7. TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSOK 2000. JANUÁR 1. ÉS 2006. DECEMBER 31. KÖZÖTT

- (328) A technikai segítségnyújtásra 2000. január 1. és 2006. december 31. között nyújtott támogatásokat a 2000–2006-os iránymutatások 14. pontja alapján kell értékelni. Az iránymutatások 14.1. pontja szerint az ilyen támogatásokat a Bizottság „puha támogatásnak” tekintette, amik hozzájárultak a közösségi mezőgazdaság hosszú távú életképességéhez, miközben a versenyre gyakorolt hatásuk csekély volt. A támogatás a költségek akár 100 %-át is fedezhette, egyebek közt a következő tevékenységek esetében: versenyek, kiállítások és vásárok rendezése, ideértve az ilyen eseményeken való részvétel költségeinek támogatását is, új technikákkal kapcsolatos tudás terjesztését szolgáló egyéb tevékenységek, például ésszerű kisméretű kísérleti projektek és demonstrációs projektek útján.
- (329) A megítélt összes támogatás nem haladhatta meg a kedvezményezettenkénti 100 000 eurót egy hároméves időszak alatt, vagy kkv-k esetében az elszámolható költségek 50 %-át, ha az 100 000 eurónál több volt (a 2000–2006-os iránymutatások 14.3. pontja). Az ilyen támogatásoknak objektív módon meghatározott feltételek mellett elérhetőnek kellett lennie az érintett területen működő valamennyi jogosult számára (a 2000–2006-os iránymutatások 14.2. pontja).

8.7.1. TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS A MINŐSÉGI ÉS A BIO CÍMKE ESETÉBEN 2000. JANUÁR 1. ÉS 2006. DECEMBER 31. KÖZÖTT.

- (330) A bio és a minőségi címke tekintetében támogatást kaptak általános információs projektek, a címkékkel kapcsolatos általános tudás terjesztését szolgáló PR-tevékenységek és minőségi versenyek (lásd a (100)–(103) preambulumbekendést). Ezen intézkedések nem ösztönzik a vásárlókat egy konkrét termék megvásárlására. Ezek tehát nem hirdetési intézkedések, hanem általános promóciós intézkedések és puha támogatások, amelyekre a 2000–2006-os iránymutatások 14. pontja vonatkozik.
- (331) A tájékoztatási intézkedések az új technikákkal kapcsolatos tudás terjesztésének kategóriájába tartoznak. Az ilyen általános intézkedések szükségszerűen minden, a címkéket használó termelő számára előnyösek.
- (332) A technikai segítségnyújtási intézkedések költségeit fedező támogatásra a 2000–2006-os iránymutatások 14.1. pontja vonatkozik. Az NN 34A/2000 támogatási rendszerrel kapcsolatban nyújtott információk részeként az osztrák hatóságok közölték, hogy az ilyen támogatások sosem haladják majd meg a kedvezményezettenkénti 100 000 eurót hároméves időszak alatt (lásd a (109) preambulumbekendést). Az eljárást megindító határozatban a Bizottság felszólította az osztrák hatóságokat, hogy igazolják, hogy a fenti ígéretet valóban be is tartották. A Bizottság arra is rákérdezett, hogy a 2000–2006-os iránymutatások 14.2. és 14.3. pontjaiban szereplő előírásokat a 2000–2001-es időszakban is betartották-e ⁽⁹⁸⁾.
- (333) 2012. szeptember 14-i levelükben az osztrák hatóságok megerősítették, hogy ezen intézkedések támogatása sosem haladta meg a kedvezményezettenként hároméves időszakra számított 100 000 eurót. A 2000–2006-os iránymutatások 14.3. pontjában szereplő feltétel tehát teljesült.

⁽⁹⁷⁾ A korábbi jogi keretrendszerrel szemben ezek a kategóriák a 2007–2013-as iránymutatások szerint már nem voltak támogathatóak. Lásd a (318) preambulumbekendést.

⁽⁹⁸⁾ Az információszolgáltatási referencia-időszak tekintetében az osztrák hatóságoktól azt kérte a Bizottság, hogy vegyék figyelembe a (243) preambulumbekendésben szereplő, az átmeneti időszak léteével (vagy hiányával) kapcsolatos megjegyzéseket.

- (334) A 2000–2006-os iránymutatások 14.2. pontjában szereplő feltételek tekintetében a Bizottság egy újabb, 2014. december 17-i információkérésben felszólította az osztrák hatóságokat, hogy adják át az összeegyeztethetőségi értékelés elvégzéséhez szükséges információkat.
- (335) 2015. február 25-i válaszukban az osztrák hatóságok megerősítették, hogy a rendszer az érintett területen minden jogosult számára objektív feltételek alapján elérhető volt. A 2000–2006-os iránymutatások 14.2. pontjában szereplő feltétel tehát teljesült.
- (336) Ezért a technikai segítségnyújtási tevékenységek támogatása megfelelt a 2000–2006-os iránymutatásokban rögzített feltételeknek, így a Bizottság ezt a támogatást az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinti.

8.7.2. ÁLTALÁNOS TERMÉKEK TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSA 2000. JANUÁR 1. ÉS 2004. DECEMBER 31. KÖZÖTT ⁽⁹⁹⁾

- (337) Az általános termékekkel kapcsolatos technikai segítségnyújtási intézkedések költségeinek fedezését célzó támogatásokra a (104)–(107) preambulumbekkezdésben leírtaknak megfelelően a 2000–2006-os iránymutatások 14.1. pontja (negyedik francia bekezdés) vonatkozik. A 14.2. és 14.3. pontban leírt feltételek tekintetében: a Bizottság az eljárást megindító határozat születésekor nem rendelkezett ezen időszakkal kapcsolatban elegendő információval ezen feltételek teljesülésének vizsgálatához. Ezért a Bizottság felszólította az osztrák hatóságokat a szükséges információk megküldésére.
- (338) 2012. szeptember 14-i levelükben az osztrák hatóságok megerősítették, hogy ezen intézkedések támogatása sosem haladta meg a kedvezményezettenként hároméves időszakra számított 100 000 eurót. A 2000–2006-os iránymutatások 14.3. pontjában szereplő feltétel tehát teljesült.
- (339) A 2000–2006-os iránymutatások 14.2. pontjában szereplő feltétellel kapcsolatban, miszerint a támogatásnak az érintett területen működő valamennyi jogosult számára elérhetőnek kell lennie, a Bizottság megjegyzi, hogy ez a feltétel teljesült, mivel a technikai segítségnyújtási intézkedések a termékekkel kapcsolatos általános információkra vonatkoztak. A 2000–2006-os iránymutatások 14.2. pontjában szereplő feltétel tehát teljesült.
- (340) Ezért a technikai segítségnyújtási tevékenységek támogatása megfelelt a 2000–2006-os iránymutatásokban rögzített feltételeknek, így a Bizottság ezt a támogatást az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinti.

8.8. TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS 2007. JANUÁR 1. ÉS 2008. DECEMBER 31. KÖZÖTT

8.8.1. ALKALMAZANDÓ ELŐÍRÁSOK

Az elsődleges mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatások

- (341) A 2007–2013-as iránymutatások 103. pontja értelmében a Bizottság a technikai segítségnyújtás céljára nyújtott támogatást az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítheti, ha az megfelel az 1857/2006/EK rendelet 15. cikkében szereplő előírásoknak.
- (342) Az 1857/2006/EK rendelet 15. cikke értelmében a támogatás akkor tekinthető az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha a technikai segítségnyújtási tevékenységek az 1857/2006/EK rendelet 15. cikkének (2) bekezdésében felsorolt elszámolható költségeire ítélték meg, és megfelelt az 1857/2006/EK rendelet 15. cikkének (3) és (4) bekezdésében felsorolt feltételeknek.
- (343) Az 1857/2006/EK rendelet 15. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint a vállalkozások között a versenyekkel, kiállításokkal és vásárokkal kapcsolatos tapasztalatokat megosztó fórumok megszervezése és az ezeken való részvétel tekintetében a következőkre nyújtható támogatás: részvételi díjak, utazási költségek, a kiadványokkal kapcsolatos költségek, a kiállítási helyiségek bérleti díja és a versenyek keretében megítélt jelképes díjak, legfeljebb 250 eurós díjankénti és személyenkénti értékben.

⁽⁹⁹⁾ A 2004 utáni általános intézkedésekre az N 239/2004 bizottsági határozat vonatkozott (lásd fent a (20) preambulumbekkezdést is). A határozatra nem voltak hatással a 22. és azt követő preambulumbekkezdésben említett bírósági ítéletek.

- (344) Az 1857/2006/EK rendelet 15. cikke (2) bekezdésének e) pontja megengedte a tudományos ismeretek népszerűsítésével és a más országokból származó termékek előtt nyitott minőségi rendszerekkel kapcsolatos tényszerű információk terjesztésével kapcsolatos költségek támogatását (konkrét vállalatok, márkák és származási hely említése nélkül).
- (345) Az 1857/2006/EK rendelet 15. cikke (2) bekezdésének f) pontja megengedte a következők költségeinek támogatását: kiadványok, például katalógusok, illetve az adott terület vagy egy adott termék termelőire vonatkozó tényszerű információkat bemutató weboldalak, feltéve, hogy ezek az információk és ismertetések semlegesek és az érintett összes termelő egyenlő esélyeket kap a kiadványban való megjelenésre.
- (346) Az 1857/2006/EK rendelet 15. cikke (3) és (4) bekezdése engedélyezte, hogy a technikai segítségnyújtásokhoz nyújtott állami támogatás a következő feltételek teljesülése esetén a költségek 100 %-át fedezze: a támogatást támogatott szolgáltatások formájában kell nyújtani, és nem tartalmazhat a termelőknek adott közvetlen kifizetéseket, a támogatásnak objektív módon meghatározott feltételek mellett elérhetőnek kell lennie az érintett területen működő valamennyi jogosult számára, amennyiben a technikai segítségnyújtást termelői csoport vagy más szervezet végzi, az ilyen csoportban vagy szervezetben való tagság nem lehet feltétele a szolgáltatáshoz való hozzáférésnek, a tagsággal nem rendelkező személyek által az érintett csoport vagy szervezet igazgatási költségeihez történő hozzájárulás mértékének a szolgáltatásnyújtás arányos költségeire kell korlátozódnia.

Feldolgozó és forgalmazó vállalkozások

- (347) A 2007–2013-as iránymutatások 105. pontja értelmében a Bizottság a technikai segítségnyújtás céljából mezőgazdasági termékek feldolgozásával foglalkozásával foglalkozó cégeknek nyújtott támogatást az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítheti, ha az megfelel az 70/2001/EK rendelet 5. cikkében szereplő előírásoknak. A 70/2001/EK rendeletet felváltó 800/2008/EK rendelet 43. cikke leszögezi, hogy a 70/2001/EK rendeletre történő hivatkozásokat a 800/2008/EK rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni ⁽¹⁰⁰⁾.
- (348) A 800/2008/EK rendelet 26. cikke és a 70/2001/EK rendelet 5. cikkének a) pontja tekintetében hivatkozunk e dokumentum (315) preambulumbekkezdésére.
- (349) A 800/2008/EK rendelet 27. cikke és a 70/2001/EK rendelet 5. cikkének b) pontja kimondja, hogy a vásárokon és kiállításokon való részvételhez nyújtott támogatás támogatási intenzitása nem haladhatja meg a támogatható költségek 50 %-át, és támogatható költségnek a vállalkozásnak valamely kiállításon vagy vásáron való első részvétele esetén a kiállítóhelyiség bérletével, felállításával és működtetésével kapcsolatos költségek minősülnek.

8.8.2. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS ÉRTÉKELÉSE (ELSŐDLEGES TERMELŐK ÉS FELDOLGOZÓK ÉS FORGALMAZÓK)

Az elsődleges mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatások

- (350) A Bizottság nézete szerint az elsődleges mezőgazdasági termelőknek nyújtott technikai segítségnyújtásra a 2007. január 1-től érvényes szabályok lényegi elemei szinte teljesen azonosak a 2000–2006-os iránymutatások vonatkozó részével. Az 1857/2006/EK rendelet 15. cikkének (2) bekezdésében felsorolt elszámolható költségek lényegében ugyanazok, mint a 2000–2006-os iránymutatások 14. pontjában szereplők ⁽¹⁰¹⁾. Az 1857/2006/EK rendelet 15. cikkének (4) bekezdésében felsorolt elszámolható költségek lényegében ugyanazok, mint a 2000–2006-os iránymutatások 14.2. pontjában szereplők. A 2000–2006-os iránymutatásokkal szemben azonban a 2007–2013-as iránymutatások leszögezik, hogy a támogatást természetben, támogatott szolgáltatás formájában kell nyújtani. Ebben a tekintetben az osztrák hatóságok rámutattak, hogy a technikai segítségnyújtást már a 2007 előtti időszakban is támogatott szolgáltatások formájában nyújtották.

⁽¹⁰⁰⁾ A (314) preambulumbekkezdésben leírtaknak megfelelően 2007. január 1. és 2008. augusztus 28. között a 70/2001/EK rendelet 5. cikkének a) és b) pontja, majd a 800/2008/EK rendelet 26. és 27. cikke vonatkozott a szóban forgó támogatásokra. Mivel azonban ezen cikkeken azonos feltételek szerepelnek, a két időszak között nem kell különbséget tenni az értékelés során.

⁽¹⁰¹⁾ A 2000–2006-os iránymutatások tartalmaznak egy nem kimerítő listát a technikai segítségnyújtás kategóriájába tartozó tevékenységekről.

- (351) Itt hivatkozunk a 8.7. pontban szereplő összeegyeztethetőségi értékelésre. A Bizottság ebből kifolyólag úgy ítéli meg, hogy a támogatás a közös piaccal összeegyeztethető volt.

Feldolgozó és forgalmazó vállalkozások

- (352) A feldolgozó és forgalmazó vállalkozásoknak nyújtott technikai segítségnyújtás tekintetében a 2007–2013-as iránymutatások jelentős változásokat hoztak a korábbi szabályozáshoz képest, ezért ezen kategóriát külön kell értékelni. Az eljárást megindító határozat idején elérhető információk alapján nem volt világos, hogy 2007-ben az osztrák hatóságok a vizsgálat tárgyát képező technikai segítségnyújtási intézkedéseket összhangba hozták-e az iránymutatások fent ismertetett rendelkezéseivel. A Bizottság ezért felszólította az osztrák hatóságokat, hogy küldjenek további információkat annak igazolására, hogy 2007. január 1. és 2008. december 31. között az intézkedések megfeleltek az új szabályoknak. Ebben a tekintetben a Bizottság kétségeknek adott hangot a 2000–2006-os iránymutatások előírásaitól eltérő előírások teljesülése tekintetében. A Bizottság különösen felhívta az osztrák hatóságok figyelmét a következő jelentős módosításokra:

— az elsődleges termelés és a feldolgozás és forgalmazás közötti különbségtételre,

— az utóbbi esetében a 2007–2013-as iránymutatások értelmében csak a kkv-knak nyújtott támogatás tekinthető összeegyeztethetőnek, az elszámolható költségek körét leszűkítették a tanácsadási szolgáltatásokra és a vásárokon és kiállításokon való részvételre, valamint a támogatási intenzitást 50 %-ra csökkentették.

- (353) 2012. szeptember 14-i válaszukban az osztrák hatóságok azzal érveltek, hogy az új állami támogatási szabályoknak való megfelelés csak 2008. január 1-től volt kötelező, nem pedig 2007. január 1-től, ahogy azt a Bizottság írta (lásd a (172)–(175) preambulumbekendést). Ezért az osztrák hatóságok az összeegyeztethetőség értékelésével kapcsolatos egyéb információkat nem nyújtottak. 2014. február 19-i információkérésében a Bizottság újra felszólította Ausztriát az ezzel a kérdéssel kapcsolatos szükséges információk megküldésére. 2014. április 30-i levelükben az osztrák hatóságok fenntartották a 2012-es levelükben kifejezett álláspontjukat, és az értékeléshez nem küldtek további információkat.

- (354) Itt hivatkozunk a (322)–(326) preambulumbekendésben szereplő érvelésre, ami az ebben a részben tárgyalt támogatástípusra is érvényes.

- (355) A fent leírt okokból, tekintve, hogy a feldolgozó és forgalmazó vállalkozásoknak 2007. január 1. és 2008. december 31. között nyújtott technikai segítségnyújtás nem felelt meg az ezen támogatáskategóriára vonatkozóan a 2007–2013-as iránymutatásokban szereplő szabályoknak (nagyvállalatoknak nyújtott támogatás, vásárokon való első részvétel támogatása, 50 % fölötti támogatási arány tanácsadási szolgáltatásokon kívül bármely más szolgáltatásra, 50 % fölötti támogatás vásárokon való részvételre vagy természetbeni juttatások) ((350) preambulumbekendés), a Bizottság ezt a támogatást az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja (jelenleg (az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja) értelmében a közös piaccal összeegyeztethetetlennek tekinti.

- (356) Az előző preambulumbekendésben felsoroltakon kívüli intézkedések esetében az összeegyeztethetőség kritériumai nem változtak a 2000–2006-os iránymutatásokhoz képest. Itt hivatkozunk a (328) preambulumbekendésben szereplő összeegyeztethetőségi értékelésre. Ezért ezen intézkedések összeegyeztethetőek.

8.9. ADÓJELLEGŰ ILLETÉKEK ÉS CÉLHOZ KÖTÖTTSÉG

- (357) Mivel az e határozat tárgyát képező intézkedéseket adójellegű díjakból finanszírozták, a Bizottságnak mind a finanszírozott intézkedéseket (azaz a kiosztott támogatásokat), mind a finanszírozós módját meg kell vizsgálnia.

- (358) A Bíróság joggyakorlata szerint amennyiben a támogatás finanszírozási módja, különösen kötelező hozzájárulások esetében, a támogatási intézkedés szerves részét képezi, a Bizottságnak a támogatás vizsgálatakor tekintettel kell lennie e finanszírozási módra ⁽¹⁰²⁾.

⁽¹⁰²⁾ A Bíróság C-261/01. és C-262/01. sz. Van Calster ügyben 2003. október 21-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2003:571) 49. pontja.

- (359) Ahhoz, hogy valamely adót vagy annak egy részét valamely támogatási intézkedés szerves részének lehessen tekinteni, az adó és a támogatás között a vonatkozó nemzeti szabályozás alapján kötelező hozzárendeltségi viszonyoknak kell fennállnia abban az értelemben, hogy az adó bevétele kötelező módon a támogatás finanszírozásához van rendelve ⁽¹⁰³⁾, és az adó mértékének közvetlen hatást kell gyakorolnia a támogatás mértékére ⁽¹⁰⁴⁾.

8.9.1. AZ 1995 ÉS 2001 KÖZÖTTI IDŐSZAK

- (360) Az eljárást megindító határozat (235) preambulumbekzdése szerint ezen kritériumoknak a vizsgált intézkedésekre való alkalmazása alapján a Bizottság a következő előzetes következtetésekre jutott: az első kritérium teljesülni látszott, mivel az osztrák hatóságok szerint a beszedett illeteket kizárólag a határozat által érintett támogatási intézkedésekre fordították (lásd az (53) preambulumbekzdést).
- (361) Az eljárást megindító határozat megszületésekor a Bizottság nem rendelkezett elégséges információval annak eldöntéséhez, hogy az illetek összege közvetlen hatással volt-e az állami támogatás összegére. Ezért a Bizottság felszólította az osztrák hatóságokat, hogy ismertessék, hogy a hozzáférhető támogatás összege közvetlenül függött-e az illetekből származó bevételtől, azaz hogy előzetesen rögzítették-e, vagy az AMA Marketing tényleges igényeitől függött.
- (362) A Bizottság azt is jelezte, hogy ha a szükséges információk benyújtása után arra a következtetésre jut, hogy az illetek a támogatási intézkedés szerves részét képezték, akkor meg kell vizsgálnia, hogy a rendszer finanszírozása különbséget tesz-e az importált termékek és az Ausztriában gyártott termékek ⁽¹⁰⁵⁾, vagy az exportált hazai termékek és a hazai piacon értékesített hazai termékek között ⁽¹⁰⁶⁾ (lásd az eljárást megindító határozat (236) preambulumbekzdését).
- (363) A Bizottság felszólította az osztrák hatóságokat, hogy ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban szolgáltatassanak információkat, különösen arról, hogy már 1995-ben érvényben volt-e az AMA-törvény 21c § (2) bekezdése, mely szerint az Ausztrián kívülről származó termékek mentesülnek az illetek megfizetése alól (lásd az (58) preambulumbekzdést), vagy a törvénybe egy későbbi módosítással került be. A Bizottság felkérte a tagállamot annak tisztázására is, hogy az Ausztrián kívül forgalmazott osztrák eredetű termékek élvezhették-e ugyanolyan mértékben az intézkedés előnyeit, mint az Ausztriában forgalmazottak.
- (364) Az eljárást megindító határozat (237) preambulumbekzdésében a Bizottság kiemelte, hogy ellenőriznie kell, hogy az illetek kiszabása ellentétes volt-e a mezőgazdasági ágazatnak a közös piac szervezésével kapcsolatos céljaival. Ezzel kapcsolatban meg kellett állapítani, hogy az illetek befolyásolta-e a végtermékek árát, és emiatt a hazai termékeket az importált termékekkel szemben hátrányos megkülönböztetés érte-e.
- (365) Ebben a tekintetben a Bizottság az eljárást megindító határozatban felszólította az osztrák hatóságokat, hogy szolgáltatassanak adatokat arról, hogy az illetek a kiskereskedelmi árak hány százalékát tette ki, és ismertessék, hogy az illetek esetleges negatív hatásait mennyiben ellensúlyozták az illetekből finanszírozott intézkedések pozitív hatásai. Az osztrák hatóságokat arra is felszólította a Bizottság, hogy ismertessék, hogy az érintett termékek árát nagyrészt a piac határozza-e meg.
- (366) 2012. szeptember 14-én az osztrák hatóságok arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy a külföldi termékek az AMA-törvény 2c paragrafusának 2. bekezdése alapján mentesültek az illetek megfizetése alól. Ez a mentesség 1994. január 1-től volt érvényes, tehát a teljes értékelési periódusban fennállt.
- (367) A mezőgazdasági ágazatnak a közös piac szervezésével kapcsolatos céljaival fennálló kapcsolat tekintetében 2012. szeptember 14-i válaszukban az osztrák hatóságok kijelentették, hogy mivel az árakat a releváns piac keresleti és kínálati viszonyai szabták meg, és a hatóságok ebbe nem avatkoztak bele, nem lehet kiszámítani, hogy az illetek az árak hány százalékát tette ki.

⁽¹⁰³⁾ A Bíróság 2005. január 13-i ítélete, C-174/02 sz. ügy, Streekgewest Westelijk Noord-Brabant/Staatssecretaris van Financiën, (ECLI:EU:C:2005:10), 26. pont, a Bíróság C-266/04–C-270/04, C-276/04 és C-321/04–C-325/04 sz. egyesített ügyekben 2005. október 27-én hozott ítélete, Nazairdis SAS e.a./Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic), ECLI:EU:C:2005:657, 46-49. pont.

⁽¹⁰⁴⁾ Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, hivatkozás fent a 102 lábjegyzetben, 28. pont, és a Bíróság 2006. június 15-én a C-41/05 ügyben hozott ítélete, Air Liquide, ECLI:EU:C:2006:403, 46. pont.

⁽¹⁰⁵⁾ A hazai és exportált termékek közötti megkülönböztetés tekintetében lásd többek között a Bíróság C-234/99. sz. Nygard-ügyben 2002. április 23-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2002:244) 21–22. pontját.

⁽¹⁰⁶⁾ A hazai és importált termékek közötti diszkrimináció tekintetében lásd egyebek közt a Bíróság 1992. március 11-én a C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 és C-83/90 sz. egyesített ügyekben hozott ítéletét, Compagnie Commerciale de l'Ouest (ECLI:EU:C:1992:118), 26. pont.

- (368) Ugyanebben a válaszban az osztrák hatóságok azt is közölték, hogy az illeték összege nem volt közvetlen hatással az állami támogatások mennyiségére. Az AMA-illetékeken kívül voltak más finanszírozási források is. Az illetékből származó „nettó bevétel” és a (társfinanszírozott fellépésekhez kapott) EU-s források mellett egyéb, az intézkedések finanszírozását szolgáló bevételek is beszédre kerültek gazdasági szereplőktől licenctdíjak formájában, illetve az AMA boltján keresztül jogdíjak formájában (szakácskönyvek stb.).
- (369) Az osztrák hatóságok kimutatták, hogy az AMA-intézkedések finanszírozását részben az illetékeken kívüli források fedezték ⁽¹⁰⁷⁾, így az elköltött támogatás mennyisége (ami kihatott a végrehajtott intézkedések méretére) nem kizárólag az illetékbevételeken múlt; ráadásul az illetékbevételek nem kizárólag a támogatások finanszírozására fordították ⁽¹⁰⁸⁾.
- (370) Ezért a Bizottság álláspontja szerint az 1995 és 2001 közötti időszakban nem teljesültek a célhoz kötöttség esetjogban lefektetett kritériumai.

8.9.2. AZ 2002 ÉS 2008 KÖZÖTTI IDŐSZAK

- (371) A Bizottság arra is felszólította az osztrák hatóságokat, hogy küldjék meg a Bizottságnak az annak a megállapításhoz szükséges információkat, hogy az intézkedés adójellegű (illetékből történő) finanszírozása a 2002 és 2008 közötti időszakban a támogatási intézkedések szerves részét képezte-e (az eljárást megindító határozat, (238) preambulumbekkezdés).
- (372) A fent ismertetett okokból, figyelembe véve, hogy a finanszírozási források nem változtak, a Bizottság úgy véli, hogy az illeték és az állami támogatási intézkedések között 2002 és 2008 között sem volt célhoz kötöttség.

9. KÖVETKEZTETÉS AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁS LÉTEZÉSÉRŐL ÉS ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉRŐL

- (373) A fent ismertetett okokból, a (378) preambulumbekkezdés ellenére az AMA marketingintézkedései állami támogatásnak minősülnek.
- (374) A fent ismertetett okokból, a (378) preambulumbekkezdés ellenére a (208) és (213) preambulumbekkezdésben, a (327) preambulumbekkezdés harmadik mondatában és a (355) preambulumbekkezdésben hivatkozott támogatási intézkedések nem összeegyeztethetők a belső piaccal. A többi fent elemzett intézkedés a belső piaccal összeegyeztethető.
- (375) Azon kompenzációk, amelyek megítélésük időpontjában megfeleltek a de minimis rendeletben ⁽¹⁰⁹⁾ rögzített feltételeknek, nem minősülnek támogatásnak. A támogatás az ilyen típusú támogatásra alkalmazott maximális támogatási intenzitás erejéig összeegyeztethető a belső piaccal, ha az odaítélésekor megfelelt a csoportmentesség vagy egy jóváhagyott támogatási program feltételeinek.

⁽¹⁰⁷⁾ A 2015. február 25-i levél szerint a licencekből beérkező összeg az éves bevétel 2,01 %-a és 2,84 %-a között mozgott. Az AMA bolt nyeresége az éves bevétel 0,08 %-a és 0,48 %-a között mozgott.

⁽¹⁰⁸⁾ Vegyük például a 2001-es év adatait: Ahogy az a (43) és (56) preambulumbekkezdésben közölt táblázatból látható, a beszédett illetékek összege 15 millió EUR volt, de csak 12 millió EUR került kifizetésre támogatásként. Az összegek és arányok évente eltérnek (egyes években a támogatások összege meghaladja a beszédett illetékek összegét), de nyilvánvaló, hogy az illeték mennyiségéből nem vezethető le a támogatások konkrét összege.

⁽¹⁰⁹⁾ A Bizottság 2013. december 18-i 1407/2013/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról, (HL L 352., 2013.12.24., 1. o.), a Bizottság 2006. december 15-i 1998/2006/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 379., 2006.12.28., 5. o.), a Bizottság 2001. január 12-i 69/2001/EK rendelete az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 10., 2001.1.13., 30. o.), a Bizottság közleménye az állami támogatásra vonatkozó de minimis szabályról (HL C 68., 1996.3.6., 9. o.), a Bizottság 2013. december 18-i 1408/2013/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 352., 2013.12.24., 9. o.), a Bizottság 2007. december 20-i 1535/2007/EK rendelete az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termelői ágazatban nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 337., 2007.12.21., 35. o.), a Bizottság 2004. október 6-i 1860/2004/EK rendelete az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról a mezőgazdasági és halászati ágazatban (HL L 325., 2004.10.28., 4. o.).

10. VISSZAFIZETTETÉS

- (376) A Szerződés és a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a Bizottság hatáskörébe tartozik eldönteni, hogy az érintett tagállamnak kötelessége-e megszüntetni vagy módosítani egy, a belső piaccal összeegyeztethetetlennek minősített támogatási rendszert ⁽¹¹⁰⁾. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata azt is rögzíti, hogy a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások esetében a támogatás eltörlése vonatkozásában az államra kirótt kötelezettség célja a korábbi helyzet visszaállítása ⁽¹¹¹⁾. Ezzel összefüggésben a Bíróság megállapította, hogy ezt a célkitűzést teljesítettnek kell tekinteni, ha a kedvezményezett visszafizette a jogellenes támogatással nyújtott összegeket, ezáltal elveszítve azt az előnyt, amelyet a piacon versenytársaival szemben élvezett, és a támogatás nyújtása előtti helyzet helyreáll ⁽¹¹²⁾.
- (377) Ezen esetjognak megfelelően a 2015/1589/EU tanácsi rendelet ⁽¹¹³⁾ (a továbbiakban: eljárási rendelet) 16. cikke kimondja, hogy „Amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére.”
- (378) Az eljárási rendelet 17. cikke értelmében a Bizottság összeegyeztethetetlen támogatás visszafizettetésére vonatkozó hatásköre tízéves jogvesztő határidőn belül érvényesíthető. Ez a határidő azon a napon kezdődik, amikor a jogellenes támogatást a kedvezményezettnek megítélik. A Bizottság által hozott, a jogellenes támogatással kapcsolatos bármilyen intézkedés megszakítja a jogvesztő határidőt. A jogvesztő határidőt fel kell függeszteni, amíg a Bizottság határozata az Európai Községek Bírósága előtt függőben lévő eljárás alá tartozik.
- (379) A jelen eljárást elindító panasz 1999. szeptember 21-én érkezett be (lásd a (4) preambulumbekendést), és a Bizottság 2000-ben regisztrálta a rendszert be nem jelentett támogatásként (lásd a (8) preambulumbekendést). Továbbá a 2004-es határozat elismeri, hogy a Bizottság adminisztratív okokból úgy döntött, hogy szétbontja az eljárást (lásd a (10) preambulumbekendést) és a 2003 előtti és utáni intézkedéseket külön kezeli. Az eljárás ilyen megosztása az osztrák hatóságok 2004. március 8-án benyújtott kérésén alapul.
- (380) A fent említett intézkedések (az eljárás megbontása, amit elismer a 2004-es határozat) és levelek (2004. március 8-i osztrák kérés) a 2015/1589/EU rendelet 17. cikke szerinti, a határidőt megszakító intézkedésnek minősülnek.
- (381) Ez azt jelenti, hogy a Bizottságnak joga van 1995. január 1-től, Ausztria európai uniós csatlakozása dátumától kezdődően visszafizettetést elrendelni.
- (382) Az NN 34A/2000 bizottsági határozatot 2004. június 30-án megtámadták a Törvényszék előtt, annak ítélete ellen pedig 2010. január 27-én fellebbeztek a Bíróságnál. A Bíróság 2011. október 27-én mondott ítéletet (lásd fent a (22) preambulumbekendést). A 659/1999/EK rendelet 15. cikke (2) bekezdésének harmadik mondata értelmében tehát a jogvesztő határidő 2004. június 30. és 2011. október 27. között meg volt szakítva.
- (383) A fent felsorolt okokból az e határozatban vizsgált intézkedések tekintetében a visszafizettetés tízéves jogvesztő határideje nem járt le. A (374) preambulumbekendésben meghatározott összeegyeztethetetlen állami támogatást ezért az osztrák hatóságoknak vissza kell fizetniük.
- (384) Az eljárási rendelet 16. cikkének (1) bekezdése meghatározza, hogy „amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére”.
- (385) Az eljárási rendelet 16. cikkének (3) bekezdése pontosítja, hogy „a visszafizettetést késedelem nélkül és az érintett tagállam nemzeti joga szerinti eljárás keretében kell végrehajtani, feltéve, hogy e rendelkezések lehetővé teszik a Bizottság határozatának azonnali és hatékony végrehajtását”.
- (386) A tagállamok által hozott nemzeti törvények határozzák meg a visszafizettetési döntések végrehajtásának eszközeit; ezen eszközöknek biztosítaniuk kell a visszafizettetési döntés teljes körű végrehajtását. Szükséges tehát, hogy a tagállamok által hozott intézkedések a Bizottság határozatának hatékony és azonnali végrehajtásához vezessenek.

⁽¹¹⁰⁾ Lásd a C-70/72. sz. Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1973:87) 13. pontját.

⁽¹¹¹⁾ Lásd a C-278/92., C-279/92. és C-280/92. sz., Spanyolország kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1994:325) 75. pontját.

⁽¹¹²⁾ C-75/97 sz. ügy, Belgium kontra Bizottság (ECLI:EU:C:1999:311), 64-65. pont.

⁽¹¹³⁾ A Tanács 2015/1589/EU rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

- (387) A kialakult joggyakorlat értelmében, ha be nem jelentett támogatás tekintetében negatív döntés születik, különösen, ha jelentős idő telt el, a Bizottság a visszafizettetendő összeget becsléssel is megállapíthatja ⁽¹¹⁴⁾.
- (388) A Bizottság megjegyzi, hogy a Bíróság joggyakorlata szerint „semmilyen közösségi jogszabály nem írja elő, hogy a Bizottság a közös piaccal nem összeegyeztethetőnek minősített támogatás visszatérítésének elrendelésekor meghatározza a visszatérítendő támogatás pontos összegét. Elegendő, ha a Bizottság az adott határozat címzettje részére olyan szempontokat nyújt, amelyek lehetővé teszik, hogy túlságosan nagy nehézségek nélkül meghatározza ezen összeget.” ⁽¹¹⁵⁾
- (389) Az érintett intézkedések egy részének jellege miatt (nagy számú kedvezményezett kapott közvetett támogatást) a Bizottság e határozatban nem képes meghatározni az egyes intézkedések kapcsán kedvezményezettenként visszafizettetendő pontos összeget.
- (390) A Bizottság ezért rámutat, hogy az osztrák hatóságok által a vizsgálat időszaka alatt jelzett összegek (lásd a (43)–(45) preambulumbekendést) kiindulópontot jelentenek az érintett kedvezményezettekől visszafizettetendő támogatási összegek kiszámításához. Az összeegyeztethetetlen támogatási kategóriákat és az érintett időszakokat a határozat rögzítette.
- (391) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a visszafizetési eljárás keretében az osztrák hatóságok feladata a Bizottsággal való jóhiszemű együttműködés szellemében a kedvezményezettenkénti támogatási összeg kiszámításának ésszerű módját meghatározni és azt közölni a Bizottsággal,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Ausztria által a következő intézkedések keretében alkalmazott állami támogatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében **összeegyeztethető** a belső piaccal:

- általános hirdetési támogatás 2000. január 1. és 2001. december 31. között,
- hirdetési támogatás 2002. január 1. és 2006. december 31. között,
- Ausztrián kívüli hirdetési kampányok és Ausztrián belüli általános hirdetések számára/útján 2002. január 1. és 2004. január 1. között nyújtott támogatás,
- minőségi hirdetési támogatás 2007. január 1. és 2008. december 31. között,
- tágabb értelemben vett promóciós intézkedések számára/útján nyújtott támogatás és technikai segítségnyújtási intézkedések 1995. január 1. és 1999. december 31. között,
- technikai segítségnyújtás, tanácsadási szolgáltatások és minőségi termékekkel kapcsolatos ellenőrzési intézkedések formájában 1995. január 1. és 1999. december 31. között nyújtott támogatás,
- minőségi termékeknek 2000. január 1. és 2006. december 31. között nyújtott támogatás,
- technikai segítségnyújtás formájában 2000. január 1. és 2006. december 31. között nyújtott támogatás,
- általános termékek technikai segítségnyújtása formájában 2000. január 1. és 2004. december 31. között nyújtott támogatás,
- technikai segítségnyújtás formájában 2007. január 1. és 2008. december 31. között elsődleges termelőknek nyújtott támogatás.

⁽¹¹⁴⁾ T-366/00 sz. ügy, Scott SA kontra Bizottság (ECLI:EU:T:2007:99), 96. pont.

⁽¹¹⁵⁾ C-480/98 sz. ügy, Spanyolország kontra Bizottság (ECLI:EU:C:2000:559), 25. pont.

2. cikk

A következő, Ausztria által jogellenesen, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének (3) bekezdése megszegésével megvalósított támogatási rendszerek a belső piaccal **összeegyeztethetetlenek** voltak a feltüntetett időszakokban:

- általános hirdetési támogatás 1995. január 1. és 1999. december 31. között,
- a minőségi címke támogatása 1995. január 1. és 1999. december 31. között,
- minőségi termékeknek 2007. január 1. és 2008. december 31. között nyújtott támogatás,
- feldolgozó és forgalmazó vállalkozásoknak 2007. január 1. és 2008. december 31. között nyújtott technikai segítségnyújtás.

3. cikk

A 2. cikkben említett rendszer keretében nyújtott egyedi támogatás nem minősül támogatásnak, amennyiben odaítélésének időpontjában megfelel a 994/98/EK tanácsi rendelet ⁽¹¹⁶⁾ 2. cikkének megfelelően elfogadott és a támogatás odaítélésekor hatályos rendeletben meghatározott feltételeknek.

4. cikk

A 2. cikkben említett rendszer keretében nyújtott egyedi támogatás, amennyiben odaítélésének időpontjában megfelel a 994/98/EK rendelet 1. cikkével összhangban elfogadott rendeletben vagy bármely egyéb jóváhagyott támogatási rendszerben meghatározott feltételeknek, az ilyen típusú támogatásra alkalmazott maximális támogatási intenzitás erejéig összeegyeztethető a belső piaccal.

5. cikk

Ausztria a 2. cikkben említett összeegyeztethetetlen támogatást visszafizetési a kedvezményezettekkel.

A visszafizettetendő összegekre kifizetésük időpontjától a tényleges visszafizetés időpontjáig kamat számítandó.

A kamatokat a 794/2004/EK bizottsági rendelet ⁽¹¹⁷⁾ V. fejezetével összhangban kamatos kamattal kell kiszámítani.

6. cikk

A 2. cikkben említett támogatást azonnal és hathatósan vissza kell fizettetni.

Ausztria biztosítja e határozatnak a határozatról szóló értesítéstől számított négy hónapon belüli végrehajtását.

7. cikk

Az e határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül Ausztria benyújtja a Bizottságnak a következő információkat:

- a) a 2. cikkben említett támogatási rendszerek alapján támogatásban részesült kedvezményezettek listáját, valamint a támogatási rendszer alapján kapott teljes összeg kedvezményezettenkénti felsorolását;
- b) a kedvezményezettektől visszakövetelendő teljes összeget (tőke és visszafizetési kamatok);

⁽¹¹⁶⁾ A Tanács 1998. május 7-i 994/98/EK rendelete az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról (HL L 142., 1998.5.14., 1. o.).

⁽¹¹⁷⁾ A Bizottság 2004. április 21-i 794/2004/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

- c) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedések részletes bemutatását;
- d) az azt igazoló dokumentumokat, hogy a kedvezményezettet felszólították a támogatás visszafizetésére.

Amíg a 2. cikkben említett rendszer keretében nyújtott támogatást teljes egészében vissza nem fizetik, Ausztria folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtásának érdekében meghozott nemzeti intézkedések előrehaladásáról. A Bizottság egyszerű kérésére azonnali tájékoztatást ad az e határozat végrehajtása érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. Részletes tájékoztatást ad továbbá a kedvezményezettek által már visszafizetett támogatási összegről és visszafizetett kamatról.

8. cikk

Ennek a határozatnak az Osztrák Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2016. április 7-én.

a Bizottság részéről

Phil HOGAN

a Bizottság tagja

A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1701 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA**(2016. augusztus 19.)****a halászati és akvakultúra-ágazatban az adatgyűjtési munkatervek benyújtásának formai követelményére vonatkozó szabályok meghatározásáról***(az értesítés a C(2016) 5304. számú dokumentummal történt)*

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. május 15-i 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 22. cikke (1) bekezdésének d) pontjára,

mivel:

- (1) Az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 25. cikke előírja, hogy a tagállamoknak a halászati gazdálkodáshoz szükséges biológiai, környezeti, műszaki, gazdasági és társadalmi vonatkozású adatokat kell gyűjteniük.
- (2) Az 508/2014/EU rendelet 21. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok a 199/2008/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ 4. cikkének (4) bekezdésével összhangban a munkaterv alkalmazásának kezdetét megelőző év október 31-éig adatgyűjtési munkatervet nyújtanak be elektronikus úton a Bizottságnak.
- (3) Az 508/2014/EU rendelet 21. cikkének (2) bekezdése értelmében a Bizottság az említett munkaterveket a munkaterv alkalmazásának kezdetét megelőző év december 31-éig végrehajtási jogi aktus útján jóváhagyja.
- (4) Az 508/2014/EU rendelet 22. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján eljárásokat, formai követelményeket és határidőket fogadhat el e munkatervek benyújtása tekintetében.
- (5) Figyelembe kell venni a halászati és az akvakultúra-ágazatban az adatok gyűjtésére, kezelésére és felhasználására vonatkozó, a 2017–2019 közötti időszakra szóló többéves uniós programban ⁽⁴⁾ meghatározott, a közös halászati politika végrehajtásához szükséges legutóbbi adatszolgáltatási követelményeket, valamint fel kell tüntetni, hogy a tagállamoknak milyen információkat kell megadniuk munkaterveik benyújtása során annak érdekében, hogy biztosítható legyen a többéves uniós programmal való összhang és a program egész Unióra kiterjedő egységes végrehajtása.
- (6) A Bizottság tudomásul vette a Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) javaslatait. A tagállamok által az egyes szakértői csoportokba delegált képviselők álláspontjait is figyelembe vette.
- (7) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Európai Tengerügyi és Halászati Alap Bizottságának véleményével,

⁽¹⁾ HL L 149., 2014.5.20., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1380/2013/EU rendelete a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2008. február 25-i 199/2008/EK rendelete a halászati ágazatban az adatok gyűjtésére, kezelésére és felhasználására szolgáló közösségi keretrendszer létrehozásáról, valamint a közös halászati politika tekintetében a tudományos tanácsadás támogatásáról (HL L 60., 2008.3.5., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság 2016. július 12-i (EU) 2016/1251 végrehajtási határozata a halászati és az akvakultúra-ágazatban az adatok gyűjtésére, kezelésére és felhasználására vonatkozó, a 2017–2019 közötti időszakra szóló többéves uniós program elfogadásáról (HL L 207., 2016.8.1., 113. o.).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A munkatervek tartalma

(1) Az 508/2014/EU rendelet 21. cikkében említett, a 2017–2019 közötti időszakra vonatkozó adatgyűjtési munkatervek tartalmát az e határozat mellékletében meghatározott modellnek megfelelően kell benyújtani.

(2) E melléklet alkalmazásában az 1224/2009/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾, a 404/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet ⁽²⁾, az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a többéves uniós program fogalom meghatározásai alkalmazandók.

(3) A tagállamok által elkészített munkaterveknek a következőket kell tartalmazniuk:

- a) a többéves uniós programnak megfelelően összegyűjtendő adatok;
- b) az adatgyűjtés időbeli és térbeli megoszlása, valamint gyakorisága;
- c) az adatok forrása, az adatok összegyűjtésére, valamint a végfelhasználónak átadandó adatkészletekbe való feldolgozására vonatkozó eljárások és módszerek;
- d) az adatok megfelelő minőségének biztosításához szükséges minőségbiztosítási és minőségellenőrzési keretrendszer;
- e) hogyan és mikor válnak az adatok hozzáférhetővé, figyelembe véve a tudományos szakvélemények végfelhasználói által meghatározott igényeket;
- f) a nemzetközi és regionális együttműködési és koordinációs megállapodások, ideértve a két- és többoldalú megállapodásokat; valamint
- g) hogy miként vették figyelembe az Unió és tagállamai nemzetközi kötelezettségeit.

(4) A fenti leírásnak tartalmilag és formailag meg kell felelnie az e határozat mellékletében meghatározott 2–8. cikkben foglalt követelményeknek.

2. cikk

A többéves uniós programnak megfelelően összegyűjtendő adatok

(1) A tagállamok az I. mellékletben meghatározott adatokat a többéves uniós programnak megfelelően gyűjtik össze.

(2) A többéves uniós programban szereplő táblázatok és a munkatervben feltüntetendő táblázatok és szöveg közötti megfeleltetést a II. melléklet tartalmazza.

⁽¹⁾ A Tanács 2009. november 20-i 1224/2009/EK rendelete a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító uniós ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EKG, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 343., 2009.12.22., 1. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 2011. április 8-i 404/2011/EU végrehajtási rendelete a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról szóló 1224/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 112., 2011.4.30., 1. o.).

*3. cikk***Az adatgyűjtés időbeli és térbeli megoszlása, valamint gyakorisága**

(1) Az időbeli és térbeli megoszlásra, valamint a gyakoriságra vonatkozó előírásoknak meg kell felelniük a többéves uniós program III. fejezetében szereplő követelményeknek. Amennyiben ilyen követelmények nem lettek meghatározva, a tagállamok az időbeli és térbeli megoszlást vagy a gyakoriságot a történelmi időszakok, a költséghatékonyság, a tengeri régióban megvalósított bármely releváns együttműködés, valamint a végfelhasználók igényei figyelembevételével állapítják meg és írják elő.

(2) Az adatgyűjtés időbeli és térbeli megoszlására, valamint az adatgyűjtésre meghatározott gyakoriságra vonatkozó előírásokról a következő helyeken kell beszámolni:

- a) a kereskedelmi halászatban végzett mintavétel során gyűjtött adatok esetében a 4A. és 4B. táblázatban;
- b) a kutatási felmérésből és a kereskedelmi halászatból származó biológiai adatok esetében az 1A. és 1B. táblázatban;
- c) a szabadidős horgászatban végzett mintavétel során gyűjtött adatok esetében az 1D. táblázatban;
- d) a releváns anadrom és katadrom fajokból való mintavétel során gyűjtött adatok esetében az 1E. táblázatban;
- e) a kutatási felmérésből származó adatok esetében az 1G. táblázatban;
- f) a halászatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok esetében a 3A. táblázatban;
- g) az akvakultúrára vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok esetében a 3B. táblázatban;
- h) a feldolgozóiparra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok esetében pedig a 3C. táblázatban.

*4. cikk***Az adatok forrása, az adatgyűjtésére és -feldolgozásra vonatkozó eljárások és módszerek**

(1) Amennyiben az adatgyűjtésre elsődlegesen a 199/2008/EK rendelet alkalmazásával, az említett rendelet 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjában szereplő előírás szerint került sor, az adatok forrását a következő helyen kell feltüntetni:

- a) 1C. táblázat;
- b) 1D. táblázat;
- c) 1E. táblázat;
- d) 3A. táblázat;
- e) 3A. szövegdoboz;
- f) 3B. táblázat;
- g) 3B. szövegdoboz;
- h) 3C. táblázat; valamint
- i) 3C. szövegdoboz.

(2) Amennyiben az adatgyűjtésre nem a 199/2008/EK rendelet, hanem más jogi aktus alkalmazásával, az említett rendelet 15. cikke (1) bekezdésének a) pontjában szereplő előírás szerint került sor, az adatok forrását a következő helyen kell feltüntetni:

- a) 2A táblázat;
- b) 2A. szövegdoboz;

c) 3A táblázat, adott esetben; valamint

d) 3A. szövegdoz, adott esetben.

(3) Amennyiben a többéves uniós program kísérleti tanulmányra vagy egyszerűsített módszerre hivatkozik, a tagállamok leírást adnak erről a tanulmányról, ideértve annak célját, időtartamát, módszertanát és várt eredményeit, a következő helyen:

a) az 1. szakasz 1. kísérleti tanulmánya;

b) az 1. szakasz 2. kísérleti tanulmánya;

c) a 3. szakasz 3. kísérleti tanulmánya; valamint

d) a 3. szakasz 4. kísérleti tanulmánya.

(4) A tervezett mintavételi tervet a 4A. táblázatban, a 4A. szövegdozban és a 4B. táblázatban kell feltüntetni. A mintavételi populáció kiválasztásához használt referenciapopulációt a 4C. és a 4D. táblázatban kell megadni. Amennyiben a mintavételt fedélzeti vagy parti megfigyelők végzik, meg kell adni a kifogott halállomány mintában szereplő részét annak meghatározásához, hogy a mintavétel valamennyi kifogott fajra, csak a kereskedelmi fajokra vagy csak bizonyos rendszertani besorolású fajokra vonatkozik-e.

(5) A társadalmi és gazdasági változók módszertanának, meghatározásának és kiszámításának adott esetben az Európai Bizottság szakértői testületei által általánosan elfogadott iránymutatásait kell követnie. Amennyiben nem ezt követik, a tagállamoknak a következő helyen egyértelműen meg kell határozniuk és indokolniuk az alkalmazott megközelítést:

a) 3A. szövegdoz;

b) 3B. szövegdoz; valamint

c) 3C. szövegdoz.

(6) A tagállamoknak együtt kell működniük annak érdekében, hogy uniós szinten vagy regionális alapon kidolgozzanak és végrehajtsanak módszereket az adatok javítására és az adathiányok pótlására vonatkozóan a mintavételi terv azon része esetében, amelynek kapcsán nem végezték el a mintavételt vagy a mintavétel nem megfelelően történt. Az adathiány-pótlási módszereknek figyelembe kell venniük a nemzetközi statisztikai szervezetek által elfogadott iránymutatásokat és módszereket. A pótoló adatokat egyértelműen meg kell jelölni a végfelhasználóknak szánt jelentésben.

5. cikk

Minőségbiztosítás és minőség-ellenőrzés

(1) A minőségbiztosítási és minőségellenőrzési keretrendszert adott esetben a munkatervekben említett, nyilvánosan elérhető dokumentumokban kell leírni. A keretrendszer meghatározza az általános elveket, módszereket és eszközöket, amelyek iránymutatásul és bizonyítékul szolgálhatnak az európai és nemzeti szintű hatékony és közös megközelítéshez.

(2) A minőséggel kapcsolatos módszerek leírását a következő helyeken kell feltüntetni:

a) az 5A. táblázat a halfogások mintavételi rendszerei, a szabadidős horgászat mintavételi rendszerei, az anadrom és katadrom fajok, valamint tengeren végzett kutatási felmérések mintavételi rendszerei tekintetében;

b) az 5B. táblázat a halászati tevékenységek változói, a halászatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok, az akvakultúrára vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok, valamint a feldolgozóiparra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok tekintetében,

c) 2A. szövegdoz;

d) 3A. szövegdoz;

e) 3B. szövegdoz; valamint

f) 3C. szövegdoz.

(3) Amennyiben az adatgyűjtésre mintavétel útján kerül sor, a tagállamok statisztikailag megbízható terveket alkalmaznak, amelyek megfelelnek a helyes gyakorlatra vonatkozóan a Bizottság, a Nemzetközi Tengerkutató Tanács (ICES), a HTMGB vagy az Európai Bizottság más szakértői testülete által előírt iránymutatásoknak. A mintavételi rendszerek leírásának tartalmazniuk kell egyebek mellett a célok, a terv, a várt kivitelezési nehézségek (ideértve a válaszadás elmulasztását és megtagadását), az adatarchiválás, a minőségbiztosítási eljárások, valamint az elemzési módszerek leírását. Ennek a leírásnak tartalmaznia kell a mintavételi egységek, a mintavételi keretek és a célpopuláció lefedettsége (ideértve a lefedettséghez alkalmazott kritériumokat), a rétegzési rendszerek, valamint az elsődleges, másodlagos és az alacsonyabb szintű mintavételi egységek mintakiválasztási módszereinek meghatározását. Ha meg lehet határozni mennyiségi célokat, ezeket akár közvetlenül a minta nagyságával vagy a mintavételi aránnyal, vagy a pontossági szintek és az elérendő megbízhatóság meghatározásával lehet részletezni. A teljes körű adatfelvételtől származó adatokra vonatkozóan a tagállamok megjelölik, hogy valamennyi szegmens le van-e fedve, a teljes populáció mely részei hiányoznak, illetve hogy hogyan becsülik meg ezeket a részeket. A mintavételi adatok minőségét a pontosságra és adott esetben az elfogultság lehetőségére vonatkozó minőségi mutatókkal kell bemutatni.

6. cikk

Az adatok elérhetősége a végfelhasználók számára

Annak leírására, hogy az adatokat mikor teszik elérhetővé a végfelhasználók számára, a 6A. táblázatot kell használni.

7. cikk

Regionális és nemzetközi együttműködési és koordinációs megállapodások

(1) A tagállamok a 7A. táblázatban meghatározzák, mely releváns regionális és nemzetközi találkozókra vesznek részt, a 7B. táblázatban pedig azt, hogy adott esetben miként követik nyomon a tengeri régiók vagy az EU szintjén elfogadott ajánlásokat. Amennyiben ezeket az ajánlásokat nem követik nyomon, a tagállamok a 7B. táblázat „Megjegyzések” szakaszában kifejtik ennek indokait. Fel kell tüntetni, hogy ezen ajánlások milyen hatással lesznek a tagállamok általi adatgyűjtésre.

(2) A tagállamok a 7C. táblázatban beszámolnak a más tagállamokkal kötött megállapodásokra vonatkozó valamennyi fontos információról. Ezek az információk meghatározzák, hogy melyik tagállam az adatok mely részének gyűjtését végzi, így biztosítják, hogy valamennyi adatgyűjtésre sor kerüljön, továbbá meghatározzák a megállapodás időtartamát és azt, hogy melyik tagállam felelős az adatok végfelhasználók számára való továbbításáért.

(3) A többéves uniós program 10. táblázatában felsorolt tengerkutatói felmérések ellenére a tagállamok a felmérési erőfeszítés vagy a mintavételi terv tervezésekor figyelembe vehetik a végfelhasználók igényeit, ha ez nem rontja az eredmények minőségét, és ha erre a tengeri régiók szintjén összehangoltan kerül sor. A tagállamok megállapodhatnak abban, hogy az ugyanazon régióban lévő többi tagállam között újraosztanak bizonyos feladatokat és hozzájárulásokat. Amennyiben megállapodnak más tagállamokkal a feladatok elosztásáról, a tagállamok egyes egyéni felmérésekben való (fizikai és/vagy pénzügyi) részvételét, továbbá az egyes tagállamok jelentéstételi és továbbítási kötelezettségeit az 1G. szövegdobozban fel kell tüntetni.

8. cikk

Nemzetközi kötelezettségek

A tagállamok feltüntetik a nemzetközi kötelezettségeikből eredő valamennyi releváns adatgyűjtési követelményt a következő táblázatokban:

- a) 1A. táblázat;
- b) 1B. táblázat;
- c) 1C. táblázat;

- d) 4A. táblázat;
- e) 4B. táblázat;
- f) 7B. táblázat; valamint
- g) 7C. táblázat.

Ez azokra a regionális halászati gazdálkodási szervezetekre/regionális halászati szervekre alkalmazandó, amelyeknek ezek a tagállamok vagy az Unió szerződő felei, valamint azokra a fenntartható halászati partnerségi megállapodásokra, amelyek alapján flottáik tevékenykednek.

9. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2016. augusztus 19-én.

a Bizottság részéről
Karmenu VELLA
a Bizottság tagja

I. MELLÉKLET

TARTALOM

1. szakasz: Biológiai adatok
  - 1A. táblázat: A szükséges állományok listája
  - 1B. táblázat: A biológiai változók mintavételének tervezése
  - 1C. táblázat: A biológiai változók mintavételi intenzitása
  - 1D. táblázat: Szabadidős horgászat
  1. kísérleti tanulmány: A szabadidős horgászat halfogásának a kereskedelmi halászathoz viszonyított relatív aránya
  - 1E. táblázat: Anadrom és katadrom fajokra vonatkozó édesvízi adatgyűjtés
  - 1E. szövegdozoz: Anadrom és katadrom fajokra vonatkozó édesvízi adatgyűjtés
  - 1F. táblázat: Madarak, emlősök, hüllők és halak véletlenszerű járulékos fogása
  2. kísérleti tanulmány: A halászat szintje és a halászat hatása a biológiai erőforrásokra és a tengeri ökoszisztémára
  - 1G. táblázat: A tengeren végzett kutatási felmérések listája
  - 1G. szövegdozoz: A tengeren végzett kutatási felmérések listája
  - 1H. táblázat: Kutatási felmérésekhez kapcsolódó adatgyűjtés és -terjesztés
2. szakasz: Halászati tevékenységre vonatkozó adatok
  - 2A. táblázat: A halászati tevékenységek változóira vonatkozó adatgyűjtési stratégia
  - 2A. szövegdozoz: A halászati tevékenységek változóira vonatkozó adatgyűjtési stratégia
3. szakasz: Gazdasági és társadalmi adatok
  - 3A. táblázat: A halászatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei
  - 3A. szövegdozoz: A halászatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei
  3. kísérleti tanulmány: Foglalkoztatási adatok képzettségi szint és állampolgárság szerint
  - 3B. táblázat: Az akvakultúra-ágazatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei
  - 3B. szövegdozoz: Az akvakultúra-ágazatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei
  4. kísérleti tanulmány: Az akvakultúrával kapcsolatos környezeti adatok
  - 3C. táblázat: A feldolgozóiparra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei
  - 3C. szövegdozoz: A feldolgozóiparra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei
4. szakasz: Mintavételi stratégia a kereskedelmi halászból származó biológiai adatok esetében
  - 4A. táblázat: A biológiai adatokra vonatkozó mintavételi terv leírása
  - 4A. szövegdozoz: A biológiai adatokra vonatkozó mintavételi terv leírása

4B. táblázat: A biológiai adatokra vonatkozó mintavételi keret leírása

4C. táblázat: Tagállamonkénti halászati adatok

4D. táblázat: Kirakodóhelyek

5. szakasz: Adatminőség

5A. táblázat: A biológiai adatokra vonatkozó minőségbiztosítási keretrendszer

5B. táblázat: A társadalmi-gazdasági adatokra vonatkozó minőségbiztosítási keretrendszer

6. szakasz: Az adatok elérhetősége

6A. táblázat: Az adatok elérhetősége

7. szakasz: Koordináció

7A. táblázat: Tervezett regionális és nemzetközi koordináció

7B. táblázat: Az ajánlások és megállapodások nyomon követése

7C. táblázat: Két- és többoldalú megállapodások

1. SZAKASZ
BIOLÓGIAI ADATOK

1A. táblázat

A szükséges állományok listája

									Munkaterv		
									Munkaterv benyújtási dátuma		2016.10.31
MS	Reference years	Species	Region	RFMO/RFO/IO	Area/Stock	Selected for sampling (Y/N)	Average landings in the reference years (tons)	EU TAC (if any) (%)	Share (%) in EU landings	Threshold (Y/N)	Comments
GBR	2013-2015	<i>Gadus morhua</i>	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	IIIa, IV, VII d	Y	180	8			
GBR	2013-2015	<i>Solea solea</i>	Az Atlanti-óceán északi része	ICES	VIIa	Y	515	16			
GBR	2013-2015	<i>Solea solea</i>	Az Atlanti-óceán északi része	ICES	VIIe	N	75	3			
GBR	2013-2015	<i>Nephrops norvegicus</i>	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	IV, FU 33	Y	150	6			
ITA	2013-2015	<i>Boops boops</i>	Földközi-tenger és Fekete-tenger	GFCM	GSA17	N	240		7		
ESP	2013-2015	<i>Merluccius merluccius</i>	Földközi-tenger és Fekete-tenger	GFCM	GSA06	Y	3 500		60		
ESP	2013-2015	<i>Merluccius merluccius</i>	Földközi-tenger és Fekete-tenger	GFCM	GSA07	Y	3 500		60		

2016.9.27.

HU

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 260/161

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 2.a) pontjának i., ii. és iii. alpontját, valamint e határozat 2., 3. és 8. cikkét teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Használja ezt a táblázatot, hogy áttekintést nyújtson a terület/állomány szintű adatgyűjtésről. A mintában szereplő valamennyi egyed fajta szerint meg kell határozni és azokról adott esetben hossz mértéket kell venni.

A változó neve	Íránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Reference years (Referenciaévek)	A tagállamnak fel kell tüntetnie, hogy az adatok melyik évre vagy évekre vonatkoznak. A tagállam kiválasztja a 3 legutóbbi évet, amelyről adat áll rendelkezésre. Például „2013–2015”.
Species (Fajok)	A tagállamnak, valamennyi olyan területre vonatkozóan, amelyen a halászflootta tevékenykedik, fel kell tüntetnie annak a fajnak/állománynak a (latin) nevét, amely biológiai változóinak mintavétele a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata alapján kötelező.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Area/Stock (Övezet/Állomány)	A tagállamnak a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázatának megfelelően fel kell tüntetnie az említett faj/állomány területét (pl. GSA 16; ICES I és II övezet, ICES IIIa, IV, VII d övezet stb.).
Selected for sampling (Mintavételre kiválasztott) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a faj/állományt mintavételre kiválasztott ák-e. „Y” (igen) írandó be, ha a faj/állományt mintavételre kiválasztott ák az e melléklet 1B. táblázatában szereplő legalább egy változó tekintetében.
Average landings in the reference years (tons) (Átlagos kirakodási mennyiség a referenciaévekben [tonnában])	Átlagos kirakodási mennyiség az egyes fajokra és állományokra a legutóbbi hároméves referencia-időszak alatt. A kirakodási adatok megadása során a tagállamoknak figyelembe kell venniük a következő konvenciókat: Amennyiben a fajból nem került sor kirakodásra, „None” (nincs) szó írandó be. Amennyiben az átlagos kirakodás mennyisége nem éri el a 200 tonnát, nem az átlagos kirakodás számadata, hanem „< 200” írandó be. Amennyiben az átlagos kirakodás mennyisége meghaladja a 200 tonnát, akkor a legutóbbi 3 éves referencia-időszakra vonatkozó átlagos kirakodás számadatát kell megadni. Az átlagos kirakodási számadatok a legközelebbi 5 vagy 10 tonnára kerekíthetők.

A változó neve	Iránymutatás
EU TAC (if any) (EU TAC [adott esetben]) (%)	Csak azokra az állományokra vonatkozik, amelyeket TAC vagy kvótarendeletek szabályoznak. Ebben az oszlopban: — „None” (nincs) írandó, amennyiben a tagállamnak az érintett állomány teljes uniós kifogható mennyiségéből (EU TAC) nincs részesedése. — A pontos részesedés írandó, amennyiben a tagállamnak van részesedése az érintett állomány teljes uniós kifogható mennyiségéből.
Share (%) in EU landings (Részese- dés (%) az uniós kirakodások- ból)	i. A Földközi-tenger valamennyi állományára és ii. a Földközi-tengeren kívüli valamennyi olyan állományra vonatkozik, amelyre még nem határoztak meg teljes kifogható mennyiséget. Ebben az oszlopban: — „None” (nincs) írandó, amennyiben a tagállamnak az érintett állomány kirakodásából nincs részesedése. — A pontos részesedés írandó, amennyiben a tagállamnak van részesedése az érintett állomány kirakodásából.
Threshold (Küszöbérték) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a jelentés szerinti fajra/állományra a többéves uniós program V. fejezete alapján vonatkozik-e küszöbérték.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

A biológiai változók mintavételének tervezése

																	Munkaterv							
																	M.terv benyújtási dátuma						2016.10.31	
MS	Species	Region	RFMO/ RFO/IO	Area/ Stock	Frequen- cy	Length			Age			Weight			Sex ratio			Sexual matu- rity			Fecundity			Comments
						2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
PRT	<i>Pleuronectes platessa</i>	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	IV								X			X			X			NA			
PRT	<i>Nephrops norvegicus</i>	Az Atlanti-óceán északi része	ICES	FU 7								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ESP	<i>Merluccius merluccius</i>	Földközi-tenger és Fekete-tenger	GFCM	GSA06																				
ESP	<i>Merluccius merluccius</i>	Földközi-tenger és Fekete-tenger	GFCM	GSA07																				

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 2.a) pontjának i., ii. és iii. alpontját, valamint e határozat 2., 3. és 8. cikkét teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Az e táblázatban felsorolt fajokra vonatkozóan a biológiai paramétereket (hosszúságra, korra, súlyra, ivararányra, ivarérettségre és termékenységre vonatkozó adatokat) kell gyűjteni. Minden paraméterhez és évhez tegyen „X”-t, ha adatgyűjtésre sor került vagy tervben van. E táblázat lehetővé teszi annak megjelölését is, hogy az adatgyűjtésre melyik évben kerül sor.

A változó neve	Íránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Species (Fajok)	A tagállamnak, valamennyi olyan területre vonatkozóan, amelyen a halászflojtája tevékenykedik, fel kell tüntetnie annak a fajnak/állománynak a (latin) nevét, amely biológiai változóinak mintavétele a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata alapján kötelező.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Area/Stock (Övezet/Állomány)	A tagállamnak fel kell tüntetnie az említett faj/állomány halászterületét (pl. GSA 16; ICES I és II övezet, ICES IIIa, IV, VIIId övezet stb.).
Frequency (Gyakoriság)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a mintavétel gyakoriságát („M” [havonta], „Q” [negyedévente], „A” [évente], „O” [egyéb – kérjük, adja meg pontosan]).
Length (Hossz)	A tagállamnak meg kell jelölnie azt az évet vagy éveket, amelyben a testhosszra vonatkozó mintát vették.
Age (Kor)	A tagállamnak meg kell jelölnie azt az évet vagy éveket, amelyben a korra vonatkozó mintát vették.
Weight (Súly)	A tagállamnak meg kell jelölnie azt az évet vagy éveket, amelyben a súlyra vonatkozó mintát vették.
Sex ratio (Ivararány)	A tagállamnak meg kell jelölnie azt az évet vagy éveket, amelyben az ivararányra vonatkozó mintát vették.
Sexual maturity (Ivarérettség)	A tagállamnak meg kell jelölnie azt az évet vagy éveket, amelyben az ivarérettségre vonatkozó mintát vették.
Fecundity (Termékenység)	A tagállamnak meg kell jelölnie azt az évet vagy éveket, amelyben a termékenységre vonatkozó mintát vették.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

A biológiai változók mintavételi intenzitása

									Munkaterv		
									Munkaterv benyújtási dátuma		2016.10.31
MS	MS participating in sampling	Sampling year	Species	Region	RFMO/ RFO/IO	Area/Stock	Variables	Data sources	Planned minimum no of individuals to be measured at the national level	Planned minimum no of individuals to be measured at the regional level	Comments
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	<i>Solea solea</i>	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	IIIa, IV, VIIId	age	Commercial			
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	<i>Solea solea</i>	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	IIIa, IV, VIIId	sex	Surveys			
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	<i>Solea solea</i>	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	IIIa, IV, VIIId	maturity	Commercial			
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	<i>Solea solea</i>	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	IIIa, IV, VIIId	length	commercial			
FRA	FRA	2017	<i>Merluccius merluccius</i>	Az Atlanti-óceán északi része	ICES	IIIa, IV, VI, VII, VIIIab		Commercial			
FRA	FRA	2017	<i>Merluccius merluccius</i>	Az Atlanti-óceán északi része	ICES	IIIa, IV, VI, VII, VIIIab		Surveys			
FRA	FRA	2017	<i>Merluccius merluccius</i>	Az Atlanti-óceán északi része	ICES	IIIa, IV, VI, VII, VIIIab		Surveys			
FRA	FRA	2017	<i>Parapenaeus longirostris</i>	Földközi-tenger és Fekete-tenger	GFCM	GSA09		Commercial			

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 2.a) pontjának i., ii. és iii. alpontját, IV. fejezetét, valamint e határozat 2. cikkét, 4. cikkének (1) bekezdését és 8. cikkét teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Fejtse ki a mintavételi stratégiát a biológiai változókat illetően.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
MS participating in sampling (A mintavételben részt vevő tagállam)	Amennyiben a tevékenységet, amelyre a mintavétel vonatkozott, valamely regionálisan koordinált program alapján végezték, valamennyi részt vevő tagállamot fel kell tüntetni. Más esetben a mintavételért felelős tagállamot kell feltüntetni. A tervezett regionális és nemzetközi koordinációra vagy két- és többoldalú megállapodásokra vonatkozó hivatkozásokat adott esetben a „Comments” (Megjegyzések) rovatban kell feltüntetni.
Sampling year (Mintavételi év)	A tagállamnak meg kell adnia a tervezett célkitűzések évét vagy éveit. A különböző éveket a táblázat különböző soraiban kell feltüntetni. Valamennyi érintett évet fel kell tüntetni.
Species (Fajok)	A tagállamnak, valamennyi olyan területre vonatkozóan, amelyen a halászflojtája tevékenykedik, fel kell tüntetnie annak a fajnak/állománynak a (latin) nevét, amely esetben a biológiai változókhoz kapcsolódó mintavétel az 1A., 1B. és 1C. táblázat alapján kötelező.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Area/Stock (Övezet/Állomány)	A tagállamnak fel kell tüntetnie az említett faj/állomány halászterületét (pl. GSA 16; ICES I és II övezet, ICES IIIa, IV, VIIId övezet stb.).
Variables (Változók)	A tagállamnak az e melléklet 1B. táblázatában megadottaknak megfelelően jelentenie kell a hossza, korra, súlyra, ivararányra, ivarérettségre és termékenységre vonatkozó változókat. Az e melléklet 1B. táblázatában feltüntetett fajok és változók kombinációjának meg kell egyeznie ezzel az információval.
Data sources (Adatforrások)	A tagállamnak kulcsszavakkal le kell írnia a fő adatforrásokat (pl. felmérés, kereskedelmi minták, piaci minták, visszadobásból vett minták stb.) A tagállamnak a „commercial fisheries” (kereskedelmi halászat) és a „survey” (felmérés) kapcsán tervezett mintavételt külön kell feltüntetnie.

A változó neve	Iránymutatás
Planned minimum no of individuals to be measured at the national level (A mért egyedek tervezett minimális száma nemzeti szinten)	A tagállamnak meg kell adnia a megmérendő halak minimális tervezett összlétszámát nemzeti szinten. A „Comments” (Megjegyzések) rovatban röviden írja le ezen értékek megszerzésének módszertanát (pl. korábbi mintavétel, szimuláció stb.).
Planned minimum no of individuals to be measured at the regional level (A mért egyedek tervezett minimális száma regionális szinten)	A tagállamnak meg kell adnia azon halak minimális tervezett számát, amelyről valamely regionálisan koordinált program részeként mintát kívánnak venni; ha nincs ilyen, az „NA” (nem alkalmazandó) jelzést kell beírni. A „Comments” (Megjegyzések) rovatban röviden írja le ezen értékek megszerzésének módszertanát (pl. korábbi mintavétel, szimuláció stb.).
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

Szabadidős horgászat

											Munkaterv	
											M.terv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Sampling year	Area/EMU	RFMO/RFO/IO	Species	Applicable (Species present in the MS?)	Reasons for not sampling	Threshold (Y/N)	Annual estimate of catch? (Y/N)	Annual percentage of released catch? (Y/N)	Collection of catch composition data? (Y/N)	Type of Survey	Comments
GBR	2017	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	<i>Gadus morhua</i>	Y			Y	Y	Y	Az utak számára vonatkozó nemzeti becslések és az egységnyi erő kifejtésre jutó halfogás helyszíni felmérése	
NLD	2017	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>	Y			Y	Y	Y	Horgászok és horgásznaplók számára vonatkozó nemzeti becslések	
GBR	2017	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES	Cápák	N			Y	Y	Y	Az utak számára vonatkozó nemzeti becslések és az egységnyi erő kifejtésre jutó halfogás helyszíni felmérése	
DEU	2017	Balti-tenger	ICES	Porcoshalak	Y	Nincs fogás		N	N			
		Balti-tenger	ICES									
		Balti-tenger	ICES									
		Az Atlanti-óceán északi része	ICES									
		Az Atlanti-óceán északi része	ICES									
		Az Atlanti-óceán északi része	ICES									

											Munkaterv	
											M.terv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Sampling year	Area/EMU	RFMO/RFO/IO	Species	Applicable (Species present in the MS?)	Reasons for not sampling	Threshold (Y/N)	Annual estimate of catch? (Y/N)	Annual percentage of released catch? (Y/N)	Collection of catch composition data? (Y/N)	Type of Survey	Comments
		Földközi-tenger és Fekete-tenger	GFCM									
		Földközi-tenger és Fekete-tenger	GFCM									
		Földközi-tenger és Fekete-tenger	GFCM									

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 2.a) pontjának iv. alpontját, valamint e határozat 2. cikkét, 3. cikkét és 4. cikkének (1) bekezdését teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 3. táblázata szerint gyűjtendő adatokat, amely kiterjed a tengeri és édesvízi szabadidős horgászat keretében fogott anadrom és katadrom fajokra is.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállamot az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Sampling year (Mintavételi év)	A tagállamnak meg kell adnia a tervezett mintavétel évét.
Area/EMU (Övezet/EMU)	A tagállamnak a többéves uniós program 3. táblázatában használt névformátumot kell használnia. Angolra esetében az angolnagazdálkodási egységet (EMU) kell feltüntetni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Species (Fajok)	A tagállamnak, valamennyi olyan területre vonatkozóan, amelyen a halászflojtája tevékenykedik, fel kell tüntetnie annak a fajnak a (lehetőség szerint latin) nevét, amelynek szabadidős horgászati mintavétele a többéves uniós program 3. táblázata alapján kötelező, vagy amelyet a (régiónkénti) szabadidős horgászatra vonatkozó kísérleti tanulmányok és/vagy gazdálkodási igények meghatároznak. Valamennyi fajt fel kell tüntetni, akkor is, ha az adott faj(ok) a tagállamban nincs(enek) jelen.
Applicable (Species present in the MS?) (Alkalmazandó [Faj jelen van a tagállamban?])	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a faj jelen van-e a tagállamban.
Reasons for not sampling (A mintavétel elmaradásának indokolása)	Amennyiben a faj jelen van a tagállamban, de nem gyűjtik, a tagállamnak (szabad szöveggel) meg kell indokolnia, hogy miért nem kerül sor mintavételre e fajból, adott esetben konkrét hivatkozásokat is megadva (pl. a faj nincs jelen az övezetben, az ország rendeleti/törvényi követelményei, a kért küszöbérték alatt marad stb.).
Threshold (Küszöbérték) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy az említett fajra a többéves uniós program V. fejezete alapján vonatkozik-e küszöbérték.
Annual estimate of catch? (Éves becsült fogásmennyiség?) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy az említett fajra meg lett-e tervezve az éves becsült fogásmennyiség (súly és/vagy számok).
Annual percentage of released catch? (Visszadobott fogás éves százalékos aránya?) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy az említett fajra meg lett-e tervezve a visszadobott fogás éves százalékos aránya (visszadobott halak aránya).

A változó neve	Iránymutatás
Collection of catch composition data? (A fogás összetételére vonatkozó adatok gyűjtése?) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy az említett fajra meg lett-e tervezve a fogás összetétele (pl. szerkezet a testhossz szempontjából).
Type of Survey (A felmérés típusa)	A tagállamnak meg kell adnia azon felmérés típusát, amelyet a szabadidős horgászatra vonatkozó adatgyűjtéshez végeznek (pl. helyszíni felmérés, telefonos felmérés, horgásznaplók stb., vagy ezek bármely kombinációja).
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

1. kísérleti tanulmány

A szabadidős horgászat halfogásának a kereskedelmi halászathoz viszonyított relatív aránya

Általános megjegyzés: Ez a doboz a többéves uniós program V. fejezete 4. pontját, valamint e határozat 2. cikkét és 4. cikke (3) bekezdésének a) pontját teljesíti.

1. A kísérleti tanulmány célja
2. A kísérleti tanulmány időtartama
3. A kísérleti tanulmány módszertana és várt eredményei

(legfeljebb 900 szóban)

Anadrom és katadrom fajokra vonatkozó édesvízi adatgyűjtés

													Munkaterv	
													M.terv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Sampling period	Area	RFMO/ RFO/IO	Species	Appli- cable (Y/N)	Reasons for not sampling	Water Body	Life stage	Fishery/Inde- pendent data collection	Method	Unit	Planned nos	Frequency	Comments
FIN	2017-2020	Balti-tenger	NASCO	<i>Salmo salar</i>			AAA FOLYÓ	egyéves	I	elektromos halászat	n. helyszín	40		
FIN	2017-2020	Balti-tenger	NASCO	<i>Salmo salar</i>			AAA FOLYÓ	kétéves	I	csapda	n. kétéves	4 000		
FIN	2017-2020	Balti-tenger	NASCO	<i>Salmo salar</i>			AAA FOLYÓ	kifejlett	I	számláló	n. szám- láló	1		
FIN	2017-2020	Balti-tenger	NASCO	<i>Salmo salar</i>			AAA FOLYÓ	kifejlett	F	mintavétel	n. minták	100		
FIN	2017-2020	Balti-tenger	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			EEE FOLYÓ	üveg	I	elektromos halászat	n. helyszín	40		
FIN	2017-2020	Balti-tenger	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			EEE FOLYÓ	sárga	I	csapda	n. kétéves	4 000		
FIN	2017-2020	Balti-tenger	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			EEE FOLYÓ	ezüst	I	számláló	n. szám- láló	1		
GBR	2017-2020	Egyesült Királyság északi része	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			N/A	üveg	F	mintavétel	n. minták	100		
GBR	2017-2020	Egyesült Királyság északi része	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			N/A	sárga	I	csapda	n. csapda	1		
GBR	2017-2020	Egyesült Királyság északi része	ICES	<i>Anguilla anguilla</i>			N/A	ezüst	I	elektromos halászat	n. helyszín	20		

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 2.b) és c) pontját, valamint e határozat 2. cikkét, 3. cikkét és 4. cikkének (1) bekezdését teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 1E. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Használja ezt a táblázatot, hogy áttekintést nyújtson az anadrom és katadrom fajok édesvízi kereskedelmi halászatáról gyűjtött adatokról.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Sampling period (Mintavételi időszak)	A tagállamnak meg kell adnia a tervezett mintavétel időszakát.
Area (Terület)	Angolna esetében az angolnagazdálkodási egységet (EMU) kell feltüntetni. Minden más esetben a vízgyűjtő területet kell megadni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Species (Fajok)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a faj (latin) nevét. Valamennyi fajt jelteni kell, akkor is, ha az adott faj(ok) a tagállamban nincs(enek) jelen.
Applicable (Alkalmazandó) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a faj jelen van-e a tagállamban, vagy ha e faj halászata tilos.
Reasons for not sampling (A mintavétel elmaradásának indokolása)	Amennyiben a faj jelen van a tagállamban, de nem gyűjtik, a tagállamnak (szabad szöveggel) meg kell indokolnia, hogy miért nem kerül sor mintavételre e fajból (pl. a faj nincs jelen az övezetben, a tagállam rendeleti/törvényi követelményei, a kért küszöbérték alatt marad stb.).
Water Body (Víztest)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a választott folyó/rendszer (pl. indexfolyó) nevét.
LIFE stage (Életszakasz)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajok életszakaszát (pl. kifejlett, üveg, ezüst stb.)
Fishery/Independent data collection (Halászat/Független adatgyűjtés)	A tagállamnak jeleznie kell, hogy az adatokat kereskedelmi fogásokból (halászat) vagy kereskedelmi fogásokon kívüli forrásokból (független) nyerik-e.
Method (Módszer)	A tagállamnak meg kell jelölnie az adatforrás(oka)t (pl. csapda, számláló, hajónapló stb. vagy e módszerek bármely kombinációja), amelyekből az adatokat kinyerik.
Unit (Egység)	A tervezett adatszolgáltatási egységet valamennyi módszerre fel kell tüntetni (pl. csapdák száma, számlálók száma, elektromos halászat száma stb.).

A változó neve	Iránymutatás
Planned nos (Tervezett számok)	A tagállamnak meg kell jelölnie a választott egység tervezett mennyiségi célkitűzését (számokban).
Frequency (Gyakoriság)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a mintavétel gyakoriságát („M” [havonta], „Q” [negyed-évente], „A” [évente], „O” [egyéb – kérjük, adja meg pontosan]).
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

1E. szövegdoz

Anadrom és katadrom fajokra vonatkozó édesvízi adatgyűjtés

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 2.b) és c) pontját, valamint e határozat 2. cikkét teljesíti.

Az adatgyűjtéshez választott módszer.

(övezetenként legfeljebb 250 szóban)

Madarak, emlősök, hüllők és halak véletlenszerű járulékos fogása

							Munkaterv		
							Munkaterv benyújtási dátuma		2016.10.31
MS	Sampling period/ year(s)	Region	RFMO/RFO/IO	Sub-area/Fishing ground	Scheme	Stratum ID code	Group of vulne- rable species	Expected occurrence of recordings	Comments
FRA	2017-2018	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti ré- sze	ICES		tengerfenéken élő fajok tengeri mintavétele	SCT SD1-5	madarak		
FRA	2017-2018	Földközi-tenger és Fe- kete-tenger	GFCM						
FRA	2017-2018	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti ré- sze	ICES						

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 3.a) pontját, valamint e határozat 2. cikkét teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 1D. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Fejtse ki a tervezett mintavételi stratégiát.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Sampling period/year(s) (Minta-vételi időszak/év(ek))	A tagállamnak meg kell adnia a tervezett mintavétel időszakát. A mintavételi éve(ke)t a következőképpen adja meg: „2017–2018”.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Sub- area/Fishing ground (Alte-rület/Halászerület)	A tagállamnak fel kell tüntetnie az említett faj/állomány halászerületét (pl. GSA 16; ICES I és II övezet, ICES IIIa, IV, VIIId övezet stb.).
Scheme (Program)	A tagállamnak a mintavételi programot a következőképpen kell megjelölnie: „at mar-kets” (piacokon), „at sea” (tengeren), „a combination of both methods” (a két módszer ötvözése) vagy „other” (egyéb). Az értékeknek meg kell egyezniük e melléklet 4A. és 4B. táblázatában, kivéve, ha irányított programokat alkalmaznak.
Stratum ID code (Rétegazono-sító kód)	A tagállamnak meg kell jelölnie egy egyedi kódot az egyes rétegek programon belüli azonosításához. Az értékeknek meg kell egyezniük e melléklet 4A. és 4B. táblázatában, kivéve, ha irányított programokat alkalmaznak.
Group of vulnerable species (Se-bezhető fajok csoportja)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a faj csoportját, a többéves uniós program III. fejezeté-nek 3.a) pontja szerint.
Expected occurrence of recor-dings (A feljegyzések várt elő-fordulása)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a nem szándékos járulékos fogásként kifogott egye-dekre vonatkozó feljegyzések várt előfordulását, ideértve a többéves uniós program 1D. táblázata szerinti szabadon bocsátásokat is. (+/-) számmal vagy „X”-szel töltendő ki.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

*2. kísérleti tanulmány***A halászat szintje és a halászat hatása a biológiai erőforrásokra és a tengeri ökoszisztémára**

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 3.c) pontját, valamint e határozat 2. cikkét és 4. cikke (3) bekezdésének b) pontját teljesíti.

1. A kísérleti tanulmány célja
2. A kísérleti tanulmány időtartama
3. A kísérleti tanulmány módszertana és várt eredményei

(legfeljebb 900 szóban)

A tengeren végzett kutatási felmérések listája

														Munkaterv		
														Munkaterv benyújtási dátuma		2016.10.31
MS	Name of survey	Acronym	Mandatory (Y/N)	Threshold (Y/N)	Agreed at RCG level	MS participation	Area(s) covered	Period (Month)	Frequency	Days at sea planned	Type of sampling activities	Planned target	Map	Relevant international planning group - RFMO/RFO/IO	International database	Comments
NLD	Tengerfenéki halivadék-felmérés						IVc	szept.–okt.	Évente	10	Halfogások	33	7.1. ábra	ICES PGIPS		
NLD	Az északi-tengeri heringállomány akusztikus felmérése						IIIa, IV	július	Évente	15	Visszhang Nm	50	7.2. ábra	ICES PGIPS		
NLD	Az északi-tengeri heringállomány akusztikus felmérése						IIIa, IV	július	X	15	Planktonfogások	15	7.2. ábra	ICES PGIPS		

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program IV. és V. fejezetét, valamint e határozat 2. és 3. cikkét teljesíti. E táblázat célja annak meghatározása, hogy a tagállam milyen, a többéves uniós program 10. táblázatában meghatározott, tengeren végzett kutatási felmérést és milyen további felmérést végez.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Name of survey (A felmérés neve)	A tagállamnak meg kell adnia a felmérés nevét. Kötelező felméréseknél a névnek meg kell egyeznie a többéves uniós program 10. táblázatában használt névvel.
Acronym (Rövidítés)	A tagállamnak meg kell adnia a felmérés rövidítését. Kötelező felméréseknél a rövidítésnek meg kell egyeznie a többéves uniós program 10. táblázatában használt rövidítéssel.
Mandatory (Kötelező) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jeleznie, hogy a felmérés szerepel-e a többéves uniós program 10. táblázatában.
Threshold (Küszöbérték) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a többéves uniós program V. fejezetének 7. pontja alapján alkalmazandó-e küszöbérték. Amennyiben „Y” (igen), írja le részletesen e melléklet 1G. szövegdobozában.
Agreed at RCG level (RCG-szintű megegyezés)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jeleznie, hogy a felmérésről megegyezés született-e a tengeri régiók szintjén.
MS participation (Tagállami részvétel)	Jelölje meg, hogy más tagállam(ok) is részt vesz(nek)-e a felmérésben, és tüntesse fel a részvétel formáját („F” [pénzügyi], „T” [műszaki], „E” [erőkifejtés] vagy „C” [vegyes]). Adjon részletesebb leírást e melléklet 1G. szövegdobozában. Amennyiben nem vesz részt más tagállam ebben a felmérésben, ebbe a mezőbe az „NA” betűjelet (nem alkalmazandó) kell írni.
Area (s) covered (Lefedett terület (ek))	A tagállamnak fel kell tüntetnie a tervek szerint érintett területeket. Kötelező felméréseknél a területnek meg kell egyeznie a többéves uniós program 10. táblázatában használt területtel.
Period (Month) (Időszak [Hónap])	A tagállamnak fel kell tüntetnie a tervek szerint érintett időszakot (hónapokban megadva). Kötelező felméréseknél az időszaknak meg kell egyeznie a többéves uniós program 10. táblázatában használt időszakokkal.
Frequency (Gyakoriság)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a felmérés gyakoriságát: „Annual” (évente), „Biennial” (kétévente), „Triennial” (háromévente) stb.
Days at sea planned (A tervek szerint tengeren töltött napok)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a nemzeti szintű tervek szerint tengeren töltött napokat.
Type of sampling activities (A mintavételi tevékenységek típusa)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fő mintavételi tevékenységek típusát. Fő mintavételi tevékenységek azok, amelyekről a felmérés tervezéséért felelős csoportban megegyeztek, szemben a további mintavételi tevékenységekkel. A mintavételi tevékenységek minden típusa külön sorba írandó. A tagállam lehetőleg a következő kategóriákat használja: halfogások, vezetőképeség-hőmérséklet-sűrűség (CTD), planktonfogások stb.
Planned target (Tervezett cél)	A tagállamnak meg kell adnia a tervezett mintavételi tevékenységek számát.

A változó neve	Iránymutatás
Map (Térkép)	A tagállamnak hivatkoznia kell a térképre, e melléklet 1G. szövegdoboza szerint.
Relevant international planning group – RFMO/RFO/IO (Releváns nemzetközi tervezőcsoport – RFMO/RFO/IO)	A tagállamnak meg kell adnia a felmérésért felelős releváns nemzetközi csoportot és az annak megfelelő RFMO/RFO/IO-t. A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
International database (Nemzetközi adatbázis)	A tagállamnak a kutatási felmérés alapján gyűjtött adatokat illetően fel kell tüntetnie a nemzetközi adatbázis nevét, vagy azt, hogy „no existing database” (nincs adatbázis). Ez valamely nemzetközi adatbázis létezésére vonatkozik, nem pedig arra, hogy az adatokat feltöltötték-e.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

1G. szövegdoboz

A tengeren végzett kutatási felmérések listája

Általános megjegyzés: Ez a doboz a többéves uniós program IV. fejezetét, valamint e határozat 2. cikkét és 7. cikke (3) bekezdését teljesíti. Célja annak meghatározása, hogy mely, a többéves uniós program 10. táblázatában meghatározott tengeri kutatási felmérést végez a tagállam. A tagállamnak meg kell jelölnie, hogy a felmérés szerepel-e a többéves uniós program 10. táblázatában, vagy pedig további felmérés.

1. A felmérés célkitűzései
2. A felmérésben alkalmazott módszerek leírása. A kötelező felmérések esetén hivatkozzon az útmutatóra. Használjon grafikai ábrázolást (térképet).
3. A nemzetközileg koordinált felméréseknél írja le a részt vevő tagállamokat/hajókat és a felmérés tervezéséért felelős releváns nemzetközi csoportot.
4. Adott esetben írja le az alkalmazott nemzetközi feladatmegosztási (fizikai és/vagy pénzügyi) és költségmegosztási megállapodást.
5. Ha küszöbérték van rá megállapítva, fejtse ki.

(felmérésenként legfeljebb 450 szóban)

Kutatási felmérésekhez kapcsolódó adatgyűjtés és –terjesztés

			Munkaterv			
			Munkaterv benyújtási dátuma			2016.10.31
MS	Name of survey	Acronym	Type of data collected	Core/Additional variable	Used as basis for advice (Y/N)	Comments
NLD	Északi-tengeri IBTS	IBTS_NS_Q1	A közönséges tőkehalra vonatkozó biológiai adatok IVa	C	Y	
NLD	Északi-tengeri IBTS	IBTS_NS_Q1	A sprattra vonatkozó biológiai adatok IVa	C	Y	
NLD	Északi-tengeri IBTS	IBTS_NS_Q1	Heringlárva	C	Y	
NLD	Északi-tengeri IBTS	IBTS_NS_Q1	Fogásonkénti CTD	A	N	
NLD	Északi-tengeri IBTS	IBTS_NS_Q1	Hulladék a vonóhálóban	A	N	
NLD	Északi-tengeri IBTS	IBTS_NS_Q1	Bentosz a vonóhálóban	A	N	
NLD	Kék puhatőkehal nemzetközi akusztikai felmérése	BWAS	Kék puhatőkehalra vonatkozó akusztikai/biológiai adatok	C	Y	
NLD	Kék puhatőkehal nemzetközi felmérése	BWAS	Tengeri emlősökre vonatkozó megfigyelések	A	N	
NLD	Nemzetközi makréla- és fattyúmakréla-ikra felmérés	MEGS	Makréla ikratermelés	C	Y	
NLD	Nemzetközi makréla- és fattyúmakréla-ikra felmérés	MEGS	Fogásonkénti CTD	C	Y	
ITA	Nemzetközi fenékvonóhálós felmérés a Földközi-tengeren	MEDITS	A fattyúmakrélára vonatkozó biológiai adatok	C	Y	
ITA	Nemzetközi fenékvonóhálós felmérés a Földközi-tengeren	MEDITS	A sávos vörösmárnára vonatkozó biológiai adatok	C	Y	

Általános megjegyzés: Ez a doboz a többéves uniós program IV. fejezetét teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy az e melléklet 1G. táblázatában leírt tengeri kutatási felméréssel kapcsolatban gyűjtött adatokat meghatározza.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Name of survey (A felmérés neve)	A tagállamnak meg kell adnia a felmérés nevét. Kötelező felméréseknél a névnek meg kell egyeznie a többéves uniós program 10. táblázatában használt névvel.
Acronym (Rövidítés)	A tagállamnak meg kell adnia a felmérés rövidítését. Kötelező felméréseknél a rövidítésnek meg kell egyeznie a többéves uniós program 10. táblázatában használt rövidítéssel.
Type of data collected (A gyűjtött adatok típusa)	A tagállamnak meg kell adnia a gyűjtött adatok típusát. A gyűjtött adatok minden típusa külön sorba írandó. A tagállam lehetőleg a következő kategóriákat használja: egy adott állományra vonatkozó biológiai adatok, egy adott állományra vonatkozó lárvaadatok, egy adott állományra vonatkozó ikratermelés, CTD/fogás, hulladék/fogás, tengeri emlősökre, teknősökre és tengeri madarakra vonatkozó megfigyelések, bentosz a vonóhálóban stb. A több fajra vonatkozó felmérés esetén a különböző állományok csoportosíthatók.
Core/Additional variable (Fő/További változók)	Fő változók azok a változók, amelyek a felmérési tervet vezérlő fő mintavételi tevékenységekből erednek. Minden egyéb további változónak minősül. A további változókat nem kötelező megadni.
Used as basis of advice (Szakvéleményként történő felhasználás) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jeleznie, hogy a gyűjtött adatokat várhatóan szakvéleményként fogják-e felhasználni. A tagállam a „Comments” (Megjegyzések) rovatban részletezheti a szakvélemény típusát (állományértékelés, integrált ökoszisztéma-értékelés, nemzeti szakvélemény stb.).
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

HALÁSZATI TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ADATOK

2A. táblázat

A halászati tevékenységek változóira vonatkozó adatgyűjtési stratégia

												Munkaterv	
												Munkaterv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Supra region	Region	Variable Group	Fishing technique	Length class	Metiers (level 6)	Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)	Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates	Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips)	Additional data collection (Y/N)	Data collection scheme	Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips)	Comments
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	Erőkifejtés	Merevítőru-das vonóhá-lóval felsze-relt hajók	18-< 24 m	Minden tevé-kenység	I	Értékesítési bizonylatok	50%	Y	Valószínűségi mintavételi felmérés	5%	
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	Erőkifejtés	Merevítőru-das vonóhá-lóval felsze-relt hajók	legalább 40 m	OTB-DEF8090	Y	Hajónaplók, VMS adatok, értékesítési bizonylatok	100%	N	Nincs	NA	
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	Kirako-dások	Eresztőhá-lókat és/vagy rögzített há-lókat használó hajók	12-< 18 m	Minden tevé-kenység	I	Halászati formanyomtatványok, Értékesítési bizonylatok	75%	Y	Közvetett felmérés	10%	
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	Kirako-dások			Minden tevé-kenység	N	NA	NA	Y	Véletlenszerű mintavételi felmérés	5%	
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	Kapacitás			Minden tevé-kenység	I	Hajónaplók, értékesítési bizonylatok	90%	Y	Teljes körű adatfelvétel	100%	
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											

												Munkaterv	
												Munkaterv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Supra region	Region	Variable Group	Fishing tech- nique	Length class	Metiers (level 6)	Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)	Type of data collected under control regula- tion used to calculate the estimates	Expected cove- rage of data collected under control regula- tion (% of fishing trips)	Addi- tional data collection (Y/N)	Data collection scheme	Planned cove- rage of data collected under complemen- tary data collection (% of fishing trips)	Comments
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											
FRA	Az Atlanti-óceán északi része	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része											
FRA	Földközi-tenger és Fekete-tenger	Földközi-tenger és Fekete-tenger											

												Munkaterv	
												Munkaterv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Supra region	Region	Variable Group	Fishing technique	Length class	Metiers (level 6)	Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)	Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates	Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips)	Additional data collection (Y/N)	Data collection scheme	Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips)	Comments
FRA	Földközi-tenger és Fekete-tenger	Földközi-tenger és Fekete-tenger											
FRA	Földközi-tenger és Fekete-tenger	Földközi-tenger és Fekete-tenger											
FRA	Földközi-tenger és Fekete-tenger	Földközi-tenger és Fekete-tenger											
FRA	Földközi-tenger és Fekete-tenger	Földközi-tenger és Fekete-tenger											
FRA	Földközi-tenger és Fekete-tenger	Földközi-tenger és Fekete-tenger											
FRA	Földközi-tenger és Fekete-tenger	Földközi-tenger és Fekete-tenger											
FRA	Földközi-tenger és Fekete-tenger	Földközi-tenger és Fekete-tenger											

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezetének 4. pontját, valamint e határozat 2. cikkét és 4. cikke (2) bekezdésének a) pontját teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy feltüntesse és leírja a reprezentatív mintákra vonatkozó becslésekhez használt módszert, ha az adatgyűjtésre nem az 1224/2009/EU rendelet alapján került sor, vagy ha az 1224/2009/EU rendelet alapján gyűjtött adatok aggregációs szintje nem felel meg annak a tudományos felhasználásnak, amelyre szánják.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Supra region (Felsőbb régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (III. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
Variable group (Változócsoport)	A tagállamnak a többéves uniós program 4. táblázatában használt névformátumot kell használnia. A változócsoport helyett változóval is meghatározható, amennyiben ugyanazon változócsoporton belül különböző változókra különböző forrásokat alkalmaznak.
Fishing technique (Halászati technika)	A tagállamnak a többéves uniós program 5B. táblázatában használt névformátumot kell használnia. Jelölje csillaggal, ha a szegmens adatgyűjtési célok miatt más szegmessel vagy szegmensekkel csoportosítva lett. Az inaktív hajókat külön szegmenseként kell feltüntetni.
Length class (Hosszúsági osztály)	
Metiers (level 6) (Tevékenységszoportok [6. szint])	A tagállamnak a többéves uniós program 2. táblázatában használt névformátumot kell használnia. Csak akkor kell megadni, ha a tagállam „metier by segment” szerint (szegmensenkénti tevékenységszoport szerint) meghatározott külön mintavételi keretet adott meg. Egyéb esetben a tagállam megadhatja, hogy „all metiers” (valamennyi tevékenységszoport), de az információt „fleet segment by metiers” szerint (flottaszegmens tevékenységszoportonként) kell megadni.
Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Tudományos felhasználásra alkalmas ellenőrzési szabályok szerint gyűjtött adatok) (Y/N/I)	A tagállamnak „Y” (igen), „N” (nem) vagy „I” (elégtelen) betűjelet kell megadnia.
Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates (A becslült értékek kiszámításához használt ellenőrzési szabályok alapján gyűjtött adatok típusa)	A tagállamnak meg kell adnia a gyűjtött adatok típusát: hajónaplók, értékesítési bizonylatok, hajómegfigyelési adatok, halászati formanyomtatványok stb.
Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips) (Az ellenőrzési szabályok alapján gyűjtött adatok várt lefedettsége [a halászatok %-ában])	A tervezett lefedettség százalékos arányt a halászatok alapján becslült valamennyi adatforrásra vonatkozóan minőségbiztosítás és minőségellenőrzési mutatóként kell megadni.

A változó neve	Iránymutatás
Additional data collection (További adatgyűjtés) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jeleznie, hogy tervez-e további adatgyűjtést.
Data collection scheme (Adatgyűjtési program)	A tagállamnak meg kell adnia az adatgyűjtési programot: valószínűségi mintavételi felmérés, véletlenszerű mintavételi felmérés, közvetett felmérés, teljes körű adatfelvétel, semmilyen stb.
Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips) (A kiegészítő adatgyűjtés alapján gyűjtött adatok várt lefedettsége [a halászatok %-ában])	A tervezett lefedettségi százalékos arányt a halászatok alapján becsült valamennyi adatforrásra vonatkozóan minőségbiztosítás és minőségellenőrzési mutatóként kell megadni.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

2A. szövegdoboz

A halászati tevékenységek változóira vonatkozó adatgyűjtési stratégia

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 4. pontját, valamint e határozat 2. cikkét, 4. cikke (2) bekezdésének b) pontját és 5. cikkének (2) bekezdését teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy leírja a reprezentatív mintákra vonatkozó becslésekhez használt módszert, ha az adatgyűjtésre nem az 1224/2009/EU rendelet alapján került sor, vagy ha az 1224/2009/EU rendelet alapján gyűjtött adatok aggregációs szintje nem felel meg annak a tudományos felhasználásnak, amelyre szánják.

1. A különböző adatforrások keresztvalidálásához használt módszertan leírása
2. A kirakodások értékének becsléséhez használt módszertan leírása
3. Az átlagár becsléséhez használt módszertan leírása (javasolt az egyes utakra vonatkozó súlyozott átlag használata)
4. A kiegészítő adatok gyűjtésének tervezéséhez használt módszertan leírása (minta tervezési módszertan, a gyűjtött adatok típusa, gyűjtés gyakorisága stb.)

(régióként legfeljebb 900 szóban)

3. SZAKASZ
GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI ADATOK

3A. táblázat

A halászatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei

									Munkaterv	
									Munkaterv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Supra region	Fishing technique	Length class	Type of variables (E/S)	Variable	Data Source	Type of data collection scheme	Frequency	Planned sample rate %	Comments
ESP	A Balti-tenger, az Északi-tenger, a Jeges-tenger keleti része, valamint az Atlanti-óceán északi része	Merevítőrudas vonóhálóval felszerelt hajók	18-< 24 m	E	Kirakodások bruttó értéke	kérdőívek	A - Teljes körű adat-felvétel			
ESP	A Balti-tenger, az Északi-tenger, a Jeges-tenger keleti része, valamint az Atlanti-óceán északi része	Merevítőrudas vonóhálóval felszerelt hajók	legalább 40 m or	E	Egyéb bevétel	kérdőívek	B - Valószínűségi mintavételi felmérés			
ESP	Földközi-tenger és Fekete-tenger	Eresztőhálókat és/vagy rögzített hálókat használó hajók	12-< 18 m	E	A legénység bére és fizetése	kérdőívek	C - Véletlenszerű mintavételi felmérés			
				S	Foglalkoztatás nemek szerint					

2016.9.27.

HU

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 260/189

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 5.a) és b) pontját, valamint e határozat 2. cikkét, 3. cikkét és 4. cikkének (1) és (2) bekezdését teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 5A. és 6. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Használja ezt a táblázatot, hogy áttekintést nyújtson a populációról a halászati ágazat gazdasági és társadalmi adataira vonatkozóan.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Supra region (Felsőbb régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (III. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
Fishing technique (Halászati technika)	A tagállamnak a többéves uniós program 5B. táblázatában használt névformátumot kell használnia. Jelölje csillaggal, ha a szegmens adatgyűjtési célok miatt más szegmessel vagy szegmensekkel csoportosítva lett. Az inaktív hajókat külön szegmenseként kell feltüntetni.
Length class (Hosszúsági osztály)	
Type of variables (A változó típusa) (E/S)	A tagállamnak meg kell adnia azt a kategóriát, amelyhez a változók tartoznak: „E” (gazdasági) vagy „S” (társadalmi), a gazdasági változókra vonatkozóan a többéves uniós program 5A. táblázata és a társadalmi változókra vonatkozóan a többéves uniós program 6. táblázata alapján.
Variable (Változó)	A tagállamnak a többéves uniós program 5A. táblázatában használt névformátumot, a gazdasági változókat illetően a 2. oszlopot, a társadalmi változókat illetően pedig a 6. táblázatot kell követnie.
Data Source (Adatforrás)	A tagállamnak meg kell adnia a használt adatforrásokat (hajónapló, értékesítési bizonylatok, számlák, kérdőívek stb.). Az adatforrásokat valamennyi változóra egyértelműen meg kell adni.
Type of data collection scheme (Adatgyűjtési program típusa)	A tagállamnak az adatgyűjtési program kódját kell megadnia, a következőképpen: A – Teljes körű adatfelvétel; B – Valószínűségi mintavételi felmérés; C – Véletlenszerű mintavételi felmérés; D – Közvetett felmérés. Amennyiben a változót nem közvetlenül gyűjtik, hanem becsülik, közvetett felmérés alkalmazandó. Ebben az esetben e melléklet 3A szövegdobozában szerepel további eligazítás az adatgyűjtési program és a becslési módszer vonatkozásában.
Frequency (Gyakoriság)	A tagállamnak meg kell adnia a többéves uniós program III. fejezete 5.a) és b) pontja szerint gyűjtött gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének gyakoriságát.
Planned sample rate % (Tervezett mintavételi arány %-ban)	A tervezett mintavételi arányt (%-ban kifejezve) a flottapopuláció alapján kell feltüntetni, amelynek meghatározása: a december 31-én a flottanyilvántartásban szereplő hajók, valamint az év legalább egy napján halászó aktív hajók. Amennyiben valamely változókra az adatgyűjtést nem végzik el, a „Planned sample rate %” (Tervezett mintavételi arány %-ban) oszlopot „N” (nem) betűjellel kell kitölteni. A tervezett mintavételi arány a teljes populáció (flottanyilvántartás) frissített információi alapján módosítani lehet.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

3A. szövegdoz

A halászatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 5.a) és b) pontját, valamint e határozat 2. cikkét és 4. cikkének (1), (2) és (5) bekezdését, valamint 5. cikkének (2) bekezdését teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 5A. és 6. táblázata szerint gyűjtendő adatokat.

1. A különböző adatforrások kiválasztásához használt módszertan leírása
2. Az adatgyűjtés különböző típusainak kiválasztásához használt módszertan leírása
3. A mintavételi keret és az elosztási rendszer kiválasztásához használt módszertan leírása
4. A becslési eljárásokhoz használt módszertan leírása
5. Az adatminőséghez használt módszertan leírása

(*régióként legfeljebb 900 szóban*)

3. kísérleti tanulmány

Foglalkoztatási adatok képzettségi szint és állampolgárság szerint

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 5.b) pontját és 6.b) pontját, valamint e határozat 2. cikkét és 3. cikkének (3) bekezdésének c) pontját teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 6. táblázata szerint gyűjtendő adatokat.

1. A kísérleti tanulmány célja
2. A kísérleti tanulmány időtartama
3. A kísérleti tanulmány módszertana és várt eredményei

(*legfeljebb 900 szóban*)

Az akvakultúra-ágazatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei

									Munkaterv	
									Munkaterv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Techniques	Species group	Type of variables (E/S)	Variable	Data source	Type of data collection scheme	Threshold (Y/N)	Frequency	Planned sample rate %	Comments
DEU	Halkeltetők és nevelőtelepek	egyéb tengeri ha- lak	E	Forgalom	Pénzügyi beszá- molók	A - Teljes körű adat- felvétel				
DEU	Ketrecek	farkassügér és vö- rös durbincs	E	Energiaköltségek	kérdőívek	B - Valószínűségi mintavételi felmérés				
DEU	Ketrecek	lazac	E	Energiaköltségek	kérdőívek	C - Véletlenszerű mintavételi felmérés				
			S	Fizetetlen munka nemek szerint						

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 6.a) és b) pontját és V. fejezetét, valamint e határozat 2. cikkét, 3. cikkét és 4. cikkének (1) bekezdését teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 6. és 7. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Használja ezt a táblázatot, hogy áttekintést nyújtson az akvakultúra-ágazat gazdasági és társadalmi adatgyűjtésére vonatkozóan.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Techniques (Technika)	A tagállamnak a többéves uniós program 9. táblázatát kell követnie az akvakultúra-adatok gyűjtése kapcsán alkalmazandó szegmentáláshoz.
Species group (Fajcsoport)	
Type of variables (A változó típusa) (E/S)	A tagállamnak meg kell adnia azt a kategóriát, amelyhez a változók tartoznak: „E” (gazdasági) vagy „S” (társadalmi), a gazdasági változókra vonatkozóan a többéves uniós program 7. táblázata és a társadalmi változókra vonatkozóan a többéves uniós program 6. táblázata alapján.
Variable (Változó)	A tagállamnak a többéves uniós program 7. táblázatában használt névformátumot, a gazdasági változókat illetően a 2. oszlopot, a társadalmi változókat illetően pedig a 6. táblázatot kell követnie.
Data Source (Adatforrás)	A tagállamnak meg kell adnia a használt adatforrásokat (számlák, kérdőívek stb.). Az adatforrásokat valamennyi változóra egyértelműen meg kell adni.
Type of data collection scheme (Adatgyűjtési program típusa)	A tagállamnak az adatgyűjtési program kódját kell megadnia, a következőképpen: A – Teljes körű adatfelvétel; B – Valószínűségi mintavételi felmérés; C – Véletlenszerű mintavételi felmérés; D – Közvetett felmérés. Amennyiben a változót nem közvetlenül gyűjtik, hanem becsülik, közvetett felmérés alkalmazandó. Ebben az esetben e melléklet 3 B szövegdobozában szerepelnek további információk az adatgyűjtési programra és a becslési módszerre vonatkozóan.
Threshold (Küszöbérték) (Y/N)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a többéves uniós program V. fejezete alapján vonatkozik-e rá küszöbérték.
Frequency (Gyakoriság)	A tagállamnak meg kell adnia a többéves uniós program III. fejezete 6.a) és b) pontja szerint gyűjtött gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének gyakoriságát.
Planned sample rate % (Tervezett mintavételi arány %-ban)	A tervezett mintavételi arányt (%-ban) a többéves uniós program III. fejezete 6.a) pontjában szereplő meghatározás szerinti populáció alapján kell feltüntetni. Amennyiben valamely változókra az adatgyűjtést nem végzik el, a „Planned sample rate %” (Tervezett mintavételi arány %-ban) oszlopot „N” (nem) betűjellel kell kitölteni. A tervezett mintavételi arány a teljes populáció frissített információi alapján módosítani lehet.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

3B. szövegdoz

Az akvakultúra-ágazatra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 6.a) és b) pontját, valamint e határozat 2. cikkét, 4. cikkének (1) és (5) bekezdését, valamint 5. cikkének (2) bekezdését teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 6. és 7. táblázata szerint gyűjtendő adatokat.

1. A különböző adatforrások kiválasztásához használt módszertan leírása
2. Az adatgyűjtés különböző típusainak kiválasztásához használt módszertan leírása
3. A mintavételi keret és az elosztási rendszer kiválasztásához használt módszertan leírása
4. A becslési eljárásokhoz használt módszertan leírása
5. Az adatminőséghez használt módszertan leírása

(legfeljebb 1 000 szóban)

4. kísérleti tanulmány

Az akvakultúrával kapcsolatos környezeti adatok

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 6.c) pontját, valamint e határozat 2. cikkét és 4. cikke (3) bekezdésének d) pontját teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 8. táblázata szerint gyűjtendő adatokat.

1. A kísérleti tanulmány célja
2. A kísérleti tanulmány időtartama
3. A kísérleti tanulmány módszertana és várt eredményei

(legfeljebb 900 szóban)

A feldolgozóiparra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei

							Munkaterv	
							M.terv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Segment	Type of variables (E/S)	Variables	Data sources	Type of data collection scheme	Frequency	Planned sample rate %	Comments
ESP	vállalatok <= 10	E	Forgalom	Pénzügyi beszámolók	B - Valószínűségi mintavételi felmérés			
ESP	vállalatok 11-49	E	Egyéb működési költségek	kérdőívek	B - Valószínűségi mintavételi felmérés			
ESP	vállalatok 50-250	E	Egyéb működési költségek	kérdőívek	A - Teljes körű adat- felvétel			
ESP	vállalatok > 250	E	Egyéb bevétel	kérdőívek	B - Valószínűségi mintavételi felmérés			
ESP		S	Fizetetlen munka nemek szerint					

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a többéves uniós program III. fejezete 1.1.d) pontjának 6. lábjegyzetét, valamint e határozat 2. cikkét, 3. cikkét és 4. cikkének (1) bekezdését teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 11. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Használja ezt a táblázatot, hogy áttekintést nyújtson a feldolgozóipar gazdasági és társadalmi adatgyűjtésére vonatkozóan. Adja meg az ESTAT alá nem tartozó, valamint azon változókra vonatkozó adatgyűjtést, amelyre további mintavételre van szükség. Gazdasági adatokat azon halfeldolgozó vállalatra vonatkozóan kell gyűjteni, amelyek kevesebb, mint 10 főt foglalkoztatnak, továbbá a halfeldolgozást másodlagos tevékenységként folytató vállalatokra, valamint a fizetetlen munkaerőre és nyersanyagra vonatkozóan. A foglalkoztatási adatokat nemenként mindenféle méretű vállalatra gyűjteni kell.

A változó neve	Iránymutatások
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Segment (Szegmens)	A szegmentálás kritériuma a foglalkoztatott személyek száma kell legyen. A következő szegmentálás ajánlott: vállalatok <= 10; vállalatok 11-49; vállalatok 50-250; vállalatok > 250.
Type of variables (A változó típusa) (E/S)	A tagállamnak meg kell adnia azt a kategóriát, amelyhez a változók tartoznak: „E” (gazdasági) vagy „S” (társadalmi), a többéves uniós program 11. táblázata alapján.
Variables (Változók)	A tagállamnak a többéves uniós program 11. táblázatában használt névformátumot kell használnia.
Data Sources (Adatforrások)	A tagállamnak meg kell adnia a használt adatforrásokat (számlák, kérdőívek stb.). Az adatforrásokat valamennyi változóra egyértelműen meg kell adni.
Type of data collection scheme (Adatgyűjtési program típusa)	A tagállamnak az adatgyűjtési program kódját kell megadnia, a következőképpen: A – Teljes körű adatfelvétel; B – Valószínűségi mintavételi felmérés; C – Véletlenszerű mintavételi felmérés; D – Közvetett felmérés. Amennyiben a változót nem közvetlenül gyűjtik, hanem becsülik, közvetett felmérés alkalmazandó. Ebben az esetben e melléklet 3C. szövegdobozában szerepel további eligazítás az adatgyűjtési program és a becslési módszer vonatkozásában.
Frequency (Gyakoriság)	A tagállamnak meg kell adnia a gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének gyakoriságát.
Planned sample rate % (Tervezett mintavételi arány %-ban)	A tervezett mintavételi arányt (%-ban) a populáció alapján kell feltüntetni. Amennyiben valamely változókra az adatgyűjtést nem végzik el, a „Planned sample rate %” (Tervezett mintavételi arány %-ban) oszlopot „N” (nem) betűjellel kell kitölteni. A tervezett mintavételi arány a teljes populáció frissített információi alapján módosítani lehet.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

3C. szövegdoboz

A feldolgozóiparra vonatkozó gazdasági és társadalmi adatok gyűjtésének populációs szegmensei

Általános megjegyzés: Ez a doboz a többéves uniós program III. fejezete 1.1.d) pontjának 6. lábjegyzetét, valamint e határozat 2. cikkét, 4. cikkének (1) és (5) bekezdését, valamint 5. cikkének (2) bekezdését teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 11. táblázata szerint gyűjtendő adatokat.

1. A különböző adatforrások kiválasztásához használt módszertan leírása
2. Az adatgyűjtés különböző típusainak kiválasztásához használt módszertan leírása
3. A mintavételi keret és az elosztási rendszer kiválasztásához használt módszertan leírása
4. A becslési eljárásokhoz használt módszertan leírása
5. Az adatminőséghez használt módszertan leírása

(legfeljebb 1 000 szóban)

MINTAVÉTELI STRATÉGIA A KERESKEDELMI HALÁSZATBÓL SZÁRMAZÓ BIOLÓGIAI ADATOK ESETÉBEN

4A. táblázat

A biológiai adatokra vonatkozó mintavételi terv leírása

											Munkaterv			
											Munkaterv benyújtási dátuma			2016.10.31
MS	MS participating in sampling	Region	RFMO/ RF O/IO	Sub-area/ Fishing ground	Scheme	Stratum ID code	PSU type	Catch fractions covered	Species/ Stocks covered for estimation of volume and length of catch fractions	Seasonality (Temporal strata)	Reference years	Average Number of PSU during the reference years	Planned number of PSUs	Comments
GBR		NSEA NA			Mélytengeri faj, tengeren	SCT SD1-5	hajó x út			éves		~ 4 000	40	
GBR		NSEA NA			Mélytengeri faj, tengeren	SCT SD2-5	hajó x út			éves		~ 500	10	
GBR		NSEA NA			Mélytengeri faj, tengeren	SCT SD3-5	hajó x út			éves		~ 2 000	6	
GBR		NSEA NA			Mélytengeri faj, tengeren	SCT SD4-5	hajó x út			éves		~ 750	20	
GBR		NSEA NA			Mélytengeri faj, tengeren	SCT SD5-5	hajó x út			éves		~ 15 000	6	
GBR		NSEA NA			Mélytengeri faj, parton	SCT LD1-4	kikötő X nap			éves		~ 345	60	
GBR		NSEA NA			Mélytengeri faj, parton	SCT LD2-4	kikötő X nap			éves		~ 7 000	20	
GBR		NSEA NA			Mélytengeri faj, parton	SCT LD3-4	kikötő X nap			éves		~ 3 000	25	

											Munkaterv			
											Munkaterv benyújtási dátuma			2016.10.31
MS	MS participating in sampling	Region	RFMO/ RF O/IO	Sub-area/ Fishing ground	Scheme	Stratum ID code	PSU type	Catch fractions covered	Species/ Stocks covered for estimation of volume and length of catch fractions	Seasona- lity (Temporal strata)	Reference years	Average Number of PSU during the reference years	Planned number of PSUs	Comments
GBR		NSEA NA			Mélytengeri faj, parton	SCT LD4-4	kikötő X nap			éves		~ 1 000	30	
		Az At- lanti- óceán északi ré- sze	NAFO	NAFO	tengeri minta- vétel	L3	hajóút			éves	2015-2017	71	9	
		Egyéb ré- giók	IOTC	FAO 51 + 57	parti mintavétel	T18	hajóút			éves	2015-2017	157	120	

Általános megjegyzés: Ez a táblázat e határozat 3. cikkét, 4. cikkének (4) bekezdését és 8. cikkét, valamint a többéves uniós program III. fejezete 2. a) pontjának i. alpontját teljesíti. E táblázat a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata szerint gyűjtendő adatokra vonatkozik. Használja ezt a táblázatot a tagállam valamennyi halászáttól független mintavételi programjának meghatározására. A tagállamnak fel kell tüntetnie a programon belüli rétegeket, az elsődleges mintavételi egység (PSU) típusát és a PSU tervezett számát, amely a benyújtás évében rendelkezésre áll. A tagállamnak minden rétegre fel kell tüntetnie a PSU-k tervezett számát.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
MS participating in sampling (A mintavételben részt vevő tagállam)	Amennyiben a tevékenységet, amelyre a mintavétel vonatkozott, valamely regionálisan koordinált program alapján végezték, valamennyi részt vevő tagállamot fel kell tüntetni. Más esetben a mintavételért felelős tagállamot kell feltüntetni. A tervezett regionális és nemzetközi koordinációra vagy két- és többoldalú megállapodásokra vonatkozó hivatkozásokat adott esetben a „Comments” (Megjegyzések) rovatban kell feltüntetni.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Sub-area/Fishing ground (Alterület/Halászfőterület)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a halászfőterületet (pl. ICES terület, GFCM földrajzi alterület, NAFO terület stb.).
Scheme (Program)	A tagállamnak a mintavételi programot a következőképpen kell megjelölnie: „at markets” (piacokon), „at sea” (tengeren), „a combination of both methods” (a két módszer ötvözése) vagy „other” (egyéb). Amennyiben az „egyéb” lehetőséget választják (pl. „egyéb” [állomány-specifikus piaci mintavétel]), azt e melléklet 4A. szövegdobozában le kell írni.
Stratum ID code (Rétegazonosító kód)	A tagállamnak meg kell jelölnie egy egyedi kódot az egyes rétegek programon belüli azonosításához. Akár szabad szöveg, akár kódolás használható, azonban mindig egybe kell esnie e melléklet 4B. táblázatában szereplő „stratum ID code” (rétegazonosító kód) adattal. Azokat a rétegeket is le kell írni, amelyekre a mintavételt nem terjesztették ki (vagyis a PSU-kra nincs tervezett szám), hogy a mintavételi terv lefedettségét mérni lehessen.
PSU type (PSU típusa)	A tagállamnak minden réteg kapcsán fel kell tüntetnie az elsődleges mintavételi egységet (PSU). A PSU lehet halászút, halászhajó, kikötő, halászati nap stb.
Catch fractions covered (A mintavétellel érintett fogásrész)	A tagállamnak fel kell tüntetnie, a fogás mely részéről vesznek mintát. „Catch” (fogás) írandó be, ha a teljes fogásról vesznek mintát, egyébként: „Landings” (kirakodások), „Discards” (visszadobások), „Landings+Discards” (kirakodások+visszadobások) stb.

A változó neve	Iránymutatás
Species/Stocks covered for estimation of volume and length of catch fractions (A fogásrész mennyiségének és hosszának becslésében érintett fajok/állományok)	A tagállamnak meg kell jelölnie, hogy a mintavételi terv a fajok egészére vagy csak egy részére vonatkozik-e. „All species and stocks” (valamennyi faj és állomány), „only stocks in Table 1A, 1B and 1C” (csak az 1A., 1B. és 1C. táblázatban szereplő állományok), „selected species/stocks” (kiválasztott fajok/állományok) írandó, és a „Comments” (Megjegyzések) rovatban részletesen meghatározandó.
Szezonalitás (Időbeli réteg)	A tagállamnak kulcsszavakkal le kell írnia a mintavételi programot az időbeli rétegződés tekintetében: „monthly” (havi), „quarterly” (negyedéves), „annual” (éves) stb.
Reference years (Referenciaévek)	A tagállamnak meg kell jelölnie a várt elsődleges mintavételi egységhez a mintavételi program végrehajtásának évében referenciaként használt év(ek)et. A tagállamnak a 3 legutóbbi évet kell használnia (pl. „2014–2016”). Más időszak használatához indokolást lehet adni.
Average Number of PSU during the reference years (A PSU-k átlagos száma a referenciaévekben)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a referenciaként használt évek átlagos értékeként számított PSU-k teljes számát.
Planned number of PSUs (A PSU-k tervezett száma)	A tagállamnak meg kell adnia azon PSU-k tervezett számát, amelyekről mintát kívánnak venni.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

4A. szövegdoboz

A biológiai adatokra vonatkozó mintavételi terv leírása

Általános megjegyzés: Ez a doboz e határozat 3. cikkét, 4. cikkének (4) bekezdését és 8. cikkét, valamint a többéves uniós program III. fejezete 2. a) pontjának i. alpontját teljesíti. E táblázat a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata szerint gyűjtendő adatokra vonatkozik.

E határozat 5. cikkének (3) bekezdése szerinti mintavételi terv leírása

(régióként legfeljebb 900 szóban)

A biológiai adatokra vonatkozó mintavételi keret leírása

				Munkaterv	
				Munkaterv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Stratum ID number	Stratum	Sampling frame description	Method of PSU selection	Comments
GBR	SCT SD1-5	Északi-tengeri nyílt tengeri vonóhálós hajók	120 DTS > 18 m hajók listája	véletlenszerű kiválasztás randomizált listából	
GBR	SCT SD2-5	Északi-tengeri nyílt tengeri vonóhálós rákászahajók	Kagylóra halászó 60 DTS hajók listája	véletlenszerű kiválasztás randomizált listából	
GBR	SCT SD3-5	Északi-tengeri part menti vonóhálós hajók	250 DTS > 18 m, északi-tengeri kikötőkben honos hajók listája	véletlenszerű kiválasztás randomizált listából	
GBR	SCT SD4-5	Nyugati parti nyílt tengeri vonóhálós hajók	15 DTS >18 m, nyugati parti kikötőben honos hajók	véletlenszerű kiválasztás randomizált listából	
GBR	SCT SD5-5	Nyugati parti part menti vonóhálós hajók	2 500 DTS > 18 m, nyugati parti kikötőben honos hajók listája	véletlenszerű kiválasztás randomizált listából	
GBR	SCT LD1-4	ÉK fő kikötő	1 kikötő aktív ~ 345 napon át	véletlenszerű munkanap rendszeres (heti) lefedettségéből	
GBR	SCT LD2-4	ÉK kisebb kikötők	25 kikötő aktív 280 napon át	véletlenszerű munkanap rendszeres (kétheti) lefedettségéből	
GBR	SCT LD3-4	NY kikötők	10 kikötő aktív ~300 napon át	véletlenszerű munkanap rendszeres (kétheti) lefedettségéből	
GBR	SCT LD4-4	Szigeti kikötők	4 kikötő aktív ~250 napon át	véletlenszerű munkanap rendszeres (kétheti) lefedettségéből	

				Munkaterv	
				Munkaterv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Stratum ID number	Stratum	Sampling frame description	Method of PSU selection	Comments
ESP	L3	NAFO-ban működő vonóhálós hajók	NAFO-ban halászati engedéllyel rendelkező hajók	véletlenszerű kiválasztás a hajójegyzékből (helyettesítés nélkül)	
ESP	T18	IOTC-ban trópusi tonhalat halászó erszényes kerítőhálós hajók	az Indiai-óceánon halászó és Victoria (Seychelle-szigetek) kikötőjében kirakodó erszényes kerítőhálós hajók	véletlenszerű kiválasztás a Victoria (Seychelle-szigetek) kikötőjében kirakodó erszényes kerítőhálós hajók közül	erszényes kerítőhálós flotta, amely az Indiai-óceánon halászik trópusi tonhalra, fogását Victoria, Mahé, Mombasa és Antisarana kikötőjében rakja ki, azonban a nagy távolság miatt a mintavétel csak Victoria kikötőjében végezhető el (ahol a flották legtöbb kirakodására sor kerül)

Általános megjegyzés: Ez a táblázat e határozat 3. cikkét, 4. cikkének (4) bekezdését és 8. cikkét, valamint a többéves uniós program III. fejezete 2. a) pontjának i. alpontját teljesíti. E táblázat a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata szerint gyűjtendő adatokra vonatkozik. Használja ezt a táblázatot, hogy több részletet adjon meg az egyes programok rétegeiről és mintavételi kereteiről.

A változó neve	Íránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállamot az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Stratum ID code (Rétegazonosító kód)	A tagállamnak meg kell jelölnie egy egyedi kódot az egyes rétegek programon belüli azonosításához. Akár szabad szöveg, akár kódolás használható, azonban mindig egybe kell esnie e melléklet 4 A. táblázatában szereplő „stratum ID code” (rétegazonosító kód) adattal. Azokat a rétegeket is le kell írni, amelyekre a mintavételt nem terjesztették ki (vagyis a PSU-kra nincs tervezett szám), hogy a mintavételi terv lefedettségét mérni lehessen.
Stratum (Réteg)	A tagállamnak rövid (szabad szöveges) leírást kell adnia a mintavételi rétegekről (pl. vonóhálós hajók a GSA 22-ben; nyugati parti erszéyes kerítőhálós hajók; az ÉNY-i terület kikötője stb.).
Sampling frame description (Mintavételi keret leírása)	A tagállamnak (szabad szöveggel) röviden le kell írnia a mintavételi keret minden rétegére (pl. hajólista a GSA 22-ben; erszéyes kerítőhálós hajók listája a nyugati parton; kikötők listája az ÉNY-i területen).
Method of PSU selection (A PSU kiválasztásának módszere)	A tagállamnak minden rétegben fel kell tüntetnie (szabad szöveggel) az elsődleges mintavételi egység (PSU) kiválasztásának módszerét.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

Tagállamonkénti halászati adatok

										Munkaterv			
										Munkaterv benyújtási dátuma			2016.10.31
MS	Region	RFMO/ RFO/IO	Sub-area/Fishing ground	Reference years	Fleet segment/ Metier	Targeted species/species assemblage	Average number of vessels	Average number of fishing trips	Average number of fishing days	Average landings (tons)	Average landings (tons) in national ports	Average landings (tons) in foreign ports	Comments
DEU	Balti-tenger		ICES III b-d övezet		fenék-vonóhálós hajók	fenék-vonóhálós vegyes halászat	102	24 563		57 388	54 234	3 154	
DEU	Balti-tenger		ICES III b-d övezet		a tengerfenéken használt kerítőháló	vegyes fehérhúsú halak	6	758		2 264	2 130	134	
DEU	Balti-tenger		ICES III b-d övezet		nyílt tengeri	makréla	25	89		119 745	98 403	21 342	
GBR	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része		ICES I, II, IIIa, IV és VII d al-terület		OTB_CRU_16-22	garnéla	15	3 625		6 345	6 345	0	
GBR	Az Atlanti-óceán északi része	NAFO	NAFO	2015-2017	OTB_MD D_130-219_0_0	Tengerfenéken élő és mélytengeri fajok vegyesen (grönlandi laposhal)	23	47	795	9 125	9 125	0	
GBR	Az Atlanti-óceán északi része	NAFO	NAFO	2015-2017	OTB_MD D_>=220_0_0	Tengerfenéken élő és mélytengeri fajok vegyesen (valódi rájafélék)	19	20	342	4 648	4 648	0	
GBR	Az Atlanti-óceán északi része	NAFO	NAFO	2015-2017	OTB_CRU_40-59_0_0	Rákfélék (norvég garnéla)	2	2	12	25	25	0	

										Munkaterv			
										Munkaterv benyújtási dátuma			2016.10.31
MS	Region	RFMO/ RFO/IO	Sub-area/Fishing ground	Reference years	Fleet segment/ Metier	Targeted species/species assemblage	Average number of vessels	Average number of fishing trips	Average number of fishing days	Average landings (tons)	Average landings (tons) in national ports	Average landings (tons) in foreign ports	Comments
GBR	Az Atlanti-óceán északi része	NAFO	NAFO	2015-2017	OTM_DEF_130-135_0_0	Tengerfenéki fajok (tízujjú nyálkásfejű-hal)	1	2	NA *	NA *	NA *	0	* Bizalmas adatok (csak egy hajó)
ESP	Egyéb régiók	IOTC	FAO 51+ 57	2015-2017	PS_LPF_0_0_0 (TROP)	Trópusi tonhalak (nagyszemű tonhal, bonító, sárgaúszójú tonhal)	15	157	4 108	127 795	0	127 795	más referencia-időszak (2015–2016) lett alapul véve, mivel 2017-ben kalózkodás miatt a legtöbb hajó más régiókba települt át

Általános megjegyzés: Ez a táblázat e határozat 4. cikkének (4) bekezdését teljesíti, valamint a többéves uniós program III. fejezete 2. a) pontjának i., ii. és iii. alpontjának teljesítésének alapját képezi. E táblázat a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata szerint gyűjtendő adatokra vonatkozik. Használja ezt a táblázatot a nemzeti flotta méretéről és tevékenységéről szóló összefoglalóhoz.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Sub-area/Fishing ground (Alterület/Halászerület)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a halászerületet (pl. ICES terület, GFCM földrajzi alterület, NAFO terület stb.).
Reference years (Referenciaévek)	A tagállamnak fel kell tüntetnie az(oka)t az éve(ke)t, amely(ek)re a halászati leírás ténylegesen vonatkozik (pl. 2014–2016). A tagállam kiválasztja a 3 legutóbbi évet, amelyről adat áll rendelkezésre.
Fleet Segment/metier (Flottaszegmens/tevékenységcsoport)	Az adatokat a többéves uniós program 2. táblázatában meghatározott módon a tevékenységcsoport alapján (6. szinten), vagy a többéves uniós program 5B. táblázatában meghatározott módon a flottaszegmens alapján kell feltüntetni.
Targeted Species/species assemblage (Célzott fajok/fajösszeállítás)	A tagállamnak a többéves uniós program 2. táblázatában meghatározottak szerint kell feltüntetnie a célzott fajösszetételt („Demersal species” [tengerfenéki fajok], „Small pelagic fish” [kisméretű nyílt vízi halfajok] stb.).
Average Number of vessels (Hajók átlagos száma)	A tagállamnak fel kell tüntetnie flottaszegmensenként/tevékenységcsoportonként a hajók átlagos számát az adott referenciaévekben.
Average Number of fishing trips (Halászutak átlagos száma)	A tagállamnak fel kell tüntetnie flottaszegmensenként/tevékenységcsoportonként a halászutak átlagos számát az adott referenciaévekben.
Average Number of fishing days (Halászati napok átlagos száma)	A tagállamnak fel kell tüntetnie flottaszegmensenként/tevékenységcsoportonként a halászati napok átlagos számát az adott referenciaévekben.
Average landings (tons) (Átlagos kirakodás [tonnában])	A tagállamnak fel kell tüntetnie flottaszegmensenként/tevékenységcsoportonként az összes kirakodás átlagos élőtömegét (tonnában) az adott referenciaévekben. Ez az oszlop e táblázat két másik oszlopának összege: „Average landings (tons) in national ports” (Átlagos kirakodás [tonnában] a nemzeti kikötőkben) és „Average landings (tons) in foreign ports” (Átlagos kirakodás [tonnában] külföldi kikötőkben).

A változó neve	Iránymutatás
Average landings (tons) in national ports (Átlagos kirakodás [tonnában] a nemzeti kikötőkben)	A tagállamnak fel kell tüntetnie flottaszegmensenként/tevékenységcsoportonként a kirakodások átlagos élőtömegét (tonnában) az adott referenciaévekben.
Average landings (tons) in foreign ports (Átlagos kirakodás [tonnában] külföldi kikötőkben)	A tagállamnak fel kell tüntetnie flottaszegmensenként/tevékenységcsoportonként a külföldi kirakodások átlagos élőtömegét (tonnában) az adott referenciaévekben. Ha nincs, jelölje „0”-val.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

4D. táblázat
Kirakodóhelyek

							Munkaterv			
							Munkaterv benyújtási dátuma			2016.10.31
MS	Region	Sub-area/Fishing ground	Reference years	Landing locations(s)	Average number of locations	Average number of registered landings	Average landed tonnage	Average landed tonnage of national fleet	Average landed tonnage of foreign fleet	Comments
GBR	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES I, II, IIIa, IV és VIIId alterület	2015-2017	1. csoport	2	2 894	113 247	102 478	10 769	
GBR	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES I, II, IIIa, IV és VIIId alterület	2015-2017	n. csoport	37	950	1 564	1 564	0	
GBR	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES I, II, IIIa, IV és VIIId alterület	2015-2017							
GBR	Az Északi-tenger és a Jeges-tenger keleti része	ICES I, II, IIIa, IV és VIIId alterület								

Általános megjegyzés: Ez a táblázat e határozat 4. cikkének (4) bekezdését teljesíti, valamint a többéves uniós program III. fejezete 2. a) pontjának i., ii. és iii. alpontjának teljesítésének alapját képezi. E táblázat a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata szerint gyűjtendő adatokra vonatkozik. Használja ezt a táblázatot a tagállamban történt kirakodások jellemzőiről szóló összefoglalóhoz.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
Sub-area/Fishing ground (Alterület/Halászerület)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a halászerületet (pl. ICES terület, GFCM földrajzi alterület, NAFO terület stb.).
Reference years (Referenciaévek)	A tagállamnak fel kell tüntetnie azt az időszakot, amelyre a kirakodóhelyek leírása ténylegesen vonatkozik (pl. „2014–2016”). A tagállam kiválasztja a 3 legutóbbi évet, amelyről adat áll rendelkezésre.
Landing locations(s) (Kirakodóhely(ek))	A tagállamnak szabad szöveggel kell kitöltenie, adott esetben leírva a kirakodóhelyek csoportosítását/összetételét (pl. fő kikötők, kisebb kikötők, kikötők, helyi kikötők).
Average number of locations (Helyek átlagos száma)	A tagállamnak adott esetben csoportosítva/összetétel szerint fel kell tüntetnie a kirakodóhelyek átlagos számát az adott referenciaévekben.
Average number of registered landings (Regisztrált kirakodások átlagos száma)	A tagállamnak (adott esetben) csoportosítva/összetétel szerint fel kell tüntetnie a regisztrált kirakodási műveletek átlagos számát az adott referenciaévekben. Mivel az előző mezők opcionálisak, ez a mező vonatkozhat a tagállamban történt összes kirakodási művelet átlagos számára.
Average landed tonnage (Átlagos kirakodott tonnatartalom)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a teljes fogás élőtömegének átlagmennyiségét (tonnában) az adott referenciaévekben. Az adatokat (adott esetben) a kirakodóhelyek csoportosítása/összetétele szerint kell megadni. Ez az oszlop e táblázat két másik oszlopának összege: „Average landed tonnage of national fleet” (A nemzeti flotta átlagos kirakodott tonnatartalma) és „Average landed tonnage of foreign fleet” (A külföldi flotta átlagos kirakodott tonnatartalma).
Average landed tonnage of national fleet (A nemzeti flotta átlagos kirakodott tonnatartalma)	A tagállamnak (adott esetben) a kirakodóhelyek csoportosítása/összetétele szerint fel kell tüntetnie a tagállam hajói által kirakodott teljes fogás élőtömegének átlagmennyiségét (tonnában) az adott referenciaévekben.
Average landed tonnage of foreign fleet (A külföldi flotta átlagos kirakodott tonnatartalma)	A tagállamnak (adott esetben) a kirakodóhelyek csoportosítása/összetétele szerint fel kell tüntetnie a külföldi hajók által kirakodott teljes fogás élőtömegének átlagmennyiségét (tonnában) az adott referenciaévekben. Ha nincs, jelölje „0”-val.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

5. SZAKASZ
ADATMINŐSÉG

5A. táblázat

A biológiai adatokra vonatkozó minőségbiztosítási keretrendszer

															Munkaterv			
															Munkaterv benyújtási dátuma		2016.10.31	
							Sampling design		Sampling implementation	Data capture		Data Storage		Data processing				
MS	MS participating in sampling	Sampling year/period	Region	RFMO/RFO/IO	Name of sampling scheme	Sampling frame	Is the sampling design documented?	Where can documentation on sampling design be found?	Are non-responses and refusals recorded?	Are quality checks to validate detailed data documented?	Where can documentation on quality checks for data capture be found?	In which national database are data stored?	In which international database (s) are data stored?	Are processes to evaluate data accuracy (bias and precision) documented?	Where can documentation on processes to evaluate accuracy be found?	Are the editing and imputation methods documented?	Where can documentation on editing and imputation be found?	Comments
SWE	SWE	2017	Északi-tenger, a Jeges-tenger keleti része	ICES	tengeri mintavétellel	fenékvonóhálós hajók	Y	xxxx	Y	Y	xxx	Fisk-Data2	RDB-FishFrame	N	xxxx			
SWE	SWE	2017	Balti-tenger	ICES	parti mintavétellel	tőkehal-kirakodások	Y	xxxx	Y	Y	xxx	Fisk-Data2	RDB-FishFrame					
SWE	SWE	2017	Északi-tenger, a Jeges-tenger keleti része/ Balti-tenger	ICES	szabadidős felmérés				Y									

2016.9.27.

HU

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 260/211

Általános megjegyzés: Ez a táblázat e határozat 5. cikke (2) bekezdésének a) pontját teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 1A., 1B. és 1C. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Használja ezt a táblázatot annak feltüntetésére, hogy készült-e dokumentáció az adatgyűjtési folyamatról (terv, mintavétel végrehajtása, adatrögzítés, adattárolás és adatfeldolgozás), és adja meg e dokumentáció elérési helyét. A mintavételi program és a rétegek neve meg kell egyezzen az e melléklet 4A. és 4B. táblázatában szereplőkkel.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
MS participating in sampling (A mintavételben részt vevő tagállam)	Amennyiben a mintavételi programot valamely regionálisan/kétoldalúan/többoldalúan koordinált program alapján végeztek el, valamennyi részt vevő tagállamot fel kell tüntetni. Amennyiben a mintavételi programot egyoldalúan végzik el, egyetlen tagállamot kell feltüntetni.
Sampling year/period (Mintavételi év/időszak)	A tagállamnak meg kell adnia a tervezett mintavétel évét/időszakát.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Name of sampling scheme (A mintavételi program neve)	A tagállamnak meg kell adnia a mintavételi program nevét. A mintavételi programok nevének meg kell egyezniük az e melléklet 4A. és 4B. táblázatában, e melléklet 1D. táblázatában („felmérések típusa”, valamint e melléklet 1E. táblázatában („fajok” * „módszer”) szereplőkkel.
Sampling frame (Mintavételi keret)	A tagállamnak meg kell adnia a mintavételi keretet. A mintavételi keretek nevének meg kell egyezniük az e melléklet 4A. és 4B. táblázatában szereplőkkel.
Is the sampling design documented? (A mintavételi terv dokumentálva lett?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg, mely évben lesz a dokumentáció hozzáférhető.
Where can documentation on sampling design be found? (Hol érhető el a mintavételi terv dokumentációja?)	Amennyiben a tagállam az előző mezőben „Y” (igen) választ adott, adja meg annak a weboldalnak a hivatkozását, amelyen a dokumentáció megtalálható. Más esetben írja, hogy „NA” (nem alkalmazandó).
Are non-responses and refusals recorded? (Fel lett jegyezve adat-szolgáltatás elmulasztása vagy megtagadása?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg, mely évben lesz a dokumentáció hozzáférhető.

A változó neve	Iránymutatás
Are quality checks to validate detailed data documented? (Dokumentálva lett a részletes adatok validálásához szükséges minőség-ellenőrzés?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg, mely évben lesz a dokumentáció hozzáférhető.
Where can documentation on quality checks for data capture be found? (Hol érhető el az adatregisztrációhoz szükséges minőség-ellenőrzés dokumentációja?)	Amennyiben a tagállam az előző mezőben „Y” (igen) választ adott, adja meg annak a weboldalnak a hivatkozását, amelyen a dokumentáció megtalálható. Más esetben írja, hogy „NA” (nem alkalmazandó).
In which national database are data stored? (Mely nemzeti adatbázisban tárolják az adatokat?)	A tagállamnak adott esetben meg kell adnia a nemzeti adatbázis nevét. Más esetben írja, hogy „NA” (nem alkalmazandó).
In which international database (s) are data stored? (Mely nemzetközi adatbázis(ok)ban tárolják az adatokat?)	A tagállamnak adott esetben meg kell adnia a nemzetközi adatbázis(ok) nevét. Más esetben írja, hogy „NA” (nem alkalmazandó).
Are processes to evaluate data accuracy (bias and precision) documented? (Dokumentálásra kerültek az adatpontosság [elfogultság és pontosság] értékeléséhez szükséges folyamatok?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg, mely évben lesz a dokumentáció hozzáférhető.
Where can documentation on processes to evaluate accuracy be found? (Hol érhető el a pontosság értékeléséhez végzett folyamatok dokumentációja?)	Amennyiben a tagállam az előző mezőben „Y” (igen) választ adott, adja meg annak a weboldalnak a hivatkozását, amelyen a dokumentáció megtalálható. Más esetben írja, hogy „NA” (nem alkalmazandó).
Are the editing and imputation methods documented? (Dokumentálva lettek a szerkesztési és adathiány-pótlási módszerek?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg, mely évben lesz a dokumentáció hozzáférhető.
Where can documentation on editing and inputation be found? (Hol érhető el a szerkesztésre és az adathiányok pótlására vonatkozó dokumentáció?)	Amennyiben a tagállam az előző mezőben „Y” (igen) választ adott, adja meg annak a weboldalnak a hivatkozását, amelyen a dokumentáció megtalálható. Más esetben írja, hogy „NA” (nem alkalmazandó).
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések. Ebben a mezőben tüntesse fel, mikor válik hozzáférhetővé a dokumentum (amennyiben jelenleg nem az).

A társadalmi-gazdasági adatokra vonatkozó minőségbiztosítási keretrendszer

						Intézményi környezet				
						P3 Pártatlanság és objektivitás		P4 Bizalmas jelleg		
MS	Sampling year/period	Region	RFMO/RFO/IO/NSB	Name of data collection scheme	Name of data sources	Statistically sound sources and methods	Error checking	Are procedures for confidential data handling in place and documented?	Are protocols to enforce confidentiality between DCF partners in place and documented?	Are protocols to enforce confidentiality with external users in place and documented?

[illegible]

									Munkaterv	
Statistical Outputs									Munkaterv benyújtási dátuma	2016.10.31
P9 Relevancia	P10 Pontosság és megbízhatóság		P11 Időszerűség és időbeli pontosság	P12 Koherencia és összehasonlítha- tóság		P13 Hozzáférhetőség és érthetőség			Comments	
Are end-users listed and updated?	Are sources, intermediate results and outputs regularly assessed and vali- dated?	Are errors measured and documented?	Are procedures in place to ensure timely execution?	Are procedures in place to monitor internal coherence?	Are statistics comparable over time?	Are methodolo- gical documents publicly avai- lable?	Are data stored in databases?	Where can docu- mentation be found?		

Általános megjegyzés: Ez a táblázat e határozat 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját teljesíti. E táblázat arra szolgál, hogy meghatározza a többéves uniós program 5A., 6. és 7. táblázata szerint gyűjtendő adatokat. Használja ezt a táblázatot annak feltüntetésére, hogy készült-e dokumentáció az adatgyűjtési folyamatról, és adja meg e dokumentáció elérési helyét.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállam nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Sampling year/period (Mintavételi év/időszak)	A tagállamnak meg kell adnia a tervezett mintavétel évét/idejét.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az információ valamennyi régióra vonatkozik, az „all regions” (összes régió) szöveget kell beírni.
RFMO/RFO/IO/NSB	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO), nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) vagy nemzeti statisztikai testület (National Statistical Body – NSB) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Pl. hivatalok, társadalmi és gazdasági statisztikákkal foglalkozó intézmények Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO, IO vagy NSB, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Name of data collection scheme (Adatgyűjtési program neve)	A tagállamnak fel kell tüntetnie a mintavételi rendszerek nevét. Meg kell egyeznie az e melléklet 3A, 3B. és 3C. táblázatában szereplő nevekkkel.
Name of data sources (A adatforrások neve)	A tagállamnak fel kell tüntetnie az adatforrások nevét. Meg kell egyeznie az e melléklet 3A, 3B. és 3C. táblázatában szereplő nevekkkel.
Statistically sound sources and methods (Statisztikailag megbízható források és módszerek)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy vannak-e statisztikailag megbízható források és módszerek. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Error checking (Hibaellenőrzés)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a közzétett adatokban felfedett hibákat a lehető leghamarabb kijavították és közzétették-e. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are procedures for confidential data handling in place and documented? (Vannak-e bizalmas adatkezelési eljárások, és azokat dokumentálják-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a bizalmas adatok érvényesítésére, kezelésére és csökkentésére vonatkozó eljárásokat alkalmaznak-e és azokat dokumentálják-e. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are protocols to enforce confidentiality between DCF partners in place and documented? (Vannak-e protokollok a DCF-partnerek közötti titoktartás érvényesítésére, és azokat dokumentálják-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy alkalmaznak-e a DCF-partnerek közötti kapcsolatokban az adatok bizalmas kezelésének érvényesítésére vonatkozó protokollokat, és azokat dokumentálják-e. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.

A változó neve	Iránymutatás
Are protocols to enforce confidentiality with external users in place and documented? (Vannak-e protokollok a külső felhasználókkal való titoktartás érvényesítésére, és azokat dokumentálják-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy alkalmaznak-e a külső felhasználókkal való kapcsolatokban az adatok bizalmas kezelésének érvényesítésére vonatkozó protokollokat, és azokat dokumentálják-e. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Is sound methodology documented? (Dokumentálva van a megalapozott módszertan?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a megalapozott módszertant dokumentálják-e. Ha igen, kérjük, adja meg a hivatkozást. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Does it follow international standards, guidelines and best practices? (Követi a nemzetközi normákat, iránymutatásokat és bevált módszereket?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a megalapozott módszertan követi-e a nemzetközi normákat, iránymutatásokat és bevált módszereket. Ha „Y” (igen), kérjük, adja meg a hivatkozást. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are methodologies consistent at MS, regional and EU level? (A módszertan tagállami, regionális és uniós szinten konzisztens-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy alkalmaznak-e eljárásokat annak biztosítására, hogy a normák, fogalmak, meghatározások és minősítések tagállami, regionális és uniós szinten konzisztensek legyenek a partnerek között. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Is there consistency between administrative and other statistical data? (Az adminisztratív és más statisztikai adatok konzisztensek-e egymással?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy alkalmaznak-e eljárásokat a meghatározások és fogalmak adminisztratív és más statisztikai adatok közötti konzisztenciájának biztosítására. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are there agreements for access and quality of administrative data between partners? (Vannak-e megállapodások a partnerek között az adminisztratív adatok elérésére és minőségének biztosítására?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy vannak-e olyan megállapodások, amelyek révén a releváns adminisztratív adatokhoz való hozzáférés és a releváns adminisztratív adatok minősége biztosítható a felek között. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are data collection, entry and coding checked? (Az adatgyűjtést, adatbevitelt és kódolást ellenőrzik-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy az adatgyűjtést, az adatbevitelt és a kódolást rutinszerűen ellenőrzik és felülvizsgálják-e, ahogy kell. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are editing and imputation methods used and checked? (Alkalmaznak-e szerkesztési és adathiány-pótlási módszereket, és azokat ellenőrzik-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy alkalmaznak-e a szerkesztési és adathiány-pótlási módszereket, és azokat felülvizsgálják és frissítik-e, ahogy kell. Amennyiben nem, a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are revisions documented and available? (A felülvizsgálatokat dokumentálják-e, és azok elérhetők-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a felülvizsgálatokat dokumentálják-e, és azok elérhetők-e. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Is duplication of data collection avoided? (Elkerülik-e a párhuzamos adatgyűjtést?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy amikor csak lehet, használnak-e adminisztratív forrásokat a párhuzamos adatgyűjtés elkerülése és az adatszolgáltatók terheinek csökkentése érdekében. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.

A változó neve	Iránymutatás
Do automatic techniques for data capture, data coding and validation exist? (Vannak-e automatizált technikák az adatrögzítésre, adatkódolásra és validálásra?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy vannak-e eljárások és eszközök az adatrögzítésre, adatkódolásra és validálásra szolgáló az automatizált technikák alkalmazására. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are end-users listed and updated? (Van-e lista a végfelhasználókról, és azt frissítik-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy rendelkezésre áll-e és rendszeresen frissítésre kerül-e egy, a legfontosabb végfelhasználókat és azok adatfelhasználását, valamint a ki nem elégített felhasználói igényeket tartalmazó lista. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are sources, intermediate results and outputs regularly assessed and validated? (A forrásokat, közbenső eredményeket és statisztikai eredményeket rendszeresen értékelik és validálják-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy az adatforrásokat, közbenső eredményeket és statisztikai eredményeket rendszeresen értékelik és validálják-e. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are errors measured and documented? (A hibákat mérik és dokumentálják-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a mintavételi hibákat és a nem mintavételi hibákat mérik és módszeresen dokumentálják-e, az európai szabványok szerint. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are procedures in place to ensure timely execution? (Vannak-e eljárások az időben pontos végrehajtás biztosítására?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy alkalmaznak-e eljárásokat a feladatok előrehaladásának ellenőrzésére és azok pontos végrehajtásának biztosítására. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are procedures in place to monitor internal coherence? (Vannak-e eljárások a belső koherencia nyomon követésére?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy kidolgoztak-e eljárásokat a belső koherencia nyomon követésére, és szisztematikusan alkalmazzák-e azokat, valamint hogy az eltéréseket megmagyarázzák-e. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are statistics comparable over time? (A statisztikák időben összehasonlíthatóak-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a statisztikák észszerű időn át összehasonlíthatóak-e, hogy az idősorok közötti szünetekre van-e magyarázat, és hogy rendelkezésre állnak-e az adatok bizonyos időszakokra vonatkozó egyeztetéséhez szükséges módszerek. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are methodological documents publicly available? (A módszertani dokumentumok nyilvánosan elérhetőek-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy a módszertani dokumentumok könnyen elérhetőek-e. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Are data stored in databases? (Az adatokat adatbázisokban tárolják-e?)	A tagállamnak „Y” (igen) vagy „N” (nem) betűjellel kell jelölnie, hogy az elsődleges, részletes vagy aggregált adatokat és a kapcsolódó metaadatokat adatbázisokban tárolják-e. Amennyiben „N” (nem), a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban adja meg a fő korlátozó tényezőket.
Where can documentation be found? (Hol érhető el a dokumentáció?)	Amennyiben a tagállam az előző mezőben „Y” (igen) választ adott, adja meg annak a weboldalnak a hivatkozását, amelyen a dokumentáció megtalálható. Más esetben írja, hogy „NA” (nem alkalmazandó).
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések. Ebben a mezőben tüntesse fel, mikor válik hozzáférhetővé a dokumentum (amennyiben jelenleg nem az).

6. SZAKASZ
AZ ADATOK ELÉRHETŐSÉGE

6A. táblázat
Az adatok elérhetősége

						Munkaterv	
						M.terv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Data set	Section	Variable group	Year(s) of WP implementation	Reference year	Final data available after	Comments
SWE	A flotta gazdasági adatai	3A	bevétel/költségek	N	N – 1	N + 1, március 1.	
SWE	Az akvakultúra gazdasági adatai		mind	N	N – 1	N + 1, március 1.	
SWE	A halászati tevékenységek változója		kapacitás	N	N	N + 1, január 31.	
SWE	A halászati tevékenységek változója		kirakodások	N	N	N + 1, március 31.	
SWE	Halfeldolgozás gazdasági adatai		mind	N	N – 2	N + 1, november 1.	

Általános megjegyzés: Ez a táblázat e határozat 6. cikkét teljesíti. Ebben a táblázatban adja meg a végfelhasználók számára adatkészletenként rendelkezésre álló adatokra vonatkozó információt.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállamot az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Data set (Adatkészlet)	A tagállamnak annak az adatkészletnek a nevét kell megadnia, amelynek elérhetőségére vonatkozóan az információt nyújtják. Az adatkészlet neve levezethető e melléklet megfelelő táblázatának címéből.
Section (Szakasz)	A tagállamnak utalnia kell a munkaterv konkrét szakaszára.
Variable group (Változócsoport)	A tagállamnak utalnia kell az e melléklet 1B., 1E., 1I., 2A., 3A. és 3B. táblázatában szereplő konkrét változókra. Amennyiben egy másik táblázatra hivatkoznak, ez a mező üresen hagyható.
Year(s) of WP implementation (A munkaterv végrehajtásának éve(i))	A tagállamnak meg kell adnia azt az évet vagy azokat az éveket, amikor a munkatervet alkalmazni fogják.
Reference year (Referenciaév)	A tagállamnak meg kell adnia a tervezett adatgyűjtés évét.
Final data available after (A végleges adatok e dátum után érhetőek el)	A tagállamnak meg kell adnia, hogy az adatgyűjtéstől számítva hány év múlva lesznek az adatok hozzáférhetőek a végfelhasználók számára. Adott esetben évet és hónapot adjon meg.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

7. SZAKASZ
KOORDINÁCIÓ

Table 7A

Planned regional and international coordination

				Munkaterv	
				M.terv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Acronym	Name of meeting	RFMO/RFO/IO	Planned MS participation	Comments
SWE	RCM Med			X	
SWE	WGNSSK		ICES	X	
SWE	MEDITS			X	

Általános megjegyzés: Ez a táblázat e határozat 7. cikkének (1) bekezdését teljesíti. Használja ezt a táblázatot, hogy információt nyújtson a tagállamnak az adatgyűjtési keretrendszer alapján történő adatgyűjtéssel szempontjából releváns találkozókra való részvételéről.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállamot az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Acronym (Rövidítés)	A tagállamnak meg kell adnia a találkozó hivatalos rövidítését.
Name of the meeting (A találkozó elnevezése)	A tagállamnak meg kell adnia a találkozó teljes hivatalos nevét.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Planned MS participation (Tervezett tagállami részvétel)	A tagállamnak meg kell jelölnie, hogy tervezi-e a valamely találkozón való részvételt.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

Table 7B

Follow-up of recommendations and agreements

								Munkaterv	
								M.terv benyújtási dátuma	2016.10.31
MS	Region	RFMO/RFO/IO	Source	Section	Topic	Recommendation number	Recommendation/ Agreement	Follow-up action	Comments
SWE	Az Atlanti-óceán északi része		LM 2014		Tevékenységcsoporttal kapcsolatos változók				
LVA	Balti-tenger		STECF 14-13	VII					
				III.C, III.E					
				III.F					
				mind					

Általános megjegyzés: Ez a táblázat e határozat 7. cikkének (1) bekezdését és 8. cikkét teljesíti. Használja ezt a táblázatot, hogy információt nyújtson arról, hogyan tervezi a tagállam az adatgyűjtési keretrendszer alapján történő adatgyűjtéssel kapcsolatos ajánlások és megállapodások európai és nemzetközi szintű teljesítését.

A változó neve	Iránymutatás
MS (Tagállam)	A tagállamot az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Region (Régió)	A tagállamnak a többéves uniós program 5C. táblázatában (II. szint) használt névformátumot kell használnia. Amennyiben az ajánlás valamennyi régióra vonatkozik, „összes régió” szöveget kell beírni.
RFMO/RFO/IO	A tagállamnak fel kell tüntetnie a fajra/állományra vonatkozó gazdálkodás/tanácsadás tekintetében illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezet (Regional Fisheries Management Organisation – RFMO), regionális halászati szervezet (Regional Fisheries Organisation – RFO) vagy nemzetközi szervezet (International Organisation – IO) rövidítését. Pl. RFMO: ICCAT, GFCM, NAFO Pl. RFO: CECAF Pl. IO: ICES Amennyiben nincs ilyen RFMO, RFO vagy IO, az „NA” (nem alkalmazandó) jelölést kell használni.
Source (Forrás)	A tagállamnak az ajánlás forrását a vonatkozó regionális koordinációs ülés (Regional Coordination Meeting – RCM)/regionális koordinációs csoport (Regional Coordination Group – RCG), összekötő ülés (Liaison Meeting – LM), HTMGB szakértői munkacsoport (STECF Expert Working Group – EWG) rövidítésének formájában kell megadnia, pl. „LM 2014”, „STECF EWG 14-07”.
Section (Szakasz)	A tagállamnak utalnia kell a munkaterv szakaszára, pl. „1.A.”, „1.B.” stb. Amennyiben az ajánlások több szakaszra vonatkoznak, adja meg a vonatkozó szakaszokat. Amennyiben az ajánlások valamennyi szakaszra vonatkoznak, írja azt, hogy „all” (mind).
Topic (Témakör)	A tagállamnak utalnia kell arra a témakörre, amelyre az ajánlások vonatkoznak, pl. „Data quality” (Adatminőség), „Surveys” (Felmérések) stb.
Recommendation Number (Ajánlás száma)	A tagállamnak utalnia kell az adott ajánláshoz rendelt számra, ha van ilyen szám.
Recommendation/Agreement (Ajánlás/Megállapodás)	A tagállamnak utalnia kell a munkaterv referencia-időszakára, illetve a tagállamra vonatkozó releváns ajánlásokra. Nem szükséges felsorolni azokat az ajánlásokat és megállapodásokat, amelyek nem vonatkoznak a tagállamra (pl. az ICES szakértői csoportjainak feladatmeghatározása, a Bizottság részéről szükséges lépések stb.)
Follow-up action (Nyomonkövetési intézkedés)	A tagállamnak röviden le kell írnia a megtett vagy megteendő válaszingtezkedéseket.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

Két- és többoldalú megállapodások

							Munkaterv	
							M.terv benyújtási dátuma	2016.10.31
MSs	Contact persons	Content	Coordination	Description of sampling/sampling protocol/ sampling intensity	Data transmission	Access to vessels	Validity	Comments
DEU - DNK	név és e-mail cím részt vevő tagál- lamonként	a) DEU hajók első értékesítés cél- jából kirakod- nak DNK-ban, a DEU munka- terv alapján. b) DNK hajók első értékesítés cél- jából kirakod- nak DEU-ban, a DNK munka- terv alapján.	NA	A visszadobott és ki- rakodott fogás hosz- sza és kora, a vonat- kozó munkaterv sze- rint. A mintavétel szintje és lefedettsége a Balti-tenger vala- mint az Északi-ten- ger és a Jeges-tenger keleti része éves re- gionális koordinációs ülésén megállapodot- tak szerint.	DEU/DNK felelős a saját hajóiról adatot szolgáltatni az érintett végfel- használónak és egymásnak.	a mintavételért fel- elős ország bizto- sítja a hajókra való feljutást	munkaterv szerint	
LTU - DEU - LVA - NLD - POL		DEU, LVA, LTU, NLD, POL együtt- működik a CECAF vizein történő nyílt tengeri halá- szatra vonatkozó biológiai adatok gyűjtése során 2014–2015 és 2016–2017-ben (újbbóli hosszabbí- tás).	NL koordinálja e többol- dalú megállapodás végre- hajtását. NL a „Corten Me- rine Research” (CMR) füg- getlen alvállalkozót bíz- za meg az NL és az IMROP, a Mauritániai Halászatkuta- tási Intézet közötti közvetí- téssel. A CMR mauritániai megfigyelőket bíz meg az IMROP-tól a tényleges min- tavétel elvégzésére. A CMR és az IMROP megállapodást köt, melyben hivatalossá te- szik a kölcsönös kötelezett- ségeket; egyebek mellett azt, hogy csak e konkrét feladat plusz költségeit szá- mítják fel.	Mauritániai megfigy- elők által a CECAF területén halászhajók fedélzetén végzett bi- ológiai mintavétel. A megfigyelőket a CMR mutatja be, és ők követik a CE- CAF vizein végzett nyílt tengeri halá- szatra vonatkozó, a halászati adatgyűj- tési keretrendszernek megfelelő biológiai adatgyűjtésről szóló dokumentum 2011. május 31-i változatá- ban leírt mintavételi protokollt.	A CMR felelős az adatgyűjtésért, a minőségellenőr- zésért és a megáll- podás alapján gyűjtött adatoknak a CECAF nyílt ten- geri munkacso- portjához való be- küldéséért. A CMR továbbá jelent minden adatot a CVO-nak, CVO pedig az adatokat eljuttatja a partne- rekhez.	Valamennyi part- ner biztosítja, hogy a mauritániai megfigyelők e megállapodás alapján hozzáférje- nek a flottájukhoz. A hajókra történő feljutás megtaga- dása nem mente- síti a partnereket a jogi és pénzügyi kötelezettségek alól.	E megállapodás 2012. január 1-jén lép életbe. A pénzügyi kötelezett- ségek kivételével 2013. december 31-én ér vé- get. A megállapodás az említett időpont előtt felbontható, amennyi- ben az uniós hajók által, CECAF területen történő nyílt tengeri hal- ászat megszűnik. Az esetleges fennmaradó hozzájárulásokat rész- arányosan visszatérítik a partnerek számára. A megállapodást meg- hosszabbították, az új záró időpont: 2015. december 31.	

Általános megjegyzés: Ez a táblázat a határozat 7. cikkének (2) bekezdését és 8. cikkét teljesíti. Használja ezt a táblázatot, hogy információt nyújtson a többi tagállammal kötött megállapodásokról, és hogy hogyan teljesülnek az európai és nemzetközi kötelezettségek.

A változó neve	Iránymutatás
MSS (Tagállamok)	A megállapodásban részes tagállamok nevét az ISO 3166-1 alpha-3 kód szerint kell megadni, például „DEU”.
Contact persons (Kapcsolattartók)	A tagállamnak meg kell adnia a megállapodásban részes minden tagállam részéről a felelős személyek nevét és e-mail címét.
Content (Tartalom)	A tagállamnak röviden le kell írnia a megállapodás célját. A tagállamnak adott esetben meg kell adnia egy egyértelmű és teljes utalást vagy egy érvényes hivatkozást a megállapodás dokumentációjára a „Comments” (Megjegyzések) oszlopban.
Coordination (Koordináció)	A tagállamnak tömören le kell írnia, hogyan történik/fog történni a koordináció és ki végzi azt.
Description of sampling/sampling protocol/sampling intensity (Mintavétel leírása/mintavételi protokoll/mintavételi intenzitás)	A tagállamnak röviden le kell írnia a megállapodás alapján végzendő mintavételt.
Data transmission (Adattovábbítás)	A tagállamnak fel kell tüntetnie, mely tagállam felelős/lesz felelős mely adatkészlet továbbításáért.
Access to vessels (Feljutás a hajókra)	A tagállamnak fel kell tüntetnie, hogy a megállapodásban szerepel-e a többi partner hajójára való feljutás.
Validity (Érvényességi idő)	A tagállamnak meg kell adnia a megállapodás megszűnésének évét, vagy amennyiben a megállapodás évente meghosszabbodik, az aláírásának évét.
Comments (Megjegyzések)	További megjegyzések.

II. MELLÉKLET

A többéves uniós program rendelkezései		A munkaterv megfelelő részei	
Rendelkezés	Táblázat	Táblázat	Szöveg
III. fejezet			
1.1.d) pont 6. lábjegyzete		3.C.	3C. szövegdoz
2.a) pont i. alpontja	1A., 1B., 1C.	1A., 1B., 1C.	
2.a) pont ii. alpontja	1A., 1B., 1C.	1A., 1B., 1C.	
2.a) pont iii alpontja	1A., 1B., 1C.	1A., 1B., 1C.	
2.a) pont iv. alpontja	3	1D.	
2.b)	1E.	1E.	1E. szövegdoz
2.c)	1E.	1E.	1E. szövegdoz
3.a)	1D.	1F.	
3.c)	—	—	2. kísérleti tanulmány
4	4	2A.	2A. szövegdoz:
5.a)	5A.	3A.	3A. szövegdoz
5.b)	6	3A.	3A. szövegdoz, 3. kísérleti tanulmány
6.a)	7	3B.	3B. szövegdoz
6.b)	6	3B.	3B. szövegdoz
6.c)	8	—	4. kísérleti tanulmány
IV. fejezet			
1	10	1G., 1H.	1G. szövegdoz
V. fejezet			
4	—	—	1. kísérleti tanulmány

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU